

**ĐOÀN THANH NIÊN CỘNG SẢN HỒ CHÍ MINH
TỈNH THÁI NGUYÊN**

LỊCH SỬ

**ĐOÀN THANH NIÊN CỘNG SẢN HỒ CHÍ MINH
VÀ PHONG TRÀO THANH NIÊN
TỈNH THÁI NGUYÊN
(1938 - 2012)**

XUẤT BẢN 2012

ĐOÀN THƯỜNG HỮU CÔNG KHÁNH ĐOÀN THƯỜNG HỮU
TỈNH THƯỜNG HỮU

LIÊN ĐOÀN

ĐOÀN THƯỜNG HỮU CÔNG KHÁNH ĐOÀN THƯỜNG HỮU
TỈNH THƯỜNG HỮU

VĂN PHÒNG TRAO ĐỔI THÔNG TIN

TỈNH THƯỜNG HỮU

(1993 - 2013)

ĐOÀN THƯỜNG HỮU

Chỉ đạo nội dung:

Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn Thái Nguyên khóa XII

Ban Chỉ đạo:

- Dương Văn Tiến (*Bí thư Tỉnh Đoàn*)
- Hà Thị Bích Hồng (*Phó Bí thư Tỉnh Đoàn*)
- Phạm Việt Dũng (*Phó Bí thư Tỉnh Đoàn*)
- Lê Ngọc Linh (*Phó Bí thư Tỉnh Đoàn*)

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Dương Văn Tiến (*Bí thư Tỉnh Đoàn*)

Ban Biên tập và biên soạn bổ sung:

- Nguyễn Văn Thắng (*Chủ biên*): Biên tập Chương V, Mục I - Chương VI; Biên soạn Mục III - Chương VI, Kết luận.
- Tiến sĩ Nguyễn Xuân Minh: Biên tập Chương III, Chương IV; Biên soạn Mục II - Chương VI.
- Vũ Thanh Khôi: Biên tập Chương I, Chương II.
- Ban Tuyên giáo Tỉnh Đoàn: Biên soạn Phụ lục.

Hoàn chỉnh bản thảo:

- Tiến sĩ Nguyễn Xuân Minh
- Nguyễn Văn Thắng
- Lê Việt Dũng

Có thể hiểu một cách khác:

Đạo Thánh / ở Tinh Doãn Tả Nguyên Bản XII

Đạo Thánh

- Hoàng Văn Tả (Hải Nam Tinh Doãn)
- Hồ Tả Bỉnh (Hải Nam Tinh Doãn)
- Hoàng Văn Tả (Hải Nam Tinh Doãn)
- Lê Văn Tả (Hải Nam Tinh Doãn)

Đạo Thánh

Đạo Thánh (Hải Nam Tinh Doãn)

Đạo Thánh

- Nguyễn Văn Tả (Hải Nam Tinh Doãn)
- Chương V: Đạo Thánh (Hải Nam Tinh Doãn)
- Chương VI: Đạo Thánh (Hải Nam Tinh Doãn)
- Chương VII: Đạo Thánh (Hải Nam Tinh Doãn)
- Chương VIII: Đạo Thánh (Hải Nam Tinh Doãn)
- Chương IX: Đạo Thánh (Hải Nam Tinh Doãn)
- Chương X: Đạo Thánh (Hải Nam Tinh Doãn)
- Chương XI: Đạo Thánh (Hải Nam Tinh Doãn)
- Chương XII: Đạo Thánh (Hải Nam Tinh Doãn)

Đạo Thánh

- Nguyễn Văn Tả
- Hoàng Văn Tả
- Lê Văn Tả

LỜI GIỚI THIỆU

Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh ngày nay do Đảng Cộng sản Đông Dương (nay là Đảng Cộng sản Việt Nam) thành lập ngày 26/3/1931. Lúc mới thành lập, Đoàn mang tên Đoàn Thanh niên Cộng sản Đông Dương. Qua hơn 80 năm xây dựng, để phù hợp với nhiệm vụ chính trị trong từng thời kì, Đoàn đã trải qua 6 lần đổi tên ⁽¹⁾. Tại tỉnh Thái Nguyên, năm 1938, tổ chức cơ sở Đoàn Thanh niên Dân chủ Việt Nam đầu tiên trên địa bàn tỉnh được thành lập. Trải qua 74 năm xây dựng, Tỉnh Đoàn Thái Nguyên đã không ngừng lớn mạnh và trưởng thành.

Nhân dịp Đại hội đại biểu Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên lần thứ XIII (nhiệm kì 2012 - 2017), được sự nhất trí của Thường trực Tỉnh ủy, trên cơ sở biên tập, biên soạn bổ sung cuốn sách "Lịch sử Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và phong trào thanh niên tỉnh Thái Nguyên (1936 - 2001)" do Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn Thái Nguyên khóa X chỉ đạo biên soạn, xuất bản và phát hành năm 2002; Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn Thái Nguyên khóa XII tổ chức xuất bản và phát hành cuốn sách

⁽¹⁾ Đoàn Thanh niên Cộng sản Đông Dương (1931), Đoàn Thanh niên Dân chủ Đông Dương (1936), Đoàn Thanh niên Phản đế Đông Dương (1939), Đoàn Thanh niên Cứu quốc (1941), Đoàn Thanh niên Lao động Việt Nam (1956), Đoàn Thanh niên Lao động Hồ Chí Minh (1970), Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh (1976)

"Lịch sử Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và phong trào thanh niên tỉnh Thái Nguyên (1938 – 2012), nhằm mục đích làm tài liệu tuyên truyền, giáo dục lịch sử, truyền thống cho cán bộ, đoàn viên và thanh, thiếu nhi trong tỉnh.

Cuốn sách "*Lịch sử Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và phong trào thanh niên tỉnh Thái Nguyên (1938 - 2012)*" gồm 6 chương và các phần *Kết luận, Phụ lục* đã dựng lại một cách tương đối khách quan, trung thực chặng đường hơn 74 năm xây dựng và trưởng thành của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và phong trào thanh, thiếu nhi tỉnh Thái Nguyên từ năm 1938 đến năm 2012.

Tuy Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn, Ban Chỉ đạo và Ban Biên tập - biên soạn đã rất cố gắng nghiên cứu, sưu tầm tư liệu bổ sung và biên soạn, nhưng do thời gian rất ngắn; nguồn tư liệu về Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và phong trào thanh niên của tỉnh (*nhất là nguồn tư liệu từ thời kì kháng chiến chống Mỹ cứu nước trở về trước*) lưu lại rất ít, nên chắc chắn nội dung cuốn sách còn nhiều hạn chế. Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn chân thành mong nhận được nhiều ý kiến đóng góp của cán bộ, đoàn viên, thanh niên trong tỉnh và các bạn đọc gần, xa để chỉnh sửa, bổ sung hoàn chỉnh cuốn sách cho lần xuất bản sau.

Nhân dịp xuất bản cuốn sách, Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên, Ban Chỉ đạo chân thành cảm ơn Thường trực Tỉnh ủy, Phòng

Lịch sử - Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy, các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể trong tỉnh cùng các đồng chí Bí thư Tỉnh ủy, Bí thư Tỉnh Đoàn các tỉnh Thái Nguyên, Bắc Thái các thời kì và các nhân chứng lịch sử đã quan tâm, tận tình giúp đỡ chúng tôi trong quá trình biên tập, biên soạn bổ sung, xuất bản và phát hành cuốn sách.

Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên khóa XII trân trọng giới thiệu cuốn sách *Lịch sử Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và phong trào thanh niên tỉnh Thái Nguyên (1938 - 2012)* với toàn thể cán bộ, đoàn viên, thanh niên trong tỉnh cùng các bạn đọc.

TM. BCH TỈNH ĐOÀN KHÓA XII

Bí thư

Dương Văn Tiến

Chương I

QUÊ HƯƠNG VÀ TRUYỀN THỐNG CỦA THANH NIÊN TỈNH THÁI NGUYÊN

I- Quê hương

Thái Nguyên là một tỉnh miền núi - trung du thuộc vùng Đông Bắc Bộ, nằm trong tọa độ địa lí từ 21,19 đến 22,03 độ vĩ Bắc; 105,29⁰ đến 106,15⁰ kinh Đông; phía bắc giáp tỉnh Bắc Kạn, đông bắc giáp tỉnh Lạng Sơn, đông nam giáp tỉnh Bắc Giang, tây bắc giáp tỉnh Tuyên Quang, tây nam giáp tỉnh Vĩnh Phúc, phía nam giáp thủ đô Hà Nội. Diện tích tự nhiên toàn tỉnh là 3.541,5 km², gồm 9 đơn vị hành chính trực thuộc (thành phố Thái Nguyên, thị xã Sông Công, các huyện Phổ Yên, Phú Bình, Đại Từ, Định Hoá, Phú Lương, Đồng Hỷ, Võ Nhai) với 181 xã, phường, thị trấn (trong đó có 122 xã, thị trấn thuộc khu vực miền núi, vùng cao) ⁽¹⁾. Với vị trí địa lí này, Thái Nguyên được xem như một nét gạch nối, là vùng chuyển tiếp giữa đồng bằng châu thổ sông Hồng và miền núi rừng đại ngàn Việt Bắc.

Trải qua bao biến thiên của lịch sử, tên gọi và địa giới hành chính tỉnh Thái Nguyên có nhiều thay đổi. Thời Hùng Vương, nước Văn Lang được chia thành 15 bộ; Thái

⁽¹⁾ Theo Quyết định số 42/UB-QĐ, ngày 23/5/1997 của Bộ trưởng Chủ nhiệm Ủy ban dân tộc và miền núi - Tài liệu lưu trữ tại Phòng Lịch sử Đảng, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Thái Nguyên.

Nguyên thuộc bộ Vũ Định, do một Lạc tướng đứng đầu. Trải qua hơn 1000 năm Bắc thuộc, đất nước ta trở thành quận, huyện của các triều đại phong kiến Trung Quốc. Dưới triều Đinh và Tiền Lê (thế kỉ X - XI), nước ta được chia làm 10 đạo. Vào thời kì này, Thái Nguyên vẫn thuộc vùng đất của châu Vũ Nga và vẫn hoàn toàn độc lập dưới chế độ tù trưởng như trước. Đến triều Lí (thế kỉ XI - XII), 10 đạo được đổi thành các lộ, phủ; dưới phủ là huyện và dưới huyện là hương. Thái Nguyên lúc đó gọi là châu Thái Nguyên, sau đổi là châu Vũ Lặc. Năm 1397, nhà Trần đổi châu Vũ Lặc thành trấn Thái Nguyên, có phạm vi địa giới tương đương phần đất các tỉnh Thái Nguyên, Bắc Cạn, Cao Bằng ngày nay ⁽¹⁾. Thời thuộc Minh (1407 - 1427), nước ta đổi thành quận Giao Chỉ, coi như một quận của Trung Quốc; dưới quận là các phủ, châu, huyện. Trấn Thái Nguyên đổi thành phủ Thái Nguyên, lệ thuộc vào Ty Bố chính. Đến năm 1426, phủ Thái Nguyên đổi thành Thái Nguyên Thừa chính ty, gồm 3 phủ: Thái Nguyên, Phú Bình, Thông Hoá. Năm 1428, sau khi đánh đuổi giặc Minh, thành lập Vương triều Lê, Lê Thái Tổ chia đất nước thành 5 đạo: Tây đạo, Đông đạo, Bắc đạo, Nam đạo và Hải Tây đạo. Thái Nguyên thuộc Bắc đạo. Năm Quang Thuận thứ 7 (1466), Lê Thánh Tông chia cả nước thành 12 đạo thừa tuyên; Thái Nguyên là một trong 12 đạo thừa tuyên, được gọi là Thừa tuyên Thái Nguyên. Vào năm Quang Thuận thứ 10 (1469), Lê Thánh Tông định lại bản đồ của 12 thừa tuyên trong nước. Thừa tuyên Thái

Nguyên được đổi thành Thừa tuyên Ninh Sóc, gồm 3 phủ: Phủ Bình, Thông Hoá và Cao Bằng. Năm Hồng Đức thứ 21 (1483), Ninh Sóc thừa tuyên được đổi thành xứ Thái Nguyên; sau đó, vào năm 1533, xứ Thái Nguyên được đổi thành trấn Thái Nguyên. Năm 1677, phủ Cao Bằng được tách khỏi trấn Thái Nguyên, lập thành trấn Cao Bằng. Từ thời Lê Trung hưng (1533 - 1789) đến mùa thu năm Minh Mạng thứ 12 (1831), Thái Nguyên vẫn gọi là trấn. Thủ phủ trấn Thái Nguyên lúc đầu đặt tại xã Bình Kì, huyện Thiên Phúc (vùng đất huyện Sóc Sơn, thành phố Hà Nội ngày nay); sau đó (năm 1813), chuyển về Đồng Mỗ thuộc huyện Đồng Hỷ (nay thuộc địa phận phường Trung Vương, thành phố Thái Nguyên). Ngày 1/10 năm Tân Mão (4/11/1831), trấn Thái Nguyên được đổi thành tỉnh Thái Nguyên. Năm Minh Mạng thứ 16 (1835), lập phủ Tông Hoá trên cơ sở 1 châu 3 huyện (châu Định, huyện Văn Lãng, Đại Từ và Phú Lương). Từ thời điểm này, tỉnh Thái Nguyên gồm 3 phủ, 9 huyện và 2 châu.

Dưới thời Pháp thuộc, năm 1900, thực dân Pháp tách Thái Nguyên thành hai tỉnh Thái Nguyên và Bắc Kạn. Năm 1956, Khu tự trị Việt Bắc được thành lập, thủ phủ đặt tại tỉnh Thái Nguyên. Ngày 21/4/1965, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã quyết định hợp nhất hai tỉnh Thái Nguyên và Bắc Kạn thành tỉnh Bắc Thái. Ngày 6/11/1996, Quốc hội khoá IX ra Nghị quyết chia tách tỉnh Bắc Thái thành hai tỉnh Thái Nguyên và Bắc Kạn. Theo đó, từ ngày 1/1/1997,

tỉnh Thái Nguyên chính thức hoạt động theo đơn vị hành chính mới. Địa hình Thái Nguyên chia làm 3 vùng. Vùng cao gồm một số xã phía đông bắc huyện Đồng Hỷ và huyện Võ Nhai, độ cao trung bình từ 500 m đến 600 m, địa hình phức tạp, hiểm trở, được chia cắt bởi các con sông, suối nhỏ, tạo thành những thung lũng sâu, những cánh đồng hẹp và dài. Giao thông đi lại khó khăn nên, đời sống nhân dân còn nhiều thiếu thốn. Vùng núi gồm các huyện Định Hóa, Đại Từ, Phú Lương, Đồng Hỷ. Vùng này chủ yếu là đồi núi thấp chạy theo hướng tây bắc - đông nam và thấp dần từ bắc xuống nam. Xen kẽ giữa các dãy đồi núi là những cánh đồng nhỏ hẹp trải dài theo các thung lũng. Đồi núi không quá cao, giao thông tương đối tốt, kinh tế - xã hội tương đối phát triển. Vùng trung du gồm thành phố Thái Nguyên, thị xã Sông Công và các huyện Phú Bình, Phổ Yên. Địa hình ở đây gồm những dải đồi thấp hình bát úp, xen kẽ giữa những cánh đồng tương đối rộng. Đây là vùng khí hậu trung gian có tính chất chuyển tiếp giữa phía đông và phía tây, lượng mưa lớn, giao thông phát triển (cả đường bộ, đường sông, đường sắt), dân cư đông đúc, kinh tế, xã hội phát triển khá.

Thái Nguyên là tỉnh có nhiều sông, suối. Lớn nhất là sông Cầu. Sông Cầu bắt nguồn từ huyện Chợ Đồn tỉnh Bắc Kạn. Đoạn trên địa phận tỉnh Thái Nguyên sông Cầu chảy theo hướng bắc - nam qua các huyện Phú Lương, Võ Nhai, thành phố Thái Nguyên, huyện Phú Bình và Phổ Yên. Sông

Công bắt nguồn từ các dãy núi phía tây nam huyện Định Hoá, chảy theo hướng bắc - nam, qua huyện Đại Từ, thành phố Thái Nguyên, xuống huyện Phổ Yên, hợp lưu với sông Cầu tại xã Thuận Thành (huyện Phổ Yên) rồi chảy sang tỉnh Bắc Giang. Hệ thống sông Máng (còn gọi là sông Đào) bắt nguồn từ đập nước Thác Huống thuộc phường Gia Sàng, thành phố Thái Nguyên. Đập Thác Huống và hệ thống sông Máng được khởi công xây dựng từ năm 1922, khánh thành ngày 15/6/1929, lấy nước từ sông Cầu chảy qua địa phận huyện Phú Bình, sang tỉnh Bắc Giang, tưới nước cho hàng trăm héc ta ruộng đất hai địa phương nói trên.

Ngoài ra, Thái Nguyên còn nhiều sông nhỏ, ngắn, như: sông Chợ Chu, sông Đu, sông Nghinh Tường, sông Rong, sông Khe Mo, sông Huống Thượng... và nhiều suối nhỏ khác đều là phụ lưu của sông Cầu. Hệ thống sông, suối ở Thái Nguyên được phân bố tương đối đều khắp, thuận lợi cho phát triển nông nghiệp và sinh hoạt của nhân dân.

Thái Nguyên không có hồ tự nhiên, nhưng sức trẻ và con người Thái Nguyên đã đắp đập ngăn sông, suối tạo ra một hệ thống hồ nhân tạo phong phú khắp các huyện, thị. Hồ lớn nhất và quan trọng hơn cả là Hồ Núi Cốc trên sông Công được xây dựng từ những năm đầu thập kỉ 70, hoàn thành vào giữa thập kỉ 80 thế kỉ XX với đập chính dài 496m, cao 20m và 7 đập phụ khác. Hồ có diện tích 2.500 ha, trong đó diện tích mặt nước là 769 ha, độ sâu trung bình 23 m, dung tích 175 triệu m³ nước, đảm bảo cung cấp nước

cho sinh hoạt của nhân dân và sản xuất công nghiệp của thành phố Thái Nguyên, thị xã Sông Công; cung cấp nước tưới cho 12.000 ha lúa, 7.000 ha cây công nghiệp, cây ăn quả của các huyện Phổ Yên, Phú Bình, thành phố Thái Nguyên và thị xã Sông Công. Với gần 100 hòn đảo lớn, hồ Núi Cốc đã và đang được đầu tư xây dựng trở thành địa điểm du lịch hấp dẫn, mời gọi du khách thập phương.

Về giao thông, Thái Nguyên có 3 tuyến quốc lộ. Quốc lộ số 3 do thực dân Pháp xây dựng từ đầu thế kỉ XX, dài 231 km từ Hà Nội qua Đa Phúc lên Thái Nguyên, Bắc Kạn, Cao Bằng. Đoạn qua tỉnh Thái Nguyên chạy theo hướng nam - bắc chia diện tích tỉnh Thái Nguyên thành hai phần tương đối cân xứng. Quốc lộ 1B bắt đầu từ thành phố Thái Nguyên qua Võ Nhai, lên Bắc Sơn, Đồng Đăng (tỉnh Lạng Sơn) ra biên giới Việt - Trung. Quốc lộ 37 (trước đây là Đường 13A) từ tỉnh Bắc Giang qua huyện Phú Bình, thành phố Thái Nguyên đến ngã ba Bờ Đậu đi qua Đại Từ sang huyện Sơn Dương (tỉnh Tuyên Quang). Ngoài ra còn hàng chục tuyến đường liên huyện, liên xã phục vụ nhu cầu đi lại và chuyên chở hàng hoá của nhân dân. Đầu những năm 60 của thế kỉ XX, tuyến đường sắt Hà Nội - Quan Triều được xây dựng, tiếp sau là tuyến Lưu Xá - Quảng Ninh, đến những năm 80 của thế kỉ XX, tuyến đường sắt Hà Nội - Quan Triều được nối dài lên tới núi Hồng (xã Yên Lãng huyện Đại Từ), đáp ứng ngày càng tốt hơn nhu cầu giao thông trong tỉnh.

Thái Nguyên còn là tỉnh có diện tích rừng và đất rừng khá lớn. Sản vật khai thác từ rừng là nguồn thu nhập đáng kể cho nhân dân các dân tộc trong tỉnh. Hàng năm, rừng của Thái Nguyên cung cấp hàng chục vạn mét khối gỗ, củi, hàng triệu cây tre, nứa, vầu, hàng chục triệu tàu lá cọ cùng nhiều dược liệu, thực phẩm cho nhu cầu xây dựng, tiêu dùng của nhân dân trong tỉnh và nhân dân các tỉnh đồng bằng, làm nguyên liệu cho các nhà máy giấy, vật liệu cho ngành xây dựng ...

Bên cạnh việc trồng lúa, hoa màu, từ xa xưa người dân Thái Nguyên đã sớm chú ý trồng và phát triển cây chè. Đặc sản chè Thái Nguyên từ lâu đời đã nổi tiếng và có uy tín lớn trên thị trường trong, ngoài nước. Những năm gần đây, chè Thái Nguyên là mặt hàng xuất khẩu có giá trị và vươn tới cả thị trường những nước sành uống chè, có truyền thống “*Trà đạo*” nổi danh như Nhật Bản, Đài Loan...

Cùng với tài nguyên trên mặt đất, Thái Nguyên còn nổi tiếng giàu tài nguyên trong lòng đất. Các khu mỏ than (Phân Mễ, Phú Lương), Làng Cẩm, Núi Hồng (Đại Từ), Bá Sơn, Quán Triều (thành phố Thái Nguyên); mỏ sắt Trại Cau, Tiến Bộ, mỏ chì, kẽm ở Mễ Tích, Mỏ Ba, Sa Lung, mỏ vàng Trại Cau, Hợp Tiến (Đồng Hỷ); mỏ đa kim La Bằng, Văn Lãng, Núi Pháo (Đại Từ)... đang được thăm dò, khai thác phục vụ nhu cầu quốc kế, dân sinh.

II - Truyền thống của tuổi trẻ Thái Nguyên

Là miền đất nối tiếp vùng đồng bằng Bắc Bộ với vùng núi phía Bắc, Thái Nguyên đã trở thành vùng đất hội nhập dân cư. Nhân dân các dân tộc trên địa bàn Thái Nguyên gồm nhiều bộ phận hợp thành. Một bộ phận là dân bản địa, sinh cơ lập nghiệp tại Thái Nguyên từ lâu đời. Một bộ phận là đồng bào các tỉnh khác trong nhiều thế kỉ di cư tự nhiên đến sinh sống⁽¹⁾. Một bộ phận đồng bào các tỉnh đồng bằng tản cư lên tham gia kháng chiến chống Pháp rồi ở lại sinh cơ lập nghiệp. Đầu những năm 60 của thế kỉ XX, một bộ phận đồng bào các tỉnh Thái Bình, Hải Dương, Hưng Yên... theo tiếng gọi của Đảng lên các huyện Đại Từ, Định Hoá, Phú Lương, Võ Nhai xây dựng quê hương mới. Cùng thời gian này, hàng vạn cán bộ, công nhân, bộ đội trên khắp miền Bắc tập trung về Thái Nguyên xây dựng Khu Công nghiệp Gang thép, hình thành nên bộ phận dân cư ở phía Nam thành phố Thái Nguyên. Tính đến ngày 1/4/2009, tỉnh Thái Nguyên có 1.124.786 người, gồm 29 thành phần dân tộc anh em; trong đó, 8 thành phần dân tộc có số dân trên 1.000 người là Kinh, Tày, Nùng, Sán Dìu, Sán Chay, Dao, Mông, Hoa. Mỗi dân tộc mang những đặc điểm riêng về tiếng nói, trình độ sản xuất, phong tục tập quán... nhưng luôn

(1) Từ năm 1930 đến tháng 6/1938 có 9327 người thuộc 15 tỉnh (Lạng Sơn, Thái Bình, Nam Định, Bắc Ninh, Hưng Yên, Hà Đông, Hà Nam, Ninh Bình, Bắc Giang, Sơn Tây, Phúc Yên, Hải Dương, Hà Nội, Phú Thọ, Cao Bằng) di cư tự do đến Thái Nguyên - Tài liệu thống kê của Pháp, lưu tại Phòng Lịch sử Đảng, Ban Tuyên giáo Tỉnh uỷ Thái Nguyên.

đoàn kết thương yêu, đùm bọc lẫn nhau. Tinh hoa văn hóa, truyền thống tốt đẹp, kinh nghiệm sản xuất được đúc kết từ ngàn đời của các dân tộc, của các vùng miền được giao thoa, hội tụ về Thái Nguyên, được thế hệ trẻ tỉnh Thái Nguyên kế thừa, tiếp thu, vận dụng trong lao động chế ngự thiên nhiên, bảo vệ và dựng xây quê hương ngày càng giàu đẹp.

Từ xa xưa, trong quá trình sản xuất và chế ngự thiên nhiên xây dựng cuộc sống, tiếp thu kinh nghiệm của những người đi trước, tuổi trẻ Thái Nguyên luôn thể hiện đức tính cần cù, thông minh, sáng tạo trong lao động; biết chọn đất, phát rừng làm nương rẫy; biết khai phá đất đai thành đồng ruộng; biết làm cọn đưa nước từ dưới các dòng sông, suối lên các cánh đồng; biết be bờ đắp đập, đào mương, phai dẫn nước vào ruộng phục vụ gieo trồng; biết tự rèn đúc các loại dao, cuốc, thuổng, liềm, hái, lưỡi cày... làm dụng cụ phục vụ sinh hoạt và sản xuất.

Nhân dân các dân tộc Thái Nguyên vốn có truyền thống văn hóa từ lâu đời. Truyền thống đó được kết tinh trong tinh thần cộng đồng bền chặt, trong các hoạt động lễ hội, trong phong cách giao tiếp ứng xử và lối sống thuần hậu, chất phác. Cùng với các làn điệu chèo, chầu văn, trống quân, cò lả... của người Kinh từ đồng bằng mang lên là làn điệu hát dao duyên (Gầu PLềnh), hát cưới xin (Gầu xống) của người Mông; hát hát trữ tình (Sli, lượn) tha thiết của trai gái Tày, Nùng gửi gắm cho nhau vang lên trong các dịp

lễ, tết, hội hè. Truyền thống văn hóa tốt đẹp của mỗi dân tộc đang được thế hệ trẻ kế thừa và phát huy.

Với truyền thống hiếu học, ở những thế kỉ trước, mặc dù quê hương đất nước luôn triền miên trong cảnh tranh giành quyền lực giữa các triều đại phong kiến và luôn luôn phải đương đầu với giặc ngoại xâm, người dân phải sống trong cảnh áp bức, đói nghèo, nhưng Thái Nguyên vẫn sản sinh, đóng góp hàng chục vị đại khoa tiến sĩ và nhiều danh nhân cho sự hưng thịnh của Quốc gia, dân tộc. Ngày nay, với vị trí là trung tâm giáo dục của vùng Việt Bắc gồm 7 trường đại học, hàng chục trường cao đẳng và trung học chuyên nghiệp và dạy nghề, mỗi năm các cơ sở đào tạo của Thái Nguyên cung cấp hàng ngàn cán bộ khoa học, kĩ thuật và lao động trẻ, chất lượng cao phục vụ thiết thực sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Với địa thế “*Giao lưu và hội tụ*”, là trung tâm của vùng chiến lược phía bắc sông Hồng, nên trong suốt chiều dài lịch sử dân tộc, Thái Nguyên thường xuyên phải đối mặt với các thế lực ngoại bang và các thế lực phản nghịch trong nước. Từ xa xưa, ông cha ta đã coi Thái Nguyên là phen giậu che chắn phía Bắc kinh thành Thăng Long; là điểm xuất phát triển khai lực lượng chống giặc ngoại xâm nơi miền biên ải... Chính vì vậy, nhân dân các dân tộc Thái Nguyên nói chung, thế hệ trẻ Thái Nguyên nói riêng đã sớm xây dựng cho mình bản lĩnh kiên cường, bất khuất, góp phần xứng đáng vào chiến công chung của đất nước

trong các cuộc chống xâm lăng, chống cường quyền, và bất công xã hội.

Ngày 3/2/1930, Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời, thông qua Chính cương vắn tắt, Sách lược vắn tắt, Điều lệ vắn tắt của Đảng; thông qua Điều lệ tóm tắt của Công hội, Nông hội, Đoàn Thanh niên Cộng sản, Hội Phụ nữ Giải phóng...

Tiếp đó, Hội nghị lần thứ nhất của Ban Chấp hành Trung ương Đảng họp tháng 10/1930 đã thông qua Luận cương chính trị, Điều lệ Đảng, Ấn nghị quyết về tình hình Đông Dương và nhiệm vụ cần kíp của Đảng; Ấn nghị quyết về công tác: Cộng sản Thanh niên vận động... Như vậy, ngay từ khi mới ra đời, Đảng cộng sản Việt Nam đã nhận thức rõ về vai trò to lớn và có chủ trương hết sức căn bản về công tác vận động thanh niên...

Có Đảng Cộng sản lãnh đạo, phong trào cách mạng nước ta phát triển sôi nổi, rộng khắp. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, tinh thần kiên trung, bất khuất của nhân dân và thế hệ trẻ Thái Nguyên càng được phát huy mạnh mẽ trong cuộc đấu tranh giành chính quyền về tay nhân dân.

Từ trong và sau phong trào cách mạng 1930 - 1931, thực dân Pháp và tay sai tiến hành khủng bố trắng ở khắp trong Nam, ngoài Bắc. Cơ sở Đảng và cơ sở cách mạng ở nhiều nơi trong cả nước bị phá vỡ. Nhiều đảng viên cộng sản và những người yêu nước bị địch khủng bố, bắt bớ, tù đầy, giết hại.

Trong bối cảnh ấy, để tránh sự truy lùng ráo riết của kẻ thù, hai đảng viên cộng sản của Đảng bộ Hà Nam là Vũ Hưng (tức Hai Cao) và Nguyễn Đình Chiêm (tức Phó Mùa), phải tạm lánh lên vùng Bộc Nhiêu, Quán Vuông (huyện Định Hóa). Mặc dù bị mất liên lạc với Đảng, lại bị kẻ thù truy lùng ráo riết, nhưng với tinh thần của người đảng viên cộng sản, hai đồng chí Vũ Hưng và Nguyễn Đình Chiêm vẫn tìm mọi cách để hoạt động. Vừa phải đi làm thuê kiếm sống, hai đồng chí vừa tích cực tuyên truyền, giác ngộ nhân dân địa phương, đặc biệt là tầng lớp thanh niên, xây dựng phong trào cách mạng. Trong vai những người đi làm thuê, làm hàng xáo ⁽¹⁾, hàng ngày các đồng chí len lỏi khắp các bản làng, trực tiếp gặp gỡ, tuyên truyền, giác ngộ quần chúng. Nhờ đó, trong những năm 1932 - 1935, mặc dù bị kẻ thù truy lùng, kiểm soát gắt gao, nhưng hai đồng chí Vũ Hưng và Nguyễn Đình Chiêm vẫn xây dựng được một số cơ sở quần chúng là những thanh niên trung kiên ở Bộc Nhiêu, Quán Vuông. Đây là những tổ chức cách mạng đầu tiên bao gồm những thanh niên tích cực trên địa bàn, tạo tiền đề ban đầu cho việc phát triển, mở rộng phong trào cách mạng trong vùng.

Trong những năm 1935 - 1936, tình hình thế giới có nhiều chuyển biến quan trọng. Cùng với sự xuất hiện chủ nghĩa phát xít là nguy cơ Chiến tranh Thế giới thứ hai.

⁽¹⁾ Nghề đi mua thóc về xay giã, kiếm lãi bằng cách bán gạo và các sản phẩm phụ như tấm, cám...

Phong trào đấu tranh chống phát xít dâng cao ở nhiều nước, nhất là ở nước Pháp. Tại đây, Mặt trận nhân dân Pháp do Đảng Cộng sản làm nòng cốt đã hình thành và giành thắng lợi trong cuộc tổng tuyển cử tháng 4/1936. Một chính phủ mới được thành lập và tuyên bố sẽ thi hành một số chính sách tự do, dân chủ ở các thuộc địa.

Tranh thủ điều kiện thuận lợi, thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu lần thứ I Đảng Cộng sản Đông Dương và Nghị quyết Hội nghị lần thứ 1 (26/7/1936) của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khoá I): Khôi phục các tổ chức Đảng đã bị địch phá, nối lại liên lạc với các đảng viên bị địch khủng bố, đưa họ trở lại hoạt động; ra sức tuyên truyền, xây dựng tổ chức quần chúng, phát triển phong trào cách mạng..., Chi bộ hải ngoại của Đảng ở Long Châu (Trung Quốc) quyết định đưa đảng viên về nước hoạt động. Đặng Tùng là một đảng viên của Chi bộ được cử về gây dựng cơ sở, phát triển phong trào cách mạng ở Thái Nguyên. Do quen biết từ trước, sau khi nhận nhiệm vụ, Đặng Tùng bí mật tìm về gia đình Đường Văn Hon (Đường Nhất Quý) ở xã La Bằng, huyện Đại Từ. Vốn là người có trình độ văn hóa, có năng lực và kinh nghiệm vận động quần chúng, thông qua câu chuyện làm ăn hằng ngày, Đặng Tùng từng bước tuyên truyền cảm hóa gia đình họ Đường rồi mở rộng mối quan hệ ra những gia đình xung quanh; tập hợp những thanh niên ưu tú ở đây, gồm Đường Văn Hon (Đường Nhất Quý), Lí

Tắc Phú, Hoàng Văn Nghiệp, Nông Triều Đông, Nông Văn Ái, Lí Kim, Lí Thu, Nông Văn Đệ... vào Hội tương tế ⁽¹⁾.

Hoạt động ban đầu của Hội chỉ là giúp đỡ nhau trong sản xuất, trong việc hiếu, việc hỉ. Sau một thời gian, nhằm từng bước nâng cao nhận thức, giác ngộ cách mạng cho các hội viên, Đảng Tùng tập hợp mọi người tổ chức nghe đọc báo công khai của Đảng và của Mặt trận Dân chủ rồi tổ chức tham gia đấu tranh chống sưu cao, thuế nặng, chống bắt nhân dân đi phu ngày mùa. Hình thức tuy còn đơn giản, nhưng đem lại lợi ích thiết thực cho mọi gia đình nên thu hút được nhiều quần chúng tham gia. Từ kết quả công tác tuyên truyền, giáo dục, để đáp ứng yêu cầu xây dựng cơ sở Đảng ở trong nước, cuối năm 1936, Đảng Tùng tổ chức kết nạp 4 thanh niên giác ngộ, tích cực nhất là Đường Nhất Quý, Đường Văn Ngân, Nông Văn Ái, Hoàng Văn Nghiệp vào Đảng Cộng sản Đông Dương. Cơ sở đảng đầu tiên ra đời bao gồm những thanh niên ưu tú tại một vùng núi rừng hẻo lánh của huyện Đại Từ là một bước ngoặt lớn, vô cùng quan trọng của phong trào cách mạng tỉnh Thái Nguyên.

Từ La Bằng (huyện Đại Từ), Đảng Tùng tiếp tục mở rộng cơ sở sang huyện Võ Nhai, vùng đất có truyền thống yêu nước, kiên cường chống thực dân Pháp xâm lược. Nhiều lớp thanh niên thuộc các dân tộc Nùng, Hoa ở đây đã

⁽¹⁾ Hội tương tế, một hình thức tổ chức do Đảng chủ trương thành lập để tập hợp quần chúng.

từng tham gia phong trào khởi nghĩa nông dân Yên Thế (1884 - 1913), khởi nghĩa Thái Nguyên năm 1917. Bằng kinh nghiệm tuyên truyền, vận động quần chúng sẵn có, Đặng Tùng tiếp tục thực hiện phương pháp “ba cùng” và nhanh chóng nhận được sự cảm tình của một số thanh niên tích cực trong vùng; tích cực tuyên truyền, giác ngộ những thanh niên này, từng bước hướng họ vào con đường đấu tranh cách mạng. Nhờ cả yếu tố chủ quan và khách quan thuận lợi, chỉ sau một thời gian ngắn, 3 thanh niên ưu tú ở Phú Thượng là Chu Văn Tấn, Nông Văn Cần và Lục Văn Đủ được Đặng Tùng kết nạp vào Đảng. Đây chính là cơ sở Đảng thứ hai của tỉnh Thái Nguyên.

Từ Phú Thượng, phong trào cách mạng phát triển vào Tràng Xá. Thông qua các hoạt động thực tiễn “*Một số thanh niên tiến bộ ...luôn đi đầu trong các cuộc đấu tranh của quần chúng chống lại chủ trương tăng thuế, và các khoản phụ thu, lạm bỏ của bọn hào lý ở địa phương được lựa chọn kết nạp vào Đảng*” ⁽¹⁾. Tháng 4/1938, đồng chí Hoàng Văn Thụ về Thái Nguyên kiểm tra các cơ sở ở cách mạng Võ Nhai, Đại Từ, Phú Lương... Tại Võ Nhai, đồng chí đã mở một lớp huấn luyện chính trị cho một số thanh niên địa phương đã giác ngộ cách mạng.

Nhận rõ vị trí chiến lược quan trọng của Thái Nguyên nói chung, vùng Đông Bắc Thái Nguyên nói riêng, Trung ương

⁽¹⁾ Dẫn theo: *Lịch sử Đảng bộ huyện Võ Nhai 1930 - 1954*, tr 22

Đảng, Xứ ủy Bắc Kỳ lần lượt cử nhiều cán bộ lên củng cố và phát triển phong trào. Giữa năm 1938, đồng chí Lê Xuân Thụ - cán bộ Xứ ủy, nhận chỉ thị của đồng chí Hoàng Vĩnh Tuy (Hoàng Văn Nộn) - Bí thư Xứ ủy, làm nhiệm vụ mở rộng cơ sở củng cố phong trào và xây dựng con đường liên lạc của Đảng từ Hà Nội lên Thái Nguyên, Lạng Sơn ra nước ngoài.

Nhận thấy Võ Nhai là nơi có nhiều cơ sở quần chúng tốt, nhiều thanh niên trung kiên, tích cực hoạt động, đồng chí Lê Xuân Thụ đã cùng với cơ sở Đảng Phú Thượng và Trảng Xá xúc tiến việc thành lập tổ chức Đoàn Thanh niên Dân chủ ở địa phương ⁽¹⁾. Một số thanh niên trung kiên, nhanh nhẹn, tích cực, có tư tưởng tiến bộ, trong đó có đồng chí Nông Văn Cún (Thái Long) được lựa chọn kết nạp vào tổ chức Đoàn. Đây là tổ chức Đoàn thanh niên đầu tiên được thành lập ở tỉnh ta. Đoàn Thanh niên Dân chủ ra đời ở Võ Nhai đánh dấu bước phát triển vượt bậc, mở ra một thời kì mới trong phong trào thanh niên và công tác Đoàn của Thái Nguyên. Tổ chức Đoàn ra đời, phong trào thanh niên phát triển mạnh. Nhiều lớp học chữ quốc ngữ, nhiều tổ đọc báo chí tiến bộ của thanh niên, do thanh niên phụ trách ra đời và hoạt động sôi nổi.

Tranh thủ những điều kiện thuận lợi trong phong trào dân chủ, cùng với Võ Nhai, cơ sở cách mạng ở thị xã Thái Nguyên và các huyện Đại Từ, Đồng Hỷ... cũng tập hợp

⁽¹⁾ Hồi kí của đồng chí Lê Xuân Thụ, cán bộ Xứ ủy Bắc Kỳ, Tài liệu lưu trữ tại Phòng Lịch sử Đảng, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Thái Nguyên

được khá đông đảo lực lượng thanh niên các dân tộc hăng hái hoạt động dưới nhiều hình thức hợp pháp trong các hội giáp, hội phe ⁽¹⁾, hội cứu tế, hội đọc báo, đọc sách, v.v...

Từ năm 1938, một số cán bộ cách mạng thoát khỏi nhà tù đế quốc đã trở về quê (thị xã Thái Nguyên) tiếp tục hoạt động. Dưới sự chỉ đạo của các đồng chí, thêm nhiều hội quần chúng yêu nước được thành lập ở thị xã và vùng phụ cận. Thị xã Thái Nguyên trở thành trạm liên lạc để tiếp nhận tài liệu, nhất là các tờ báo công khai của Đảng (*Tin Tức, Dân Chúng*) được chuyển đến Thái Nguyên ngày càng nhiều. Hội truyền bá chữ Quốc ngữ ở thị xã Thái Nguyên hoạt động rất mạnh. Giáo viên là những thanh niên trí thức dạy học tốt, tận tình. Toàn thị xã tổ chức được 9 lớp học ban đêm thu hút hàng trăm người học. Đây là những cơ sở thuận lợi cho việc tuyên truyền, giác ngộ cách mạng trong vùng.

Tại khu vực phía Nam, thông qua mối quan hệ họ hàng và bè bạn, cơ sở cách mạng từ tỉnh Bắc Giang đã phát triển sang các huyện Phú Bình, Phổ Yên, mà hạt nhân đầu tiên là hai thanh niên trung kiên Nguyễn Văn Nội (xã Kha Sơn huyện Phú Bình) và Ngô Hải Long (xã Tiên Phong huyện Phổ Yên). Từ hai thanh niên này, phong trào cách mạng nói chung, tổ chức Đoàn và phong trào thanh niên nói riêng của hai huyện từng bước phát triển.

⁽¹⁾ Hội giáp, đơn vị dân cư dưới thôn (khoảng 10 gia đình ở gần nhau); Hội phe, đơn vị dân cư của 1 thôn (trước năm 1945)

Cũng trong năm 1938, thực dân Pháp bắt nhân dân các dân tộc hai huyện Võ Nhai, Định Hóa hoàn thành gấp con đường chiến lược 1B trên địa phận từ Thái Nguyên qua Võ Nhai, lên Lạng Sơn và mở con đường quân sự từ Chợ Chu (Định Hóa), sang Thành Cóc (Tuyên Quang). Dựa vào thế lực của chính quyền thực dân, bọn chủ thầu các con đường này vừa ép dân phu lao động cực nhọc trên công trường, lại thường xuyên đánh đập tàn bạo, bớt xén, ăn chặn số thù lao vốn đã rất ít ỏi của dân phu.

Nhận thấy đây là cơ hội tốt để phát động tinh thần đấu tranh của quần chúng, các đảng viên ở Võ Nhai, Đại Từ, Định Hóa đã lãnh đạo dân phu, do lực lượng thanh niên làm nòng cốt, đứng lên đấu tranh chống lại bọn chủ thầu, vạch mặt các tên tri châu Võ Nhai, Định Hóa tham lam tàn ác... Nhờ sự lãnh đạo kiên quyết, khôn khéo của các đảng viên, tinh thần đấu tranh kiên cường, dũng cảm của thanh niên, cuộc đấu tranh của dân phu giành được thắng lợi... Tiếp sức cùng cuộc đấu tranh của nhân dân Định Hóa, Võ Nhai, Đại Từ trong thời gian này, hàng trăm thanh niên tá điền và nông dân ở các huyện Phú Bình, Phổ Yên, Đồng Hỷ... đứng lên đấu tranh chống phụ thu, lạm bổ, phản đối chính sách thuế khóa vô lí của chính quyền thực dân, phong kiến.

Thắng lợi của những cuộc đấu tranh trên đây không chỉ làm thất bại kế hoạch làm đường quân sự của địch, mà còn góp phần giáo dục, rèn luyện quần chúng cách mạng, nhất là lực lượng thanh niên trong tinh tin tưởng vào sự lãnh đạo

của các tổ chức cơ sở Đảng ở địa phương, tiếp tục đứng lên đấu tranh giành tự do, cơm áo...

Cùng với những cuộc đấu tranh chống phụ thu, lạm bỏ, tranh thủ điều kiện thuận lợi của phong trào đấu tranh đòi dân sinh, dân chủ trên phạm vi cả nước, các đồng chí đảng viên trong tỉnh tiếp tục tuyên truyền, vận động quần chúng tham gia Hội tương tế, Hội ái hữu, đội ngũ thanh niên, nhất là thanh niên trí thức ở thị xã Thái Nguyên mở thêm nhiều lớp học chữ quốc ngữ, phát triển thêm nhiều nhóm mua và đọc báo công khai của Đảng; vận động quần chúng hưởng ứng phong trào Đông Dương đại hội, vận động lấy chữ kí đòi ân xá tù chính trị, ủng hộ Mặt trận nhân dân Pháp, ủng hộ nhân dân Tây Ban Nha đấu tranh chống phát xít, v.v...

Phong trào đấu tranh đòi các quyền dân sinh, dân chủ 1936 - 1939 thật sự là một cuộc vận động cách mạng rộng lớn trong cả nước cũng như trong tỉnh Thái Nguyên. Thông qua cuộc vận động, nhiều quần chúng ưu tú mà chủ yếu là thanh niên được kết nạp vào Đảng. Từ 4 đảng viên đầu tiên ở La Bằng (Đại Từ) cuối năm 1936, đến đầu năm 1939, số đảng viên trong toàn tỉnh đã tăng lên hơn 40 đồng chí. Cơ sở cách mạng ở các huyện Định Hóa, Đại Từ, Võ Nhai đã liên lạc được với nhau, bước đầu tạo nên sự thống nhất hành động. Từ trong phong trào vận động dân chủ, nhân dân Thái Nguyên nói chung, thế hệ trẻ Thái Nguyên nói riêng ngày càng hiểu rõ hơn về Đảng Cộng sản, tin tưởng hơn về thắng lợi của con đường đấu tranh do Đảng lãnh đạo

Ngày 1/9/1939, Chiến tranh Thế giới lần thứ hai bùng nổ. Ngày 3/9/1939, chính phủ Anh và Pháp tuyên chiến với phát xít Đức. Để rảnh tay đối phó với cuộc chiến tranh, ba tuần sau, ngày 26/9/1939, Tổng thống Pháp ra sắc lệnh giải tán Đảng công sản. Ngày 29/9/1939, Toàn quyền Đông Dương ban hành nghị định thực hiện sắc lệnh của Tổng thống Pháp cấm các hoạt động cộng sản trên toàn cõi Đông Dương. Không khí khủng bố bao trùm khắp nơi, báo chí công khai của Đảng bị đóng cửa, tài sản bị tịch thu, nhiều người làm báo bị bắt. Các quyền tự do, dân chủ do nhân dân ta giành được trong những năm 1936 - 1939 đều bị thực dân Pháp thủ tiêu. Trước tình hình đó, Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng tháng 11/1939 đã kịp thời chuyển hướng, đặt nhiệm vụ chống đế quốc, giải phóng dân tộc lên hàng đầu. Hội nghị quyết định thành lập Mặt trận dân tộc thống nhất Phản đế Đông Dương thay cho Mặt trận Dân chủ Đông Dương.

Quán triệt Nghị quyết Hội nghị Trung ương, các cơ sở cách mạng trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên kịp thời chuyển từ hoạt động hợp pháp, nửa hợp pháp sang hoạt động bí mật. Đội ngũ cán bộ, đảng viên được bố trí, sắp xếp lại nhằm tránh mũi nhọn khủng bố của kẻ thù, tiếp tục lãnh đạo nhân dân các dân tộc trong tỉnh bước vào thời kì đấu tranh mới.

Sang năm 1940, tình hình thế giới chuyển biến nhanh chóng. Tháng 6/1940, nước Pháp thất thủ, Chính phủ Pháp

phải kí hiệp ước đầu hàng phát xít Đức. Quân Pháp ở Đông Dương hoang mang rệu rã. Lợi dụng cơ hội này, ngày 22/9/1940, phát xít Nhật vượt biên giới Việt - Trung tràn vào nước ta, quân Pháp hèn nhát rút chạy.

Tranh thủ thời cơ thuận lợi, Nông Văn Cún - một đoàn viên thanh niên, đảng viên trẻ của Võ Nhai cùng một số đảng viên (Hoàng Đình Ruệ, Đường Văn Thúc) bị thực dân Pháp cầm tù ở Lạng Sơn vượt ngục trở về Bắc Sơn cùng Đảng bộ địa phương lãnh đạo nhân dân khởi nghĩa (27/9/1940). Mặc dù thu được một số thắng lợi, nhưng cuộc khởi nghĩa bị kẻ thù đàn áp đẫm máu. Ủng hộ, tiếp sức cho Đội Du kích Bắc Sơn, 10 thanh niên trung kiên thuộc Trung đội Tự vệ Võ Nhai tình nguyện lên Bắc Sơn cùng quân khởi nghĩa đấu tranh chống địch khủng bố. Nhân dân Định Hóa quyên góp muối và thuốc sốt rét ủng hộ chiến sĩ Bắc Sơn. Lực lượng thanh niên cùng nhân dân Phổ Yên thu gom sắt thép, lập lò rèn, bí mật sản xuất được 42 thanh kiếm, mã tấu để gửi lên cho các chiến sĩ Bắc Sơn chiến đấu....

Sau 30 năm bôn ba hải ngoại tìm đường giải phóng dân tộc, đầu năm 1941, lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc về nước để trực tiếp lãnh đạo phong trào cách mạng. Với tư cách là đại biểu của Quốc tế Cộng sản, Người triệu tập và chủ trì Hội nghị Trung ương Đảng lần thứ 8 (5/1941) tại thôn Pác Bó, xã Trường Hà, huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng. Nằm trên đường dây quan trọng của Trung ương Đảng, thực hiện Chỉ

thị của Xứ ủy Bắc Kỳ, tổ Cứu quốc quân bao gồm những thành viên trẻ khỏe, nhanh nhẹn, dũng cảm do đồng chí Chu Văn Tấn chỉ huy nhận nhiệm vụ đưa đường, bảo vệ đoàn cán bộ đi dự Hội nghị Trung ương lần thứ 8. Vượt qua mọi khó khăn nguy hiểm, tổ Cứu quốc quân đã đưa đoàn cán bộ đi từ Bắc Sơn qua Bình Gia, Văn Mịch, Tràng Định (Lạng Sơn) sang Long Châu (Quảng Tây - Trung Quốc) về Pác Bó (Hà Quảng - Cao Bằng) dự Hội nghị.

Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương lần thứ 8 đã hoàn chỉnh sự chuyển hướng chỉ đạo chiến lược cách mạng của Đảng ta. Hội nghị vạch rõ mâu thuẫn chủ yếu giữa dân tộc ta với đế quốc phát xít Nhật - Pháp và đề ra nhiệm vụ cấp bách về vấn đề giải phóng dân tộc: *“Trong lúc này nếu không giải quyết được vấn đề dân tộc giải phóng, không đòi được độc lập, tự do cho toàn thể dân tộc mà còn chịu mãi kiếp ngựa trâu mà quyền lợi của bộ phận giai cấp đến vạn năm cũng không đòi lại được”*. Theo đề xuất của Nguyễn Ái Quốc, Hội nghị Trung ương lần thứ 8 quyết định thành lập Mặt trận dân tộc thống nhất chống phát xít Pháp - Nhật mang tên Việt Nam Độc lập Đồng minh gọi tắt là Mặt trận Việt Minh. Về tổ chức và nhiệm vụ của thanh niên, Hội nghị xác định: *“Việt Nam Thanh niên Cứu quốc đoàn từ nay là toàn thể tất cả thanh niên từ 18 đến 22 tuổi muốn tranh đấu đánh Pháp đuổi Nhật”*. Hội nghị đã nêu rõ vai trò của Đoàn Thanh niên Cứu quốc trong phong trào đấu tranh giải phóng dân tộc.

Thực hiện chủ trương của Xứ ủy và Nghị quyết Hội nghị Trung ương lần thứ 8 về việc xây dựng Bắc Sơn - Võ Nhai thành căn cứ địa cách mạng, Ban Thường vụ Trung ương Đảng đã cử đồng chí Phùng Chí Kiên, Ủy viên Trung ương Đảng phụ trách công tác quân sự trực tiếp lãnh đạo căn cứ Bắc Sơn - Võ Nhai và tăng cường thêm đồng chí Lương Văn Tri, Xứ ủy viên Bắc Kỳ cho căn cứ. Đội Cứu quốc quân lúc này đã được củng cố một bước dưới sự chỉ huy trực tiếp của đồng chí Phùng Chí Kiên và Lương Văn Tri...

Từ trung tuần tháng 6/1941, nhận được tin một số cán bộ Trung ương dự Hội nghị lần 8 về đến Bắc Sơn, thực dân Pháp tập trung gần 4.000 quân từ Lạng Sơn, Thái Nguyên, Bắc Giang lên bao vây căn cứ địa Bắc Sơn - Võ Nhai hòng bắt cho kì được các đồng chí cán bộ lãnh đạo chủ chốt của Đảng ta... Quyết tâm bảo vệ cán bộ của Đảng, trong tình thế vô cùng hiểm nghèo, nhiều tổ tự vệ chiến đấu gồm những thanh niên trung kiên của khu căn cứ Võ Nhai được hình thành, sát cánh cùng Cứu quốc quân và nhân dân Bắc Sơn mưu trí, dũng cảm vừa chặn đánh địch, vừa đưa đường cho các đồng chí lãnh đạo cao cấp của Đảng rút dần về xuôi an toàn.

Tại căn cứ, Cứu quốc quân, tự vệ, thanh niên và nhân dân Võ Nhai kiên cường đánh địch bảo vệ quê hương. Mặc dù bị địch khủng bố ác liệt, nhưng phong trào vẫn không ngừng lớn mạnh. Nhiều cơ sở cách mạng được củng cố, nhiều cơ sở quần chúng được xây dựng mới. Trong khói lửa của cuộc chiến tranh, ngày 15/9/1941, tại rừng Khuôn Mảnh,

làng Ngọc Mỹ, xã Trảng Xá, huyện Võ Nhai, Trung đội Cứu quốc quân II được thành lập. Lực lượng chủ yếu của Đội là những đảng viên tích cực, những đoàn viên, thanh niên ưu tú có tinh thần hăng hái cách mạng của Võ Nhai. Thay mặt Ban Thường vụ Trung ương Đảng, đồng chí Hoàng Quốc Việt đã công nhận và giao nhiệm vụ cho Cứu quốc quân II.

Sự ra đời và hoạt động tích cực của Trung đội Cứu quốc quân II có tác dụng cổ vũ mạnh mẽ tinh thần đấu tranh của nhân dân các dân tộc Võ Nhai; đồng thời làm cho kẻ địch hốt hoảng, điên cuồng đánh phá cơ sở và phong trào cách mạng trong vùng. Tuy vậy, dưới sự lãnh đạo của tổ chức Đảng, trải qua những ngày đấu tranh chống địch khủng bố, cơ sở quần chúng thêm vững mạnh. Các tổ chức cách mạng, nhất là Thanh niên Cứu quốc phát triển ngày càng sâu rộng, tập hợp đông đảo thanh niên trong các thôn, xóm. Các đội tự vệ tiếp tục được bổ sung nhiều đội viên thanh niên trung kiên từ các hội Cứu quốc.

Thực hiện chủ trương của Đảng về việc bảo toàn lực lượng trước sự khủng bố, tàn sát khốc liệt của kẻ thù, từ tháng 11/1941, Cứu quốc quân chia lực lượng thành các đội công tác, mở rộng địa bàn hoạt động. Một đội bám trụ tại Võ Nhai lãnh đạo nhân dân giữ vững cơ sở, các đội khác vượt vòng vây của địch đem theo Chương trình, Điều lệ Việt Minh và điều lệ các hội Cứu quốc trong đó có Điều lệ của Thanh niên Cứu quốc đi xây dựng cơ sở ở Đại Từ, Định Hóa (Thái Nguyên), Yên Thế (Bắc Giang), Hữu Lũng

(Lạng Sơn)... góp phần mở rộng ảnh hưởng của cách mạng, xây dựng thêm nhiều Hội Thanh niên Cứu quốc và các đội tự vệ thanh niên ở các địa phương.

Dưới ánh sáng nghị quyết Hội nghị Trung ương lần thứ 8, sang năm 1942, công tác vận động thanh niên trong tỉnh đã có bước phát triển mới. Các Hội Thanh niên phản đế ở Đại Từ, Võ Nhai, Định Hóa... được củng cố, phát triển và mang tên Hội Thanh niên Cứu quốc. Ở khu vực phía Nam tỉnh, dưới sự lãnh đạo của Đảng, phong trào đấu tranh cách mạng của tuổi trẻ và nhân dân các huyện Đồng Hỷ, Phú Bình, Phổ Yên ngày càng sôi, mạnh mẽ. Chi bộ Cộng sản trong cảng Bá Vân (xã Bình Sơn, huyện Đồng Hỷ) đã bắt được liên lạc, nhận được sự chỉ đạo của Xứ ủy Bắc Kỳ, truyền truyền phát triển cơ sở cách mạng ra các vùng xung quanh. Nhiều thanh niên yêu nước ở các xã Bá Xuyên, Bình Sơn, Tân Cương... được giác ngộ về lí tưởng của Đảng, được kết nạp vào tổ chức Đoàn. Các hội Cứu quốc trong nông dân, phụ nữ được thành lập. Tại các xã Tiên Phong (Phổ Yên), Kha Sơn (Phú Bình) giáp ranh với xã Hoàng Vân (Hiệp Hòa - Bắc Giang) là nơi có tổ chức cách mạng sâu rộng trong quần chúng. Các đoàn thể Cứu quốc, đặc biệt là Thanh niên Cứu quốc được tổ chức ở hầu khắp các làng trong xã. Vì vậy, đầu năm 1943, vùng này đã được Trung ương Đảng chọn làm Khu An toàn II, nơi nuôi dưỡng, che giấu, bảo vệ các đồng chí lãnh đạo cao cấp của Trung ương Đảng, cán bộ của Xứ ủy Bắc Kỳ qua lại hoạt động.

Công tác tuyên truyền mở rộng cơ sở, tập hợp lực lượng quần chúng được các đội viên Thanh niên Cứu quốc các địa phương đẩy mạnh dưới nhiều hình thức. Nhân dịp các ngày kỉ niệm Quốc tế Lao động (1/5), Xô viết Nghệ Tĩnh (12/9), Cách mạng tháng Mười Nga (7/11), Hội Thanh niên Cứu quốc tổ chức rải truyền đơn, treo cờ búa liềm ở những nơi công cộng. Việc làm này có tác dụng khơi dậy và phát huy tinh thần yêu nước của các tầng lớp nhân dân, vạch rõ âm mưu, tội ác của kẻ thù Pháp, Nhật và phong kiến tay sai.

Đầu năm 1943, sau khi có chủ trương của Hội nghị Ban Thường vụ Trung ương Đảng, phong trào quần chúng, trước hết là thanh niên ở thị xã Thái Nguyên có những chuyển biến mới. Sự tác động của phong trào quần chúng các vùng ven như Đồng Hỷ, Tân Cương, Đồng Quang, Đại Từ, Phổ Yên... vào thị xã ngày càng mạnh. Thị xã Thái Nguyên và vùng ven trở thành những đầu mối giao thông, những địa điểm tuyên truyền, phổ biến chủ trương của Mặt trận Việt Minh. Nhân dân thị xã Thái Nguyên qua cuộc vận động của Hội Cứu quốc đã quyên góp tiền bạc, thuốc men, muối... gửi đến các khu căn cứ ủng hộ Cứu quốc quân.

Nhờ có đội ngũ cán bộ, đảng viên tích cực tuyên truyền, vận động, đến cuối năm 1943, cơ sở cách mạng được xây dựng rộng khắp trong toàn tỉnh. Nhiều nơi thành lập được Ban Chấp hành Việt Minh ở làng, xã. Hàng chục đội tự vệ vũ trang do lực lượng thanh niên làm nòng cốt

được thành lập ở các thôn, xóm làm hậu thuẫn cho các cuộc đấu tranh khất tô, chống sưu cao, thuế nặng của nhân dân.

Sang năm 1944, cuộc Chiến tranh thế giới lần thứ hai đã có bước chuyển quan trọng có lợi cho phe Đồng minh. Hồng quân Liên Xô giành thắng lợi dồn dập ở nhiều nơi. Tình hình đó làm cho mâu thuẫn vốn có giữa hai tên đế quốc - phát xít Pháp - Nhật trở nên sâu sắc, không thể điều hoà. Ở trong nước, phong trào cách mạng ngày càng dâng cao. Tại Thái Nguyên, cùng với việc gây dựng, phát triển cơ sở, các lớp huấn luyện quân sự, chính trị được mở ra ở nhiều nơi. Phong trào *"sấm sủa vũ khí đuổi thù chung"* diễn ra sôi nổi, nhất là trong tầng lớp thanh niên.

Đúng như sự dự đoán của Đảng ta: *"Hai con thú không thể cùng chung một miếng mồi"*, đêm 9/3/1945, phát xít Nhật nổ súng đảo chính giành quyền kiểm soát Đông Dương từ tay Pháp. Hết sức nhạy bén trước diễn biến của tình hình, ngay sau khi tiếng súng đảo chính của Nhật vừa bùng nổ, Ban Thường vụ Trung ương Đảng đã kịp thời triệu tập Hội nghị mở rộng và ra bản Chỉ thị *"Nhật - Pháp bắn nhau và hành động của chúng ta"* (12/3/1945). Tiếp đến, ngày 15/3/1945, Tổng bộ Việt Minh đã phát đi bản *"Hịch kháng Nhật cứu nước"*, kêu gọi nhân dân vùng lên đánh Pháp đuổi Nhật.

Chỉ thị *"Nhật - Pháp bắn nhau và hành động của chúng ta"* của Ban Thường vụ Trung ương Đảng và *"Hịch kháng*

Nhật cứu nước” của Mặt trận Việt Minh được nhanh chóng truyền truyền, phổ biến sâu rộng, được các tầng lớp nhân dân, đặc biệt là thanh niên các dân tộc tỉnh Thái Nguyên sôi nổi hưởng ứng. Một Cao trào kháng Nhật cứu nước bùng lên mạnh mẽ. Nhân lúc quân Pháp bị lật đổ, quân Nhật chưa kịp tiếp quản làm chủ tình hình, cùng với các đơn vị Cứu Quốc quân, lực lượng tự vệ thanh niên các huyện làm hậu thuẫn cho quần chúng cách mạng vùng dậy khởi nghĩa giành chính quyền cơ sở; tổ chức lực lượng vũ trang chiến đấu chống Nhật, bảo vệ chính quyền, bảo vệ vùng giải phóng.

Tại Võ Nhai, ngày 12 và 13/3/1945, Cứu quốc quân, Thanh niên tự vệ vũ trang cùng đồng bào các dân tộc đã phá trại tập trung Đình Cả, phá các kho thóc của địch để cứu đói cho nhân dân. Đêm 20/3, Thanh niên tự vệ vũ trang phối hợp với Cứu quốc quân bao vây, tiến công châu lị La Hiên. Ngày 20/3/1945. Một cuộc mít tinh lớn được tổ chức tại châu lị, Ủy ban nhân dân lâm thời ra mắt đồng bào các dân tộc. Đây là chính quyền cách mạng cấp huyện đầu tiên trong tỉnh được thành lập. Phát huy thắng lợi vừa đạt được, quân cách mạng tiếp tục tiến lên bao vây, tiêu diệt các đồn, bốt của địch. Đầu tháng 4/1945, Võ Nhai đã hoàn toàn giải phóng.

Tại Định Hóa, đêm 25/3/1945, Cứu quốc quân cùng lực lượng thanh niên trung kiên trong các đơn vị tự vệ, đã bao vây và tiến đánh châu lị và đồn lính khố xanh. Khi biết bọn chỉ huy

bỏ trốn, lính cơ, lính đồng như rắn mất đầu, vứt bỏ vũ khí chạy toán loạn. Quân ta chiếm phủ đường, trại lính, tịch thu toàn bộ sổ sách, giấy tờ, vũ khí... Ngày 26/3/1945, hàng trăm thanh niên trung kiên các xã lân cận phối hợp cùng đơn vị Cứu quốc quân bao vây, truy lùng tri châu Hà Sĩ Tinh và đám quan lại tay sai. Ngày 27/3, chính quyền cách mạng châu Định Hóa được thành lập.

Ở Đại Từ, cuộc nổi dậy giành chính quyền bắt đầu từ Yên Lãng, Phú Xuyên, Na Mao... và các vùng chung quanh huyện lỵ mà tâm điểm là ở Hùng Sơn. Sự kiện đáng chú ý là chiều ngày 10/3/1945, những thanh niên bị bắt đi phu chuyển vũ khí cho Pháp chạy Nhật đã phối hợp với Cứu quốc quân và tự vệ thoát khỏi sự khống chế của viên Phó sứ Pháp, mang vũ khí (súng trường, tiểu liên, trung liên FM, lựu đạn Mĩ...) về căn cứ của ta... Những ngày sau đó, dưới sự chỉ huy trực tiếp đồng chí Ngô Nhị Quý và Lê Trung Đình, thanh niên tự vệ chiến đấu tịch thu vũ khí của lính đồng và tước bằng, triện của bọn quan lại ở nhiều địa phương. Ngày 23/5/1945, tại Yên Lãng diễn ra cuộc mít tinh kêu gọi nhân dân đoàn kết, siết chặt hàng ngũ chung quanh Mặt trận Việt Minh và vùng lên giành chính quyền. Đêm 29/4/1945, ba đại đội Cứu quốc quân và Thanh niên tự vệ dưới quyền chỉ huy của đồng chí Hồng An, Tân Sàng (tức Chu Văn Sửu), Lí Thanh, đồng loạt đánh chiếm huyện lỵ Đại Từ. Trên cơ sở đó, đầu tháng 4/1945, Ủy ban dân tộc

giải phóng và Mặt trận Việt Minh từ huyện xuống các làng xã của Đại Từ được thành lập.

Để bảo vệ cơ sở trong An toàn khu II và đường dây liên lạc từ An toàn khu I (Đông Anh, Phúc Yên - Hà Nội) theo sườn phía đông dãy Tam Đảo lên Tân Trào, chấp hành chỉ thị của Trung ương không được bộc lộ lực lượng sớm, các địa phương nói trên phần lớn chưa tổ chức khởi nghĩa giành chính quyền nhưng lực lượng tự vệ thanh niên vẫn đẩy mạnh các hoạt động khôn khéo không chế, trấn áp, làm tê liệt bộ máy tay sai của địch ở các làng xã.

Thực hiện Nghị Quyết Hội nghị Quân sự Bắc Kỳ, trung tuần tháng 5/1945, thanh niên tự vệ Định Hóa làm tốt công tác bảo vệ, cấp dưỡng cho hàng trăm cán bộ, chiến sĩ các đơn vị Cứu quốc quân, Việt Nam tuyên truyền giải phóng quân về dự lễ hợp nhất thành Việt Nam giải phóng quân tại khu rừng Thàn Mát, đình làng Quặng, xã Định Biên Thượng.

Tại thị xã Thái Nguyên, mặc dù bị quân Nhật chiếm đóng nhưng cơ sở và phong trào cách mạng tiếp tục được mở rộng, thu hút đông đảo các tầng lớp nhân dân mà chủ yếu là thanh niên tham gia. Khoảng cuối tháng 5/1945, do phong trào cách mạng trong các vùng giải phóng tác động mạnh về thị xã Thái Nguyên, một nhóm thanh niên công chức và học sinh (trong đó có đồng chí Lê Xuyên), do nhiệt tình yêu nước thúc đẩy, đã cùng nhau tự động theo đường

Thái Nguyên - Võ Nhai tìm lên chiến khu ⁽¹⁾ Sau sự cô
đáng tiếc, số thanh niên còn lại nói trên được cán bộ Khu
giải phóng tổ chức huấn luyện một số kiến thức quân sự,
chính trị cơ bản rồi đưa trở lại Thị xã cùng lực lượng thanh
niên và cơ sở tại chỗ gây dựng, phát triển phong trào cách
mạng trong nội thị và vùng phụ cận. Lực lượng thanh niên
xung phong Thị xã được chia thành từng nhóm 3 người,
thực hiện nhiệm vụ rải truyền đơn, treo khẩu hiệu, phân
phát sách báo cách mạng cho quần chúng nhân dân, tuyên
truyền đấu tranh vạch mặt bọn Việt gian Quốc dân đảng và
Đại Việt, trừng trị thích đáng những tên tay sai thân Nhật.
Nhiều đồng chí hoạt động rất hăng hái và có phần vừa mạo
hiểm vừa lãng mạn, biểu lộ tính chất hăng hái của thanh
niên học sinh các thành thị (dán khẩu hiệu vào lưng cảnh
sát địch, trong đêm trăng tung truyền đơn qua cửa sổ cho
một thiếu nữ dưới lòng đường).

Giữa lúc cao trào chống Nhật, cứu nước của nhân ta đang
đi dần tới bước ngoặt quyết định thì phát xít Nhật đầu hàng

(1) "Vì không có liên lạc và do hoạt động mật thám, đặc vụ của phát xít Nhật và Tỉnh trưởng Thái Nguyên Cung Đình Vận lúc này rất ráo riết nên công tác phòng gian, trừ gian ở Khu giải phóng theo chỉ thị trên được tiến hành rất gắt gao. Lại do hành động nóng nảy của một vài thanh niên gây hiểu lầm, nên anh em tự vệ ở một trạm gác đã bắn chết hai người. Khi được báo tin, chúng tôi vội vàng đến tận nơi tìm hiểu tình hình. Sau khi đã xác minh đó là thanh niên yêu nước đi tìm cách mạng, chúng tôi nhận anh em và đưa đến một xã giáp giới hai huyện Đồng Hỷ, Võ Nhai ổn định tư tưởng..." Theo Hồi ký của đồng chí Hoàng Thế Thiện, nguyên cán bộ quân sự trong Phân khu Quang Trung; Ủy viên Ban Chấp hành lâm thời tỉnh Thái Nguyên, phụ trách công tác tuyên truyền và thanh niên (tháng 9/1945) - Tài liệu lưu tại Phòng Lịch sử Đảng, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Thái Nguyên.

Liên Xô không điều kiện. Thời cơ ngàn năm có một cho nhân dân ta nổi dậy giành chính quyền trong cả nước đã chín muồi.

Ngày 14 - 15/8/1945, Hội nghị đại biểu Đảng toàn quốc họp ở Tân Trào (Sơn Dương - Tuyên Quang) quyết định phát động Tổng khởi nghĩa giành chính quyền trong cả nước.

Ngày 16 - 17/8/1945, Đại hội Quốc dân họp ở Tân Trào nhiệt liệt tán thành chủ trương Tổng khởi nghĩa của Đảng, thông qua 10 chính sách của Mặt trận Việt Minh, quyết định Quốc kì, Quốc ca, cử ra Ủy ban Dân tộc giải phóng Việt Nam tức Chính phủ lâm thời, do Chủ tịch Hồ Chí Minh đứng đầu. Thay mặt Quốc dân Đại hội, Hồ Chủ tịch kêu gọi đồng bào cả nước *"hãy đứng dậy, lấy sức ta mà giải phóng cho ta"*.

Tại Thái Nguyên, từ các ngày 16 - 17/8/1945, các huyện nhận được mệnh lệnh của Ủy ban khởi nghĩa đã khẩn trương đưa lực lượng, chủ yếu là các đội Thanh niên tự vệ, Thanh niên vũ trang dưới sự chỉ đạo trực tiếp của các cán bộ, đảng viên giữ trách nhiệm trong tổ chức Việt Minh về phối hợp giải phóng thị xã Thái Nguyên. Vượt qua mưa lũ, chiều 19/8, lực lượng thanh niên tự vệ Phú Bình tiến công và chiếm một số vị trí quan trọng quanh Thị xã, như đồn điền Gia Sàng, Nhà Đèn... Đội vũ trang tuyên truyền của Võ Nhai đã tiến xuống phía Nam cùng đồng bào và thanh niên các dân tộc ở Đồng Bẩm kéo về Thị xã; đồng bào và thanh niên, học sinh Thị xã đã chuẩn bị băng cờ,

khẩu hiệu cùng phối hợp tổ chức diễu hành ủng hộ Việt Minh. Lực lượng thanh niên, tự vệ vũ trang các xã phía Tây huyện Đồng Hỷ chờ đón, đưa đường cho Quân giải phóng từ Tân Trào về bao vây tiêu diệt quân Nhật trong Thị xã. Ngày 20/8/1945, trong lúc các nam đội viên tự vệ thanh niên sát cánh cùng Quân giải phóng chiến đấu, tải thương, lực lượng nữ thanh niên trong các đoàn thể Cứu quốc tích cực lo cơm nước phục vụ bộ đội chiến đấu; thanh niên xung phong phối hợp với công nhân nhà máy đèn, viên chức, nhân dân... ngả cây to, lật xe bò, xe ngựa... xuống đường làm chướng ngại vật cản địch...

Bị bao vây và tiến công liên tục, quân Nhật buộc phải cam kết đóng quân tại chỗ, không can thiệp vào công việc nội bộ của Việt Nam. Trong khi ta tiếp tục bao vây trại lính Nhật, chiều ngày 20/8/1945, một cuộc mít tinh lớn được tổ chức tại sân vận động Thị xã, quần cách mạng tuyên bố xóa bỏ chính quyền tay sai của Pháp, thành lập Ủy ban nhân dân lâm thời. Đồng chí Lê Trung Đình được cử làm Chủ tịch Ủy ban.

Đến ngày 26/8/1945, tên lính Nhật cuối cùng rút khỏi Thái Nguyên, toàn tỉnh được hoàn toàn giải phóng. Thành công của cuộc khởi nghĩa ở Thái Nguyên đã góp phần vào sự thành công vĩ đại của cuộc Cách mạng tháng Tám trong cả nước, dẫn tới sự ra đời nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

Thắng lợi cuộc khởi nghĩa vũ trang giành chính quyền ở Thái Nguyên có sự đóng góp to lớn của lực lượng thanh niên các dân tộc trong tỉnh. Dưới sự lãnh đạo của các cơ sở Đảng, truyền thống đoàn kết, kiên cường bất khuất của nhân dân các dân tộc tỉnh Thái Nguyên nói chung, thanh niên nói riêng, ngày càng được phát huy. Đặc biệt, vào những lúc gian khó, hiểm nguy thì lòng yêu nước, tinh thần kiên trung, bất khuất của đoàn viên, thanh niên Thái Nguyên càng được thể hiện rõ nét trong vai trò của người chiến sĩ thanh niên tự vệ, chiến sĩ Cứu quốc quân, Giải phóng quân. Trải qua hơn 10 năm chiến đấu đầy hi sinh gian khổ, được các cơ sở Đoàn tuyên truyền vận động, thanh niên Thái Nguyên luôn xung kích, đi đầu trong các hoạt động cách mạng, góp phần xứng đáng vào thắng lợi chung của cả dân tộc trong cuộc đấu tranh giành chính quyền về tay nhân dân.

Chương II

ĐOÀN THANH NIÊN CỨU QUỐC VÀ PHONG TRÀO THANH NIÊN TỈNH THÁI NGUYÊN TRONG THỜI KÌ KHÁNG CHIẾN CHỐNG THỰC DÂN PHÁP XÂM LƯỢC (9/1945 - 7/1954)

I- Xung kích xây dựng và bảo vệ chính quyền Cách mạng, chuẩn bị kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược (9/1945 - 10/1947)

Cách mạng tháng Tám năm 1945 thành công, nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ra đời mở ra kỉ nguyên mới trong lịch sử dân tộc: Kỉ nguyên độc lập, tự do. Đồng bào và tuổi trẻ cả nước vui mừng vô hạn trước sự đổi đời từ thân phận nô lệ, lầm than đứng lên làm chủ cuộc sống. Song, ngay thời điểm ấy, nhân dân cả nước nói chung, nhân dân Thái Nguyên nói riêng phải đối mặt với biết bao thách thức, khó khăn chồng chất

Chính sách áp bức, bóc lột tàn bạo của đế quốc Pháp, phát xít Nhật và phong kiến tay sai đã gây ra nạn đói trầm trọng, cướp đi sinh mạng của hơn 2 triệu đồng bào các tỉnh Bắc Bộ, Bắc Trung Bộ. Tại Thái Nguyên, hàng vạn nhân khẩu trong hàng ngàn gia đình tá điền trong 10 đồn điền lớn của thực dân Pháp ở Đồng Hỷ, Phổ Yên, Phú Bình... và hơn một vạn công nhân trong các mỏ Trại Cau, Linh Nham, Phấn Mễ... mất việc, đói ăn do bọn chủ chạy trốn. Thiếu

đói, nhiều gia đình phải bữa cơm, bữa cháo. Nhiều gia đình hết gạo phải lên rừng đào củ mài, củ nâu, hái măng, hái nấm ăn thay cơm. Hàng ngàn người dân từ các tỉnh miền xuôi lên thị xã Thái Nguyên và các vùng phụ cận tìm việc làm, xin ăn (trước tháng 8/1945), vẫn đang ở trong tình trạng thiếu đói cần được cứu tế... Cùng với đói nghèo là những tệ nạn do chế độ thực dân phong kiến để lại, như rượu chè, cờ bạc, nghiện hút, mê tín dị đoan... tồn tại một cách phổ biến; đặc biệt là nạn thất học, do chính sách “ngu dân” để dễ bề cai trị của thực dân Pháp làm cho hơn 95% dân số trong tỉnh mù chữ... đều là những trở ngại lớn cho việc phát triển kinh tế, xã hội, xây dựng và bảo vệ chính quyền non trẻ.

Do khó khăn, đói kém, nạn trộm cắp, cướp bóc nổi lên ở các huyện Đồng Hỷ, Phú Bình, Phổ Yên... Cùng lúc đó, khoảng 5 vạn quân của Chính phủ Trung Hoa Dân quốc cùng bọn tay sai Việt Quốc, Việt Cách kéo vào đóng ở thị xã Thái Nguyên và các vị trí trọng yếu dọc theo Quốc lộ số 3 đến cầu Đa Phúc. Đi đến đâu, chúng cũng hạch sách chính quyền địa phương, đòi phải cung cấp lương thực, thực phẩm, phương tiện đi lại. Những tên cầm đầu tổ chức Việt Quốc, Việt Cách liên hệ với bọn đặc vụ và các phần tử xấu trong người Hoa, thành lập *Nam Dương Hoa kiều hiệp hội*...

Trong hoàn cảnh vừa phải lo đối phó với giặc ngoài, thù trong, vừa phải lo giải quyết khó khăn về kinh tế, văn hoá, xã hội, chăm lo đời sống nhân dân, vấn đề xây dựng Đảng trở thành một yêu cầu bức thiết. Trong khi đó, số

lượng đảng viên ở Thái Nguyên vốn rất mỏng (chỉ có 40 đồng chí), lại càng mỏng hơn do một số đồng chí được cấp trên điều động đi nơi khác.

Nhằm khắc phục tình trạng trên, giữa tháng 9/1945, Hội nghị cán bộ toàn tỉnh được tổ chức tại xóm Trường Xô (xã Phấn Mã, huyện Phú Lương). Hội nghị công bố Nghị quyết của Xứ uỷ Bắc Kỳ chỉ định Ban Chấp hành lâm thời Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên, gồm 8 đồng chí, do đồng chí Ngô Nhị Quý làm Bí thư. Ban Chấp hành lâm thời Đảng bộ tỉnh phân công đồng chí Hoàng Thế Thiện, Ủy viên Ban Chấp hành lâm thời Đảng bộ tỉnh phụ trách công tác tuyên truyền và công tác vận động thanh niên (công tác thanh vận). Đồng chí Hoàng Thế Thiện là Tỉnh ủy viên đầu tiên được Tỉnh ủy lâm thời tỉnh Thái Nguyên phân công phụ trách công tác thanh niên⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Đồng chí Hoàng Thế Thiện (sinh năm 1922, tử trần năm 1995) là Tỉnh ủy viên đầu tiên được Tỉnh ủy Thái Nguyên phân công phụ trách công tác Thanh niên. Đồng chí Hoàng Thế Thiện, quê quán ngõ Mai Viên, thành phố Hải Phòng; trú quán đường Phan Thúc Duyệt, quận Tân Bình, thành phố Hồ Chí Minh; tham gia cách mạng từ năm 1940, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ tháng 4/1945; nguyên Đội trưởng Đội tuyên truyền vũ trang ở huyện Võ Nhai, Chủ nhiệm Tỉnh bộ Việt Minh tỉnh Thái Nguyên. Trưởng phòng Chính trị Liên khu 10, Chính uỷ, Bí thư Đảng uỷ Trung đoàn Sông Lô, Trưởng đoàn Cán bộ Quân sự vào chiến trường Nam Bộ, Phái viên Kiểm tra Bộ Tư lệnh Nam Bộ; Chính uỷ, Bí thư Đảng uỷ Trung đoàn Tây Đô, Trung đoàn Cửu Long; Trưởng phòng Chính trị, Chủ nhiệm Chính trị Phân liên khu Miền Tây Nam Bộ; Ủy viên Ban Tuyên huấn và Ban Tổ chức Trung ương Cục Miền Nam; Chủ nhiệm Chính trị Liên khu 3, Chính uỷ, Bí thư Đảng uỷ đầu tiên của Cục Không quân; Chính uỷ, Bí thư Đảng uỷ Bộ Tư lệnh Trường Sơn (Đoàn 559); Chính uỷ đầu tiên, Bí thư Đảng uỷ Quân đoàn 4, Thứ trưởng Bộ Quốc phòng kiêm Chủ nhiệm Tổng cục Xây dựng Kinh tế; Trưởng Ban B68 Trung ương Đảng, Bí thư Đảng uỷ đoàn Chuyên gia Việt Nam tại Căm pu chia, Cố vấn Tổng Bí thư Đảng Nhân dân Cách mạng Căm pu chia, Phó Tổng đoàn Chuyên gia Việt Nam tại Căm pu chia, Phó Tư lệnh Chính trị Quân tình nguyện Việt Nam tại Căm pu chia kiêm Trưởng đoàn Chuyên

Hưởng ứng lời kêu gọi thiết tha, xúc động của Chủ tịch Hồ Chí Minh: *"Lúc chúng ta nâng bát cơm mà ăn, nghĩ đến kẻ đói khổ, chúng ta không khỏi động lòng. Vậy tôi xin đề nghị với đồng bào cả nước và tôi xin thực hành trước. Cứ 10 ngày nhịn ăn một bữa, mỗi tháng nhịn ba bữa, đem số gạo đó (mỗi bữa một bơ) để cứu dân nghèo"*, đoàn viên thanh niên trong toàn tỉnh cùng các giới đồng bào tích cực cứu đói. Nữ đoàn viên thanh niên là lực lượng nòng cốt đi thu thập gạo cứu đói của mỗi gia đình, tập trung về xã, huyện, phân phát cho những gia đình đang thiếu đói tại địa phương; đồng thời dành một phần đóng góp vào quỹ cứu đói của tỉnh để cấp cho Trại tế bần trợ giúp những người thiếu đói từ các địa phương khác tới...

Để giải quyết nạn đói một cách cơ bản, lâu dài, thực hiện lời kêu gọi của Chủ tịch Hồ Chí Minh: *"Tăng gia sản xuất! Tăng gia sản xuất ngay! Tăng gia sản xuất nữa"*, Tỉnh uỷ Thái Nguyên chỉ đạo mở cuộc vận động tăng gia sản xuất rộng lớn trong toàn tỉnh theo khẩu hiệu *"Tắc đất tắc vàng"*, *"Không để một tắc đất bỏ hoang"*... Cùng với các ban, ngành, đoàn thể, Đoàn Thanh niên Cứu quốc tích cực vận động nhân dân đẩy mạnh khai hoang, phục hóa, gieo trồng cây lương thực, thực phẩm.

gia Quân sự Việt Nam tại Căm pu chia; Thứ trưởng thứ nhất Bộ Thương binh và Xã hội, Thứ trưởng thứ nhất Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội; nghỉ hưu năm 1989; đã được tặng thưởng Huân chương Hồ Chí Minh, Huân chương Độc lập hạng Nhất, 5 Huân chương Quân công hạng (2 Nhất, 1 Nhì, 2 Ba), 2 Huân chương Chiến công hạng Nhất, 1 Huân chương Chiến thắng hạng Nhất, 1 Huân chương Kháng chiến chống Mỹ hạng Nhất, 3 Huân chương Chiến sỹ vẻ vang (Nhất, Nhì, Ba), 3 Huân chương Chiến sĩ Giải phóng (Nhất, Nhì, Ba), Huy hiệu 50 năm tuổi Đảng.

Được sự lãnh đạo sát sao của Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh, sự chỉ đạo của Ban Thanh vận các cấp, cuối năm 1945, hơn 90 đội "*Thanh niên xung phong tăng gia sản xuất*" được thành lập, vừa tổ chức trồng sắn, ngô, khoai, rau, đậu trên các mảnh đất còn bỏ hoang, vừa tích cực vận động nhân dân khắc phục tập quán độc canh cây lúa, thực hiện mỗi gia đình trồng từ 100 đến 200 gốc sắn trong vườn nhà, hoặc trên đất hoang hóa gần nhà.... Hoạt động của các Đội Thanh niên xung phong diễn ra rất sôi nổi, mang lại kết quả to lớn. Hàng trăm ha cây màu ngăn ngày như khoai lang, ngô, lạc, các loại rau được nhân dân trồng khắp các soi, bãi, đồi, nương, diện tích lúa đã cấy được các địa phương tích cực chăm sóc, đặc biệt là chống hạn, bắt sâu hại lúa góp phần tăng nhanh nguồn lương thực, giúp đồng bào toàn tỉnh vượt qua nạn đói.

Đồng thời với cuộc vận động cứu đói, đẩy mạnh tăng gia sản xuất nhằm ổn định đời sống, tuổi trẻ các dân tộc tỉnh Thái Nguyên cùng với các tầng lớp nhân dân còn nhiệt liệt hưởng ứng "*Tuần lễ vàng*", xây dựng "*Quỹ độc lập*". Nhiều tiết mục văn nghệ vận động nhân dân đóng góp tiền của ủng hộ đất nước được các đoàn viên thanh niên biểu diễn trong các đêm liên hoan đốt lửa trại. Những câu ca bình dị được phổ biến lan truyền nhanh chóng trong thôn xóm để cổ vũ phong trào:

*"Đeo vàng chỉ tổ nặng tai, Đeo kiềng nặng cổ hời ai có vàng
Làm dân độc lập vẻ vang, Đem vàng cứu nước giàu sang nào tày"*

Nhiều thanh nữ đã ủng hộ cả những kỉ vật thiêng liêng, như nhẫn cưới, hoa tai, xà tích. Không có tiền, vàng, nhiều gia đình nam, nữ thanh niên ủng hộ cả những vật dụng quý, như mâm, thau, đồ thờ bằng đồng... Lòng yêu nước của tuổi trẻ được biểu lộ một cách thiết tha, trong sáng theo cách suy nghĩ của mỗi người, nhưng đều rất đáng ca ngợi.

Sau Cách mạng tháng Tám thành công, một trong những vấn đề mà Hồ Chủ tịch rất quan tâm là phát động phong trào toàn dân chống mù chữ để mở mang dân trí. Người dạy: *"Một dân tộc tốt là một dân tộc yếu"*. Người nhắc nhở toàn dân hăng hái tham gia dạy và học chữ Quốc ngữ: *"Những người đã biết chữ hãy dạy cho những người chưa biết chữ, những người chưa biết chữ hãy gắng sức mà học cho biết... vợ chưa biết thì chồng bảo, cha mẹ chưa biết thì con bảo... phụ nữ lại càng phải học"*. Hồ Chủ tịch ân cần giao nhiệm vụ cho thanh niên: *"Công việc này mong anh chị thanh niên sốt sắng giúp sức"*.

Thực hiện lời kêu gọi của Bác Hồ, Tỉnh ủy Thái Nguyên đã giao cho Ban Thanh vận tổ chức đoàn viên, thanh niên thành lực lượng đông đảo làm chủ lực quân trong phong trào chống mù chữ. Dưới sự lãnh đạo của Ty Bình dân học vụ tỉnh và Ban Thanh vận, các cấp tập hợp đội ngũ giáo viên trên cơ sở từng xã, từng huyện mà hình thành các *"Đội Thanh niên diệt dốt"*. Hàng nghìn học sinh, thầy giáo trẻ, thanh niên các thị trấn, thị xã... trong toàn tỉnh đã ghi tên vào danh sách *"Thanh niên diệt dốt"* và

được phân bổ về từng địa phương. Anh chị em đã tận dụng mọi địa điểm, mọi thời gian có được để dạy học. Các sân đình, các trường học (ngoài giờ học của học sinh) các công sở (ngoài giờ làm việc) kể cả gốc đa bóng mát... đều biến thành lớp học. Giáo viên dạy vào bất cứ giờ nào khi bà con có điều kiện thuận tiện: Sáng, trưa, chiều... nhất là buổi tối. Sau tiếng gọi loa của các "*Đội Thanh niên diệt dốt*", từng tốp người già, trẻ, trai, gái đem theo đèn, đuốc nói cười vui vẻ kéo nhau đến lớp. Đây là hình ảnh thật đẹp chỉ xuất hiện trong một cao trào tự giác của mỗi người dân muốn vươn lên làm chủ đất nước và với một lực lượng giáo viên trẻ tuổi đầy tâm huyết. Quan tâm đến công tác tập hợp giáo dục thanh niên học sinh, Đoàn Thanh niên Cứu quốc tỉnh còn chỉ đạo thành lập tổ chức "*Học sinh Đoàn*" tại trường Trung học Lương Ngọc Quyến (trường trung học đầu tiên của tỉnh Thái Nguyên). Toàn trường có một Ban Chấp hành Hiệu đoàn do Đại hội toàn thể học sinh bầu ra. Đứng đầu Ban Chấp hành là Hiệu đoàn trưởng. Hiệu đoàn trưởng đầu tiên của trường (khóa 1947 - 1948) là đồng chí Nguyễn Hoàn. Đoàn trường Trung học Lương Ngọc Quyến đã có những đóng góp tích cực vào quá trình giảng dạy, học tập của thầy và trò nhà trường trong những năm đầu của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp.

Song song với phong trào diệt giặc dốt, cuộc vận động xây dựng đời sống mới được đẩy mạnh. Nhiều hủ tục, tệ nạn xã hội như ma to cưới lớn, rượu chè bê tha, cờ bạc,

thuộc phiên, mê tín dị đoan... được bài trừ. Đoàn Thanh niên Cứu quốc tổ chức nhiều các hình thức sinh hoạt văn hóa tập thể, như thi đấu thể thao, cắm trại, biểu diễn văn nghệ được phát triển rộng khắp trong các thôn xóm, được đông đảo nhân dân hưởng ứng.

Để xây dựng và củng cố chính quyền vững mạnh, ngày 17/10/1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã ký Sắc lệnh số 51 về việc Tổng tuyển cử bầu Quốc hội khóa I. Nhận thức rõ đây là cuộc vận động chính trị rộng lớn, có tác dụng giáo dục lòng yêu nước và ý thức làm chủ cho nhân dân, dưới sự lãnh đạo của Ban Bầu cử các cấp, Đội Thanh niên tuyên truyền xung phong lưu động tỏa về các bản làng tuyên truyền trong nhân dân chủ trương Tổng tuyển cử. Mỗi đội tuyên truyền đều chuẩn bị băng cờ, khẩu hiệu, các tiết mục văn nghệ để biểu diễn, phục vụ vận động Tổng tuyển cử. Mặc dù vừa phải cứu đói và sẵn sàng đấu tranh chống lại những phần tử phá hoại, nhưng hoạt động vận động bầu cử của các đội thanh niên đã mang lại hiệu quả thiết thực. Ngày 23/12/1945, trong không khí tung bừng của ngày hội lớn, đông đảo nhân dân các dân tộc toàn tỉnh đi bỏ phiếu bầu 3 đại biểu của tỉnh Thái Nguyên (Lê Trung Đình, Đặng Đức Thái, Nguyễn Trung Thành) vào Quốc hội nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

Ngay sau khi cuộc bầu cử Quốc hội thắng lợi, Mặt trận Việt Minh thực hiện hiệp thương với các đoàn thể và các tổ chức tiến hành bầu cử Hội đồng Nhân dân các cấp của tỉnh,

nhiều cán bộ, đoàn viên đã được nhân dân tín nhiệm bầu vào Hội đồng và tham gia chính quyền, nhất là ở cơ sở. Đây là lực lượng trẻ đầy tâm huyết và tinh thần hăng hái trực tiếp góp phần vào quá trình xây dựng, củng cố chính quyền cách mạng non trẻ của tỉnh nhà.

Trong khi đồng bào và tuổi trẻ các dân tộc Thái Nguyên ra sức củng cố và phát huy những thành quả do cuộc Cách mạng tháng Tám mang lại thì ở Nam Bộ, tiếng súng xâm lược của thực dân Pháp ngày càng lan rộng. Cùng với cuộc vận động xây dựng "*Quỹ độc lập*", sau ngày thực dân Pháp gây chiến ở Nam Bộ (23/9/1945), một phong trào ủng hộ nhân dân Nam Bộ kháng chiến được phát động trong toàn tỉnh. Nhiều đoàn viên thanh niên nam, nữ hăng hái đến các "*Phòng Nam Bộ*" ghi tên tình nguyện vào Nam đánh giặc. Nhiều nữ thanh niên có sáng kiến "*làm bánh đem bán để lấy tiền ủng hộ quỹ Nam Bộ kháng chiến*".

Đầu năm 1946, "*Tiểu đoàn Nam tiến*" đầu tiên của Thái Nguyên lên đường vào Nam chiến đấu. Phong trào Nam tiến của tuổi trẻ Thái Nguyên được tiếp tục cho đến giữa năm 1946 sau khi có Chỉ thị của Ban Thường vụ Trung ương Đảng chuẩn bị đối phó với kẻ thù ngay trên miền Bắc đề phòng thực dân Pháp bội ước sau khi kí kết Hiệp định sơ bộ ngày 6/3/1946 với ta, nhất là đối với Thái Nguyên nói riêng và căn cứ địa Việt Bắc nói chung, vùng rừng núi được Bác Hồ và Trung ương giao cho nhiệm vụ

phải củng cố vững chắc chuẩn bị cho cuộc kháng chiến lâu dài có thể xảy ra bất cứ lúc nào.

Với tầm nhìn xa trông rộng, nhận rõ bản chất của thực dân Pháp, nên ngay từ khi Cách mạng tháng Tám vừa thành công, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã cử đồng chí Phạm Văn Đồng ở lại Việt Bắc một thời gian để giúp các địa phương củng cố vững chắc căn cứ địa cách mạng, đề phòng chiến tranh lại có thể xảy ra và cơ quan lãnh đạo kháng chiến có thể phải quay trở lại Việt Bắc “*nhờ cậy đồng bào một lần nữa*”.

Những tháng cuối năm 1946, thực dân Pháp ngày càng lộ rõ âm mưu đặt ách thống trị thực dân kiểu cũ trên đất nước ta một lần nữa. Ngày 19/10/1946, tại Hội nghị quân sự toàn quốc của Đảng, đồng chí Trường Chinh - Tổng Bí thư của Đảng, đã phân tích tình hình và dự báo rằng “*nhất định không sớm thì muộn, Pháp sẽ đánh mình và mình cũng nhất định phải đánh Pháp*”⁽¹⁾. Vào thời điểm này, Thái Nguyên được trao nhiệm vụ khẩn trương chuẩn bị “*Hậu phương cho cuộc kháng chiến*”. Công tác xây dựng căn cứ địa được tiến hành toàn diện; từ xây dựng cơ sở chính trị, quân sự, kinh tế, đến việc làm nhà kho, nhà ở cho các cơ quan Trung ương, đảm bảo thông tin liên lạc, vận chuyển lương thực, máy móc, phương tiện từ Hà Nội và miền xuôi lên với nguyên tắc huy động nhân lực tại chỗ để bảo đảm bí mật.

⁽¹⁾ *Văn kiện Đảng toàn tập*. Tập 8 (1945 - 1947). Nxb CTQG, Hà Nội, 2000, tr. 133.

Để đáp ứng nhu cầu này, Tỉnh ủy giao cho Ban Thanh vận tỉnh chỉ đạo các địa phương:

- Khẩn trương củng cố, phát triển các cơ sở Đoàn, nơi nào chưa có tổ chức Đoàn phải khẩn trương tuyển chọn, tuyên truyền giác ngộ những thanh niên hăng hái để *“xây dựng cho nó có cơ sở để từ đó mà thu hút thanh niên”*.

- Phối hợp với bộ đội tại địa phương tổ chức huấn luyện quân sự cho cán bộ đoàn, vận động thanh niên tham gia tự vệ, lên đường nhập ngũ xây dựng bộ đội chủ lực...

- Chuẩn bị việc huy động thanh niên vào các đội dân công để làm nhiệm vụ đặc biệt, có thể là dài ngày nên phải tuyên truyền, giải thích rõ để gia đình và bản thân thanh niên yên tâm phấn khởi. Khi có lệnh huy động nhất thiết phải kịp thời có mặt...

Thực hiện các nhiệm vụ được giao, toàn tỉnh đã huy động hàng vạn lượt dân công, chủ yếu là đoàn viên, thanh niên một phần tập trung ở phía Nam tỉnh để đón nhận hàng trăm ngàn tấn lương thực, thực phẩm máy móc kể cả những hàng hóa đặc biệt (tiền, vàng, bạc, thuốc chữa bệnh, thuốc nổ) của các đơn vị từ miền xuôi chuyển lên đến nơi quy định an toàn; một phần về các huyện Đại Từ, Định Hóa, Phú Lương... xây dựng nhà kho, nhà ở, dựng các công binh xưởng cho các cơ quan.

Tất cả công việc này diễn ra rất khẩn trương nhưng lặng lẽ, âm thầm. Chiến công của anh chị em đã góp phần

to lớn làm cho căn cứ địa thành nơi an toàn đảm bảo cho Trung ương, Chính phủ, Quốc hội, Bộ Tổng chỉ huy cùng hàng trăm cơ quan, công xưởng khác... của Nhà nước và quân đội ta có hậu phương vững chắc trong sự che chở, bảo vệ của nhân dân các dân tộc những ngày đầu của cuộc kháng chiến thần thánh chống lại đội quân nhà nghề của thực dân Pháp được trang bị tối tân.

Trong không khí khẩn trương chuẩn bị kháng chiến, hầu hết nam nữ thanh niên từ 18 tuổi đến 25 tuổi đều tự nguyện đăng kí tham gia dân quân, tự vệ. Theo sự vận động của Việt Minh và của tổ chức Đoàn, mỗi thanh niên tự sắm cho mình một thứ vũ khí cho mình, như súng kíp, giáo, mác... và tham gia luyện tập quân sự từ 3 đến 7 ngày tại địa phương. Đến tháng 12/1946, hầu hết các xã đều tổ chức được các tiểu đội hoặc trung đội dân quân, tự vệ làm nhiệm vụ tuần tra canh gác và sẵn sàng chiến đấu tại địa phương. Thực hiện sự chỉ đạo của Tỉnh ủy, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn lựa chọn một số cán bộ có năng lực đưa xuống trực tiếp hoạt động ở một số xã trọng điểm ⁽¹⁾.

Đúng như dự đoán của ta, thực dân Pháp đã phản bội Hiệp định sơ bộ 6/3 và Tạm ước 14/9. Chúng đánh rộng và chiếm đóng nhiều nơi ở Nam Bộ, Nam Trung Bộ, gây hấn ở Hải Phòng, Lạng Sơn, đánh chiếm nhiều cơ quan của ta ở ngay Thủ đô Hà Nội. Hội nghị Ban Thường vụ Trung ương

⁽¹⁾ *Lịch sử Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên, tập I, (1936 - 1965) tr 215*

Đảng mở rộng họp 2 ngày 18 và 19/12/1946 tại làng Vạn Phúc (Hà Đông) quyết định phát động toàn dân cầm vũ khí đứng lên chống thực dân Pháp xâm lược, bảo vệ nền độc lập, tự do vừa giành được.

Ngày 19/12/1946, Chủ tịch Hồ Chí Minh ra Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến. Đáp lời kêu gọi của Chủ tịch Hồ Chí Minh, theo đường lối kháng chiến đúng đắn của Đảng ta, thanh niên cả nước và Thái Nguyên nhất tề đứng lên giết giặc cứu nước.

Đêm 19/12/1946, cuộc chiến đấu của đồng bào và thanh niên Hà Nội cùng các thành phố và thị xã Hải Phòng, Hải Dương, Vinh, Huế, Đà Nẵng... đồng loạt nổ ra.

Từ thời điểm này, Thái Nguyên và các tỉnh trong căn cứ địa Việt Bắc đã sẵn sàng đón nhận cuộc tổng di chuyển các cơ quan và cơ sở vật chất từ Thủ đô Hà Nội và các tỉnh đồng bằng lên ATK cùng với hàng chục nghìn đồng bào đi sơ tán một cách chủ động và an toàn theo nhiều hướng đến Thái Nguyên.

Các huyện Định Hoá, Đại Từ, Phú Lương, Võ Nhai (Thái Nguyên) cùng với các huyện Sơn Dương, Yên Sơn, Chiêm Hoá (Tuyên Quang), Chợ Đồn (Bắc Kạn) trở thành Thủ đô kháng chiến với hàng trăm cơ quan, kho tàng, công xưởng của các bộ, ban, ngành, đoàn thể, đặc biệt là nơi ở của Hồ Chủ tịch, nơi đóng cơ quan của Trung ương Đảng, Chính phủ, Bộ Tổng chỉ huy... Đây là niềm tự hào đồng

thời cũng là trách nhiệm nặng nề của đồng bào và thanh niên các dân tộc trong tỉnh trong việc bảo vệ, cấp dưỡng cho các cơ quan, đơn vị nói trên. Các cơ quan của Trung ương Đoàn Thanh niên Cứu quốc, Tổng Đoàn Thanh niên Việt Nam cùng một số các cơ quan đoàn thể khác đã di chuyển từ Hà Nội lên Thái Nguyên và đóng chốt nhiều năm tại các xã Yên Lãng, Đức Lương (thuộc huyện Đại Từ).

Để ngăn chặn bước tiến của quân thù, hưởng ứng lời kêu gọi “*phá đường, ngăn sông*” của Ủy ban kháng chiến, toàn tỉnh đã huy động hàng vạn ngày công của thanh niên để đào hào, đắp ụ trên hàng trăm km quốc lộ và tỉnh lộ; cắm cọc, dựng chướng ngại vật trên một số dòng sông; phá hoại các công sở kiên cố ở tỉnh lỵ, v.v... Toàn tỉnh đã xây dựng thế trận của cuộc chiến tranh toàn dân, toàn diện với lực lượng thanh niên đi đầu, sẵn sàng đảm nhận những nhiệm vụ khó khăn, gian khổ mà Đảng và Nhà nước giao cho từ những ngày đầu kháng chiến hết sức gay go, thiếu thốn mọi bề.

Trung ương Đảng và Chính phủ luôn coi trọng vai trò to lớn của thanh niên trong sự nghiệp kháng chiến, kiến quốc. Tháng 4/1947, tại Căn cứ địa Việt Bắc, Trung ương Đảng triệu tập Hội nghị cán bộ bàn về công tác vận động thanh niên. Hội nghị chỉ rõ: “*Nhiệm vụ thiết thực của thanh niên trong thời kì này là tham gia bộ đội, dân quân để tác chiến, giúp đỡ việc tản cư, bình dân học vụ và tiểu học, đoàn kết các hạng thanh niên, động viên thanh niên ra cứu*

nước". Quán triệt tinh thần Nghị quyết Hội nghị của Trung ương, Tỉnh ủy Thái Nguyên đã chỉ đạo Ban Thanh vận tỉnh chú trọng xây dựng tổ chức cơ sở Đoàn các huyện, thị trong tỉnh. Đến giữa năm 1947, mỗi huyện, thị trong tỉnh có từ 1 đến 3 cán bộ làm công tác Đoàn; hệ thống tổ chức Đoàn từng bước được thống nhất từ huyện lên tỉnh. Sau Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ nhất và sau Hội nghị cán bộ Đoàn các tỉnh Bắc Bộ (tháng 8/1947), Ban Chấp ủy tỉnh Đoàn Thái Nguyên được hình thành. Đây là sự kiện quan trọng đánh dấu bước phát triển về chất của công tác xây dựng Đoàn và phong trào thanh niên trong tỉnh.

Qua hơn một năm tham gia xây dựng và bảo vệ chính quyền cách mạng non trẻ, qua mấy tháng chuẩn bị kháng chiến, vai trò của tuổi trẻ Thái Nguyên được thể hiện trên mọi lĩnh vực. Đây còn là thời gian hết sức quý báu cho quá trình xây dựng, củng cố tổ chức Đoàn làm hạt nhân chính trị cho phong trào thanh niên toàn tỉnh để bước vào cuộc kháng chiến trường kì, gian khổ với một niềm tin tất thắng.

II- Trực tiếp chiến đấu bảo vệ ATK Trung ương; xây dựng, củng cố tổ chức Đoàn vững mạnh hướng tới Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ nhất (10/1947 - 1950)

Tháng 7/1947, Chính phủ Pháp phê chuẩn kế hoạch mở cuộc tấn công quân sự lớn vào căn cứ địa Việt Bắc nhằm bao vây và tiêu diệt cơ quan đầu não lãnh đạo cuộc kháng chiến và bộ đội chủ lực của ta để nhanh chóng kết thúc

chiến tranh. Mưu đồ của thực dân Pháp được Đảng ta và Hồ Chủ tịch đã sáng suốt nhận định từ trước. Tháng 9/1947, Ban Thường vụ Trung ương Đảng họp và chỉ thị về những nhiệm vụ cấp bách trước mắt đã nhấn mạnh *“chuẩn bị chống các cuộc quân địch đánh xuyên mũi dùi, đánh vòng thật rộng, nhảy dù đổ bộ sau lưng ta”*.

Đúng như dự đoán của Trung ương, ngày 7/10/1947, Pháp tập trung 12.000 quân tinh nhuệ được trang bị đầy đủ vũ khí, phương tiện hiện đại (máy bay, tàu chiến, xe tăng, đại bác) tấn công lên Việt Bắc. Trong hai ngày mùng 7 và mùng 8/10, Pháp cho binh đoàn đổ bộ đường không nhảy dù xuống đánh chiếm thị xã Bắc Kạn, thị trấn Chợ Mới và huyện lỵ Chợ Đồn. Cùng ngày, 7.000 quân Pháp từ Lạng Sơn theo Quốc lộ số 4 lên Cao Bằng, bao vây Căn cứ địa Việt Bắc từ phía đông bắc. Ngày 9 và 10/10, trên 2.000 quân từ Hà Nội ngược sông Hồng, sông Lô lên Tuyên Quang, bao vây Việt Bắc từ phía tây, tạo thành 2 *“gọng kìm”* khóa chặt Căn cứ địa Việt Bắc.

Trước sức tấn công ồ ạt của kẻ thù, ngày 8/10, Chủ tịch Hồ Chí Minh gửi thư *“kêu gọi cán bộ, chiến sĩ ra sức tiêu diệt địch”* ⁽¹⁾. Ngày 15/10/1947, Ban Thường vụ Trung ương ban hành Chỉ thị: *“Phải phá tan cuộc tấn công mùa đông của giặc Pháp”* ⁽²⁾.

⁽¹⁾ ⁽²⁾ Dẫn theo: 50 năm Quân đội nhân dân Việt Nam, Nhà xuất bản Quân đội nhân dân, Hà Nội 1995, tr 50

Thực hiện chủ trương của Trung ương Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh, mặc dù chiến sự chưa diễn ra trên địa bàn, song Tỉnh ủy và Ủy ban kháng chiến hành chính tỉnh Thái Nguyên vẫn chỉ đạo toàn tỉnh đặt vào tình trạng chiến tranh. Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn chỉ đạo của các tổ chức Đoàn cơ sở, phối hợp với các lực lượng tại chỗ thực hiện ba nhiệm vụ cần kíp:

- Giúp người già, trẻ em ở gần vùng chiến sự di chuyển vào sâu trong rừng.

- Khẩn trương giúp việc di chuyển cơ quan kho tàng và giúp dân tản cư cất giấu lương thực, thực phẩm, của cải... thực hiện "*vườn không nhà trống*".

- Vận động đoàn viên, thanh niên tham gia lực lượng dân quân, du kích sẵn sàng đánh địch bằng mọi thứ vũ khí có sẵn, giúp đỡ và phối hợp với bộ đội chủ lực tiêu diệt địch.

Cuộc tấn công ồ ạt của giặc vào căn cứ địa Việt Bắc đã bị quân và dân các tỉnh Tuyên Quang, Cao Bằng, Bắc Kạn, Lạng Sơn chặn đánh quyết liệt, gây cho chúng những thiệt hại nặng nề.

Tại Thái Nguyên, sau khi sơ tán người già và trẻ em, hàng nghìn đoàn viên được huy động vào các đội phá hoại, phá nốt những cung đường, cầu (Gia Bầy, Huy Ngạc, Giang Tiên) còn để lại phục vụ nhiệm vụ vận tải của ta trong những ngày đầu của cuộc kháng chiến. Tại nhiều cánh đồng rộng, các đội tự vệ và thanh niên du kích tổ chức

cắm chông, đào công sự chuẩn bị đánh địch nhảy dù. Trong chiến dịch này, từ ngày 26/11 đến 21/12, lực lượng thanh niên dân quân, du kích Thái Nguyên đã phối hợp chặt chẽ với các đơn vị bộ đội chủ lực chiến đấu 123 trận lớn nhỏ, tiêu diệt 490 tên địch, làm bị thương hơn 100 tên khác, thu nhiều vũ khí và đồ dùng quân sự; bảo vệ an toàn cho các đồng chí lãnh đạo cao cấp của Đảng và Chính phủ tại An toàn khu, góp phần to lớn vào thắng lợi chung của quân và dân Việt Bắc; làm phá sản chiến lược “đánh nhanh, thắng nhanh” của quân xâm lược. Chiến thắng Việt Bắc đánh dấu bước chuyển biến lớn trong so sánh lực lượng giữa ta và địch theo chiều hướng có lợi cho ta. Chiến thắng Việt Bắc còn mang lại niềm phấn khởi tin tưởng cho toàn quân, toàn dân vào thắng lợi cuối cùng của cuộc kháng chiến.

Sau khi quân Pháp rút chạy khỏi Thái Nguyên, cùng với các tổ chức đoàn thể khác, tổ chức Đoàn trong toàn tỉnh được củng cố. Thời điểm này, tổ chức thanh niên trong tỉnh gồm hai bộ phận: *Đoàn Thanh niên Việt Nam tỉnh* và *Đoàn Thanh niên Cứu quốc tỉnh*. Đoàn Thanh niên Việt Nam tỉnh có khoảng 250 thành viên, gồm những thanh niên buôn bán ở thị xã Thái Nguyên, thanh niên công chức trong các cơ quan và thanh niên học sinh trong các nhà trường. Đoàn Thanh niên Việt Nam tỉnh do Vũ Toàn Lâm làm Tỉnh Đoàn trưởng và đồng chí Lê Khắc Huy (Bí thư Đoàn Thanh niên Cứu quốc tỉnh) làm Tỉnh Đoàn phó.

Đoàn Thanh niên Cứu quốc gồm đại đa số thanh niên nông thôn với 11.063 thành viên. Ban Chấp uỷ Tỉnh Đoàn Thanh niên Việt Nam được thành lập tháng 8/1947, nhưng chỉ là hình thức. Mọi hoạt động đều do bộ phận Thanh niên Cứu quốc đảm nhiệm. Các huyện vẫn chưa thành lập được Huyện Đoàn. Riêng Huyện Đoàn Phổ Yên đã thành lập nhưng chưa hoạt động. Các huyện khác chỉ có Ban Chấp hành Thanh niên Cứu quốc, khi cần lấy tên Thanh niên Cứu quốc trong Mặt trận Thanh niên Việt Nam.

Ngày 15/3/1948, Tỉnh ủy tiếp tục triệu tập Hội nghị bàn về việc xây dựng, củng cố các tổ chức quần chúng trên cơ sở quán triệt Nghị quyết Đại hội Đảng bộ lần thứ nhất. Trong quá trình thảo luận về vấn đề xây dựng, củng cố tổ chức Đoàn Thanh niên Cứu quốc, Hội nghị nghiên cứu quán triệt sâu sắc tinh thần Chỉ thị tháng 9/1947 của Ban Thường vụ Trung ương Đảng: *“Công tác vận động thanh niên phải hướng theo mục đích kháng chiến, kiến quốc. Động viên thanh niên phải tuân theo tính chất, năng lực của từng giới thanh niên lao động nằm trong công bình xưởng, tăng gia sản xuất để kháng chiến, thanh niên trí thức học tập và sáng tạo để kháng chiến, kiến quốc, thanh niên nông thôn tham gia du kích, dân quân, xung phong giết giặc cứu nước”* ⁽¹⁾. Sau khi khẳng định những thành

⁽¹⁾ “Lịch sử Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh và phong trào thanh niên”, Nxb Thanh Niên, 2001, tr 168

tích đã đạt được, Hội nghị chỉ ra những thiếu sót, khuyết điểm và kịp thời chỉ đạo khắc phục tình trạng “chưa nắm chắc tình hình, đặc điểm thanh niên các dân tộc cũng như các tầng lớp thanh niên khác để có phương pháp vận động thích hợp. Hiện tượng phát triển thanh niên vào Đoàn một cách ồ ạt mà chưa chú trọng đúng mức đến chất lượng đoàn viên diễn ra không ít nơi trong tỉnh; trong khi đó, nhiều nơi, nhất là vùng đồng bào các dân tộc thiểu số lại chưa có sơ sở Đoàn, hoặc số đoàn viên quá ít không đảm đương được nhiệm vụ tập hợp đông đảo thanh niên thực hiện đường lối chủ trương của Đảng”.

Trước thực trạng trên, Hội nghị Tỉnh ủy thống nhất giao cho Tỉnh Đoàn Thanh niên xây dựng kế hoạch củng cố tổ chức từ cơ sở lên huyện, đảm bảo hầu hết các xã trong tỉnh đều có tổ chức Đoàn và các huyện có Ban Chấp hành Đoàn. Tỉnh Đoàn mở một số lớp huấn luyện ngắn ngày ở các huyện và thị xã để bồi dưỡng về công tác Đoàn cho đội ngũ cán bộ cơ sở và huyện. Thực hiện chủ trương củng cố các cơ quan đoàn thể quần chúng, tháng 6/1948, Đại hội Việt Minh các cấp trong tỉnh được tổ chức. Sau khi được củng cố kiện toàn bộ máy, Ban Chấp hành Việt Minh các cấp trong tỉnh đều cử cấp ủy viên sang làm Bí thư Thanh niên Cứu quốc. Đoàn Thanh niên Cứu quốc tỉnh được bổ sung thêm 2 cán bộ thanh niên hăng hái, có sáng kiến. Các đồng chí tiến hành việc chấn chỉnh lại tổ chức Thanh niên

Cứu quốc theo hệ thống tổ chức mới. Ban Chấp hành Thanh niên Cứu quốc là Tỉnh Đoàn Thanh niên Việt Nam ⁽¹⁾.

Tiếp theo, ngày 28/9/1948, Ban Thường vụ Trung ương Đảng ban hành Chỉ thị gửi các cấp bộ Đảng về *"Củng cố Thanh niên Cứu quốc, phát triển Đoàn Thanh niên Việt Nam để thống nhất mặt trận thanh niên"* ⁽²⁾. Triển khai Chỉ thị của Trung ương về củng cố tổ chức Đoàn, hệ thống tổ chức Đoàn toàn tỉnh tiếp tục được kiện toàn. Ban lãnh đạo Thanh niên Cứu quốc tỉnh do đồng chí Lê Khắc Huy (Huy Còm) làm Bí thư, Đoàn Thanh niên Việt Nam tỉnh (còn gọi là Tỉnh Đoàn thanh niên Việt Nam) do ông Vũ Toàn Lâm làm Chủ tịch (còn gọi là Tỉnh Đoàn trưởng) và đồng chí Lê Khắc Huy (Bí thư Đoàn Thanh niên Cứu quốc tỉnh) làm Tỉnh Đoàn phó; các bộ phận chuyên môn (tổ kiểm tra, tuyên huấn, thiếu nhi) giúp việc Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn cũng được thành lập và đi vào hoạt động. Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn đã cử các nhóm cán bộ đi xuống một số huyện trọng điểm để chỉ đạo công tác củng cố tổ chức Đoàn. Nhiệm vụ đặt ra lúc này là cùng với việc tập hợp đông đảo các tầng lớp thanh niên vào tổ chức, cần chú trọng nâng cao trình độ giác ngộ chính trị và ý thức tổ chức kỉ luật cho đoàn viên, khắc phục tình trạng thi đua phát triển Đoàn ở ạt trong các năm trước.

(1) Báo cáo tổng kết cuối năm 1948 về công tác Dân vận toàn tỉnh của Tỉnh ủy Thái Nguyên

(2) Dẫn theo: *Văn kiện Đảng toàn tập, tập 9 (1948)*, Nxb Chính trị Quốc gia, 2001, tr 354.

Nhìn chung, công tác xây dựng Đoàn ở các huyện có tiến bộ. Tuy nhiên, một số nơi phong trào chưa thực sự chuyển biến kịp với đòi hỏi của tình hình. Cán bộ thanh niên thường bị điều động đi công tác khác nên chưa nắm vững được phong trào. Sự phối hợp giữa thanh niên và dân quân chưa chặt chẽ, nên công tác có khi chông chéo. Phong trào thanh niên hoạt động rầm rộ nhưng kết quả thu được không cao, nặng về hình thức. Ý thức giác ngộ cách mạng của một số thanh niên còn thấp, thường tìm cách trốn tránh các công việc kháng chiến ⁽¹⁾.

Từ cuối năm 1948 đến đầu năm 1949, các huyện Đoàn tổ chức đại hội. Một trong những nội dung quan trọng của đại hội là chỉ đạo cấp cơ sở tiến hành việc củng cố, nâng cao chất lượng đoàn viên mà trước hết là nâng cao giác ngộ chính trị, tự giác đi đầu thực hiện đường lối chính sách của Đảng; tích cực, gương mẫu làm nhiệm vụ công dân để lôi kéo người khác làm theo. Vào thời gian này, “Đoàn Thanh niên Cứu quốc các cấp từ tỉnh đến huyện, xã đã mở được 52 lớp huấn luyện cho 1.344 đoàn viên thanh niên; kẻ được 5.447 khẩu hiệu tuyên truyền, tổ chức được 72 buổi nói chuyện được 52 hội nghị trao đổi kinh nghiệm, tổ chức được nhiều tối diễn kịch, lửa trại, nói chuyện cho các tầng lớp nhân dân về nhiệm vụ kháng chiến kiến quốc. Ngoài ra, các cấp bộ Đoàn còn tổ chức cho đoàn viên, thanh niên thao

⁽¹⁾ Theo: Báo cáo tổng kết Công tác dân vận toàn tỉnh năm 1948. Tài liệu lưu tại Phòng Lịch sử Đảng, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Thái Nguyên.

luyện về quân sự, học hỏi về văn hoá và xung phong vào du kích rất nhiều”⁽¹⁾. Phát huy tinh thần tự lực, sáng tạo, tận tụy trong mọi hoạt động, đội ngũ cán bộ Đoàn cơ sở được đông đảo nhân dân tin tưởng. Trong đợt bầu cử Hội đồng nhân dân xã tháng 4/1949, toàn tỉnh có 381 đoàn viên ưu tú được bầu làm Ủy viên Hội đồng tại các địa phương.

Về công tác thiếu nhi, cán bộ phụ trách từ tỉnh đến xã đều thiếu và thường xuyên thay đổi, nên đến hết năm 1948, việc tổ chức, giáo dục thiếu nhi vẫn chưa đi vào nề nếp.

Để đẩy mạnh tăng gia sản xuất, bảo đảm đời sống nhân dân và đóng góp cho kháng chiến, lãnh đạo tổ chức Đoàn Thanh niên đều được cử làm ủy viên “Ban vận động tự túc ăn mặc” các cấp do đồng chí Chủ tịch Ủy ban kháng chiến hành chính làm Trưởng ban. Các cấp bộ Đoàn tích cực vận động đoàn viên, thanh niên, nhất là thanh niên nông thôn hăng hái tăng gia sản xuất lương thực, thực phẩm, trồng dâu, nuôi tằm, dệt vải, xen canh gối vụ, phá thế độc canh cây lúa, đi đầu trong việc khai hoang, vỡ hóa để trồng hoa màu. Mỗi đoàn viên thanh niên đảm bảo trồng từ 100 gốc sản trở lên; tập thể các phân, chi đoàn đều tổ chức tăng gia có hiệu quả... Phong trào được đông đảo các tầng lớp thanh, thiếu niên hưởng ứng. Nhiều đoàn viên, thanh niên tích cực tăng gia sản xuất, được Tỉnh Đoàn tặng danh hiệu “Chiến sĩ tăng gia”.

⁽¹⁾ Biên bản Hội nghị Tỉnh uỷ mở rộng ngày 8, 9/12/1948 - Tài liệu lưu tại Phòng Lịch sử Đảng, Ban Tuyên giáo Tỉnh uỷ Thái Nguyên.

Sau chiến dịch Việt Bắc Thu - Đông 1947, mặc dù là vùng tự do, nhưng tỉnh Thái Nguyên lại giáp ranh với vùng địch tạm chiếm, cho nên vấn đề xây dựng và phát triển lực lượng vũ trang, sẵn sàng chiến đấu bảo vệ quê hương, bảo vệ An toàn khu là một trong những nhiệm vụ hàng đầu của Đảng bộ và nhân dân các dân tộc trên địa bàn tỉnh. Nhận thức rõ điều này, hầu hết đoàn viên, thanh niên trong các thôn xóm đều tham gia dân quân, du kích. Cán bộ Đoàn từ cấp cơ sở lên đến huyện đều được tổ chức huấn luyện quân sự. Đội du kích thoát li của mỗi huyện có từ 30 đến 50 cán bộ, chiến sĩ; hầu hết là đoàn viên, thanh niên được huấn luyện tương đối cơ bản cả về chính trị và quân sự; vũ khí trang bị ngày càng đầy đủ và hiện đại, bảo đảm sẵn sàng chiến đấu và chiến thắng trong mọi tình huống. Phong trào tòng quân tham gia bộ đội chủ lực ở khắp các địa phương diễn ra sôi nổi. Thực hiện Sắc lệnh của Chính phủ về chính sách nghĩa vụ quân sự, chỉ trong 6 tháng đầu năm 1949 (năm đầu tiên thực hiện Sắc lệnh), toàn tỉnh đã có 9.400 nam, nữ thanh niên ghi tên, nhận Thẻ Công vụ làm nghĩa vụ quân sự. Các đợt tuyển quân sau đó, số thanh niên lên đường đều đạt và vượt chỉ tiêu được giao.

Như vậy, chủ trương xây dựng, củng cố các tổ chức quần chúng theo tinh thần Nghị quyết Hội nghị Tỉnh ủy (3/1948) đã được triển khai rộng khắp trong tỉnh. Vai trò của đoàn viên, thanh niên thể hiện rõ nét trên cả hai mặt trận: Tăng gia sản xuất để tự túc lương thực, thực phẩm góp phần nuôi quân và tham gia dân quân du kích, tòng

quân xây dựng lực lượng bộ đội chủ lực, bộ đội địa phương chiến đấu chống giặc, bảo vệ căn cứ địa.

Tháng 6/1949, Hội nghị Thanh vận của Đảng được triệu tập tại căn cứ địa Việt Bắc. Đây là Hội nghị rất quan trọng đánh dấu bước chuyển biến về công tác vận động thanh niên của Đảng. Sau Hội nghị này, Trung ương Đoàn Thanh niên Cứu quốc ra quyết định chuẩn bị tổ chức Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ nhất; đồng thời phát động phong trào thi đua trong thanh niên và cuộc vận động xây dựng, củng cố tổ chức Đoàn vững mạnh để tiến tới Đại hội.

Hưởng ứng phong trào thi đua và thấm nhuần lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong thư Người gửi thanh niên cả nước và phong trào thi đua ái quốc do Người phát động (3/1948), Thường trực Tỉnh Đoàn tập trung chỉ đạo các cấp bộ Đoàn đẩy mạnh tuyên truyền, động viên đoàn viên, thanh niên trong tỉnh tham gia dân quân, du kích, phục vụ chiến đấu, bảo vệ căn cứ địa, xây dựng đường sá, cầu cống, kho tàng... Thông qua các hoạt động thực tiễn, tổ chức cơ sở Đoàn trên địa bàn tỉnh được củng cố và phát triển một bước. Đến tháng 12/1949, số lượng đoàn viên, thanh niên Cứu quốc đã lên tới 16.444 người, tăng 4.672 người so với quý III. Phong trào học tập chính trị, văn hoá trong thanh niên rất sôi nổi. Nhiều nơi, đoàn viên, thanh niên luôn đi đầu, là lực lượng chủ chốt trong những nhóm học tập. Cùng với nhiệm vụ đẩy mạnh tăng gia sản xuất, cuộc vận động 100 ngày luyện tập quân sự được đông đảo thanh niên hưởng ứng.

Trong năm có 5.276 thanh niên (trong đó có 1.044 nữ) đăng kí “*tòng quân*”. Qua hai đợt tuyển quân (tháng 3 và tháng 9/1949), toàn tỉnh đã động viên 2.367 thanh niên gia nhập các đơn vị bộ đội chủ lực và bộ đội địa phương; 335 đoàn viên vào du kích.

Tháng 8/1949, thị xã Bắc Kạn được giải phóng, căn cứ địa Việt Bắc được củng cố và mở rộng. Cũng từ thời gian này, bộ đội ta bắt đầu đẩy mạnh các chiến dịch đánh vận động. Do vậy, vấn đề sửa chữa và làm đường giao thông cho bộ đội hành quân ra tiền tuyến trở thành một yêu cầu cấp bách. Trung ương chỉ thị phải nhanh chóng khôi phục mạng lưới giao thông liên lạc, trước mắt là khôi phục con đường số 3, tuyến giao thông huyết mạch từ Thái Nguyên lên Cao Bằng. Trước yêu cầu phải có lực lượng trẻ, khỏe nhằm đảm bảo làm nhanh, làm tốt, Tỉnh Đoàn chỉ đạo các huyện tập trung đủ số lượng 3.000 người trong thời gian ngắn. Đây là lần đầu tiên tỉnh phải huy động một lực lượng lớn đoàn viên, thanh niên phục vụ cho một công việc khó khăn, gian khổ đòi hỏi phải được tổ chức tốt. Hàng chục cán bộ Đoàn từ cơ sở đến huyện, tỉnh được biệt phái làm nhiệm vụ này. Anh chị em đã hăng hái nêu cao quyết tâm hoàn thành công việc được giao trước thời hạn.

Việc xây dựng mặt trận đoàn kết thanh niên (tức Tổng Đoàn Thanh niên Việt Nam, sau này đổi thành Liên Đoàn Thanh niên Việt Nam) chưa được chú trọng đúng mức ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Theo tài liệu của Liên khu Đoàn Việt Bắc, lưu tại Ban Lịch sử Trung ương đoàn

Đến cuối năm 1949, Đoàn Thanh niên Việt Nam tỉnh Thái Nguyên mới thành lập Ban Chấp hành lâm thời và thu hút được số thanh niên trí thức, viên chức trong các công sở, trường học và những khu phố, nhưng sự hoạt động cũng chưa có gì đáng kể.

Cùng thời gian trên, toàn tỉnh đã tập hợp được 22.934 em vào tổ chức Đội Thiếu nhi Cứu quốc, Nhi đồng Cứu vong. Việc phụ trách thiếu nhi các cấp đều do Ban Huynh trưởng đảm nhiệm. Thiếu nhi ở các xóm, xã được tổ chức thành các đội (trung đội, tiểu đội). Việc vận động thiếu nhi tham gia Phong trào công tác Trần Quốc Toản theo lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh diễn ra sôi nổi. Các đội Trần Quốc Toản được hình thành ở nhiều huyện, xã trong tỉnh và hoạt động rất hăng hái. Tỉnh Đoàn cho in thư của Bác gửi về các xã để các em học tập và làm theo lời Bác dạy. Trên 7.000 đội viên thiếu niên tiêu biểu đứng trong các Đội Trần Quốc Toản thường xuyên tham gia kháng chiến bằng cách giúp đỡ những gia đình khó khăn “...trước giúp các nhà chiến sĩ, thương binh, lần lượt giúp những nhà ít người. Sức các cháu làm được việc gì thì giúp việc ấy...”⁽¹⁾. Việc giáo dục thiếu nhi trong các trường học được chú trọng. Giáo viên các trường tiểu học và Ban Huynh trưởng thiếu nhi luôn có sự phối hợp công tác chặt chẽ. Việc giáo dục thiếu nhi học sinh theo nguyên tắc. “Chơi mà học, học mà chơi”. Nhân dịp các ngày kỉ niệm lớn, nhà trường và Ban

⁽¹⁾ Trích thư Chủ tịch Hồ Chí Minh gửi thiếu nhi toàn quốc tháng 2 năm 1948.

Huynh trưởng thường kết hợp tổ chức cho học sinh tham gia các hoạt động tập thể. Tháng 8/1949, Tỉnh Đoàn chỉ đạo các huyện đoàn tổ chức "*Hội trại Trung thu chuẩn bị tổng phản công*" ⁽¹⁾, tạo không khí thi đua sôi nổi, nâng cao ý thức trách nhiệm của các em đối với nhiệm vụ kháng chiến, kiến quốc.

Ngày 7/2/1950, Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ I diễn ra tại huyện Đại Từ (Thái Nguyên) với hơn 400 đại biểu trong cả nước về dự. Tỉnh Đoàn Thái Nguyên, trực tiếp là Huyện Đoàn Đại Từ vinh dự được làm nhiệm vụ phục vụ Đại hội. Hàng trăm lượt cán bộ, đoàn viên, thanh niên các xã tham gia phục vụ Đại hội từ việc xây dựng, sửa sang hội trường, nhà ở, bếp ăn cho đến vận chuyển hàng hóa, lương thực, thực phẩm cung cấp cho Đại hội và làm công tác bảo vệ trật tự, an ninh... Một số tổ chức thiếu niên do đồng chí Nguyễn Thị Nữ - Huynh trưởng thiếu nhi xã Đức Lương phụ trách, được giao nhiệm vụ đón, đưa các đại biểu về nơi tập kết...

Sau Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ I, được sự chỉ đạo của Tỉnh ủy và theo kế hoạch hướng dẫn của Khu Đoàn Việt Bắc, Hội nghị cán bộ Đoàn tỉnh Thái Nguyên đã được triệu tập với hơn 100 đại biểu các huyện, thị trong tỉnh về dự. Hội nghị đánh giá tình hình các tầng lớp thanh niên và công tác Đoàn từ khi triển khai Nghị quyết của Tỉnh ủy về

⁽¹⁾ Báo cáo Công tác dân vận quý III năm 1949 của tỉnh ủy Thái Nguyên, tài liệu lưu tại Phòng Lịch sử Đảng, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy.

xây dựng các đoàn thể, quần chúng (3/1948), chỉ rõ những ưu, khuyết điểm, tìm nguyên nhân và đề ra những nhiệm vụ cụ thể cho công tác Đoàn cũng như phong trào thanh niên trong giai đoạn mới. Nghị quyết Hội nghị nhấn mạnh vấn đề *“tích cực xây dựng tổ chức thanh niên trung kiên gần Đảng đồng thời mở rộng mặt trận thanh niên”*. Trước tình hình mới, Hội nghị đặt ra yêu cầu *“động viên thanh niên xung phong trong cuộc kháng chiến, hoàn thành công việc chuẩn bị chuyển sang tổng phản công”* và *“chú trọng vấn đề học tập văn hóa, nghề nghiệp cho thanh niên”*. Hội nghị cũng đã dành thời gian bàn về công tác giáo dục thiếu niên, nhi đồng.

Sau Hội nghị cán bộ Đoàn toàn tỉnh, nhằm tăng cường công tác thanh niên của Đảng, Tỉnh ủy và Khu Đoàn Việt Bắc đã chủ trương tăng cường đội ngũ cán bộ Đoàn cấp huyện, tỉnh. Theo đó, đồng chí Trần Tiến Nam, Bí thư Tỉnh Đoàn được điều động sang Đảng đoàn Mặt trận tỉnh, phụ trách công tác tuyên huấn. Đồng chí Nguyễn Khánh, từ Đảng đoàn Mặt trận tỉnh, về làm Bí thư thay đồng chí Tiến Nam. Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn lúc này gồm 3 đồng chí: Nguyễn Khánh - Bí thư; Lê Giang - Phó Bí thư; Lê Cư - Ủy viên chấp hành.

Hội nghị cán bộ Đoàn toàn tỉnh đánh dấu bước trưởng thành quan trọng của công tác Đoàn và phong trào thanh niên Thái Nguyên trong bối cảnh cuộc kháng chiến toàn dân, toàn diện của nhân dân cả nước ngày càng thu nhiều thắng lợi lớn.

Tháng 6/1950, Ban Thường vụ Trung ương Đảng quyết định mở Chiến dịch Biên giới, nhằm thực hiện 3 mục đích: tiêu diệt một bộ phận quan trọng sinh lực địch; khai thông biên giới Việt - Trung để mở đường liên lạc với quốc tế; củng cố và mở rộng căn cứ địa Việt Bắc.

Thái Nguyên là một trong những tỉnh giữ vai trò trọng yếu đối với việc động viên sức người và của cải phục vụ cho chiến dịch lớn này. Tỉnh ủy và Ủy ban kháng chiến hành chính tỉnh quyết định thành lập Ban Huy động dân công, trong đó có đại diện của Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn. Lãnh đạo các huyện, thị Đoàn cũng là thành viên chủ chốt trong các Ban Huy động dân công cấp huyện. Thực hiện nhiệm vụ được giao, Ban Huy động dân công các cấp đã huy động hàng trăm lượt người chủ yếu là đoàn viên, thanh niên trong tỉnh đi sửa chữa cầu, đường, làm nhà kho, lán trại, vận tải lương thực, hàng hóa, vũ khí... phục vụ chiến trường.

Để có lực lượng tương đối chuyên nghiệp, được tổ chức chặt chẽ, có ý thức tổ chức kỷ luật tốt, có thể đảm đương những nhiệm vụ đột xuất với yêu cầu cao, Trung ương Đảng, Chính phủ giao cho Trung ương Đoàn thành lập những "*Đội thanh niên xung phong công tác*". Thực hiện nhiệm vụ được giao, Ban Thường vụ Trung ương Đoàn đã ra Nghị quyết thành lập *Đội Thanh niên xung phong công tác*, mang mật danh "*Đội 50*", gồm 225 cán bộ, chiến sĩ. Hơn 100 đoàn viên, thanh niên ưu tú thuộc các Huyện Đoàn Đại Từ, Định Hóa, Đồng Hỷ, Phú Lương (Thái Nguyên) cùng với thanh

niên các tỉnh Bắc Ninh, Bắc Giang, Bắc Kạn, Cao Bằng... vinh dự có mặt trong đơn vị Thanh niên xung phong công tác đầu tiên này.

Do yêu cầu chuẩn bị chiến trường gấp rút, cuối tháng 8/1950, Lễ xuất quân của "Đội 50" đã được tổ chức tại núi Hồng (Yên Lãng, Đại Từ, Thái Nguyên). Đồng chí Nguyễn Lam, Bí thư Trung ương Đoàn đã trực tiếp trao nhiệm vụ, dặn dò cán bộ, đội viên phấn đấu hoà thành xuất sắc nhiệm vụ, xứng đáng với sự tin yêu của Bác Hồ, của Đảng và nhân dân. Đại diện Tỉnh Đoàn Thái Nguyên và Huyện Đoàn Đại Từ tham dự Lễ xuất quân, tiễn những đoàn viên thanh niên ưu tú của tỉnh nhà và các tỉnh bạn lên đường phục vụ chiến đấu trong một chiến dịch lớn của quân đội ta trên biên giới Việt - Trung.

Tại Thái Nguyên, để bảo đảm giao thông đáp ứng kịp thời nhu cầu vận chuyển lương thực, thực phẩm, vũ khí cho Chiến dịch Biên giới, Tỉnh uỷ phát động "*Chiến dịch sửa chữa cầu đường lần thứ nhất*" thu hút gần 50% cán bộ các cơ quan Dân - Chính - Đảng trong tỉnh tham gia. Hưởng ứng chiến dịch cầu đường, Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn huy động trên 300 thanh niên nam, nữ, biên chế thành 2 đại đội làm nhiệm vụ bảo đảm giao thông ở những tuyến trọng yếu. Với tinh thần "*Sửa chữa cầu đường như đánh giặc*", 2 đại đội dân công của Tỉnh Đoàn đã đóng góp hàng ngàn ngày công bặt núi làm đường, bắc cầu, góp phần vào chiến công chung của toàn mặt trận.

Mờ sáng ngày 16/9/1950, quân ta nổ súng đánh vào Đông Khê, mở màn Chiến dịch Biên giới. Sau hai ngày đêm chiến đấu hết sức quyết liệt, quân ta đã tiêu diệt hoàn toàn cứ điểm Đông Khê. Tuyến phòng thủ của địch trên Đường số 4 bị cắt làm hai; Thất Khê bị uy hiếp trực tiếp; Cao Bằng hoàn toàn bị cô lập. Trước tình trạng này, Bộ Chỉ huy quân đội Pháp ở Đông Dương quyết định rút quân khỏi Cao Bằng bằng cuộc hành quân “kép”: một mặt, chúng cho binh đoàn từ Thất Khê tiến lên đánh chiếm lại Đông Khê để đón cánh quân từ Cao Bằng rút về; mặt khác, chúng huy động hầu hết lực lượng dự bị chiến lược ở Bắc Bộ (gồm 6 tiểu đoàn) mở cuộc hành binh *Phôcơ (Chó biển)* đánh vào thị xã Thái Nguyên (từ ngày 30/9/1950), hi vọng thu hút chủ lực của ta ở Mặt trận Biên giới để đỡ đòn cho đồng bọn và trấn an dư luận trước việc thất thủ Đông Khê.

Trên mặt trận Biên giới, cả hai binh đoàn địch từ Thất Khê tiến lên và từ Cao Bằng rút về đều bị quân ta tiêu diệt. Chiến trường ngổn ngang vũ khí, đạn dược, quân trang, quân dụng cùng với hàng trăm xác giặc rải rác khắp sườn đồi, khe suối... Đội Thanh niên xung phong công tác đã xông xáo khắp mặt trận, nhanh chóng chuyển thương binh của ta về tuyến sau, thu dọn chiến trường, chôn cất xác giặc, vận chuyển chiến lợi phẩm về kho của ta an toàn. Đặc biệt, nhiều kho đạn địch bỏ lại với khối lượng lớn, dự tính phải cần tới 300 người vận chuyển trong nhiều ngày mới

xong, Đội Thanh niên xung phong huy động 150 cán bộ, chiến sĩ làm việc liên tục, với tinh thần: *"thu được một viên đạn của kẻ thù cũng như diệt thêm được một tên giặc"*, nên chỉ sau 10 tiếng đồng hồ, hàng chục tấn đạn đã được đưa về nơi an toàn. Với thành tích xuất sắc phục vụ Chiến dịch, toàn Đội đã được Bộ Tổng Tư lệnh và Tổng Cục Cung cấp biểu dương. Nhiều đội viên Thanh niên xung phong lập thành tích xuất sắc đã được kết nạp Đảng tại mặt trận. Trong thành tích xuất sắc của Đội Thanh niên xung phong công tác đầu tiên phục vụ Chiến dịch Biên giới, có sự đóng góp xứng đáng của hơn 100 cán bộ, đội viên thanh niên Thái Nguyên. Đây cũng là niềm tự hào của tuổi trẻ các dân tộc trong tỉnh, của lực lượng Thanh niên xung phong Thái Nguyên từ những ngày mới thành lập.

Phối hợp với mặt trận Biên giới, trên các chiến trường khác, lực lượng vũ trang các địa phương tích cực đẩy mạnh các hoạt động tiến công địch. Tại Thái Nguyên, cuộc hành quân Phôcơ của 6 tiểu đoàn địch đã bị quân và dân địa phương đập tan. Không thực hiện được ý đồ kéo chủ lực của ta ở mặt trận Biên giới về, lại bị thiệt hại gần 1.000 tên, ngày 11/10, quân Pháp buộc phải rút khỏi thị xã Thái Nguyên. Cửa ngõ phía nam ATK Trung ương được bảo vệ vững chắc. Chiến công này có phần đóng góp to lớn của tuổi trẻ Thái Nguyên, cổ vũ họ tiếp tục hoàn thành tốt nhiệm vụ xây dựng hậu phương, chi viện tiền tuyến.

**III- “Tất cả cho tiền tuyến, tất cả để chiến thắng”,
tuổi trẻ các dân tộc Thái Nguyên góp phần đắc lực đánh
thắng cuộc chiến tranh xâm lược của thực dân Pháp
(1951 - 1954)**

Sau chiến thắng Biên giới, cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược của nhân dân ta bước sang giai đoạn mới với niềm tin vững chắc vào thắng lợi cuối cùng. Trong bối cảnh lịch sử ấy, Đại hội đại biểu Toàn quốc lần thứ II của Đảng đã diễn ra từ ngày 11/2 đến ngày 19/2/1951 tại xã Vinh Quang, huyện Chiêm Hoá, tỉnh Tuyên Quang. Đại hội quyết định đưa Đảng ra hoạt động công khai với tên mới là Đảng Lao động Việt Nam.

Quán triệt tinh thần Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ II về công tác vận động thanh niên theo khẩu hiệu “*Tất cả cho tiền tuyến, tất cả để chiến thắng*”, Tỉnh ủy Thái Nguyên đã lãnh đạo Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn đẩy mạnh các hoạt động của Đoàn và phong trào thanh niên trong toàn tỉnh, trước hết là xây dựng Đoàn Thanh niên Cứu quốc thành tổ chức trung kiên, làm lực lượng xung kích trong các phong trào cách mạng, là đội hậu bị tin cậy của Đảng. Công tác củng cố tổ chức Đoàn được đặc biệt chú trọng về chất lượng. Số lượng đoàn viên toàn tỉnh đến tháng 2/1952 có 10.644 đồng chí, giảm 1.025 đồng chí so với năm 1950. Nguyên nhân của tình trạng trên là do số lượng đoàn viên, thanh niên tích cực, có sức khỏe tốt được huy động bổ sung vào các lực lượng vũ trang; mặt khác,

Tỉnh Đoàn tiếp tục nhận chỉ tiêu huy động cán bộ, đoàn viên, thanh niên tham gia vào các đơn vị Thanh niên xung phong của Trung ương. Việc kết nạp đoàn viên được chú trọng đến chất lượng, khắc phục tình trạng “*thi đua kết nạp Đoàn*” một cách ồ ạt như các năm trước.

Từ sau Chiến dịch Biên giới, thực hiện chỉ đạo của Trung ương Đoàn, các đội Thanh niên xung phong do Tỉnh Đoàn phụ trách được tổ chức ở cấp huyện. Theo đó, mỗi huyện thành lập một đội Thanh niên xung phong từ 50 đến 80 đội viên do Huyện Đoàn trực tiếp phụ trách, thực hiện nhiệm vụ tại địa phương, chủ yếu là sửa chữa cầu đường, lán trại. Lực lượng này chịu sự điều động của Tỉnh Đoàn khi có nhiệm vụ đột xuất ở địa phương cần huy động lực lượng lớn hoặc được huy động đi phục vụ các chiến dịch quân sự theo yêu cầu của Trung ương Đoàn.

Thực hiện chủ trương này, từ đầu tháng 3 cho đến tháng 10/1951, Tỉnh Đoàn Thái Nguyên đã huy động 3 đợt, thành lập 3 Liên Phân đội Thanh niên xung phong cho Trung ương Đoàn với tổng số 474 đoàn viên, thanh niên; trong đó có 183 nữ ⁽¹⁾. Để lãnh đạo các đơn vị, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đã huy động 27 cán bộ phụ trách,

(1) - Đợt 1: Từ 10-3-1951, thành lập Liên phân đội mang phiên hiệu 310 gồm 232 cán bộ, đoàn viên, thanh niên.

- Đợt 2: Từ 14-3-1951, thành lập Liên phân đội mang phiên hiệu 311 gồm 178 cán bộ, đoàn viên, thanh niên.

- Đợt 3: Từ ngày 19/4/1951 thành lập Liên Phân đội mang phiên hiệu Liên Phân đội Hoàng Hữu Nam gồm 189 cán bộ, đoàn viên, thanh niên.

gồm 1 Chấp ủy tỉnh, 5 cán bộ Tỉnh Đoàn, 6 Ủy viên Ban Thường vụ huyện đoàn, 3 cán bộ nữ thanh niên, 12 Ủy viên Ban Thường vụ xã đoàn⁽¹⁾.

Đồng thời với việc tổ chức các đơn vị Thanh niên xung phong tại các huyện và theo yêu cầu của Trung ương Đoàn, trong năm 1951, phong trào tòng quân của tuổi trẻ Thái Nguyên đã được đẩy mạnh. Tỉnh Đoàn đã cử hai cán bộ giúp các huyện đoàn và phối hợp với Tỉnh đội vận động được 1.055 đoàn viên, thanh niên lên đường nhập ngũ vào bộ đội địa phương của tỉnh và các đơn vị bộ đội chủ lực như: Trung đoàn 88 ; Cục vận tải; Cục pháo binh ...

Công tác chăm sóc, giáo dục thiếu niên, nhi đồng tiếp tục được các cấp bộ Đoàn quan tâm. Phong trào hoạt động của thiếu niên, nhi đồng diễn ra sôi nổi trong toàn tỉnh, tiêu biểu là huyện Đại Từ. Đặc biệt, xã Huống Thượng trở thành điểm sáng của phong trào thiếu nhi khu Việt Bắc. Đồng chí Trần Tiến Nam, Bí thư Tỉnh Đoàn về thăm, kiểm tra, uốn nắn động viên và chỉ đạo phong trào và báo cáo về Trung ương Đoàn. Tiếp đó, các đồng chí Hồ Trúc, Trưởng ban Thiếu niên, nhi đồng Trung ương, Nhạc sĩ Phong Nhã - Cán bộ Trung ương Đoàn, Võ Toàn Lâm, Phan Chu Cường - Cán bộ Khu Đoàn Việt Bắc, Trần Tiến - Phó ban Thiếu niên, nhi đồng Tỉnh Đoàn, các đồng chí cán bộ Huyện Đoàn Đồng Hỷ về cùng Ban Chấp hành Đoàn xã bổ sung

⁽¹⁾ Báo cáo tổng kết công tác Đoàn năm 1951 của Ban Thường vụ Tỉnh đoàn Thái Nguyên ngày 9/2/1952

nội dung, xây dựng phong trào để nhân điển hình. Tháng 3/1951, tại trường học ở đền Rắn xã Huống Thượng, Trung ương Đoàn đã tổ chức Lễ đổi tên Đội Thiếu niên Cứu quốc và Nhi đồng Cứu vong thành Đội Thiếu nhi tháng Tám Việt Nam. Đội Thiếu nhi Huống Thượng vinh dự được thay mặt thiếu nhi cả nước dự buổi lễ. Các em thiếu niên đeo khăn quàng đỏ, nhi đồng đeo khăn quàng xanh, đầu đội mũ ca lô trắng, xếp hàng ngay ngắn, nghiêm trang dự lễ, sau đó rước đuốc dọc theo đường trục trung tâm xã, từ trường học đến bến đò ⁽¹⁾. Trong năm 1951, thêm nhiều đội thiếu nhi được thành lập ở các khu phố trong thị xã Thái Nguyên và ở Đồng Hỷ, Phổ Yên, Phú Lương... Đến cuối tháng 7/1951, tổng số đội viên trong toàn tỉnh có 21.878 em, số cán bộ phụ trách là 604 đồng chí ⁽²⁾. Đến hết năm 1951, Tỉnh Đoàn đã tổ chức được một trại huấn luyện 5 ngày cho 37 đồng chí cán bộ Đoàn các huyện và một số xã trọng điểm về công tác thiếu nhi. Các huyện trong tỉnh tổ chức được 11 trại từ 5 đến 7 ngày cho 143 cán bộ Đoàn dự học. Đội ngũ cán bộ phụ trách công tác thiếu nhi của tỉnh được tăng cường và được huấn luyện đã góp phần quan trọng vào việc xây dựng Đội và phát triển công tác Trần Quốc Toản những năm tiếp theo.

⁽¹⁾ Theo ý kiến của đồng chí Nguyễn Tiến, Cán bộ lão thành cách mạng, nguyên Phó ban Thiếu nhi Tỉnh Đoàn Thái Nguyên, hiện cư trú tại số nhà 160, đường Phú Thái, phường Tân Thịnh, Thành phố Thái Nguyên.

⁽²⁾ Báo cáo tổng kết công tác Đoàn năm 1951 của Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn Thái Nguyên SDD

Đầu năm 1952, một số Đội thiếu nhi ở Định Hóa làm công tác Trần Quốc Toàn bằng cách giúp các gia đình thương binh, liệt sĩ vận chuyển thóc gạo. Các em thiếu nhi ở Đồng Hỷ tham gia công tác tuyên truyền, cổ động nhân dân mua được 27.350 đồng công trái quốc gia, đóng thuế nông nghiệp, thuế công thương đạt kết quả cao ...

Chiến thắng liên tiếp của quân và dân ta trên các chiến trường cuối năm 1951 đầu năm 1952 có sức cổ vũ mạnh mẽ tinh thần kháng chiến của tuổi trẻ Thái Nguyên. Tinh thần chiến đấu của đoàn viên, thanh niên trong lực lượng vũ trang địa phương được nâng cao. Một số khá đông cán bộ, chiến sĩ có nguyện vọng được chuyển lên các đơn vị bộ đội chủ lực để tham gia những chiến dịch lớn. Đây là nguyện vọng chính đáng thể hiện quyết tâm của tuổi trẻ mong muốn góp phần đưa cuộc kháng chiến nhanh chóng thắng lợi hoàn toàn. Nhiều thanh niên nông thôn Thái Nguyên mong muốn được thoát li đi bộ đội, đi thanh niên xung phong hoặc làm các công tác khác để có điều kiện tiến bộ. Số khác, nhất là thanh niên thuộc thành phần bản, cổ nông mong muốn được cấp ruộng đất, trợ giúp công cụ lao động, giải quyết hợp lý việc huy động dân công để có thời gian sản xuất nhiều lương thực, thực phẩm đảm bảo cuộc sống gia đình và đóng góp ngày càng nhiều cho kháng chiến...

Hưởng ứng cuộc vận động "*Phát động quần chúng đòi triệt để giảm tô, thực hiện giảm tức và thoái tô*" ở hai xã thuộc huyện Đồng Hỷ, sau đó triển khai tới 146 xã trong

toàn tỉnh. Quán triệt chủ trương của Trung ương Đảng và nghị quyết của Tỉnh ủy, Hội nghị cán bộ Đoàn toàn tỉnh dưới sự chủ trì của đồng chí Nguyễn Khánh - Bí thư Tỉnh Đoàn, đã thông qua kế hoạch vận động toàn thể đoàn viên, thanh niên trong tỉnh tích cực hưởng ứng chủ trương trên; đồng thời thành lập đoàn cán bộ chỉ đạo bám sát địa phương để phát động thanh niên nông dân. Đây là cuộc đấu tranh rộng lớn chẳng những đem lại lợi ích thanh niên bản, cổ nông, mà còn nâng cao giác ngộ giai cấp cho họ. Mặt khác, qua đấu tranh, tổ chức Đoàn ở cơ sở được xây dựng, củng cố thêm một bước. Trước sức mạnh đấu tranh của nông dân, 13 địa chủ lớn nhỏ đã phải giảm tô theo quy định. Một số địa chủ ở Đồng Hỷ, Phú Bình phải xóa khoản nợ lâu năm của tá điền canh tác trên 472 mẫu ruộng của họ.

Tiếp sau đó, việc thực hiện chính Đảng ở cơ sở đã tác động tích cực đến công tác Đoàn. Các xã đoàn ngày càng được củng cố vững mạnh, có đủ khả năng vận động thanh niên nông dân tích cực thực hiện chủ trương, chính sách của Đảng và Chính phủ trên mặt trận sản xuất nông nghiệp, xung phong tòng quân, đi dân công phục vụ tiền tuyến. Đời sống văn hoá tinh thần ở các vùng nông thôn trên địa bàn tỉnh có nhiều thay đổi; trong đó có phần đóng góp rất to lớn của đoàn viên, thanh niên. Phong trào học văn hóa được Tỉnh Đoàn và các huyện đoàn quan tâm chỉ đạo đáp ứng lợi ích thiết thực của thanh niên. Trong 2 năm 1952 - 1953, các xã ở Đồng Hỷ mở được 41 lớp cho 468 đoàn viên theo học.

Một số xã ở các huyện Đại Từ, Võ Nhai, Định Hóa... tổ chức Đoàn chủ động đứng ra mở lớp học văn hóa cho đoàn viên, thanh niên.

Trên mặt trận thủy lợi, các cấp bộ Đoàn động viên đoàn viên, thanh niên xung phong nhận việc khó. Chi đoàn Phúc Thuận (Phổ Yên) thành lập một đội thủy lợi bao gồm những đoàn viên, thanh niên hăng hái. Hầu hết các công trình thủy lợi do đội xây dựng đều vượt kế hoạch về thời gian, bảo đảm chất lượng...

Trong những năm 1952 - 1953, việc xây dựng, củng cố tổ chức Đoàn trong các cơ sở sản xuất công nghiệp cũng được Tỉnh Đoàn coi trọng. Tỉnh Đoàn đã phân công 1 Ủy viên Ban Chấp hành và 1 cán bộ thường xuyên theo dõi công tác Đoàn và phong trào thanh niên công nghiệp.

Thanh niên công nhân tuy số lượng còn ít nhưng giữ vai trò quan trọng trong cuộc kháng chiến. Đến năm 1953, trong 9 xí nghiệp công nghiệp của tỉnh (5 xí nghiệp quân giới, 1 xí nghiệp quân khí, 1 xí nghiệp quân y, 2 xí nghiệp giấy Hoàng Văn Thụ và dệt Thảng Tám) có 427 đoàn viên công nhân trực tiếp sản xuất, chiếm từ 40% đến 60% tổng số lao động trong các xí nghiệp nói trên. Các Ban Chấp hành Đoàn xí nghiệp thường xuyên được củng cố. Bí thư chi đoàn đều là Chi ủy viên của chi bộ xí nghiệp. Trong 2 năm 1952 - 1953, Tỉnh Đoàn liên tiếp mở 6 lớp huấn luyện ngắn ngày cho cán bộ Đoàn ở các xí nghiệp. Đoàn viên,

thanh niên luôn thể hiện rõ vai trò xung kích, gương mẫu trong lao động sản xuất. Phong trào thi đua trong thanh niên công nhân ở Thái Nguyên được phát động thường xuyên và từ đó đã xuất hiện nhiều điển hình tiên tiến, nổi bật là các đồng chí Nguyễn Thị Giao Tiên, Nguyễn Quang Mẫn, Nguyễn Tiến Đang, Đỗ Văn Lương...

Tuy vậy, đến cuối năm 1953, toàn tỉnh mới có 10 trên tổng số 21 cơ sở xí nghiệp (kể cả xí nghiệp phục vụ quốc phòng) xây dựng được tổ chức Đoàn nên chưa phát huy được hết khả năng, thể mạnh của thanh niên trong các đơn vị công nghiệp.

Công tác Đoàn trong các trường học có bước chuyển biến mới, đặc biệt là từ năm 1951, sau Hội nghị cán bộ Đoàn trong trường học do Trung ương Đoàn triệu tập. Liên đoàn Thanh niên Việt Nam tích cực chỉ đạo việc phát triển các Hiệu đoàn học sinh. Tỉnh Đoàn phát động hai cuộc vận động lớn trong nhà trường: *"Xây dựng thái độ, động cơ học tập đúng đắn theo lời dạy của Bác Hồ"* và *"Phấn đấu trở thành học sinh gương mẫu"*, được đông đảo học sinh tích cực hưởng ứng. Đa số học sinh gương mẫu là đoàn viên. Năm học 1952 - 1953, trong số 34 học sinh gương mẫu thì có 25 học sinh là đoàn viên; đặc biệt 3 học sinh gương mẫu của tỉnh được tuyên dương trong công tác dân công phục vụ tiền tuyến và tham gia cải cách ruộng đất đều là đoàn viên. Tổ chức Đoàn của trường Phổ thông cấp III Lương Ngọc Quyến được coi là Hiệu đoàn vững mạnh và hoạt động có hiệu quả nhất.

Nhìn chung, công tác Đoàn và phong trào thanh niên những năm 1952, 1953 có nhiều chuyển biến tích cực, tác động đến các đối tượng thanh niên trong tỉnh, tạo điều kiện cho thanh niên phát huy mọi khả năng tham gia kháng chiến, kiến quốc. Thông qua đó, cán bộ, đoàn viên, thanh niên trong tỉnh từng bước trưởng thành; tổ chức Đoàn được củng cố vững chắc, không ngừng phát huy vai trò tiên phong trên các mặt trận của sự nghiệp kháng chiến, kiến quốc.

Cùng với những kết quả trên, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh còn tích cực tham gia một số hoạt động đối ngoại có ý nghĩa như tổ chức kỉ niệm Ngày thành lập Liên Đoàn Thanh niên Dân chủ thế giới, Ngày đấu tranh chống chủ nghĩa thực dân, mít tinh phản đối đế quốc Mỹ xâm lược Triều Tiên... để giáo dục tinh thần quốc tế trong sáng cho đoàn viên, thanh niên.

Đồng chí Nguyễn Khánh - Bí thư Tỉnh Đoàn đã được Ban Thường vụ Trung ương Đoàn chỉ định làm Phó trưởng đoàn Đoàn đại biểu Thanh niên và học sinh - sinh viên Việt Nam tham dự Đại hội Liên hoan Thanh niên và Sinh viên thế giới lần thứ 4 (8/1953) tại Bucarest. Sau khi trở về nước, đồng chí Nguyễn Khánh và các đồng chí trong đoàn đại biểu được chỉ định vào Ban lãnh đạo đoàn đại biểu đi báo cáo kết quả Đại hội Liên hoan (Festival) tại 13 địa điểm trong tỉnh và các tỉnh bạn ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Báo cáo của Ban Thường vụ Tỉnh đoàn Thái Nguyên ngày 29-11-1953

Bước sang Đông - Xuân 1953 - 1954, cuộc kháng chiến chính nghĩa của nhân dân ta ngày càng giành được những thắng lợi to lớn. Ngày 6/12/1953, Bộ Chính trị thông qua kế hoạch tác chiến mùa xuân của Tổng quân ủy và quyết định mở chiến dịch Điện Biên Phủ. Quyết phân đấu hoàn thành các nhiệm vụ công tác của Trung ương và Tỉnh ủy giao, mọi hoạt động của đoàn viên, thanh niên trong tỉnh đều hướng ra tiền tuyến, với trong tinh thần không tiếc sức mình vì thắng lợi chung của dân tộc. Dưới sự lãnh đạo của Tỉnh ủy, Ban Chấp hành tỉnh Đoàn được tăng cường và củng cố cả số lượng và chất lượng với 9 ủy viên, do đồng chí Nguyễn Khánh làm Bí thư kiêm Bí thư Đảng Đoàn.

Các Ban Chấp hành huyện Đoàn cũng được tăng cường, tuy vậy, do phải phụ trách nhiều mảng công việc cùng một lúc như Thanh niên xung phong, tòng quân, dân công, sản xuất, dân quân... nên phần lớn cơ quan Huyện Đoàn chỉ có một đồng chí thường trực, các đồng chí khác thường xuyên bám sát cơ sở.

Tháng 2/1954, thực hiện chủ trương củng cố cấp xã của Tỉnh ủy, Tỉnh Đoàn đã mở Hội nghị cán bộ thanh niên nông thôn xác định nhiệm vụ tiếp tục giáo dục lập trường giai cấp, nâng cao trình độ nhận thức về Đoàn cho thanh niên nông thôn; tăng cường ý thức đoàn kết giữa các tầng lớp thanh niên, phát huy tính tiên tiến, trung kiên của tuổi trẻ trong mọi hoạt động. Nhận thức được vai trò, trách nhiệm của người đoàn viên, thanh niên trong giai đoạn cuối của cuộc "*kháng chiến kiến quốc*", gần 12.000 đoàn viên trong tỉnh luôn phát huy vai trò xung kích trong sản xuất, chi viện chiến trường.

Công tác củng cố, xây dựng Đoàn trong các xí nghiệp và trường học tiếp tục được đẩy mạnh. Hiệu đoàn Trường Phổ thông cấp III Lương Ngọc Quyến tiếp tục giữ vững đơn vị lá cờ đầu trong khối trường học, vinh dự được đón tiếp đồng chí Trường Chinh - Tổng Bí thư của Đảng, đến thăm và nói chuyện với các thầy giáo và học sinh (10/1954).

Vụ xuân - hè năm 1954, toàn tỉnh bị hạn hán nghiêm trọng. Tỉnh Đoàn đã huy động hàng vạn lượt đoàn viên, thanh niên đắp đập, đào ao, chuôm, sửa chữa và phát triển kênh, mương dẫn nước vào ruộng; gương mẫu dùng phân xanh, áp dụng kỹ thuật làm cỏ, bón phân để tăng năng suất cây trồng. Nhờ sự đóng góp tích cực của tuổi trẻ, sau 3 tháng Thái Nguyên đã căn bản khắc phục được nạn hạn hán, đảm bảo sản xuất phát triển, cung cấp lương thực, thực phẩm phục vụ đời sống nhân dân và đóng góp ngày càng nhiều cho kháng chiến.

Thực hiện nhiệm vụ xây dựng lực lượng vũ trang, Tỉnh Đoàn tiếp tục chỉ đạo các cấp bộ Đoàn trong tỉnh vận động đoàn viên, thanh niên tham gia du kích tại địa phương và gương mẫu thực hiện nghĩa vụ quân sự theo sắc lệnh của Nhà nước. Đầu năm 1954, riêng 3 huyện Đại Từ, Định Hóa, Phú Lương có gần 600 đoàn viên, thanh niên gia nhập du kích và 302 đoàn viên, thanh niên xung phong tòng quân; trong đó 212 đồng chí đã lên đường nhập ngũ. Đến trước tháng 5/1954, toàn tỉnh Thái Nguyên đã bổ sung cho các đơn vị chủ lực gần 3.000 đoàn viên, thanh niên ưu tú.

Về công tác dân công, Tỉnh Đoàn đã giao kế hoạch cụ thể cho từng huyện đoàn. Các huyện đoàn phối hợp chặt chẽ với Ban Huy động dân công huyện để đảm bảo huy động đủ chỉ tiêu. Lực lượng dân công do Tỉnh Đoàn trực tiếp chỉ đạo gồm các đơn vị Thanh niên xung phong tập trung tham gia sửa cầu, đường, đặc biệt là tham gia phục vụ chiến đấu trên chiến trường, góp phần làm nên một trận Điện Biên Phủ "*Lùng lẩy năm châu, chấn động địa cầu*", buộc thực dân Pháp phải kí kết Hiệp định Giơnevơ (21/7/1954), cam kết công nhận độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của nhân dân ba nước Đông Dương.

Tóm lại, trong suốt những năm kháng chiến đầy gian khổ, hi sinh, tuổi trẻ Thái Nguyên luôn xứng đáng với niềm tin yêu của Đảng bộ và nhân dân các dân tộc trong tỉnh. Dưới ngọn cờ của Đảng và Bác Hồ vĩ đại, tuổi trẻ Thái Nguyên đoàn kết trong Liên đoàn Thanh niên Việt Nam tỉnh do Đoàn Thanh niên Cứu quốc tỉnh làm nòng cốt; luôn luôn phát huy tinh thần tự lực, tự cường, khắc phục khó khăn hăng say học tập, rèn luyện, đứng mũi chịu sào, đi đầu và hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao. Đặc biệt, đoàn viên, thanh niên trong tỉnh luôn sẵn sàng đảm nhận những nhiệm vụ mới và khó khăn nhất với tinh thần tìm tòi, sáng tạo, với quyết tâm hoàn thành vượt mức cả về thời gian, khối lượng và chất lượng công việc. Những hoạt động của Đoàn đã góp phần xứng đáng cùng Đảng bộ và nhân dân các dân tộc trong tỉnh hoàn thành nhiệm vụ "*Kháng chiến, kiến quốc*" của một tỉnh trung tâm An toàn khu, Thủ đô kháng chiến của cả nước.

Chương III

ĐOÀN THANH NIÊN LAO ĐỘNG VÀ PHONG TRÀO THANH NIÊN TỈNH THÁI NGUYÊN TRONG THỜI KÌ KHÁNG CHIẾN CHỐNG MĨ CỨU NƯỚC (1954 - 1975)

I- Tích cực tham gia hoàn thành cải cách ruộng đất và sửa sai, đi đầu trong công cuộc khôi phục kinh tế, cải tạo xã hội chủ nghĩa (1954 - 1960)

Sau ngày kí Hiệp định Giơnevơ (21/7/1954), miền Bắc được hoàn toàn giải phóng, bước vào thời kì quá độ đi lên chủ nghĩa xã hội; miền Nam còn tạm thời đặt dưới sự quản lí của quân đội Liên hiệp Pháp, nhưng sau đó đế quốc Mĩ đã vào thay thế. Tình hình đó đặt ra cho cách mạng mỗi miền những nhiệm vụ chiến lược khác nhau. Trước mắt, miền Bắc tiếp tục hoàn thành cải cách ruộng đất, khôi phục kinh tế khắc phục hậu quả chiến tranh, thực hiện cải tạo xã hội chủ nghĩa.

Cũng như các địa phương khác trên miền Bắc, bước vào thời kì mới, tỉnh Thái Nguyên có nhiều thuận lợi cơ bản, nhưng cũng gặp nhiều khó khăn về các mặt.

Mặc dù là vùng tự do và là địa bàn thuộc trung tâm Thủ đô kháng chiến, nhưng tỉnh Thái Nguyên vẫn bị máy bay địch bắn phá, nhất là trong những năm 1952 - 1954. Nhiều đoạn đường giao thông, cầu cống bị hư hỏng nặng. Hàng

ngàn trâu, bò bị giết hại; các đập thủy nông Vạn Giã, Thác Huống bị máy bay địch ném bom phá hoại từ năm 1952, lúc này vẫn chưa có điều kiện sửa chữa, gây khó khăn cho sản xuất nông nghiệp, dẫn đến tình trạng thiếu đói diễn ra ở nhiều nơi. Đặc biệt, từ tháng 3/1955, nạn đói đã trở nên trầm trọng, lan rộng tới 35 xã, gồm 2.429 hộ, với 12.457 nhân khẩu ⁽¹⁾.

Bên cạnh những khó khăn về kinh tế do hậu quả chiến tranh để lại, tình hình chính trị - xã hội ở Thái Nguyên trong thời kì đầu hòa bình lập lại cũng có nhiều diễn biến phức tạp. Một số tên tay sai phản động đội lốt các chức sắc tôn giáo từ Thái Bình, Nam Định lên Thái Nguyên tuyên truyền, dụ dỗ, cưỡng ép đồng bào theo đạo Thiên chúa di cư vào Nam. Lợi dụng đức tin của giáo dân, chúng phao tin, đồn nhảm: *"Chúa đã vào Nam, con chiên phải đi theo Chúa, nếu ở lại khi chết sẽ không được cứu rỗi linh hồn"*; *"Người vào Nam là lên thiên đường, ở Bắc là vào địa ngục"*... Những luận điệu tuyên truyền ấy làm cho nhiều giáo dân hoang mang dao động. Một số người nhẹ dạ, cả tin, vội vã bỏ lại nhà cửa, ruộng vườn theo chúng vào Nam, gây ra biết bao khó khăn trong việc ổn định tình hình chính trị, trật tự an toàn xã hội ở địa phương.

Ngoài những hoạt động ngầm ngấm chống phá của số tay chân còn sót lại trong các tổ chức phản động có từ trước, như đảng *Hoà Bình tối mật ở Định Hoá*, đảng *Phục*

⁽¹⁾ Nghị quyết cuộc hội nghị cán bộ học tập Nghị quyết Trung ương lần thứ 8, ngày 14/10/1955, tr. 5. Hồ sơ số 35, Lưu trữ Tỉnh uỷ Thái Nguyên.

quốc ở Phú Lương, còn xuất hiện một số tổ chức phản động, như đảng Đại Nam quốc dân ở Phú Bình, đảng Trung Việt phản công ở Đồng Hỷ...⁽¹⁾. Một số địa chủ liên kết với nhau tuyên truyền xuyên tạc chính sách ruộng đất của Đảng và Chính phủ, phá hoại sự đoàn kết trong nhân dân, làm cho tình hình chính trị, xã hội trên địa bàn tỉnh càng thêm phức tạp.

Trước tình hình trên, quán triệt Chỉ thị số 91/CT ngày 8/9/1954 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng "... phá tan âm mưu của địch bắt ép đồng bào ta di cư vào Nam là một cuộc đấu tranh gay go và cấp bách", từ cuối năm 1954, Tỉnh uỷ, Ủy ban hành chính tỉnh tập trung lãnh đạo, chỉ đạo công tác tuyên truyền, vận động cán bộ, đảng viên và nhân dân, nhất là đồng bào Công giáo hiểu rõ chủ trương, chính sách đoàn kết dân tộc, tự do tín ngưỡng của Đảng và Chính phủ. Tỉnh uỷ, Ủy ban hành chính tỉnh tập trung 24 cán bộ gồm các ban ngành, đoàn thể, tổ chức thành 8 đội công tác đi làm nhiệm vụ tuyên truyền, giáo dục quần chúng tại các xã có nhiều đồng bào Công giáo đang bị các phần tử phản động lôi kéo, dụ dỗ di cư vào Nam.

Nhờ có nhiều hình thức tuyên truyền, vận động của các cấp uỷ Đảng, chính quyền và đoàn thể, đại đa số đồng bào Công giáo yên tâm ở lại sản xuất, xây dựng quê hương. Âm

(1) Tỉnh uỷ Thái Nguyên: Báo cáo tổng kết việc thực hiện Nghị quyết số 39 của Bộ Chính trị về công tác trấn áp phản cách mạng, số 3-BC/TN, ngày 23/3/1964, tr. 2

mu, hành động của bọn phản cách mạng trong việc dụ dỗ, cưỡng ép đồng bào Công giáo di cư vào Nam bị thất bại.

Từ những tháng cuối năm 1954 đầu năm 1955, Đảng bộ và nhân dân các dân tộc Thái Nguyên còn làm tốt nhiệm vụ đón tiếp, giúp đỡ đồng bào miền Nam tập kết. Trong đợt đầu (tháng 10 và 11/1954), các cấp uỷ Đảng, chính quyền, đoàn thể và nhân dân trong tỉnh đã tiếp nhận 200 công nhân miền Nam về tạm nghỉ ở xã Đồng Bẩm (huyện Đồng Hỷ, nay thuộc thành phố Thái Nguyên).

Ngày 10/4/1955, Ban Thường vụ Tỉnh uỷ ban hành “*Kế hoạch vận động cán bộ, hội viên, đoàn viên các đoàn thể quần chúng giúp đỡ đồng bào miền Nam tập kết*”, nêu rõ hai nhiệm vụ của các cấp bộ Đảng, chính quyền, đoàn thể trong tỉnh. Theo đó, Nông hội vận động bà con nông dân giúp đỡ ruộng, nương; Đoàn Thanh niên vận động đoàn viên, thanh niên giúp đỡ cày, bừa... Nhờ vậy, hơn 370 cán bộ, công nhân miền Nam tập kết về Thái Nguyên đã nhanh chóng ổn định cuộc sống, sớm bắt tay vào lao động sản xuất và công tác.

Sau ngày hoà bình lập lại trên miền Bắc, yêu cầu người cày có ruộng trở nên cấp bách. Vì vậy, Đảng và Chính phủ chủ trương tiếp tục hoàn thành cải cách ruộng đất, giải phóng lực lượng sản xuất ở nông thôn.

Thực hiện chính sách của Chính phủ, ngày 22/10/1954, dưới sự lãnh đạo của các Đoàn uỷ Cải cách ruộng đất do

Trung ương và Liên khu Việt Bắc cử xuống, nhân dân ở 22 xã thuộc các huyện Phổ Yên, Đại Từ, Phú Bình, Đồng Hỷ bước vào đợt 2 cải cách ruộng đất ⁽¹⁾. Cùng với các đoàn thể Nông hội, Hội Phụ nữ, các cấp bộ Đoàn Thanh niên Cứu quốc ⁽²⁾ tích đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục, góp phần hoàn thành thắng lợi cải cách ruộng đất.

Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện, do phương pháp tư tưởng chủ quan, giáo điều, không nắm chắc quy định thành phần giai cấp... nên các Đoàn, Đội cải cách ruộng đất đã phạm phải một số sai lầm nghiêm trọng (đã kích tràn lan, quy sai thành phần địa chủ...).

Ngay sau khi phát hiện sai lầm, Ban Chấp hành Trung ương Đảng họp Hội nghị lần thứ 10 (9/1956), ra Nghị quyết *"Kiên quyết sửa chữa sai lầm trong cải cách ruộng đất và chỉnh đốn tổ chức"*.

Trên cơ sở tổ chức học tập quán triệt Nghị quyết của Trung ương Đảng, từ ngày 17/12/1956, công tác sửa sai bắt đầu được triển khai trên địa bàn tỉnh. Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của các Đội sửa sai, Ban Chấp hành chỉ bộ các xã đã họp với các thành viên Ủy ban hành chính xã để quán triệt mục đích, ý nghĩa, yêu cầu của công tác sửa sai; xác định trách nhiệm của tổ chức cơ sở Đảng và chính quyền xã trong việc lãnh đạo, chỉ đạo nhân dân thực hiện sửa sai.

⁽¹⁾ Những nơi không thuộc diện cải cách ruộng đất đều thực hiện cải cách dân chủ.

⁽²⁾ Từ năm 1956, Đoàn Thanh niên Cứu quốc đổi tên thành Đoàn Thanh niên Lao động.

Tiếp đó, đại diện cấp uỷ, chính quyền các xã họp với cán bộ các ngành, đoàn thể trong xã quán triệt mục đích, yêu cầu nhiệm vụ sửa sai cải cách ruộng đất. Sau các hội nghị trên, Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên Lao động tỉnh đã tổ chức cho đoàn viên, thanh niên học tập chính sách sửa sai của Đảng, đồng thời vận động nhân dân đẩy mạnh sản xuất, củng cố tổ đổi công.

Nhờ có sự chỉ đạo chặt chẽ của các cấp uỷ Đảng, chính quyền và đoàn thể, đến cuối năm 1958, tỉnh Thái Nguyên đã căn bản hoàn thành công tác sửa sai cải cách ruộng đất và chỉnh đốn tổ chức; tình hình nông thôn dần dần ổn định.

Cùng với việc hoàn thành cải cách ruộng đất và sửa sai, từ những tháng cuối năm 1954, Đảng bộ và nhân dân các dân tộc trong tỉnh bắt tay vào nhiệm vụ khôi phục kinh tế, khắc phục hậu quả chiến tranh; trước mắt và chủ yếu là giải quyết khó khăn về lương thực, chống đói. Các cấp bộ Đảng, chính quyền tập trung lãnh đạo, chỉ đạo các đoàn thể tăng cường tuyên truyền, vận động, tổ chức cán bộ, đoàn viên và các tầng lớp nhân dân trong tỉnh đẩy mạnh *"Phong trào thi đua sản xuất và tiết kiệm, cứu đói"*.

Phát huy vai trò xung kích của tuổi trẻ, Ban Chấp hành tỉnh Đoàn chỉ đạo tổ chức Đoàn cơ sở thành lập các Đội Thanh niên xung kích khai hoang, phục hoá; vận động đoàn viên, thanh niên xung phong đi đầu khắc phục khó khăn, đảm bảo cấy hết diện tích và trồng nhiều loại hoa màu; đồng

thời giúp đỡ nhân dân sửa sang nhà cửa, đường sá, dọn vệ sinh đường làng ngõ xóm, ổn định nơi ăn chốn ở, đưa cuộc sống trở lại bình thường.

Đầu năm 1955, Tỉnh Đoàn tổ chức Hội nghị gồm 96 cán bộ Đoàn Thanh niên các huyện và xã học tập lời kêu gọi tăng gia sản xuất của Hồ Chủ tịch; đồng thời phát động phong trào thi đua trồng nhiều rau màu chống đói và chống hạn cứu lúa. Tỉnh Đoàn giao chỉ tiêu mỗi đoàn viên vận động gia đình ít nhất phải trồng một sào khoai lang.

Hưởng ứng phong trào thi đua do Tỉnh Đoàn phát động, nhiều tập thể và cá nhân đoàn viên, thanh niên đạt nhiều thành tích trong chống hạn cứu lúa. Chi đoàn Thanh niên xã Trung Thành (huyện Phổ Yên) đi đầu trong việc đào giếng chống hạn lấy nước tưới cho lúa và hoa màu, lôi cuốn nhiều người dân trong xã làm theo. Cán bộ, đoàn viên thanh niên xã Dân Tiến (huyện Võ Nhai) vận động nhân dân trong xã phát nương, làm rẫy, trồng được nhiều ngô, sắn. Đồng chí Vũ Đình Thông - đoàn viên Chi đoàn xã Phấn Mễ (huyện Phú Lương), đã làm một chiếc cọn đưa nước từ suối lên tưới cho 2,5 mẫu ruộng, được Trung ương Đoàn, Tỉnh Đoàn Thái Nguyên và Ủy ban hành chính Khu tự trị Việt Bắc biểu dương, khen thưởng, v.v...

Nhờ có sự tham gia đông đảo các tầng lớp nhân dân, trong đó thanh niên là lực lượng nòng cốt, nên năm 1955, dù hạn hán và sâu bệnh phá hoại trên diện rộng, nhưng sản

lượng lúa toàn tỉnh vẫn đạt 54.753 tấn. Kết quả này đã ngăn chặn và đẩy lùi nạn đói, bước đầu đáp ứng được nhu cầu lương thực, thực phẩm cho cán bộ, nhân dân trong tỉnh.

Năm 1956 là năm có nhiều sự kiện quan trọng trong đời sống chính trị của tuổi trẻ Thái Nguyên. Đầu năm này, Đoàn Thanh niên Cứu quốc tỉnh tổ chức Đại hội đại biểu lần thứ I. Trên 200 đại biểu thay mặt cho đoàn viên, thanh niên toàn tỉnh đã về dự. Đại hội đánh giá cao những cống hiến xuất sắc của tuổi trẻ tỉnh nhà trong 10 năm qua, nhất là trong hai năm tham gia khôi phục kinh tế. Đại hội đã thảo luận và đóng góp ý kiến vào bản Dự thảo báo cáo của Ban Chấp hành Trung ương Đoàn (Khóa I) và "*Dự thảo Điều lệ Đoàn*" (sửa đổi) sẽ trình bày tại Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ II; đồng thời cử đoàn đại biểu của tỉnh đi dự Đại hội Đoàn cấp trên. Tiếp đến, ngày 19/5/1956, trước yêu cầu của sự nghiệp cách mạng trong thời kì mới, Ban Bí thư Trung ương Đảng ra Nghị quyết đổi tên Đoàn Thanh niên Cứu quốc Việt Nam thành Đoàn Thanh niên Lao động Việt Nam. Tỉnh Đoàn Thái Nguyên đã chỉ đạo các cấp bộ Đoàn trong toàn tỉnh tổ chức cho đoàn viên, thanh niên học tập Nghị quyết của Ban Bí thư Trung ương Đảng; thông qua đó bồi dưỡng và nâng cao nhận thức của đoàn viên, củng cố tổ chức Đoàn, nhất là tổ chức Đoàn ở cơ sở.

Tiếp theo các sự kiện trên, từ ngày 25/10 đến ngày 4/11/1956, Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ II được tổ chức. Đại hội vinh dự được Bác Hồ và các đồng chí lãnh đạo cao

nhất của Đảng và Nhà nước đến dự. Trên cơ sở đánh giá những đóng góp to lớn của Đoàn và phong trào thanh niên trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược và trong ba năm khôi phục kinh tế, Đại hội đã thông qua nghị quyết về nhiệm vụ của Đoàn trong giai đoạn cách mạng mới là: *“Động viên mọi người, mọi tầng lớp thanh niên đem hết sức lực, trí tuệ của mình cho công cuộc khôi phục kinh tế, phát triển văn hóa, củng cố quốc phòng, tham gia tích cực và công cuộc củng cố miền Bắc, từng bước tiến lên chủ nghĩa xã hội, làm cơ sở vững chắc cho sự nghiệp đấu tranh thống nhất nước nhà”*.

Được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp uỷ đảng và chính quyền, nhất là sự chỉ đạo trực tiếp của các cấp bộ Đoàn, cán bộ, đoàn viên, thanh niên trong tỉnh luôn nêu cao vai trò xung kích trong mọi mặt công tác. Sự tham gia tích cực của đoàn viên, thanh niên đã góp phần hoàn thành thắng lợi Kế hoạch 3 năm khôi phục kinh tế (1955 - 1957).

Bước vào năm 1958 - năm đầu tiên thực hiện Kế hoạch Nhà nước 3 năm cải tạo xã hội chủ nghĩa và bước đầu phát triển kinh tế - văn hoá, sản xuất nông nghiệp của tỉnh tiếp tục gặp khó khăn do hạn hán diễn ra gay gắt trên diện rộng. Trước tình hình đó, Tỉnh Đoàn Thanh niên cử hầu hết cán bộ xuống chỉ đạo các cấp bộ Đoàn ở cơ sở đẩy mạnh công tác vận động cán bộ, đoàn viên phát huy vai trò xung kích trong công tác chống hạn.

Tại huyện Đồng Hỷ, Huyện Đoàn Thanh niên phát động phong trào "*Thanh niên Đồng Hỷ quyết tâm ngăn sông chống hạn*". Hưởng ứng phong trào, đông đảo cán bộ, đoàn viên, thanh niên ở hầu hết các cơ sở Đoàn các xã trên địa bàn huyện tham gia đào, đắp được 3 đập giữ nước và 5 kênh, mương dẫn nước. Cán bộ, đoàn viên, thanh niên xóm Nà Cóm nêu cao khẩu hiệu: "*Quyết lập công trên đồng Hóc Muối, biến ruộng đồng khô nẻ thành ruộng lúa tốt tươi*", hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ đào mương, chống hạn, được Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên Lao động huyện biểu dương.

Tại huyện Định Hoá, cán bộ, đoàn viên, thanh niên Chi đoàn xã Tân Hoà (nay là xã Lam Vỹ) vừa gánh nước tưới cho lúa và hoa màu, vừa dùng các loại gầu tát nổi tiếp bốn, năm bậc lấy nước cấy lúa.

Phát huy vai trò xung kích của tổ chức Đoàn, Chi đoàn Thanh niên các xã An Mỹ (huyện Đại Từ), Phú Thượng (huyện Võ Nhai) thành lập các Đội Thanh niên xung kích đào mương, chống hạn.

Tính chung trong năm 1958, lực lượng đoàn viên, thanh niên toàn tỉnh đã đóng góp 16.830 ngày công làm thủy lợi, đào đắp được 4.013 mương, phai dẫn nước, với tổng chiều dài hơn 180,3 km; sửa chữa và làm mới 184 guồng nước, bắc 68 máng dẫn nước với tổng chiều dài 1,750 m, đảm bảo cung cấp nước tưới cho 1.860 mẫu ruộng lúa và hoa màu.

Không chỉ đi đầu trong phong trào chống hạn, Đoàn Thanh niên tỉnh còn nêu cao vai trò xung kích trong phong trào làm phân bón ruộng, thâm canh tăng năng suất lúa và hoa màu. Tỉnh Đoàn Thanh niên phát động các phong trào thi đua: *"Phân tám gánh, nước tràn bờ"*, *"Rừng thanh xuân, phân một tấn"*, được đông đảo cán bộ, đoàn viên, thanh niên hưởng ứng tham gia. Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên huyện Đồng Hỷ chỉ đạo các chi đoàn cơ sở phấn đấu đảm bảo mỗi sào ruộng cấy lúa được bón 10 gánh phân các loại, tăng 2 gánh so với chỉ tiêu thi đua do Tỉnh đoàn phát động. Chi đoàn Thanh niên các xã Đồng Tiến (nay là xã Huống Thượng), Dân Chủ (nay là xã Hoá Thượng), Thịnh Đức, Quyết Thắng, Tân Cương, Phúc Triu... liên tục tổ chức những ngày, những tuần thanh niên xung kích làm phân bón. Kết thúc đợt thi đua *"Rừng thanh xuân, phân một tấn"*, bình quân mỗi đoàn viên, thanh niên Chi đoàn các xã Yên Lãng (huyện Đại Từ), Lâu Thượng và Thượng Nung (huyện Võ Nhai) làm được từ 4,7 tấn đến 5,3 tấn phân các loại, được Trung ương Đoàn khen thưởng.

Phổ Yên là nơi thiếu phân bón ruộng, nhưng Ban Chấp hành huyện Đoàn Thanh niên vẫn nêu khẩu hiệu *"Kiên quyết không để một thửa ruộng cấy chay"*. Với quyết tâm ấy, cán bộ, đoàn viên, thanh niên trong huyện đã tích cực khai thác, tìm mọi nguồn phân vương vãi để đảm bảo chỉ tiêu của tỉnh Đoàn giao. Kết quả là vụ mùa năm 1958, Phổ Yên không còn hiện tượng cấy chay. Tính chung toàn tỉnh,

trong vụ mùa năm 1958, đoàn viên, thanh niên đã làm được 1.523.000 gánh phân các loại, bình quân mỗi người làm được 50 gánh.

Các cấp bộ Đoàn Thanh niên trong tỉnh còn tích cực vận động cán bộ, đoàn viên, thanh niên tăng cường áp dụng các biện pháp kỹ thuật vào sản xuất. Nhờ đó, tổng sản lượng lương thực toàn tỉnh năm 1958 đạt 87.986 tấn (tăng 23,6% so với năm 1957 và vượt 2% so với kế hoạch); năng suất lúa bình quân mỗi héc ta đạt 1.790 kg (vượt 3% so với kế hoạch).

Nhằm phát huy thế mạnh về chăn nuôi của một tỉnh miền núi và trung du, Đoàn Thanh niên cùng với Hội Phụ nữ các cấp phối hợp với ngành Nông nghiệp tổ chức các lớp tập huấn, bồi dưỡng cho hơn 6.900 cán bộ, đoàn viên, hội viên về kỹ thuật chăn nuôi gia súc, gia cầm. Sau khi được tập huấn, bồi dưỡng, số cán bộ, đoàn viên, hội viên nói trên đóng vai trò nòng cốt vận động được hơn 38.700 hộ gia đình làm mới, tu sửa, che chắn chuồng trại, đẩy mạnh chăn nuôi gia súc, gia cầm; đồng thời hướng dẫn bà con nông dân cách ủ rơm khô làm thức ăn dự trữ và nước nóng pha muối cho trâu, bò uống trong mùa đông. Nhờ đó, đàn trâu, bò trên địa bàn tỉnh qua các năm vẫn được giữ vững và phát triển.

Hai năm 1959 - 1960, do bị lụt lớn, thanh niên các huyện Phổ Yên, Đồng Hỷ, Đại Từ, Phú Bình phải lên đê liên tục hằng tháng trời. Hội trại mùa xuân 1960 có hơn 2.000 đoàn viên, thanh niên của hai huyện Phổ Yên, Đồng Hỷ tổ chức

ngay trên mặt đê, vừa lao động, vừa ca hát mừng xuân đã khích lệ thanh niên lao động hăng say và đạt kết quả tốt. Từ ngày 30/1 đến ngày 6/2/1960, hơn 1.280 đoàn viên, thanh niên của huyện Phú Bình đã có mặt trên đập Tân Kim; đào, đắp được 120.000 m³ đất, đá. Đập Tân Kim là một công trình lớn, ngoài lực lượng đoàn viên, thanh niên huyện Phú Bình, Tỉnh Đoàn còn huy động 500 cán bộ, đoàn viên, thanh niên các huyện khác lên hỗ trợ, làm suốt trong 20 ngày, vượt mức kế hoạch từ 50-100% định mức, được Ủy ban hành chính tỉnh cấp Bằng khen. Huyện Phổ Yên có 1.710 đoàn viên, thanh niên đi đắp đập Đông Muôn, làm được 8.113 m³ đất. Huyện Phú Lương có 522 đoàn viên, thanh niên làm 2.530 công trên đập Nà Hiên và 800 đoàn viên, thanh niên Đại Từ đi đắp đập Phú Thọ. Trên mặt trận thủy lợi, nhiều điển hình tiên tiến xuất hiện, tiêu biểu là Chi đoàn Thanh niên xã Xuân Trù (Phổ Yên) và Hà Thượng (Đại Từ) được Bác Hồ khen thưởng. Hàng chục công trình thủy lợi được xây dựng và đưa vào sử dụng phục vụ sản xuất, trong đó có công trình lớn, như Tân Hòa, Tân Kim (Phú Bình), Bến Động (Phổ Yên), Hoàng Nông, Rừng Chùa (Đại Từ), Nà Pháo (Võ Nhai), Ngàn Me (Đồng Hỷ). Hàng nghìn kilômét mương, máng được tu sửa và làm mới, đảm bảo việc chủ động tưới, tiêu nước cho đồng ruộng.

Ngoài việc tham gia chống hạn hán, lũ lụt, đoàn viên thanh niên Thái Nguyên còn hăng hái đi đầu trong cuộc vận động hợp tác hoá nông nghiệp. Đây là một trong những

nhệm vụ trọng tâm của tỉnh, đòi hỏi phải kiên trì và đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động quần chúng nông dân đi vào con đường làm ăn tập thể xã hội chủ nghĩa theo từng bước từ thấp đến cao, từ tổ đổi công lên hợp tác xã bậc thấp, tiến đến hợp tác xã bậc cao.

Ngay từ năm 1956, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đã phối với Tỉnh Hội Nông dân tổ chức Hội nghị cán bộ, bàn việc đẩy mạnh xây dựng tổ đổi công và bước đầu thí điểm xây dựng hợp tác xã. Để tổ đổi công đi vào hoạt động tốt, Đoàn chủ trương xây dựng nhóm thanh niên làm lực lượng nòng cốt, lôi kéo tổ viên; đồng thời vận động những đoàn viên, thanh niên có tinh thần trách nhiệm, gương mẫu, tự nguyện làm tổ trưởng, tổ phó tổ đổi công.

Cuộc vận động hợp tác hoá nông nghiệp là cuộc cách mạng, bởi vì nó không chỉ nhằm xoá bỏ quan hệ sản xuất tư hữu, xác lập quan hệ sản xuất mới xã hội chủ nghĩa ở nông thôn, mà còn làm thay đổi thói quen canh tác từ bao đời của hàng triệu nông dân. Bởi vậy, việc tuyên truyền, vận động nông dân các dân tộc trong tỉnh từ bỏ lối làm ăn riêng lẻ, cá thể để đi vào con đường làm ăn tập thể xã hội chủ nghĩa không phải đơn giản, dễ dàng. Thực tế lịch sử ở tỉnh Thái Nguyên đã chứng minh điều này: 3/5 hợp tác xã nông nghiệp do tỉnh xây dựng thí điểm (năm 1955 - 1956) tại các xã Hùng Sơn và Độc Lập, nay là xã Tiên Hội (huyện Đại Từ) hoạt động cầm chừng, 1 hợp tác xã không còn hoạt động và 1 hợp tác xã đã bị vỡ.

Giữa lúc đó, ngày 2/3/1958, Chủ tịch Hồ Chí Minh về thăm Hợp tác xã Cầu Thành (xã Hùng Sơn, huyện Đại Từ). Người động viên cán bộ, đảng viên và nhân dân hăng hái tham gia tổ đổi công, xây dựng hợp tác xã nông nghiệp. Người căn dặn: *“Các đoàn thể Thanh niên, Phụ nữ, Nông hội phải hăng hái tham gia tổ đổi công, hợp tác xã, hăng hái tham gia sản xuất cho tốt”* ⁽¹⁾.

Những lời căn dặn của Bác Hồ đã tiếp cho các cấp bộ Đảng, chính quyền và đoàn thể trong tỉnh có thêm sức mạnh và quyết tâm lãnh đạo, tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện thắng lợi công cuộc vận động hợp tác hoá nông nghiệp. Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên tỉnh phát động phong trào thi đua học tập và làm theo lời dạy của Bác Hồ. Nhiều đoàn viên, thanh niên không chỉ hăng hái tham gia, mà còn tích cực vận động bà con trong xóm xây dựng lại tổ đổi công; nhiều đoàn viên, thanh niên xung phong làm tổ trưởng tổ đổi công. Huyện Định Hóa có 500 tổ đổi công thì đã có 398 tổ do đoàn viên, thanh niên phụ trách. Toàn tỉnh có 19.046 đoàn viên, thanh niên trong tổng số 22.217 thanh niên đã vào tổ đổi công và hợp tác xã nông nghiệp. Các huyện Đại Từ có 99,2%, Định Hóa 98,73%, Đồng Hỷ, Phú Lương trên 95% đoàn viên, thanh niên tự giác đi vào làm ăn tập thể. Ở những nơi đã thành lập hợp tác xã, đoàn viên, thanh niên đều tham gia vào Ban Quản trị, Ban Kiểm soát.

⁽¹⁾ Dẫn theo: *Bác Hồ với Thái Nguyên - Thái Nguyên với Bác Hồ*. Nxb Lí luận chính trị, Hà Nội 2007, tr. 286.

Ban Quản trị Hợp tác xã Cửu Ngòi (xã Quang Vinh huyện Đồng Hỷ, nay thuộc thành phố Thái Nguyên) gồm 5 người, thì có 3 người là đoàn viên thanh niên... Nhiều cán bộ, đoàn viên thanh niên được bà con nông dân tín nhiệm bầu làm Chủ nhiệm hợp tác xã nông nghiệp.

Thi đua với đoàn viên, thanh niên nông thôn, đoàn viên, thanh niên trong các nhà máy, xí nghiệp công nghiệp trên địa bàn tỉnh tích cực hưởng ứng phong trào *"Phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật, tiết kiệm nguyên vật liệu, hạ giá thành sản phẩm"* do Tỉnh Đoàn phát động.

Cán bộ, đoàn viên, thanh niên trong phân xưởng đốt lò Nhà máy giấy Hoàng Văn Thụ có sáng kiến dùng hai phần than cám, một phần than củ và mỗi ca chỉ dùng 7 lít dầu, vừa tiết kiệm được nhiên liệu cho nhà máy, vừa đủ nhiệt lượng phục vụ cho sản xuất. Ở mỏ than Quan Triều, đoàn viên, thanh niên cải tiến dây chuyền sản xuất, đưa năng suất từ 20 lên 70 chuyến/kíp mỗi ngày (tăng 3,5 lần). Đoàn Thanh niên ngành Giao thông có phong trào mỗi ngày dành 15 phút đi nhặt đá vương vãi, thu được hàng trăm mét khối đá các loại, vừa tiết kiệm được nguyên liệu, vừa có đá để làm, v.v...

Là lực lượng nòng cốt trong lao động sản xuất, luôn đi đầu trong các phong trào thi đua phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật, nâng cao năng suất lao động, đoàn viên, thanh niên công nhân tỉnh Thái Nguyên đã góp phần hoàn thành vượt mức Kế hoạch Nhà nước năm 1958.

Với những thành tích đó, Đoàn Thanh niên Mỏ than Quan Triều và Đoàn Thanh niên Ty Giao thông đã được Trung ương Đoàn tặng Bằng khen; Đoàn Thanh niên Nhà máy giấy Hoàng Văn Thụ, Mỏ than Làng Cẩm, Z.62, Quốc doanh vận tải và Chi đoàn Công ty Lâm thổ sản được Khu Đoàn tặng Giấy khen.

Năm 1959, công nghiệp Thái Nguyên có bước phát triển nhanh, nhiều công trường mới được thành lập. Ngày 4/6/1959, Chính phủ quyết định thành lập Khu Liên hiệp Gang Thép Thái Nguyên. Tiếp đó, cuối năm 1960, nhà máy điện Cao Ngạn với công suất 24.000 KW và mỏ sắt Trại Cau được xây dựng. Đoàn Thanh niên tỉnh nhà đón nhận hàng nghìn đoàn viên, thanh niên từ mọi miền của Tổ quốc về xây dựng các công trình lớn. Một niềm vui lớn là tuổi trẻ Thái Nguyên được vinh dự đóng góp công sức cùng với tuổi trẻ miền Bắc đảm nhiệm xây dựng lò cao số 1 thành công trình "*Thanh niên Cộng sản*" do Trung ương Đoàn trực tiếp chỉ đạo.

Tuổi trẻ Thái Nguyên từ các vùng xa xôi, từ phía Bắc đến phía Nam tỉnh hằng hái tham gia các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao; tổ chức mít tinh, tuần hành, hát vang những bài ca cách mạng, ca ngợi công ơn của Đảng và Bác Hồ... Thị Đoàn Thái Nguyên đã tổ chức một đội văn nghệ nghiệp dư gồm trên 100 anh chị em. Nhiều Chi đoàn Thanh niên ở các huyện Phú Bình, Phổ Yên, Đại Từ, Đồng Hỷ... thành lập các đội văn nghệ của thanh niên...

Không chỉ đóng vai trò nòng cốt trong các hoạt động văn hoá, văn nghệ, thể dục thể thao, đoàn viên, thanh niên Thái Nguyên còn đi đầu trong phong trào Bình dân học vụ, làm theo đúng lời Bác Hồ dạy: *“Học cũng thế, dạy cũng thế, thanh niên là chủ lực quân cho phong trào bình dân học vụ. Bất kì ở đâu cũng phải làm cho thanh niên hiểu rõ nhiệm vụ đó. Học, thanh niên cũng phải đầu tàu”* ⁽¹⁾.

Thực hiện lời dạy của Bác, các tổ chức Đoàn ở Thái Nguyên đã thành lập các *“Đội thanh niên diệt dốt”*, mở các *“Trại hè diệt dốt”*, cử hàng nghìn cán bộ đến các khu lao động và từng gia đình vận động nhân dân đến lớp Bình dân học vụ. Cảm kích trước nhiệt tình của tuổi trẻ, nhiều cụ ông cụ, cụ bà 60, 70 tuổi, nhiều chị em có con nhỏ, nhiều người có hoàn cảnh khó khăn cũng hăng hái cấp sách đến lớp. Trong dịp nghỉ hè năm 1959, chấp hành chủ trương của Trung ương Đoàn, Tỉnh Đoàn đã tổ chức cho hàng nghìn giáo viên trẻ, học sinh cấp II, cấp III về nông thôn giúp nông dân cày, cấy, bắt sâu, làm cỏ, bón phân và tham gia giảng dạy các lớp Bình dân học vụ. Phong trào Bình dân học vụ của tỉnh nhờ đó phát triển rộng khắp, từng bước đi vào nền nếp và đạt kết quả rõ rệt.

Thực hiện Nghị quyết của Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ II và lời dạy của Bác Hồ kính yêu, Tỉnh Đoàn Thái Nguyên đã tổ chức và chỉ đạo các cơ sở Đoàn học tập, thảo

⁽¹⁾ Lời huấn thị của Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Hội nghị sơ kết công tác Bình dân học vụ 6 tháng đầu năm 1956.

luận và liên hệ với tình hình thực tế của đơn vị và cá nhân đoàn viên. Hết năm 1958, toàn tỉnh có 143 trong số 149 xã có tổ chức Đoàn, đã có 102 chi đoàn nông thôn được đổi tên Đoàn. Nếu tính chung các tổ chức Đoàn trong xí nghiệp, công trường, trường học, cơ quan và nông thôn thì toàn tỉnh có tất cả 198 chi đoàn với 9.759 đoàn viên...

Trong bối cảnh ấy, Đại hội đại biểu Đoàn toàn tỉnh lần thứ II được tổ chức từ ngày 3 đến ngày 8/4/1959. Đại hội khẳng định: *"Đoàn Thanh niên Lao động tỉnh Thái Nguyên, dưới sự lãnh đạo của Đảng đã vượt qua mọi đoạn đường hoạt động khá dài, trải qua nhiều khó khăn, thử thách đã góp phần giúp Đảng trong việc giáo dục đoàn viên và tổ chức thanh niên thực hiện chủ trương, chính sách của Đảng, đã đào tạo hàng vạn thanh niên yêu nước, tận tụy đấu tranh cho sự nghiệp xã hội chủ nghĩa và thống nhất nước nhà"*. Đại hội thông qua phương hướng, nhiệm vụ của Đoàn trong thời gian tới và bầu Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên tỉnh gồm 25 ủy viên chính thức và 6 ủy viên dự khuyết. Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn gồm 7 đồng chí. Đồng chí Nguyễn Tiên Phong được bầu làm Bí thư Tỉnh Đoàn; các đồng chí Đặng Thanh Cao và Lưu Văn Sang được bầu làm Phó Bí thư Tỉnh Đoàn.

Như vậy, trong 6 năm (1955 - 1960), hoạt động của Đoàn và phong trào thanh niên tỉnh Thái Nguyên đã luôn bám sát nhiệm vụ chính trị của Đảng, phát huy được vai trò xung kích của tuổi trẻ trong sản xuất và công tác của địa

phương, đơn vị. Các thành tích đạt được trong những năm đầu sau ngày hoà bình lập lại trên miền Bắc tiếp thêm sức mạnh và niềm tin cho cán bộ, đoàn viên, thanh niên Thái Nguyên tiếp tục phát huy vai trò xung kích trong mọi hoạt động những năm tiếp theo.

II- Xung phong tình nguyện hoàn thành vượt mức Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất (1961 - 1965)

Bước vào thập kỉ 60 của thế kỉ XX, tình hình thế giới và trong nước có nhiều chuyển biến quan trọng.

Trên thế giới, hệ thống xã hội chủ nghĩa thế giới do Liên Xô đứng đầu ngày càng vững mạnh, trở thành nhân tố quyết định đến sự phát triển xã hội loài người. Phong trào giải phóng dân tộc phát triển mạnh mẽ ở các nước thuộc địa thuộc châu Á, châu Phi và Mĩ La tinh, dẫn đến sự ra đời nhiều quốc gia độc lập. Phong trào đấu tranh vì hoà bình và dân chủ cũng ngày càng lan rộng trong các nước tư bản.

Ở trong nước, sự nghiệp cách mạng trên cả hai miền Nam, Bắc đều có những bước tiến quan trọng. Ở miền Bắc, công cuộc cải tạo xã hội chủ nghĩa đối với các thành phần kinh tế nông nghiệp, thủ công nghiệp, thương nghiệp nhỏ và công thương nghiệp tư bản tư doanh đã đạt được những thành tựu to lớn, làm thay đổi bộ mặt xã hội. Ở miền Nam, nhân dân ta cũng giành nhiều thắng lợi trong cuộc đấu tranh chống Mĩ - Diệm, đặc biệt là phong trào đồng khởi 1959 - 1960, đưa phong trào cách mạng sang thế chiến lược tiến công.

Trong bối cảnh lịch sử ấy, Ban Chấp hành Trung ương Đảng quyết định triệu tập Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ III (9/1960). Đại hội đã thông qua phương hướng, nhiệm vụ của Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất (1961 - 1965) nhằm bước đầu xây dựng cơ sở vật chất và kĩ thuật của chủ nghĩa xã hội.

Quán triệt Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ III, Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ VI (3/1961) đề ra nhiệm vụ chủ yếu trong nhiệm kì 1961 - 1963 và các năm tiếp theo là: ra sức phát triển nông nghiệp toàn diện, phát triển lâm nghiệp, đồng thời tích cực phát triển công nghiệp và thủ công nghiệp; củng cố và phát triển phong trào hợp tác hoá nông nghiệp...; đẩy mạnh công tác kiến thiết cơ bản, chú trọng xây dựng các cơ sở sản xuất nông nghiệp, công nghiệp, văn hoá, giáo dục, y tế và nơi ăn, ở, làm việc của cán bộ, công nhân, viên chức, cải thiện một bước đời sống vật chất và văn hoá của nhân dân các dân tộc trong tỉnh...

Triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ VI, các cấp bộ Đảng trong tỉnh hết sức chú trọng phát huy vai trò, chức năng, nhiệm vụ của các cơ quan, đoàn thể, đặc biệt là Đoàn Thanh niên.

Tháng 1/1961, được sự đồng ý của Ban Thường vụ Tỉnh uỷ, Đoàn Thanh niên Lao động Việt Nam tỉnh Thái Nguyên tổ chức Đại hội đại biểu lần thứ III. Trên 300 đại biểu, thay mặt cho trên 10.000 đoàn viên trong toàn tỉnh, đã

về dự Đại hội. Báo cáo của Ban Chấp hành Đoàn tại Đại hội khẳng định: Trong những năm qua, *“Đoàn Thanh niên Lao động và phong trào thanh niên toàn tỉnh đã có nhiều cống hiến to lớn trên mọi mặt hoạt động. Tổ chức Đoàn cũng đã có sự trưởng thành rõ rệt”*. Đại hội bầu Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên Lao động tỉnh do đồng chí Nguyễn Tiên Phong làm Bí thư.

Diễn ra trong năm đầu thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất, Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ III là một sự kiện quan trọng trong đời sống chính trị tinh thần của cán bộ, đoàn viên, thanh niên các dân tộc trên địa bàn tỉnh. Đại hội không chỉ vạch ra nhiệm vụ của Đoàn trong nhiệm kì mới, mà còn là nguồn cổ vũ, động viên cán bộ, đoàn viên, thanh niên toàn tỉnh thi đua phấn đấu hoàn thành tốt mọi mặt công tác.

Xác định tổ chức Đoàn Thanh niên là cánh tay đắc lực, là lực lượng hậu bị của Đảng, Ban Thường vụ Tỉnh uỷ rất quan tâm đến mọi hoạt động của Đoàn và phong trào thanh niên toàn tỉnh. Hưởng ứng phong trào *“Thanh niên xung phong tình nguyện vượt mức Kế hoạch 5 năm lần thứ nhất”* do Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ III (23 - 25/3/1961) phát động, Tỉnh uỷ Thái Nguyên quyết định trao hai lá cờ *“Thanh niên xung phong tình nguyện”* để làm phần thưởng luân lưu trong 5 năm và Thư kêu gọi nam, nữ thanh niên Thái Nguyên tích cực tham gia các phong trào *“Thanh niên xung phong tình nguyện”*, thi đua với các điển hình tiên

tiến toàn miền Bắc là Hợp tác xã Đại Phong (Quảng Bình), Nhà máy cơ khí Duyên Hải (Hải Phòng), Hợp tác xã Thành Công (Thanh Hoá), Bệnh viện Vân Đình (Hà Đông), trường Phổ thông cấp II Bắc Lý (Hà Nam) và phong trào thi đua *Ba nhất* trong quân đội.

Hưởng ứng Thư kêu gọi của Tỉnh uỷ và phong trào "*Thanh niên xung phong tình nguyện...*" do Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ III phát động, trên 3 vạn đoàn viên, thanh niên các dân tộc toàn tỉnh đã đăng kí tham gia phong trào xung phong tình nguyện vượt mức Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất.

Với quyết tâm thực hiện thắng lợi nhiệm vụ đẩy mạnh sản xuất lương thực, thực phẩm do Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ VI đề ra, Tỉnh Đoàn phát động phong trào thi đua làm phân bón ruộng với các chủ đề: "*Học tập và làm theo kiệntướng Lương Thị Chu*" ⁽¹⁾ và "*Phá kỉ lục 7 tấn của Chi đoàn Túc Duyên*".

Thực hiện phong trào thi đua làm phân bón do Tỉnh Đoàn phát động, năm 1961, bình quân mỗi đoàn viên, thanh niên Chi đoàn xã Túc Duyên (huyện Đồng Hỷ, nay thuộc thành phố Thái Nguyên) làm được 10 tấn phân; riêng đoàn viên Trần Văn Uyên làm được 32 tấn, vượt 5 tấn so với kỉ lục của kiệntướng Lương Thị Chu.

⁽¹⁾ Lương Thị Chu - dân tộc Tày, xã Kim Phụng, huyện Định Hóa, là Chiến sĩ thi đua nông nghiệp toàn quốc, được tặng thưởng *Huân chương Lao động hạng III*.

Từ năm 1962, phong trào làm phân bón ruộng tiếp tục được đẩy mạnh trong đoàn viên, thanh niên, mở đầu bằng phong trào "*Tập thể 5.000 cân, cá nhân 7 tấn*", lôi cuốn hàng vạn cán bộ, đoàn viên, thanh niên tham gia. Toàn tỉnh có trên 200 chi đoàn nhận làm phân theo kế hoạch của hợp tác xã. Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên tỉnh cùng với Huyện Đoàn Võ Nhaih chọn Chi đoàn xã Lâu Thượng làm thí điểm triển khai phong trào để rút kinh nghiệm chỉ đạo ra toàn tỉnh. Kết quả trong 6 tháng đầu năm 1962, Chi đoàn xã Lâu Thượng đã làm được 1.966 tấn phân bón cho vụ mùa, được Trung ương Đoàn, Khu Đoàn đánh giá cao và Ban Chấp hành Chi đoàn của 21 xã trong tỉnh đến học tập.

Thi đua với các chi đoàn, trong năm 1962, Chi đoàn xã An Khánh (huyện Đại Từ) làm được 1.815 tấn phân (bình quân mỗi cán bộ, đoàn viên trong Chi đoàn làm được 14 tấn), được Trung ương Đoàn tặng cờ "*Thi đua khá nhất*". Đặc biệt, trong Chi đoàn có hai đoàn viên Vương Xuân Ngọt và Hoàng Thị Liễu, mỗi người làm được 50 tấn (vượt 23 tấn so với kỉ lục của kiện tướng Lương Thị Chu), được Bác Hồ tặng Huy hiệu của Người.

Trong đợt làm phân "*Chôn vùi Mĩ - Diệt, thống nhất đất nước*" do Tỉnh Đoàn phát động, cán bộ, đoàn viên, thanh niên toàn tỉnh đã làm được 27.477 tấn phân các loại. Các cấp bộ Đoàn các huyện Phú Bình, Phổ Yên, thị xã Thái Nguyên tích cực vận động và tổ chức cán bộ, đoàn viên, thanh niên trồng cây phân xanh, thả bèo hoa dâu làm phân bón; Đoàn Thanh

niên các huyện Định Hoá, Phú Lương, Võ Nhai, Đại Từ, Đồng Hỷ vận động đoàn viên, thanh niên thực hiện phong trào “*Sạch làng tốt ruộng*”, làm chuồng cho gia súc để lấy phân bón ruộng.

Thuỷ lợi là một trong những biện pháp quan trọng để tăng năng suất lúa. Nhận thức rõ điều này, cán bộ, đoàn viên, thanh niên trong tỉnh phát huy vai trò xung kích, đi đầu xây dựng các công trình thuỷ lợi Tân Kim, Hà Châu (huyện Phú Bình), Bến Đông, (huyện Phổ Yên), Rừng Chùa, Phục Linh (huyện Đại Từ), Bình Long (huyện Võ Nhai). Trên công trường xây dựng đập thuỷ lợi Tân Kim, 500 cán bộ, đoàn viên Đội Thanh niên xung kích huyện Phú Bình thi đua phần đấu, đưa năng suất lao động lên 200%, hoàn thành nhiệm vụ trong 20 ngày, được Ủy ban hành chính tỉnh tặng cờ “*Thi đua khá nhất*”. Hơn 2.000 cán bộ, đoàn viên, thanh niên huyện Đại Từ tập trung lao động hoàn thành đập Rừng Chùa, kịp thời cung cấp nước cấy lúa vụ chiêm. Thanh niên Phổ Yên lao động liên tục trong 3 năm liền tại đập Bến Đông, có thanh niên đi làm suốt 8, 9 đợt đóng góp hàng trăm công. Nhiều thanh niên Võ Nhai đã lao động suốt từ 21h đêm hôm trước đến 7h sáng hôm sau để hàn khẩu đập Bình Long.

Trong phong trào làm thuỷ lợi, làm phân bón ruộng và áp dụng các biện pháp khoa học kĩ thuật vào sản xuất nông nghiệp, đoàn viên, thanh niên luôn thể hiện vai trò nòng cốt. Năm 1963, Chi đoàn Xuân Trù (xã Tiên Phong,

huyện Phổ Yên) và Chi đoàn xã Hà Thượng (huyện Đại Từ) là hai đơn vị dẫn đầu các chi đoàn trong tỉnh về phong trào làm thủy lợi, được Bác Hồ biểu dương và tặng thưởng. Năm 1964, toàn tỉnh có 232 đội thủy lợi; trong đó, lực lượng thanh niên chiếm từ 70% trở lên.

Sự đóng góp tích cực của đoàn viên, thanh niên trên mặt trận sản xuất nông nghiệp đã dẫn đến kết quả rõ rệt. Năm 1962, sản lượng hoa màu tăng gấp 3 lần năm 1960 và gấp 1,5 lần năm 1961. Diện tích, năng suất và tổng sản lượng lúa đều có sự tăng trưởng đáng kể. Năm 1963 là năm được mùa, năng suất và sản lượng đều tăng so với những năm trước. Năm 1964, tổng sản lượng lương thực của tỉnh đạt 107,7% kế hoạch, riêng về lúa tăng 5% kế hoạch, là tỉnh có tốc độ tăng trưởng nhanh về lương thực xếp thứ tư toàn miền Bắc. Năm 1965, sản xuất nông nghiệp tuy gặp nhiều khó khăn, nhưng tổng sản lượng lương thực vẫn tăng 13,4% so với kế hoạch...

Nhằm tăng năng suất lao động, đồng thời giảm bớt sự nặng nhọc, vất vả của nông dân trong các khâu làm đất, vận chuyển... tuổi trẻ Thái Nguyên đã đi đầu trong phong trào cải tiến công cụ và sử dụng công cụ cải tiến. Học tập gương sáng của Phạm Trung Pôn (Cao Bằng) do Trung ương Đoàn phát động, Tổ Khoa học kỹ thuật thanh niên của Hợp tác xã Yên Ninh, xã Đồng Tiến (Phổ Yên) đã vận động bà con nông dân sử dụng cày cải tiến thay cho cày chia vôi. Những đoàn xe quệt của thanh niên xã Cổ Lũng (Phú

Lương) đã mở ra cho phong trào giải phóng đôi vai. Đội vận chuyển xe bò của Chi đoàn Thanh niên Hợp tác xã Thanh Hoa (Trung Thành, Phổ Yên) đã thay thế cho hàng chục người gánh, vận chuyển thóc từ đồng về nhà, vận chuyển thóc thuê, phân bón... được Ban Quản trị và xã viên hoan nghênh. Ngoài ra, đoàn viên, thanh niên nhiều nơi còn sử dụng xe cút kít, trục lăn búa, loóng kéo phân, thuyền vận chuyển... đạt năng suất rất cao.

Phong trào xung phong tình nguyện không chỉ cổ vũ đoàn viên, thanh niên lập nhiều thành tích trong sản xuất, công tác mà còn động viên tuổi trẻ ra sức học tập, nâng cao trình độ về mọi mặt để tiếp thu khoa học kỹ thuật, nâng cao nghề nghiệp. Trên địa bàn tỉnh đã xuất hiện hàng trăm trường Đoàn Văn hóa - Kỹ thuật ở hợp tác xã, kết hợp vừa học vừa làm, nhằm vận dụng những kiến thức đã học được vào thực tiễn sản xuất và công tác; đáng chú ý là các trường Dương Thành (Phủ Bình), Thành Công, Tân Cương (Đông Hỷ), Thần Sa (Võ Nhai).

Trường Thanh niên xã hội chủ nghĩa Phú Lương là hình thức đầu tiên tập hợp đông đảo cán bộ, đoàn viên, thanh niên các dân tộc trong huyện đến vừa học tập văn hoá, vừa lao động, đã nêu một kinh nghiệm hay cho hoạt động của Đoàn. Năm 1962, nhà trường vinh dự được Bác Hồ đến thăm. Học tập Phú Lương, các huyện Đại Từ, Định Hóa, Võ Nhai, Phổ Yên cũng thành lập trường Thanh niên xã hội chủ nghĩa, bao gồm trên 650 học viên. Do tác dụng và kết

quả của phương thức đào tạo này rất tốt, nên đã được Bộ Giáo dục tổ chức Hội nghị cán bộ toàn miền Bắc nghe huyện Đoàn Phú Lương báo cáo, rút kinh nghiệm phổ biến cho các huyện trên toàn miền Bắc vận dụng.

Trong các nhà trường phổ thông, Đoàn Thanh niên vận động cán bộ, đoàn viên, thanh niên là giáo viên và học sinh thi đua với trường Phổ thông cấp II Bắc Lý "*Đạy tốt, học tốt*". Nhiều đoàn viên, thanh niên học sinh không những vận dụng tốt kiến thức đã học vào lao động sản xuất ở hợp tác xã và gia đình, như ngâm ủ thóc giống, cải tiến nông cụ, phòng trừ sâu bệnh, mà còn tích cực hoạt động trong tổ Khoa học kỹ thuật...

Một trong những nội dung của phong trào xung phong tình nguyện của tổ chức Đoàn ở nông thôn là phải tích cực góp phần xây dựng hợp tác xã vững mạnh. Trong những năm 1961 - 1962, nhiều hợp tác xã gặp khó khăn, một số xã viên xin ra khỏi hợp tác xã.

Trước tình hình ấy, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn và các huyện Đoàn tập trung lực lượng xuống những cơ sở yếu kém, củng cố cơ sở Đoàn, giao nhiệm vụ cho tất cả đoàn viên, thanh niên phải vận động những hộ gia đình xã viên đã ra khỏi hợp tác xã, nhất là các gia đình đoàn viên, thanh niên, trở lại làm ăn tập thể. Hợp tác xã Nga My (Phú Bình) có trên 100 hộ, trong đó có 7 hộ gia đình đoàn viên đã làm đơn xin ra hợp tác xã. Đoàn Thanh niên họp bàn và giao

trách nhiệm cho đoàn viên phải vận động gia đình mình trở lại hợp tác xã, những đoàn viên khác được phân công đi vận động các gia đình còn lại. Nhờ sự hoạt động tích cực của đoàn viên, thanh niên, tất cả 100 hộ gia đình đã xin rút đơn và tiếp tục ở lại hợp tác xã.

Nhiều chi đoàn thanh niên có sáng kiến tổ chức cho đoàn viên đăng kí ngày công, chỉ tiêu phân bón, thủy lợi, xung phong đảm nhận những công việc khó khăn, nặng nhọc trong hợp tác xã. Chính những hoạt động đó của Đoàn đã góp phần vào việc củng cố hợp tác xã. Tính đến năm 1963, toàn tỉnh có 791 hợp tác xã sản xuất nông nghiệp, trong đó có 137 hợp tác xã bậc cao với 35.391 hộ, chiếm 77,7% số hộ nông dân tham gia. Hầu hết gia đình cán bộ, đoàn viên, thanh niên các dân tộc trong tỉnh đã vào hợp tác xã.

Trên mặt trận sản xuất công nghiệp, thanh niên đóng vai trò rất quan trọng, chiếm từ 50% đến 70% tổng số công nhân toàn tỉnh và đi đầu trong phong trào thi đua phát huy sáng kiến, cải tiến kĩ thuật. Trong 2 năm 1961 - 1962, thanh niên công nhân đã có 1.120 sáng kiến có giá trị, được áp dụng rộng rãi. Năm 1963, ở 5 đơn vị đã có 225 sáng kiến làm lợi cho đơn vị và Nhà nước hàng triệu đồng. Đoàn viên, thanh niên Nhà máy giấy Hoàng Văn Thụ đã có sáng kiến sửa lại cách xây nồi hơi Bungari, tiết kiệm được 600 viên gạch chịu lửa trị giá 18.000 đồng. Đoàn Thanh niên công ty Kiến trúc mở diễn đàn sáng kiến đã thu hút đông

đào thanh niên tham gia. Từ đó, có nhiều sáng kiến tốt, như sàng cát, sỏi, than xỉ, cải tiến quay tời 2 chiều... Chi đoàn xưởng xe đã cải tiến máy bào gỗ từ 1 lưỡi lên 3 lưỡi, tăng năng suất 356%. Trong “*Tuần lễ đấu tranh thống nhất*” nhân ngày 20/7/1963, Chi đoàn đã có sáng kiến tận dụng nguyên vật liệu cũ làm được một máy cưa trị giá 1.200 đồng phục vụ sản xuất. Chi đoàn hợp tác xã Hồng Hà tổ chức Hội thi “*Hiến mưu hiến kế*”; đồng chí Hợp, Bí thư Chi đoàn có sáng kiến làm máy đánh bóng đinh, tăng năng suất 400%. Chi đoàn Nhà máy gạch Bến Đầm cải tiến quy trình đóng gạch mộc, đưa năng suất từ 400 viên lên 700 viên/ca (tăng 175%).

Không chỉ xung phong đi đầu trong phong trào thi đua phát huy sáng kiến, cải tiến kĩ thuật, đoàn viên thanh niên công nhân còn xung phong đảm nhận những công việc nặng nhọc, khó khăn nhất. Thanh niên mỏ than Làng Cẩm đã xung phong nhận mở một đường hầm dài 40m xuống tầng lò 30 và đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ. Thanh niên xưởng bột giấy Khánh Hòa (Đại Từ) đã đảm nhận sửa chữa hồ lắng nước bị hỏng. Trong cái rét cắt da của tháng chạp, họ phải ngâm mình dưới nước suốt 10 - 12 tiếng liên tục để sửa chữa, giúp cho đơn vị hoàn thành kế hoạch.

Khu Liên hiệp Gang Thép Thái Nguyên là một hạng mục công trình lớn. Sau 3 năm xây dựng, 32 quả đồi đã được san phẳng với gần 11 triệu m³ đất, đá, tạo mặt bằng cho các hạng mục công trình. Công sức lao động của cán

bộ và công nhân công trường - chủ yếu là thanh niên, đã đưa đến kết quả mẽ gang đầu tiên của lò cao số 1 - "*Lò cao Thanh niên*", đã ra lò vào ngày 29/11/1963. Tiếp đó, năm 1964, lò cao số 2, lò luyện Cốc cũng đi vào sản xuất...

Bảo vệ Tổ quốc là nghĩa vụ thiêng liêng của tuổi trẻ. Vì thế, ngoài nhiệm vụ chiến đấu và phục vụ chiến đấu ngay tại địa phương, tuổi trẻ Thái Nguyên còn hăng hái tòng quân, tham gia bộ đội thường trực.

Phát huy truyền thống của quê hương cách mạng, tuổi trẻ Thái Nguyên đã hăng hái đăng kí khám tuyển nghĩa vụ quân sự, tình nguyện gia nhập Quân đội Nhân dân Việt Nam. Trong suốt nhiều năm, Thái Nguyên luôn hoàn thành và hoàn thành vượt mức chỉ tiêu, kế hoạch tuyển quân, cả về số lượng, chất lượng và thời gian giao quân.

Tháng 3/1964, Chủ tịch Hồ Chí Minh triệu tập Hội nghị Chính trị đặc biệt. Người kêu gọi: "*Mỗi người hãy làm việc bằng hai để đền đáp đồng bào miền Nam ruột thịt*". Thấm nhuần lời dạy của Bác, Tỉnh Đoàn Thái Nguyên đã mở đợt sinh hoạt chính trị trong đoàn viên, thanh niên với nhiều hình thức giáo dục phong phú, như: Tổ chức đọc các tập sách "*Những bức thư từ tuyến đầu Tổ quốc*", "*Sống như Anh*"; mít tinh, biểu tình phản đối Mĩ - Ngụy đàn áp, khủng bố thanh niên, học sinh miền Nam, đòi trả tự do cho anh Lê Quang Vịnh, Lê Hồng Tư và những thanh niên, sinh viên yêu nước khác; tổ chức các đợt hành động "*Vì miền Nam ruột thịt*" "*Vì thống nhất Tổ quốc*"... Nhiều chi đoàn, phân

đoàn thanh niên còn tổ chức kết nạp anh Nguyễn Văn Trỗi làm “*Đoàn viên danh dự*”, vừa noi gương anh, vừa làm phần việc của anh, động viên thanh niên nhận thêm phần việc của những người ra đi chiến đấu... Đó là những việc làm thiết thực, vừa giáo dục thanh niên về ý thức trách nhiệm đối với đồng bào miền Nam, vừa góp phần hoàn thành vượt mức kế hoạch Nhà nước.

Phong trào “*Xung kích tình nguyện vượt mức kế hoạch 5 năm lần thứ nhất*” là một phong trào rộng lớn với sự tham gia của tất cả các đối tượng thanh niên, thuộc các lĩnh vực khác nhau. Đây là bước tiến mới của phong trào thanh niên, vừa thu hút được đông đảo thanh niên tham gia, vừa đạt hiệu quả giáo dục và bồi dưỡng thanh niên; trong đó hiệu quả cao nhất là đào tạo và bồi dưỡng thanh niên trở thành con người mới xã hội chủ nghĩa.

Nhằm đánh giá hoạt động của Đoàn và phong trào thanh niên trong những năm đầu thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất và xác định nhiệm vụ của Đoàn những năm tiếp theo, tháng 6/1963, Đại hội đại biểu Đoàn toàn tỉnh lần thứ IV được tổ chức. Đại hội khẳng định: Trong 2 năm 1961 - 1962, trên mọi lĩnh vực công tác, cán bộ, đoàn viên và thanh niên các dân tộc tỉnh ta đã lao động cần cù, sáng tạo vượt qua mọi khó khăn gian khổ, đi đầu thực hiện những nhiệm vụ mà Đảng tin tưởng trao cho, góp phần hoàn thành thắng lợi kế hoạch năm 1961 và năm 1962. Với những đóng góp đó, Đoàn Thanh niên và phong

trào thanh niên Thái Nguyên đã được Đảng và Nhà nước tặng thưởng *Huân chương Lao động hạng Ba*. Đó là vinh dự to lớn và cũng là trách nhiệm nặng nề đòi hỏi Đoàn ta và tuổi trẻ tỉnh ta phải phấn đấu vươn lên đáp ứng yêu cầu của Đảng trong thời kì mới.

Từ nhận định trên, Đại hội đã thông qua Nghị quyết về phương hướng, nhiệm vụ của Đoàn và phong trào thanh niên toàn tỉnh trong thời gian tới, tiếp tục đẩy mạnh phong trào xung phong tình nguyện hoàn thành vượt mức Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất.

Đại hội đã bầu ra Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn gồm 25 đồng chí, do đồng chí Đặng Thanh Cao làm Bí thư.

Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ IV là một sự kiện quan trọng, không chỉ đề ra phương hướng, nhiệm vụ của Đoàn và phong trào thanh niên, mà còn động viên, cổ vũ cán bộ, đoàn viên, thanh niên toàn tỉnh thi đua phấn đấu hoàn thành vượt mức Kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất trong tình hình mới.

III- Nêu cao khí thế “Ba sẵn sàng”, đoàn viên, thanh niên Thái Nguyên vừa sản xuất, vừa chiến đấu và phục vụ chiến đấu, gia nhập lực lượng vũ trang chi viện chiến trường, góp phần giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước (1965 - 1975)

Đầu năm 1965, trước nguy cơ thất bại hoàn toàn chiến lược “*Chiến tranh đặc biệt*”, đế quốc Mỹ bắt đầu đưa quân

viễn chinh và quân đồng minh vào miền Nam trực tiếp tham chiến, đồng thời phát động chiến tranh phá hoại bằng không quân và hải quân trên toàn bộ lãnh thổ miền Bắc nước ta, với quy mô ngày càng lớn, mức độ ngày càng ác liệt.

Thái Nguyên lúc đó không chỉ là thủ phủ Khu tự trị Việt Bắc, mà còn có nhiều cơ sở kinh tế, quốc phòng quan trọng, gồm Khu Liên hiệp Gang Thép, hệ thống các nhà máy quốc phòng (Z) chuyên sản xuất, sửa chữa vũ khí, khí tài. Thái Nguyên cũng là đầu mối giao thông, nối thủ đô Hà Nội và các tỉnh đồng bằng với các tỉnh vùng Việt Bắc, lên biên giới Việt - Trung. Chính vì vậy, trong 9 tháng đầu năm 1965, đế quốc Mỹ đã huy động 221 lần tốp máy bay các loại vào hoạt động trinh sát trên vùng trời Thái Nguyên, chuẩn bị đánh phá.

Trước yêu cầu nhiệm vụ cách mạng trong tình hình mới, thực hiện Nghị quyết số 111 - NQ/TW (10/4/1965) của Bộ Chính trị và Nghị quyết số 103 (21/4/1965) của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, từ ngày 1/7/1965, hai tỉnh Bắc Kạn và Thái Nguyên sáp nhập thành tỉnh Bắc Thái. Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên tỉnh Bắc Kạn và Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên tỉnh Thái Nguyên được sáp nhập thành Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên tỉnh Bắc Thái, gồm 49 Ủy viên, do đồng chí Đặng Thanh Cao làm Bí thư ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Đầu năm 1967, đồng chí Đặng Thanh Cao được Trung ương Đoàn điều đi nhận công tác khác, đồng chí Lê Quảng được bầu làm Bí Thư Tỉnh Đoàn.

Ngày 17/10/1965, giặc Mỹ huy động máy bay ném bom đánh phá khu vực cầu Gia Bảy và xóm Xuân Quang, xã Gia Sàng (thành phố Thái Nguyên), chính thức mở đầu cuộc chiến tranh phá hoại bằng không quân trên địa bàn Thái Nguyên.

Trong tình hình cả nước có chiến tranh, các cấp bộ Đoàn trên địa bàn tỉnh động viên cán bộ, đoàn viên, thanh niên đẩy mạnh phong trào thi đua “Ba sẵn sàng”⁽¹⁾ do Trung ương Đoàn phát động. Chỉ trong thời gian ngắn, đã có trên 5 vạn đoàn viên, thanh niên, chiếm 57% tổng số thanh niên toàn tỉnh tình nguyện đăng kí “Ba sẵn sàng”. Trong các cơ quan, nhà máy, xí nghiệp, công trường... tỉ lệ đó lên tới 80 - 90%. Hàng vạn lá đơn của nam, nữ thanh niên toàn tỉnh đã được gửi đến các cấp ủy Đảng, cấp bộ Đoàn và cơ quan quân sự xin được đi chiến đấu. Trong đó có hàng trăm lá đơn được viết bằng máu, tình nguyện gia nhập lực lượng vũ trang, thanh niên xung phong hay bất cứ nhiệm vụ nào mà Đảng và Tổ quốc cần đến để góp phần chống Mỹ cứu nước. Biết bao thanh niên có giấy báo trúng tuyển vào các trường đại học, giấy gọi đi học ở nước ngoài, nhưng đã tạm gác lại tình nguyện lên đường ra tiền tuyến. Biết bao cuộc chia tay với người yêu, biết bao đám cưới phải hoãn lại với mục tiêu lớn nhất là “Tất cả để đánh thắng giặc Mỹ xâm lược”. Cảm

⁽¹⁾ Ba sẵn sàng: 1- Sẵn sàng chiến đấu, chiến đấu dũng cảm, sẵn sàng gia nhập các lực lượng vũ trang; 2- Sẵn sàng khắc phục mọi khó khăn, đẩy mạnh sản xuất, công tác và học tập trong bất kì tình huống nào; 3- Sẵn sàng đi bất cứ nơi nào, làm bất cứ việc gì mà Tổ quốc cần đến.

động biết bao khi 6 anh, chị, em ruột Việt kiều ở Thái Lan mới về nước là: Phạm Thị Thảo, Phạm Văn Tụ, Phạm Văn Hòa, Phạm Văn Lan, Phạm Văn An, Phạm Thị Thuận cùng kí chung một lá đơn tình nguyện xin được nhập ngũ; cuối lá đơn có lời đề nghị và chữ kí của người cha là Phạm Văn Ngải. Lá đơn của nữ đồng chí Nguyễn Thị Kim Loan, Ủy viên Ban Chấp hành Chi đoàn xóm Nam Tiến xã Lương Sơn (huyện Đồng Hỷ, nay thuộc thành phố Thái Nguyên) viết bằng máu với những lời lẽ rất xúc động: *"Cầm thù sôi sục giặc Mĩ xâm lược, tôi dùng máu của trái tim mình viết lá đơn này thiết tha đề nghị cấp trên xét cho tôi được nhập ngũ"*. Các đồng chí đoàn viên Dương Văn Liên, Nguyễn Ngọc Đan, Dương Văn Năng ở huyện Phú Bình đều chích máu viết đơn xin nhập ngũ. Đồng chí Dương Văn Tự ở Xuân Phương (huyện Phú Bình) có bố và hai anh trai đang tại ngũ, vẫn làm đơn xin nhập ngũ, cùng với mẹ là Dương Thị Phách lên tận cơ quan Huyện Đội để xin cho con được nối tiếp cha, anh.

Một trong số những người tiêu biểu cho thế hệ thanh niên tỉnh Thái Nguyên thời chống Mĩ là Liệt sĩ Vũ Xuân. Anh sinh ngày 25/4/1946, tại thành phố Thái Nguyên, nhập ngũ ngày 3/7/1963. Hơn 10 năm trong quân ngũ, Vũ Xuân đã trải qua ba cuộc hành quân, vượt hơn 2.000 km, qua các nước bạn Lào, Campuchia, đến chiến đấu trong đội hình của Đoàn 6 Pháo binh ở mảnh đất cực Nam của Tổ quốc thân yêu. Gần một năm trước ngày miền Nam hoàn toàn

giải phóng (2/5/1975), ở tuổi thanh xuân 28, Vũ Xuân đã hi sinh trong trận chiến đấu đánh đồn Kênh 2 miền Tây Nam Bộ, để lại cho thế hệ trẻ Việt Nam nói chung, thế hệ trẻ Thái Nguyên một cuốn nhật kí vô cùng quý giá - *Nhật kí Vũ Xuân*. Thế hệ trẻ hôm nay và mai sau, khi đọc cuốn Nhật kí này, cũng như cuốn Nhật kí Đặng Thuỳ Trâm... có thể hình dung được phần nào sự tàn khốc, tính ác liệt của những năm chiến tranh mà các thế hệ cha, anh mình đã trải qua. Cũng từ đó, chắc chắn mỗi cán bộ, đoàn viên, thanh niên tự xác định cho mình một lí tưởng sống đúng đắn, cho xứng đáng với các anh hùng liệt sĩ đã hi sinh vì nền độc lập, thống nhất của Tổ quốc và **“Đừng làm hoen ố máu của những người đi trước”**, như lời nhắn nhủ của anh.

Trong những năm chiến đấu chống chiến tranh phá hoại bằng không quân lần thứ nhất của đế quốc Mỹ, cán bộ, đoàn viên, thanh niên Thái Nguyên đã nêu cao chủ nghĩa anh hùng cách mạng, chiến đấu và phục vụ chiến đấu rất kiên cường, dũng cảm.

Ngay trong trận đầu chiến đấu bảo vệ cầu Gia Bảy (17/10/1965), các đoàn viên, thanh niên trong Đại đội tự vệ khu phố Hoàng Văn Thụ làm nhiệm vụ trực chiến trên đồi Két Nước, từ Khẩu đội trưởng súng máy Nông Quốc Khánh đến các xạ thủ Hoàng Văn Dương, Lê Xuân Tảo; các chiến sĩ súng trường K.44 Phạm Việt Hùng, Nguyễn Trung Ái, Ngô Đình Quý, Nguyễn Thị Tuyết, Bùi Thị Vân, Phạm Văn Bồng, Trần Thị Kim Dung và nữ cứu thương Nguyễn Thị

Mĩ Dung... luôn bám sát trận địa, nhả đạn quyết liệt vào các tốp máy bay địch, buộc chúng phải bay lên cao, tạo điều kiện thuận lợi cho cán bộ, chiến sĩ Trung đoàn pháo cao xạ 210 bắn rơi 1 chiếc. Máy bay địch tập trung ném bom, bắn phá, huỷ diệt trận địa, làm toàn bộ 32 cán bộ, chiến sĩ (hầu hết là đoàn viên, thanh niên) Đại đội tự vệ khu phố Hoàng Văn Thụ bị thương, vong (có 15 đồng chí hi sinh).

Trung đội 1 tự vệ Hợp tác xã cơ khí Hồng Hà đang sửa chữa hầm hào phòng không ở khu vực bến than Gia Bảy... bị bom nổ cận kề, có đồng chí bị đá vùi lấp, có đồng chí bị sức ép bom Mĩ làm rách hết quần áo, đã dũng cảm vượt qua bom đạn, kịp thời có mặt ở trận địa chiến đấu. Tại khu vực cầu Gia Bảy, bom Mĩ đã làm đổ cột bê tông và làm đứt 100m dây truyền thông và đường dây điện thoại. Quyết tâm giữ vững mạch máu thông tin liên lạc trong mọi tình huống, các đoàn viên, thanh niên công nhân bảo dưỡng đường dây phòng Bru điện thành phố Thái Nguyên kịp thời có mặt để làm nhiệm vụ nối thông đường dây ngay khi máy bay giặc Mĩ còn đang găm rú ném bom, bảo đảm thông tin thông suốt, phục vụ cho công tác lãnh đạo và chỉ huy chiến đấu...

Trong những năm 1966 - 1967, chiến tranh phá hoại bằng không quân của đế quốc Mĩ trên địa bàn Thái Nguyên càng trở nên ác liệt hơn. Quân và dân Thái Nguyên, nòng cốt là lực lượng thanh niên kiên cường chiến đấu, lập nhiều chiến công. Chi tính riêng trong tháng 7/1966, quân và dân Thái Nguyên đã bắn rơi 18 chiếc máy bay phản lực Mĩ.

Phối hợp chiến đấu với các đơn vị bộ đội tên lửa, pháo cao xạ, lực lượng dân quân, tự vệ Thái Nguyên đã tổ chức nhiều trận địa phục kích bắn máy bay địch ở tầng thấp, tiêu biểu là Trung đội dân quân xã Hà Thượng (huyện Đại Từ). Vào lúc 12^h15', tổ trực chiến của Trung đội trên đồi 100 đã bắn rơi một chiếc máy bay trinh sát RF4C của Mỹ. Với thành tích này, nhân dân và lực lượng dân quân xã Hà Thượng đã được Đảng và Nhà nước tặng thưởng *Huân chương Chiến công*.

Bất chấp bom đạn ác liệt của giặc Mỹ, đoàn viên, thanh niên công ty Gang Thép Thái Nguyên đã nêu cao khẩu hiệu "*Tay búa, tay súng*", vừa kiên cường bám máy, bám lò, bám xưởng, giữ vững sản xuất, vừa làm tốt nhiệm vụ chiến đấu và phục vụ chiến đấu. Tại phân xưởng đúc thép, trong lúc bom đạn địch đang nổ rền bốn phía, mặt đất rung chuyển, hệ thống cấp điện bị hỏng, cần trục ngừng hoạt động, một số đoàn viên, thanh niên đã xung phong trèo lên cao, dùng sức người đẩy cần trục đưa nôi thép đang nóng chảy trên 1.000⁰ đến vị trí rót thép, cứu được mẻ thép an toàn. Tầng trên của xưởng động lực đặt tổng đài điện thoại 500 số bị máy bay địch đánh sập, nữ đoàn viên Lương Thị Thanh đang trực tổng đài vẫn bình tĩnh tiếp chuyển thông tin, liên lạc chính xác, kịp thời phục vụ Ban Chỉ huy tự vệ và Ban Giám đốc công ty chỉ đạo chiến đấu và sản xuất, v.v...

Cùng với nhiệm vụ chiến đấu, phục vụ chiến đấu chống chiến tranh phá hoại bằng không quân của đế quốc Mỹ, các

cấp bộ Đoàn đã tích cực vận động cán bộ, đoàn viên, thanh niên thực hiện thắng lợi nhiệm vụ đảm bảo giao thông vận tải thời chiến.

Thực hiện Thông tư số 71 của Thủ tướng Chính phủ và chủ trương của Tỉnh uỷ, cuối năm 1965, đầu năm 1966, Tỉnh Đoàn đã tuyển chọn 600 thanh niên trong độ tuổi từ 16 đến 20, thành lập Đội 91 Thanh niên xung phong chống Mĩ cứu nước tập trung, được phiên chế thành 4 đại đội mang phiên hiệu từ đại đội 911 đến đại đội 914, làm nhiệm vụ xung kích bảo đảm giao thông vận tải thời chiến ở các trọng điểm giao thông trên các Quốc lộ 3A, 1B và chiến đấu khi có yêu cầu.

Từ tháng 2 đến tháng 7/1966, toàn thể cán bộ, đội viên Đội 91 Thanh niên xung phong chống Mĩ cứu nước đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ tham gia chiến dịch xây dựng tuyến đường ô tô mới từ Thác Giềng vào Na Rì, được Ủy ban hành chính tỉnh và Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên tỉnh biểu dương.

Sau khi hoàn thành việc xây dựng tuyến đường Thác Giềng - Na Rì, cán bộ, đội viên Đội 91 tiếp tục làm nhiệm vụ đảm bảo giao thông trọng điểm cầu đường sắt, đường bộ Đa Phúc, ngầm Sơn Cẩm và bến phà Vân Thánh; xây dựng các công trình quốc phòng, làm các trận địa pháo cao xạ, ra đa, tên lửa; nâng cấp Đường 16 và khắc phục hậu quả máy bay địch đánh phá đập Thác Huống...

Ngoài Đội 91 Thanh niên xung phong chống Mĩ cứu nước tập trung, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh còn thành lập

được 665 đội Thanh niên xung phong chống Mỹ cứu nước cơ sở để thực hiện các nhiệm vụ sản xuất, chiến đấu, phục vụ chiến đấu, bảo đảm giao thông vận tải trên địa bàn tỉnh thông suốt trong bất kì tình huống nào. Ngay sau khi thành lập, các đội Thanh niên xung phong chống Mỹ cứu nước cơ sở đã hoạt động tích cực và có hiệu quả. Tiêu biểu là đội Thanh niên xung phong xóm Xuân Quang xã (nay là phường) Gia Sàng, thành phố Thái Nguyên - một trong những khu vực bị máy bay giặc Mỹ đánh phá ác liệt nhất. Chỉ riêng hai tháng cuối năm 1966, Đội đã hiệp đồng chiến đấu với bộ đội 18 trận (có 4 trận máy bay địch ném bom, bắn phá vào trận địa), bảo vệ an toàn mục tiêu. Đồng chí Nguyễn Thị Mậu - Bí thư Chi đoàn kiêm Đội trưởng Đội Thanh niên xung phong cơ sở xóm Xuân Quang, đã dũng cảm lấy thân mình che chở thương binh, trực tiếp làm nhiệm vụ, đồng thời động viên các đội viên bằng qua bom đạn địch, tìm kiếm cứu thương và tải thương.

Từ quý II năm 1967, địch tiếp tục đánh phá Thái Nguyên ác liệt hơn vào tất cả các mục tiêu. Ngoài mục tiêu quân sự, chúng tập trung lực lượng đánh phá hệ thống giao thông nhằm chặn đường tiếp tế về vũ khí, lương thực, thực phẩm, nhiên liệu, thuốc men... từ miền Bắc vào miền Nam ruột thịt.

Để đảm bảo giao thông thông suốt trên Quốc lộ 3, Quốc lộ 1B và đường sắt Hà Nội - Thái Nguyên, Đội Thanh niên xung phong 91 đã điều một đại đội xuống đóng chốt ở xóm

Trà Vinh (xã Trung Thành - huyện Phổ Yên) cùng với Đại đội Công binh 92 của Tỉnh Đội và dân quân 2 xã Thuận Thành, Trung Thành (huyện Phổ Yên) làm thêm một đường ngầm, cầu cáp treo và 2 bến phà qua sông Công ở phía thượng lưu cầu Đa Phúc. Nhờ vậy, tháng 8/1967, địch đánh hỏng nặng cầu đường bộ Đa Phúc, nhưng giao thông vận tải qua sông Công ở khu vực Đa Phúc vẫn đảm bảo thường xuyên thông suốt.

Tại khu vực cầu Gia Bảy (Thành phố Thái Nguyên), máy bay địch đánh đi đánh lại hàng chục lần. Nhưng với quyết tâm *"Đường ta ta cứ đi, cầu ta xe vẫn chạy"*, lực lượng đảm bảo giao thông, Đội 91 Thanh niên xung phong chống Mĩ cứu nước (tập trung) đã nêu cao tinh thần dũng cảm, không quản ngại gian khổ, hi sinh, khắc phục mọi khó khăn, trở ngại, đảm bảo giao thông thông suốt trong bất kì tình huống nào.

Đoàn viên, thanh niên trong lực lượng Công an vũ trang ngày đêm bảo vệ an toàn tuyệt đối trên mặt đất; công việc rất khó khăn, phân tán, phức tạp, nhưng các đồng chí đều làm tròn nhiệm vụ.

Đơn vị bảo vệ Khu Gang thép Thái Nguyên ngày đêm canh gác bảo vệ an toàn tuyệt đối, đồng thời tham gia nhiều trận chiến đấu rất dũng cảm. Năm 1965, toàn đơn vị bầu được 8 *Chiến sĩ thi đua* đều là đoàn viên, thanh niên; 39 *Chiến sĩ giỏi* (trong đó có 36 đoàn viên) cùng với 137

đồng chí khác được thưởng *Huy hiệu 5/8* ⁽¹⁾ do Tỉnh Đội trao tặng.

Cùng với lực lượng thường trực chiến đấu của bộ đội địa phương, công an vũ trang, các đơn vị trực chiến của dân quân, tự vệ đa số là nam, nữ thanh niên, được thành lập ở khắp các xí nghiệp, công trường, nông trường, lâm trường và các xã thuộc các vùng trọng điểm để hợp đồng tác chiến, trừng trị bọn xâm lược Mĩ khi chúng đến gây tội ác.

Trung đội Thanh niên xung kích phục vụ chiến đấu của Mỏ than Quan Triều đã thành lập được 2 tiểu đội trực chiến, được huấn luyện sử dụng thành thạo các loại súng trung, cao, luôn luôn có mặt ở trận địa, sẵn sàng đánh địch bất cứ lúc nào. Trong khi làm nhiệm vụ tiếp đạn, bình thường cứ 2 người mới khiêng nổi một hòm đạn pháo, nhưng khi phục vụ chiến đấu, mỗi người vác một hòm vẫn chạy băng băng.

Trung đội trực chiến của Đoàn Thanh niên xí nghiệp Cơ khí 3-2 là một trung đội mạnh, được trang bị cả súng máy cao xạ, đã tham gia chiến đấu với máy bay Mĩ hàng chục trận.

⁽¹⁾ Ngày 5/8/1964, sau khi dựng lên “*Sự kiện vịnh Bắc Bộ*”, Tổng thống Mĩ Giôn-xơn trực tiếp ra lệnh cho máy bay tiến công bắn phá nhiều đợt xuống vùng phụ cận Vinh - Bến Thủy (Nghệ An), vùng phụ cận thị xã Hòn Gai (Quảng Ninh), cửa Lạch Trường (Thanh Hoá) và cửa sông Gianh (Quảng Bình), mở đầu cuộc chiến tranh phá hoại bằng không quân và hải quân trên miền Bắc nước ta. Bộ đội phòng không, các đơn vị hải quân, cùng lực lượng vũ trang nhân dân địa phương đã giáng cho bọn xâm lược Mĩ những đòn nảy lửa: Bắn rơi 8 máy bay, bắn bị thương 3 chiếc khác và bắt sống Trung úy Anvơrét. Từ đó, ngày 5/8 trở thành ngày truyền thống của Hải quân nhân dân Việt Nam.

Bốn đoàn viên Lục Thị Còn, Lưu Thị Hỷ, Hoàng Thị Va đều 17 tuổi, dân tộc Nùng và Nguyễn Văn Soạn 18 tuổi, dân tộc Kinh, thuộc Chi đoàn Trung Thành xã Vô Tranh (Phú Lương) đã nêu cao tinh thần anh dũng, gan dạ xông lên cứu một trận địa bị cháy do máy bay địch bắn rốc két.

Nhà máy giấy Hoàng Văn Thụ có tổ Cứu thương gồm 12 nữ thanh niên công nhân. Mỗi khi báo động có máy bay địch, các đồng chí đã sẵn sàng dụng cụ cứu thương, tải thương lên ngay trận địa trực chiến của bộ đội, vừa làm nhiệm vụ phục vụ chiến đấu, vừa làm nhiệm vụ cứu chữa thương binh. Một lần trận địa bị máy bay địch đánh trúng, một chiến sĩ hi sinh, và một số đồng chí bị thương; ngay lập tức, trong khói bom mù mịt, Nguyễn Thị Thanh Xuân mới 17 tuổi, xông vào băng bó, cứu chữa cho thương binh để kịp đưa ra phía sau, thay quần áo cho chiến sĩ hi sinh, rồi lại tiếp tục phục vụ chiến đấu, v.v...

Không chỉ dũng cảm trong chiến đấu và phục vụ chiến đấu, trong những năm có chiến tranh phá hoại ác liệt, đoàn viên, thanh niên Thái Nguyên luôn đi đầu trong phong trào thi đua làm thủy lợi, làm phân bón và áp dụng các biện pháp khoa học kỹ thuật vào sản xuất.

Trên mặt trận thủy lợi, thanh niên là quân chủ lực. Tính riêng huyện Phú Bình, trong năm 1965, cán bộ, đoàn viên, thanh niên đã đóng góp 273.171 ngày công làm thủy lợi và kiến thiết đồng ruộng, bình quân mỗi người làm được 60

ngày công, gấp 27 lần so với năm 1961. Toàn huyện đã thành lập được 104 đội thuỷ lợi chuyên trách, trong đó thanh niên chiếm trên 80% tổng số đội viên. Thanh niên huyện Phổ Yên đã từng nêu khẩu hiệu "*Bắt nước sông Công chảy ngược về đồng*", xuất hiện nhiều điển hình tiên tiến; tiêu biểu là Chi đoàn Xuân Tú (xã Đại Xuân) đã vinh dự được nhận phần thưởng của Bác Hồ đầu năm 1964 khi Người lên thăm Thái Nguyên.

Để phục vụ kịp thời cho vụ mùa năm 1966, Huyện uỷ Phổ Yên yêu cầu 500 thanh niên đi xây dựng công trình Bền Líp; ngay lập tức đã có 1.571 thanh niên xung phong lên công trường, làm việc liên tục trong 5 ngày, hoàn thành nhiệm vụ trước thời hạn 5 ngày. Nhiều cá nhân và tập thể đã vượt xa chỉ tiêu kiện tướng làm thuỷ lợi. Chi đoàn Phù Hương (xã Tân Hương) đạt bình quân mỗi đoàn viên, thanh niên làm 176 công thuỷ lợi.

Thanh niên huyện Đại Từ đóng góp 117.790 ngày công, tính bình quân mỗi nam, nữ thanh niên nông thôn làm 53 ngày công. Hàng trăm thanh niên "*Ba sẵn sàng*" lần lượt đi xây dựng công trình trung thuỷ nông Phụng Hoàng, đào đắp trên 10.000 m³ đất thuỷ lợi. Với khẩu hiệu "*Rực lửa đêm đông, kiến thiết ruộng đồng, chống Mĩ cứu nước*", Đội Thanh niên xung phong chống Mĩ cứu nước cơ sở của Hợp tác xã Bàn Cờ (xã Hùng Sơn) đã liên tục phấn đấu trong suốt mùa đông giá rét. Nhiều đêm mưa rét, toàn Đội vẫn đốt đèn măng sông làm thâu đêm để kiến thiết đồng ruộng.

Nhờ đó, một bờ vùng dài 1.500 m, vượt qua cánh đồng lầy, đã hình thành nối liền với quốc lộ.

Xã Yên Lãng gồm 8 thành phần dân tộc anh em cùng cư trú trên một địa bàn rộng hơn 20 km², nằm dưới chân đèo Khế. Đây là một thung lũng xung quanh là núi rừng; đường vào xóm làng, thôn bản rất lầy lội. Đội Thanh niên xung phong chống Mĩ cứu nước cơ sở Yên Lãng gồm 420 đoàn viên, thanh niên ra quân suốt 24 ngày đêm, làm bờ vùng, bờ thửa, mở 5 con đường trục rộng 3 m, dài hơn 2 km, nối liền từ quốc lộ vào đến hợp tác xã. Đội phân công người về tỉnh Hưng Yên mua nhãn về trồng hai bên đường và phân công mỗi người chăm sóc 5 cây. Dưới gương nuôi cá. Hợp tác xã tổ chức Lễ khánh thành, biểu dương tinh thần lao động của thanh niên và đặt tên con đường là "*Con đường hạnh phúc của thanh niên*", v.v...

Tính chung từ tháng 7/1965 đến tháng 3/1968, toàn tỉnh đã xây dựng được 325 đội Thủy lợi; trong đó, tỉ lệ cán bộ, đoàn viên, thanh niên chiếm 85% và đã đóng góp 3.627.000 công, đào, đắp 3.085.468 m³ đất, đá.

Tiến hành chiến tranh phá hoại bằng không quân và hải quân đối với miền Bắc Việt Nam, đế quốc Mĩ nhằm vào tất cả các mục tiêu; trong đó, các công trình thủy lợi cũng là một mục tiêu bị chúng đánh phá ác liệt nhất. Thái Nguyên có đập thác Huống nằm trên hệ thống nông giang sông Cầu bảo đảm nước tưới cho trên 20.000 ha ruộng của huyện Phú Bình (Thái Nguyên) và một số huyện của tỉnh Bắc Giang. Ngày

15/9/1967, máy bay Mỹ ném 8 quả bom phá xuống cách đập 30 mét về phía thượng lưu, làm một nhà kè và đập bị hỏng nặng. Tiếp đó, ngày 20/11/1967, chúng lại cho máy bay thả 16 quả bom phá, làm đứt dây cáp của cầu và thân đập bị hỏng nặng. Thực hiện Chỉ thị của Ủy ban hành chính tỉnh, Tỉnh Đoàn đã huy động hàng vạn thanh niên "*Ba sẵn sàng*", đến nơi để khắc phục hậu quả. Với tinh thần "*Quyết tâm đánh thắng giặc Mỹ xâm lược*", anh chị em đã làm việc suốt ngày đêm, bất chấp khó khăn, nguy hiểm, hoàn thành nhiệm vụ trước thời hạn.

Đập Vạn Giã và Cầu Mây cũng bị máy bay giặc Mỹ bắn phá, cắt đứt thân đê vào giữa mùa nước lớn, gây thiệt hại nặng nề. Với tinh thần quyết chiến quyết thắng giặc Mỹ xâm lược, Tỉnh Đoàn đã huy động hàng vạn lượt đoàn viên, thanh niên khắc phục hậu quả, đưa các công trình thủy lợi đi vào hoạt động, phục vụ sản xuất...

Nhằm đưa phong trào làm phân bón ruộng đạt kết quả mong muốn, các chi đoàn đã cùng hợp tác xã xây dựng kế hoạch, phân bổ chỉ tiêu cho từng xã viên, từng hộ gia đình, trong đó có đoàn viên, thanh niên. Sau khi cân đối yêu cầu phân bón phục vụ thâm canh trên đồng ruộng với nguồn phân thu được của xã viên; nếu thiếu, chi đoàn sẽ đứng ra đảm nhận. Mỗi đoàn viên, thanh niên xây dựng "*Chương trình hành động cách mạng*", trong đó có chỉ tiêu về phân bón. Các cơ sở Đoàn phát động thanh niên phấn đấu trở thành kiện tướng 1.000 kg. Tuyệt đại bộ phận đoàn viên, thanh niên đạt chỉ tiêu đó; nhiều người đạt 2.000 kg, có người đạt 3.000 kg và cao nhất là 5.000 kg.

Trong chiến dịch “*Thâm canh chống Mĩ giành đứng sĩ vụ mùa*” năm 1966, trên 2 vạn thanh niên đăng kí vượt chỉ tiêu 5 tấn phân/vụ. Ngoài nguồn phân sẵn có, thanh niên “*Ba sẵn sàng*” đều tích cực khai thác các nguồn phân xanh, bùn ao và nhất là bèo hoa dâu, với quyết tâm đưa chỉ tiêu phân bón bình quân 8 tấn/ha/vụ. Tỉnh Đoàn và các huyện Đoàn đã phối hợp với ngành Nông nghiệp tổ chức tập huấn về kĩ thuật nuôi bèo hoa dâu cho đoàn viên, thanh niên. Nhiều cơ sở Đoàn còn tổ chức đi tham quan thực tế ở Hải Dương, Thái Bình để học tập kinh nghiệm nuôi, thả bèo hoa dâu...

Cán bộ, đoàn viên, thanh niên trong tỉnh còn làm được 293.493 tấn phân các loại (trong đó có hàng ngàn tấn bèo hoa dâu), tổ chức chăm sóc hàng ngàn cánh đồng 5 tấn, đưa năng suất lúa tăng từ 14,4% lên 18,2%, mở ra nhiều triển vọng trong việc thực hiện “*3 mục tiêu*”⁽¹⁾ ở các vùng trọng điểm lúa của tỉnh.

Thi đua với đoàn viên, thanh niên nông thôn, cán bộ, đoàn viên, thanh niên trên mặt trận sản xuất công nghiệp, lưu thông phân phối và các lĩnh vực sản xuất khác luôn nêu cao vai trò xung kích, phát huy sáng kiến, cải tiến kĩ thuật, hợp lí hoá dây chuyền sản xuất, đưa năng suất lao động tăng từ 5 đến 7 lần, tiết kiệm cho công quỹ hàng vạn đồng.

(1) “*3 mục tiêu*”: Một lao động đạt 5 tấn thóc trong 2 vụ trên mỗi héc ta, nuôi 2 con lợn, 1 héc ta gieo trồng.

Có thể nói, trong 3 năm (1965 - 1968), công tác Đoàn và phong trào thanh niên tỉnh Bắc Thái nói chung và trên địa bàn Thái Nguyên nói riêng “... có nhiều hình thức phong phú, sáng tạo, phù hợp với thực tiễn đấu tranh cách mạng sục sôi của cả nước; đã xây dựng được cho thanh niên tỉnh thần yêu nước nồng nàn, tinh thần làm chủ tập thể, tính chủ động, sáng tạo và ý chí quyết chiến, quyết thắng giặc Mĩ xâm lược. Cán bộ, đoàn viên, thanh niên trong tỉnh đã thực sự trở thành lực lượng xung kích và cánh tay hậu bị đắc lực của Đảng”⁽²⁾.

Trong các trường học, cán bộ, đoàn viên, thanh niên là giáo viên và học sinh nêu cao tinh thần khắc phục khó khăn, thi đua dạy tốt, học tốt. Trong năm học 1964 - 1965, toàn tỉnh có 6 trường cấp III (gấp 6 lần so với năm học 1959 - 1960) và 158 trường phổ thông cấp I (tăng 25% so với năm học 1959 - 1960), với tổng số 1.953 giáo viên (tăng gấp 5 lần so với năm học 1959 - 1960). Trong điều kiện phải sơ tán, phân tán, phương tiện dạy học thiếu thốn, giáo viên là đoàn viên, thanh niên luôn nêu cao tinh thần tự lực cánh sinh, đoàn kết giúp đỡ nhau khắc phục mọi khó khăn, thiếu thốn để giảng dạy tốt.

Các giáo viên là đoàn viên trường Phổ thông cấp II Tân Hoà (Định Hóa) đã tự nghiên cứu, xây dựng bài giảng về kỹ thuật nông nghiệp để đảm bảo chất lượng. Chi đoàn giáo

⁽²⁾ Báo cáo tổng kết 3 năm chống Mĩ cứu nước của Tỉnh uỷ Bắc Thái, ngày 20/7/1968.

viên trường Phổ thông cấp II Thái Hòa (Đại Từ) đã tự làm lấy giáo cụ trực quan phục vụ giảng dạy. Giáo viên trường Phổ thông cấp III Phú Lương đã tự đi bắt bướm, bắt chim, thú về nhồi trấu để làm giáo cụ dạy môn Sinh học. Chi đoàn giáo viên trường Phổ thông cấp II Khu Gang Thép Thái Nguyên đã chế tạo được dầu dấm bịt làm chất “chỉ thị màu” (thay đổi màu) thay chất Phénométhilen rất hiếm.

Đề động viên, cổ vũ đoàn viên giáo viên dạy tốt, Đoàn đã có nhiều hình thức và phương thức hoạt động phong phú, như xây dựng giáo án mẫu, tổ chức “*Tuần dạy tốt*”, “*Giờ dạy tốt*”, tổ chức hội giảng, bình giảng; phát động phong trào thi đua “*3 giỏi*” (Giảng dạy - Chủ nhiệm giỏi, Lao động giỏi, Công tác Đoàn - Đội giỏi).

Nhiều trường phổ thông cấp III có 100% giáo viên là đoàn viên đăng kí dạy tốt, phần đầu đạt danh hiệu “*Người Giáo viên nhân dân*”; điển hình là các trường Lương Ngọc Quyến, Võ Nhai, Gang Thép Thái Nguyên, Phú Bình... Ngoài ra, nhiều trường còn tổ chức các Hội nghị, Hội thảo chuyên đề bàn về: “*Giờ dạy tốt*”, “*Công tác chủ nhiệm lớp*”, “*Phương pháp bồi dưỡng học sinh kém*”, “*Phương pháp gắn thực tế vào bài giảng*”...

Trong các trường đại học, trung học chuyên nghiệp, tổ chức Đoàn Thanh niên quan tâm đến đời sống vật chất và tinh thần cho học sinh, sinh viên. Đoàn Thanh niên các trường Đại học Cơ điện, Công nhân Kỹ thuật 3, Xây dựng

Cơ bản, Trung học Kinh tế I... đảm nhận trước Đảng ủy và Ban Giám hiệu các công trình về đời sống, như nhà ăn, giếng nước... có tác dụng rất tốt. Phong trào văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao được duy trì thường xuyên.

Thực hiện lời dạy của Bác Hồ: *“Tuổi nhỏ làm việc nhỏ, tùy theo sức của mình”*, trong những năm chiến tranh phá hoại bằng không quân lần thứ nhất, Đội Thiếu niên Tiền phong có nhiều phong trào, nhiều hình thức hoạt động thích hợp đối với mọi lứa tuổi, mọi cấp học. Các phong trào *“Học tập làm theo 5 điều Bác Hồ dạy, làm nghìn việc tốt”*, *“Em làm kế hoạch nhỏ”*, *“Hợp tác xã măng non”*, *“Nói lời hay, làm việc tốt”*, *“Tiến bước lên Đoàn”*, *“Đàn gà chống Mĩ”*, *“Đôi cây đôi đờn nhớ ơn Bác Hồ”*, *“Chăm sóc trâu bò kéo khỏe”*, *“Hai giỏi”* ⁽¹⁾, *“Trần Quốc Toản ra quân”*... thường xuyên được phát động. Một số nơi còn làm ruộng thí nghiệm, ruộng có năng suất cao...

Trong hầu hết các trường phổ thông, Đoàn - Đội tổ chức sinh hoạt theo các chủ đề: *“Em yêu anh bộ đội”*, *“Em đi thăm miền Nam”*, *“Em đi thăm quê Bác”*; đẩy mạnh các hoạt động câu lạc bộ, văn nghệ, thể dục, thể thao, tham quan du lịch, cắm trại, hội thảo; tổ chức các cuộc thi tìm hiểu về Đảng, về Đoàn, về Bác Hồ, về Đội Thiếu niên Tiền phong... Thông qua những hoạt động trên, các em được bồi dưỡng tư tưởng, tình cảm cách mạng, có ý thức phấn đấu

⁽¹⁾ Hai giỏi: Học tập giỏi, Lao động giỏi.

vươn lên trở thành trò giỏi, cháu ngoan Bác Hồ. Hàng năm, toàn tỉnh có trên 45.000 em đạt danh hiệu "*Cháu ngoan Bác Hồ*", có từ 4.000 - 4.500 đội viên lớn được kết nạp vào Đoàn. Cũng thông qua đó, tổ chức Đoàn Thanh niên trên địa bàn tỉnh ngày càng lớn mạnh cả về số lượng và chất lượng. Tính đến năm 1966, tổ chức Đoàn đã phát triển rộng khắp ở tất cả các vùng, kể cả vùng sâu, vùng xa. Chỉ riêng khu vực nông nghiệp, toàn tỉnh đã có 1.155 chi đoàn, với 24.511 đoàn viên trong tổng số 49.295 thanh niên.

Nhận thức rõ nghĩa vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, các cơ sở Đoàn trong toàn tỉnh đã có nhiều hình thức, phương pháp tổ chức chuẩn bị sẵn sàng cho thanh niên lên đường nhập ngũ. Phong trào "*Khỏe để xây dựng và bảo vệ Tổ quốc*" với chương trình rèn luyện 5 môn (chạy, nhảy, bơi, bắn, võ) cùng với tập hành quân đường dài, mang vác nặng để có đủ sức khỏe tham gia sản xuất, sẵn sàng chiến đấu và chiến đấu tốt khi cần thiết, đã được thực hiện hầu hết khắp các cơ sở trong toàn tỉnh.

Cùng với việc rèn luyện về thể lực, các cơ sở Đoàn còn có nhiều hình thức hoạt động phong phú chuẩn bị cho thanh niên về tinh thần và tư tưởng, hăng hái, phấn khởi lên đường làm nhiệm vụ chiến đấu bảo vệ Tổ quốc, như tổ chức cho thanh niên học tập đường lối chiến tranh nhân dân của Đảng, mở đợt sinh hoạt chính trị về chủ đề "*Sống chiến đấu cho lí tưởng vĩ đại như Nguyễn Văn Trỗi*", mở Hội nghị "*Tuổi trẻ bàn việc nước*", "*Chi đoàn cử người đi*

đánh Mĩ”, ngày hội tòng quân, ngày hội tiễn đưa thanh niên nhập ngũ, ghi tên những người tòng quân trong sổ vàng truyền thống, trồng cây lưu niệm, trao quà và tặng mĩ phẩm, trao Gậy Trường Sơn, v.v...

Do được chuẩn bị đầy đủ về mọi mặt nên cán bộ, đoàn viên, thanh niên trong tỉnh luôn luôn ở tư thế sẵn sàng nhập ngũ. Tất cả các đợt tuyển quân hằng năm đều vượt chỉ tiêu trên giao, kể cả năm 1968 - năm có nhiều khó khăn và chỉ tiêu Trung ương giao cho tỉnh tăng gấp 3,2 lần năm 1965; 2,03 lần so với năm 1966; 3,49 lần so với năm 1967 và bằng 91% chỉ tiêu tuyển quân 3 năm trước cộng lại.

Được Đảng quang vinh, Bác Hồ vĩ đại dày công giáo dục và rèn luyện, được các cấp ủy Đảng lãnh đạo, các ngành tạo điều kiện, tuổi trẻ Thái Nguyên không ngừng vươn lên đáp ứng yêu cầu và nhiệm vụ của cách mạng. Phong trào “*Ba sẵn sàng*” là một trong những biểu hiện cụ thể, sinh động của chủ nghĩa anh hùng cách mạng, là chiến trường lập công và là trường học rộng lớn của tuổi trẻ, đã đi vào lịch sử của cuộc kháng chiến chống Mĩ cứu nước như một thiên anh hùng ca bất diệt.

Thực hiện khẩu hiệu “*Tất cả cho tiền tuyến, tất cả để đánh thắng giặc Mĩ xâm lược*”, với khí thế sôi sục “*Ba sẵn sàng*”, trong cuộc kháng chiến chống Mĩ cứu nước, 48.278 người con của nhân dân các dân tộc Thái Nguyên lên đường nhập ngũ, có mặt chiến đấu trên khắp các chiến trường;

trong số đó có 7.792 người đã hi sinh vì nền độc lập, tự do của Tổ quốc, gần 7.800 người để lại một phần xương máu ở chiến trường. Toàn tỉnh có trên 3.000 gia đình có từ 2 đến 3 người tòng quân, hàng trăm gia đình có từ 2 đến 3 liệt sĩ. Ngoài ra, còn có 1.564 đoàn viên, thanh niên gia nhập Thanh niên xung phong chống Mĩ cứu nước (tập trung) làm nhiệm vụ bảo đảm giao thông, vận chuyển hàng hóa, vũ khí đạn dược, xây dựng kho tàng, chiến đấu và phục vụ chiến đấu trên phạm vi toàn tỉnh.

Con em của nhân dân Thái Nguyên vào bộ đội đã có mặt ở hầu khắp các mặt trận, các chiến trường và ở đâu cũng lập công xuất sắc. Trong số đó, tiêu biểu là đồng chí Phạm Thanh Ngân - quê ở xã Lương Phú, huyện Phú Bình, Biên đội trưởng Biên đội máy bay phản lực chiến đấu MIC.21 thuộc Trung đoàn 921, Sư đoàn 371, Quân chủng Phòng không - Không quân. Trong 2 năm 1966 - 1967, đồng chí trực tiếp lái máy bay chiến đấu, bắn rơi 7 chiếc máy bay Mĩ. Ngoài ra, đồng chí còn chỉ huy Biên đội bắn rơi 7 chiếc máy bay phản lực khác của giặc Mĩ. Với thành tích đặc biệt xuất sắc, ngày 18/6/1969, đồng chí đã được Nhà nước tuyên dương danh hiệu: *Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân*.

Tiếp theo Phạm Thanh Ngân là đồng chí Ma Văn Viên - quê ở xã Tân Dương, huyện Định Hoá, lên đường chống Mĩ cứu nước theo tiếng gọi "*Ba sẵn sàng*" của Đoàn năm 1965. Trong những năm 1966-1967, đồng chí là Tiểu đội

trưởng thuộc Đại đội 12, Tiểu đoàn 4, Trung đoàn Công binh 259, làm nhiệm vụ khoan đá, đục đường hầm, xây dựng các công trình phục vụ chiến đấu. Đồng chí đã sử dụng máy khoan nặng đưa năng suất lao động lên 150%, đạt kỉ lục cao nhất đơn vị. Khi đục đá để đánh bộc phá, đồng chí đạt năng suất 300%, góp phần đưa tiểu đội hoàn thành vượt mức kế hoạch 27%, cao nhất đại đội. Đồng chí Ma Văn Viên còn xung phong làm nhiệm vụ đổ bê tông - một công việc nặng nhọc, vất vả, nhiều khi rất nguy hiểm do bị lở đất, đá. Đồng chí đã hai lần dũng cảm cứu được nhiều đồng đội khỏi bị đất, đá vùi lấp. Ngày 25/8/1970, đồng chí Ma Văn Viên đã được Nhà nước tuyên dương danh hiệu: *Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân*.

Thái Nguyên còn có nhiều tấm gương thanh niên tiêu biểu khác được Đảng, Nhà nước và Quốc hội tuyên dương danh hiệu *Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân* trong thời kì chống Mỹ cứu nước. Đó là Ngô Văn Sơn, sinh năm 1947, quê ở xã Đồng Bầm, huyện Đồng Hỷ (nay thuộc thành phố Thái Nguyên); là Trần Xuân Thiện sinh năm 1954, quê xã Phần Mễ, huyện Phú Lương...

Như vậy, trải qua 2 năm 5 tháng có chiến tranh phá hoại ác liệt trên địa bàn (17/10/1965 - 31/3/1968), tuổi trẻ Thái Nguyên cùng quân, dân trong tỉnh đã nêu cao ý chí quyết chiến quyết thắng, bắn rơi 51 máy bay, diệt nhiều tên giặc lái, góp phần vào chiến công chung của quân và dân hai miền Nam - Bắc, buộc đế quốc Mỹ phải đơn phương

xuống thang chiến tranh. Ngày 31/3/1968, Tổng thống Mỹ Giônixon tuyên bố ngừng ném bom bắn phá miền Bắc từ vĩ tuyến 20 trở ra; tuyên bố chính sách “*phi Mĩ hoá*” cuộc chiến tranh, rút dần quân viễn chinh ra khỏi miền Nam Việt Nam, đồng thời chấp nhận đàm phán với đại diện Chính phủ Việt Nam Dân chủ Cộng hoà tại Hội nghị hai bên ở Pari.

Tranh thủ thời gian để quốc Mĩ ngừng ném bom miền Bắc, tuổi trẻ và quân dân Thái Nguyên lại bước vào một trận chiến đấu mới: Ra sức khắc phục hậu quả chiến tranh, khôi phục và phát triển kinh tế, đẩy mạnh sản xuất, bảo đảm đời sống nhân dân và chi viện tiền tuyến lớn miền Nam.

Năm 1968, sản xuất nông nghiệp trên địa bàn Thái Nguyên gặp khó khăn lớn do hậu quả trận lũ lụt (8/1968) gây ra, làm úng ngập trên 6.000 ha ruộng lúa và hoa màu. Phối hợp với các đoàn thể khác, Đoàn Thanh niên cùng với cấp uỷ Đảng và chính quyền cơ sở tổ chức, vận động các tầng lớp nhân dân khắc phục khó khăn, khôi phục sản xuất. Chỉ trong một thời gian ngắn, đến ngày 5/9/1968, tất cả các huyện, thành phố trên địa bàn Thái Nguyên đã cấy lại được 2.943 ha lúa (đạt 99,78% số diện tích lúa bị lũ lụt phá hỏng) và khôi phục trên 3.000 ha lúa bị úng ngập.

Ngoài việc khắc phục hậu quả lũ lụt, cán bộ, đoàn viên, thanh niên Thái Nguyên còn tích cực tham gia trừ sâu, cứu lúa. Tại huyện Đại Từ, Đoàn Thanh niên cùng các đoàn thể khác mở Hội Hoa đăng diệt bướm, kịp thời ngăn chặn nạn

sâu cuốn lá và sâu đục thân trên diện tích hàng ngàn héc ta. Tại huyện Võ Nhai, cán bộ, đoàn viên, thanh niên cùng với hầu hết cán bộ các cơ quan, đoàn thể được huy động xuống giúp các xã diệt trừ sâu hại lúa. Nhiều cơ sở Đoàn đã đề xuất với hợp tác xã thành lập tổ, đội phòng trừ sâu bệnh chuyên trách và cử đoàn viên, thanh niên tham gia.

Hưởng ứng phong trào thi đua xây dựng "*Cánh đồng 5 tấn thắng Mĩ*" do Tỉnh Đoàn phát động, nhiều cấp bộ Đoàn trên địa bàn Thái Nguyên đã đăng kí với hợp tác xã đảm nhận toàn bộ quá trình sản xuất trên một cánh đồng, từ khâu xây dựng kế hoạch, đến khâu tổ chức, vận động đoàn viên, thanh niên áp dụng các biện pháp kĩ thuật, thâm canh tăng năng suất lúa. Sau một số vụ, cánh đồng đã được cải tạo và sản xuất ổn định, Đoàn Thanh niên giao lại cho hợp tác xã, tiếp tục nhận và xây dựng các "*Cánh đồng 5 tấn thắng Mĩ*" khác. Đến đầu năm 1969, trong toàn tỉnh, Đoàn Thanh niên đã xây dựng được 623 "*Cánh đồng 5 tấn thắng Mĩ*". Một số cơ sở Đoàn Thanh niên các huyện Đại Từ, Phú Bình, Đồng Hỷ, Phổ Yên đã mở rộng "*Cánh đồng 5 tấn thắng Mĩ*" thành các "*Cánh đồng 6 tấn, 10 tấn thắng Mĩ*". Riêng Đoàn Thanh niên huyện Đại Từ đã xây dựng được 31 "*Cánh đồng 8 tấn thắng Mĩ*", với diện tích trên 179,85 ha. Trên các "*Cánh đồng 5 tấn thắng Mĩ*" ở các huyện Đại Từ, Định Hoá, Phú Bình, Phổ Yên, năng suất lúa xuân đạt từ 30 tạ đến 42 tạ thóc/ha/vụ. Đặc biệt, các "*Cánh đồng 5 tấn thắng Mĩ*" với diện tích 2,7 ha của Đoàn Thanh niên xã

Kim Phụng (huyện Định Hoá) đạt năng suất lúa cả năm là 10,2 tấn/ha.

Giữa lúc tuổi trẻ cùng nhân dân các dân tộc tỉnh Thái Nguyên đang hăng hái thi đua lao động sản xuất, chiến đấu và phục vụ chiến đấu thì được tin Bác Hồ vô vàn kính yêu đã từ trần vào lúc 9^h47' ngày 2/9/1969. Đây là nỗi đau thương mất mát không thể nào bù đắp nỗi đau với toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta. Trước khi đi xa, Bác đã để lại cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng Việt Nam *"Muôn vàn tình thương yêu"*. Người đánh giá *"Đoàn viên, thanh niên ta nói chung là tốt, mọi việc đều hăng hái xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ"*. Người còn căn dặn: *"Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức, cách mạng cho họ thành những người thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa "hồng" vừa "chuyên" "*. Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết" (Di chúc).

Thể theo nguyện vọng tha thiết của thế hệ trẻ và đề nghị của Ban Chấp hành Trung ương Đoàn, Ban Chấp hành Trung ương Đảng đã ra nghị quyết cho Đoàn Thanh niên, Đội Thiếu niên và Đội Nhi đồng được mang tên Bác:

- Đoàn Thanh niên Lao động Việt Nam được đổi tên là Đoàn Thanh niên Lao động Hồ Chí Minh.

- Đội Thiếu niên Tiên phong Việt Nam được đổi tên là Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh.

- Đội Nhi đồng Việt Nam được đổi tên là Đội Nhi đồng Hồ Chí Minh.

- Đoàn Thanh niên Nhân dân Cách mạng miền Nam, tổ chức Thiếu niên và Nhi đồng miền Nam cũng được mang tên Bác.

Đây là một vinh dự hết sức to lớn, đồng thời cũng là trách nhiệm vô cùng nặng nề trước Đảng, trước vận mệnh của đất nước. Để xứng đáng với vinh dự và trách nhiệm đó, Ban Chấp hành Trung ương Đoàn đã nêu khẩu hiệu: *"Thế hệ trẻ Việt Nam nguyện sống, chiến đấu, lao động và học tập theo gương Bác Hồ vĩ đại"*. Đó là sự biểu hiện cụ thể lòng biết ơn của tuổi trẻ đối với Bác Hồ, quyết mãi mãi làm theo lời dạy của Người và đi theo con đường mà Người đã lựa chọn.

Nhận rõ vinh dự và trách nhiệm lớn lao, Đoàn đã mở đợt sinh hoạt chính trị rộng lớn, học tập 5 điều Bác Hồ dạy thanh niên, thiếu niên và nhi đồng; học tập và làm theo Di chúc thiêng liêng của Bác, thấm nhuần công lao, sự nghiệp, đạo đức cách mạng của Bác. Từ đó nâng cao lòng tự hào, tin tưởng, đoàn kết, quyết tâm phấn đấu, không sợ khó khăn, gian khổ, hoàn thành mọi nhiệm vụ để ngày càng xứng đáng với Bác hơn nữa.

Sau đợt sinh hoạt chính trị, Tỉnh Đoàn chỉ đạo các cấp bộ Đoàn trên địa bàn tỉnh mở các đợt hành động cách mạng, tạo mọi điều kiện cần thiết cho cán bộ, đoàn viên, thanh niên phấn đấu thực hiện chương trình hành động

cách mạng đã đăng kí, tiếp tục củng cố và xây dựng Đoàn vững mạnh.

Những tháng cuối năm 1970, đầu năm 1971, cùng với các ban, ngành, đoàn thể, các cấp bộ Đoàn tập trung vận động cán bộ, đoàn viên, thanh niên trong tỉnh thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ I và các nghị quyết của Trung ương về 3 cuộc vận động lớn: *"Lao động sản xuất"*, *"Nâng cao chất lượng đảng viên và kết nạp đảng viên"*, *"Lớp Hồ Chí Minh"*, *"Phát huy dân chủ và tăng cường chế độ làm chủ tập thể của quần chúng xã viên ở nông thôn"*.

Cán bộ, đoàn viên, thanh niên khu vực nông thôn thi đua lao động sản xuất, cải tạo ruộng đồng. Để nâng cao năng suất và sản lượng lúa, giải quyết vấn đề lương thực, cần phải đảm bảo nguồn phân bón ruộng. Từ năm 1970, phong trào làm phân được đẩy mạnh. Riêng vụ sản xuất đông - xuân 1970 - 1971, toàn tỉnh đã ủ được 6.200 tấn phân, thả 29.560 ha bèo hoa dâu, gấp 17 lần năm 1969. Trong phong trào nuôi, thả bèo hoa dâu thời kì này, có nhiều tập thể và cá nhân tiên tiến; điển hình là Chi đoàn Bình Sơn (Phú Bình), bình quân mỗi đoàn viên, thanh niên làm được 9,3 tấn bèo hoa dâu; Chi đoàn Trung Na (Đại Từ) làm được 8,5 tấn; đặc biệt, nữ đoàn viên Nguyễn thị Kim Thanh đã làm được 23 tấn...

Để có nhiều phân chuồng, các cơ sở Đoàn đã cử những đoàn viên, thanh niên có khả năng và nhiệt tình vào làm

trong các trại chăn nuôi tập thể, tổ chức lực lượng xây dựng chuồng trại, động viên thanh niên trồng các loại cây làm thức ăn cho gia súc. Những trại chăn nuôi làm ăn có lãi đều có sức đóng góp đáng kể của thanh niên. Phân đoàn chăn nuôi ở Hợp tác xã Thành Công (Đại Từ) đảm nhận việc chăm sóc đàn lợn; mỗi người chăm sóc từ 50 đến 70 con, trọng lượng tăng 11kg/con/tháng.

Đi đôi với việc tổ chức đoàn viên thanh niên phát huy vai trò xung kích trong chăn nuôi tập thể, các cấp bộ Đoàn một mặt động viên đoàn viên, thanh niên tích cực chăn nuôi gia đình; mặt khác tổ chức cuộc vận động các gia đình đoàn viên, thanh niên thực hiện tốt “3 chuồng” (chuồng lợn, chuồng trâu bò, chuồng xí) và giao chỉ tiêu mỗi đoàn viên, thanh niên trong gia đình nuôi từ 2 đến 3 con lợn. Nhờ có sự tham gia tích cực của Đoàn Thanh niên, các hợp tác xã nông nghiệp trên địa bàn tỉnh đã giải quyết được nguồn phân bón ruộng.

Mở hội thi tài là một hoạt động rất được thanh niên ưa thích, vừa phù hợp với tính chất của tuổi trẻ là luôn luôn muốn vươn lên, vừa mang tính giáo dục và đem lại hiệu quả kinh tế. Trong những năm 1968 - 1970, Hội thi tài được tổ chức từ cơ sở đến huyện, tỉnh. Riêng Hội thi cấy từ cơ sở đã lựa chọn được 530 thanh niên về dự Hội thi cấp huyện, qua đó đã lựa chọn được 31 cặp (62 người) về dự Hội thi cấp tỉnh và lựa chọn được 2 cặp đi dự thi cấy toàn miền Bắc, tổ chức ở tỉnh Hải Dương. Qua các Hội thi, tuyệt

đại bộ phận nữ thanh niên đã biết cấy nhỏ dảnh, ngửa tay, chằng dây thẳng hàng, đúng mật độ 20x20cm.

Ngoài thi cấy, các cơ sở Đoàn còn tổ chức thi cày, thi cắt xén lúa, thi làm bèo hoa dâu... thu hút được đông đảo thanh niên tham gia.

Đoàn Thanh niên luôn luôn là lực lượng xung kích trên mặt trận thuỷ lợi. Trong các trận lụt 1969 - 1971, các cấp bộ Đoàn đã huy động hàng vạn đoàn viên, thanh niên làm công tác bảo vệ đê. Riêng các huyện Phổ Yên, Phú Bình đã huy động nhiều đợt, mỗi đợt huy động từ 1.500 đến 2.000 thanh niên lên đê. Ở các cơ sở ven đê, thanh niên thay nhau thường trực giữ đê suốt ngày đêm. Khi nước lên cao thì chỉ sau vài giờ, hàng ngàn thanh niên Phổ Yên, Phú Bình, Đoàn cơ quan xung quanh tỉnh, xí nghiệp, trường học đã có mặt đúng quy định, kịp thời giữ đê, chống tràn, chống sạt lở. Do đó, mặc dù nước lên đến mức cao nhất, nhưng các đoạn đê xung yếu dài 10 km vẫn được bảo vệ an toàn.

Nhiều công trình thuỷ lợi được mang tên thanh niên. Đó là "*Công trình 26 - 3*" của thanh niên xã Bình Thuận (Đại Từ), với trên 1 vạn công để làm một đập chứa nước tưới cho 145 ha; là "*Công trình Lê Mã Lương*" của thanh niên xã Tân Hương (huyện Phổ Yên), làm một con mương dài 2 km, dẫn nước tưới cho trên 100 mẫu, v.v... Tính chung, trong năm 1971, Đoàn Thanh niên tỉnh đã huy động 673.000 công làm thuỷ lợi và giao thông nông thôn.

Trước tình hình phong trào hợp tác xã nông nghiệp ở các huyện Phú Bình, Phú Lương, Đồng Hỷ, Võ Nhai bị giảm sút nghiêm trọng, đầu năm 1972, thực hiện Nghị quyết số 15 - NQ/BT của Tỉnh uỷ về củng cố phong trào hợp tác xã nông nghiệp, cùng với cấp bộ Đảng và chính quyền, Đoàn Thanh niên tỉnh đẩy mạnh công tác vận động nhân dân xây dựng và củng cố hợp tác xã.

Tỉnh Đoàn Thanh niên mở đợt sinh hoạt chính trị: *“Con đường của thanh niên chỉ có thể là con đường cách mạng”*, vận động cán bộ, đoàn viên, thanh niên tích cực tham gia xây dựng và củng cố hợp tác xã, góp phần xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội. Tuy nhiên, kết quả còn hạn chế; phong trào hợp tác xã tiếp tục giảm sút nhanh chóng và nghiêm trọng.

Trong các nhà máy, xí nghiệp công nghiệp, cán bộ, đoàn viên, thanh niên ra sức khắc phục hậu quả chiến tranh, phát triển sản xuất. Trên lĩnh vực này, Đoàn Thanh niên đã có nhiều hình thức, phương thức hoạt động rất phong phú.

Công trình thanh niên, xe, máy thanh niên là phương thức đã có từ nhiều năm trước, rất thích hợp với tuổi trẻ và hoạt động của Đoàn, tiếp tục được áp dụng rộng rãi, từ cơ sở đến huyện và tỉnh. Tất cả các cơ sở Đoàn trong công nghiệp đều đảm nhận công trình, xe, máy thanh niên đạt kết quả tốt. Chỉ tính riêng 6 tháng đầu năm 1970, trong toàn tỉnh, thanh niên công nhân đã đảm nhận 103 công trình, xe, máy thanh niên,

vượt chỉ tiêu đề ra là 41 công trình. Năm 1971, toàn tỉnh có 315 công trình, xe, máy, quây hàng, đoạn đường mang tên thanh niên. Đại bộ phận, công trình thanh niên đều vượt chỉ tiêu kế hoạch từ 10 đến 20%...

Những công việc khó khăn, nguy hiểm, đều do cán bộ, đoàn viên, thanh niên xung phong gánh vác. Đoàn Thanh niên Mỏ than Làng Cẩm đảm nhận đào một lò than phòng không, mang tên "*Lò Nguyễn Văn Trỗi*". Lò sâu 49 mét với độ cao thẳng đứng; điều kiện làm việc rất nguy hiểm, đòi hỏi trình độ kĩ thuật cao, nhưng cán bộ, đoàn viên, thanh niên đã hoàn thành một cách an toàn và xuất sắc.

Chi đoàn Kĩ thuật Đoàn Địa chất 12 đảm nhận việc nghiên cứu, thăm dò Mỏ than Phấn Mễ mà chuyên gia đã kết luận "*Không có, hoặc có rất ít than, không đáng khai thác*". Toàn Chi đoàn đã hợp sức làm việc, kể cả ngày chủ nhật cũng ra hiện trường nghiên cứu. Kết quả sau một thời gian nghiên cứu, thăm dò, Chi đoàn đã xây dựng được bản đồ khai thác, tìm ra được một kho dự trữ than mỡ lộ thiên, phục vụ cho Khu Liên hiệp Gang thép mà trước đây phải chuyển từ Mỏ than Đèo Nai về. Việc làm của chi đoàn Kĩ thuật Đoàn Địa chất 12 đã chứng minh cho trí sáng tạo của tuổi trẻ.

Phong trào "*Luyện tay nghề, thi thợ giỏi*" khởi nguồn từ năm 1966 tại Khu Liên hiệp Gang thép Thái Nguyên, đến lúc này đã lan rộng, được triển khai thực hiện ở hầu hết các

cơ sở Đoàn trong các nhà máy, xí nghiệp công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp trên địa bàn tỉnh. Trong năm 1970, trên địa bàn Thái Nguyên có 80% cơ sở Đoàn triển khai phong trào “*Luyện tay nghề, thi thợ giỏi*”.

Nhìn chung, phong trào “*Luyện tay nghề, thi thợ giỏi*” ngày càng phát triển và đi vào nền nếp; tiêu biểu là Đoàn Công ty Gang Thép Thái Nguyên, năm nào cũng tổ chức thi thợ giỏi. Nhiều nơi đã kết hợp thi thợ giỏi với thi nâng bậc hàng năm cho công nhân và trở thành nhiệm vụ chung của cơ quan chuyên môn, đơn vị.

Trong những năm kháng chiến chống Mỹ cứu nước, đội ngũ cán bộ Đoàn thường có sự xáo trộn lớn, nhất là ở cấp cơ sở. Có nơi, một năm thay đổi tới 2, 3 Bí thư chi đoàn, Bí thư Đoàn xã. Trước tình hình đó, Tỉnh Đoàn chú trọng tăng cường công tác đào tạo và bồi dưỡng cán bộ. Ngoài việc cử những cán bộ có triển vọng đi học Trường Đảng và các lớp do Khu Đoàn, Trung ương Đoàn mở, hàng năm, Tỉnh Đoàn cũng mở từ 3 đến 4 lớp, với khoảng từ 200 đến 300 học viên, chủ yếu là cán bộ Đoàn xã, đồng thời giúp các huyện mở lớp bồi dưỡng cán bộ chi đoàn, từng bước nâng cao trình độ cho cán bộ Đoàn, đáp ứng yêu cầu của phong trào thanh niên.

Việc giáo dục, bồi dưỡng thanh niên, phát triển thanh niên vào tổ chức Đoàn là một nội dung quan trọng trong công tác Đoàn, bởi vì thanh niên là chủ nhân tương lai của

đất nước; hơn nữa, số thanh niên ngoài Đoàn còn rất đông, chiếm khoảng 50%.

Tỉnh Đoàn chủ trương thông qua Đội Thanh niên xung phong chống Mĩ cứu nước cơ sở và các hoạt động khác của Đoàn để giáo dục, rèn luyện và bồi dưỡng thanh niên, phát triển thanh niên vào Đoàn. Thông qua đó, số thanh niên gia nhập vào hàng ngũ Đoàn mỗi năm một tăng. Năm 1970, toàn tỉnh kết nạp được 5.400 đoàn viên; sang năm 1971, con số đó tăng lên 6.063. Tuy nhiên, số thanh niên ngoài Đoàn vẫn còn chiếm tỉ lệ khá cao. Theo thống kê của Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn, trong năm 1972, toàn tỉnh có 59.416 đoàn viên/108.492 thanh niên (54,76%) sinh hoạt trong 2.528 chi đoàn; như vậy, số thanh niên ngoài Đoàn là 45,24%.

Để nâng cao chất lượng Đoàn và đoàn viên, Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên tỉnh tiếp tục đẩy mạnh cuộc vận động xây dựng chi đoàn và đoàn viên “4 tốt” đã được tiến hành từ năm 1965. Kết quả đến năm 1970, trên phạm vi toàn tỉnh:

- Chi đoàn: 33% đạt yêu cầu “4 tốt”, 62% trung bình và 5% yếu kém.

- Phân đoàn: 49% đạt yêu cầu “4 tốt”, 43% trung bình và 8% yếu kém.

- Đoàn viên: 48% đạt yêu cầu “4 tốt”, 50,2% khá và 1,8% yếu kém.

Năm 1972, số đoàn viên đạt yêu cầu “4 tốt” trong khu vực sản xuất công nghiệp là 65%, trong nông nghiệp là 50%, trong giáo viên là 75% và trong học sinh là 50%. Do tình hình thời chiến, cán bộ đoàn cơ sở thay đổi nhiều nên cuộc vận động triển khai chưa mạnh và chưa liên tục, nên kết quả còn hạn chế.

Là đội hậu bị tin cậy của Đảng, Đoàn còn có nhiệm vụ giáo dục, rèn luyện đoàn viên, giúp cho đoàn viên có đủ điều kiện và tiêu chuẩn trở thành đoàn viên ưu tú giới thiệu cho Đảng. Chỉ riêng đợt phát triển đảng viên “*Lớp Hồ Chí Minh*” năm 1970 - 1971, toàn tỉnh có 436/525 (83,04%) đoàn viên ưu tú được kết nạp vào Đảng.

Trong lúc nhân dân ta đang ra sức khôi phục, phát triển kinh tế, văn hoá, ngày 6/4/1972, đế quốc Mỹ huy động máy bay ném bom đánh phá một số nơi thuộc khu IV cũ. Đến ngày 16/4/1972, tập đoàn Nixon chính thức phát động cuộc chiến tranh phá hoại lần thứ hai bằng không quân và hải quân trên toàn bộ Miền Bắc nước ta, với quy mô lớn hơn, mức độ và cường độ đánh phá cũng tàn bạo, dã man hơn lần trước.

Ngày 24/5/1972, giặc Mỹ cho 5 máy bay ném 12 quả bom “tinh khôn” (có điều khiển) và bắn một loạt đạn rốc két xuống Nhà máy điện Thái Nguyên, chính thức mở đầu cuộc chiến tranh phá hoại lần thứ 2 bằng không quân trên địa bàn Thái Nguyên. Mức độ cuộc chiến tranh ngày càng

ác liệt, nhất là từ khi các bến cảng, cửa sông miền Bắc bị đế quốc Mỹ rải mìn phong tỏa (5/1972), thành phố Thái Nguyên trở thành "*Cảng nổi*", làm nhiệm vụ tiếp nhận và trung chuyển hàng viện trợ của các nước anh em.

Thực hiện Nghị quyết số 17/NQ - BT, ngày 15/6/1972 của Ban Thường vụ Tỉnh uỷ về tình hình, nhiệm vụ mới và những công tác cấp bách, Đoàn Thanh niên tích cực vận động cán bộ, đoàn viên thi đua làm phân bón, thâm canh tăng năng suất lúa và hoa màu. Cùng với kết quả làm được 130.000 tấn phân các loại cho hợp tác xã, Đoàn Thanh niên tỉnh còn huy động cán bộ, đoàn viên, thanh niên tham gia 471.600 công làm thủy lợi, đắp đê, chống hạn, diệt trừ sâu bệnh hại lúa. Nhờ đó, năng suất lúa vụ mùa năm 1972 bình quân mỗi héc ta đạt 20,7 tạ (cao nhất kể từ năm 1960). Ngoài ra, Đoàn Thanh niên tỉnh còn vận động hơn 1 vạn lượt thanh niên trồng 50 vạn cây và tu bổ các "*Đồi cây đời đời nhớ ơn Bác Hồ*".

Trong các nhà máy, xí nghiệp công nghiệp, Đoàn Thanh niên cùng với tổ chức Công đoàn vận động cán bộ, đoàn viên, công nhân viên chức triển khai công tác chuyển hướng sản xuất tương đối nhanh gọn. Cán bộ, đoàn viên, thanh niên công ty Gang Thép Thái Nguyên, các Nhà máy điện Cao Ngạn, giấy Hoàng Văn Thụ và các Mỏ than Quán Triều, Khánh Hoà, Phấn Mễ... vừa tiếp tục đẩy mạnh các

phong trào thi đua “*Ba mũi tiến công*”, “*Luyện tay nghề, thi thợ giỏi*”, vừa tháo dỡ hàng nghìn tấn vật tư, thiết bị đưa đến các địa điểm sơ tán.

Trong chiến tranh phá hoại ác liệt, vấn đề đảm bảo giao thông kịp thời, thông suốt là một nhiệm vụ hết sức quan trọng. Nhận thức rõ điều ấy, Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên tỉnh phát động và chỉ đạo các cấp bộ Đoàn thành lập 500 Đội “*Thanh niên xung kích bảo đảm giao thông vận tải thời chiến*”, với trên 2 vạn cán bộ, đoàn viên, thanh niên tham gia; đồng thời gấp rút tuyển người để bổ sung, kiện toàn Đội 91 Thanh niên xung phong biên chế thành 5 đại đội (từ Đại đội 911 đến Đại đội 915).

Vừa mới ổn định tổ chức, cuối tháng 6/1972, Đội 91 đã ra quân làm nhiệm vụ sửa chữa, nâng cấp đoạn Quốc lộ 1B từ La Hiên (huyện Võ Nhai) về cầu Gia Bảy (thành phố Thái Nguyên); đồng thời làm nhiệm vụ thường trực đảm bảo giao thông vận tải thời chiến tại các trọng điểm thường xuyên bị máy bay địch đánh phá.

Trong khi đó, về phía đế quốc Mỹ, sau một thời gian ngừng ném bom miền Bắc từ vĩ tuyến 20 trở ra (22/10/1972), từ ngày 18/12/1972, chúng mở cuộc tập kích chiến lược bằng máy bay B.52 ném bom xuống Hà Nội, Hải Phòng và một số tỉnh khác nhằm gây sức ép đối với phái đoàn ta tại Hội nghị 4 bên ở Pari. Cùng thời gian này, tại các

ga Lưu Xá và Quán Triều còn tồn đọng 19.923 tấn lương thực và hàng hoá (trong đó có nhiều vũ khí và phương tiện chiến tranh).

Ngày 24/12/1972, Đội 91 Thanh niên xung phong cử 107 cán bộ, đội viên xuống làm nhiệm vụ giải toả lương thực, hàng hoá ở ga Lưu Xá. Buổi tối cùng ngày, đế quốc Mỹ cho máy bay chiến lược B.52 ném bom rải thảm xuống Bệnh viện Gang Thép (xóm Xuân Quang, xã Gia Sàng, thành phố Thái Nguyên), nơi trú ẩn của 67 cán bộ, đội viên Đại đội 915 cùng với 2 cán bộ thủ kho lương thực Lưu Xá. Thảm bom của đế quốc Mỹ đã làm 60 cán bộ, đội viên Đại đội 915 và 2 cán bộ thủ kho hi sinh; 7 cán bộ, đội viên còn lại của Đại đội bị thương.

Sau tổn thất nặng nề của Đội 91 Thanh niên xung phong tối 24/12/1972, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp của Tỉnh uỷ, Ủy ban hành chính tỉnh và các đoàn thể, hàng ngàn cán bộ, đảng viên, đoàn viên, thanh niên... nhanh chóng giải toả và vận chuyển toàn bộ số lương thực, hàng hoá tồn đọng ở ga Lưu Xá và ga Quán Triều đến nơi an toàn.

Đoàn Thanh niên các cấp trong tỉnh còn tích cực tuyên truyền, vận động cán bộ, đoàn viên, thanh niên làm tốt công tác phục vụ chiến đấu, góp phần đánh thắng cuộc chiến tranh phá hoại lần thứ hai bằng không quân của đế quốc Mỹ trên địa bàn.

Với khí thế quật khởi của một dân tộc anh hùng, trong 12 ngày đêm cuối tháng 12/1972, quân dân Hà Nội, Hải

Phòng và một số tỉnh khác, trong đó có Thái Nguyên, đã nêu cao tinh thần chiến đấu mưu trí, dũng cảm, lập nên trận "*Điện Biên Phủ trên không*", buộc giới cầm quyền Mỹ phải kí kết chính thức Hiệp định Pari về chấm dứt chiến tranh, lập lại hoà bình ở Việt Nam (27/1/1973), cam kết tôn trọng các quyền dân tộc cơ bản của nhân dân ta là độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ.

Sau ngày Hiệp định Pari được kí kết, cùng với nhân dân các địa phương miền Bắc, nhân dân các dân tộc Thái Nguyên có điều kiện hoà bình để xây dựng và phát triển kinh tế, văn hoá. Tuy nhiên, hậu quả do chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ gây ra trên địa bàn Thái Nguyên còn rất nặng nề. Hầu hết các nhà ga xe lửa, bến xe, đường giao thông, nhà máy, bệnh viện... đều bị tàn phá. Hàng trăm quả bom phá, hàng nghìn quả bom bi chưa nổ vẫn còn nằm dưới lòng đất... Vì vậy, việc khắc phục hậu quả chiến tranh, khôi phục và phát triển kinh tế - xã hội để tiếp tục chi viện chiến trường đánh Mỹ và thắng Mỹ, là một nhiệm vụ trung tâm của toàn Đảng bộ và nhân dân trong tỉnh. Trên mặt trận này, cán bộ, đoàn viên, thanh niên Thái Nguyên luôn tỏ rõ là lực lượng nòng cốt.

Ngay sau đế quốc Mỹ tuyên bố chấm dứt việc ném bom bắn phá miền Bắc (15/1/1973), Đoàn Thanh niên các huyện Đồng Hỷ, Phổ Yên và thành phố Thái Nguyên đã huy động cán bộ, đoàn viên, thanh niên cùng với các tầng lớp nhân dân địa phương đào, đắp trên 3 vạn mét

khôi đất, san lấp trên 300 hố bom; sửa chữa, khôi phục hệ thống đê, kè sông Cầu.

Cuối tháng 6 đầu tháng 7/1973, tổ chức Đoàn cơ sở, Đội 91 Thanh niên xung phong, Đoàn Trường Đại học Sư phạm Việt Bắc, Đoàn Trường Trung học Sư phạm miền núi... vận động cán bộ, đoàn viên, thanh niên ra đóng gói, bốc xếp, vận chuyển gần 1.896 tấn lương thực từ nơi ngập lụt đến nơi an toàn. Đoàn Thanh niên các huyện Định Hoá, Võ Nhai, Phú Lương, Đồng Hỷ vận động cán bộ, đoàn viên, thanh niên cùng các tầng lớp nhân dân xây dựng 5 công trình thủy lợi, kịp thời cung cấp nước cho đồng ruộng.

Trong các nhà máy, xí nghiệp công nghiệp, Đoàn Thanh niên có nhiều hình thức và phương thức hoạt động rất phong phú, như mở Hội nghị chuyên đề, Hội thi sáng kiến; tổ chức thao diễn kỹ thuật, "*Ngày thanh niên quản lý*", "*Tháng thanh niên quản lý*", "*Tháng lao động kiểu mẫu*"; lập "*Sổ tay người thợ trẻ*", tổ Hồ trợ sáng kiến; xây dựng và thực hiện quy trình tiêu chuẩn, định mức kinh tế kỹ thuật, v.v... Những hoạt động ấy đều thu hút đông đảo cán bộ, đoàn viên, thanh niên tham gia. Năm 1973, các cơ sở Đoàn trong công nghiệp đã đóng góp 405 sáng kiến, cải tiến kỹ thuật; trong đó có những sáng kiến tăng năng suất 220 đến 400%. Riêng Đoàn Thanh niên công ty Gang Thép Thái Nguyên đã có 121 sáng kiến; trong đó có nhiều sáng kiến đưa năng suất lao động lên 300 - 400%. Ngoài ra, Đoàn Công ty Gang thép còn xây dựng được 63 chuyên đề

khoa học, góp phần giải quyết được nhiều khó khăn cho đơn vị, trong đó có chuyên đề khử trùng nước sinh hoạt và thiết kế hệ thống nước tuần hoàn cho máy phát điện. Đoàn Thanh niên Mỏ than Khánh Hòa đã nhận trước Ban Giám đốc sửa chữa máy xúc E25, máy gạch, đường điện và thiết kế bãi thải...

Từ cuối năm 1973, phong trào "*Tình nguyện vượt mức kế hoạch*" được phát động trong các tổ chức Đoàn. Khác với phong trào "*Ba sẵn sàng*", phong trào "*Tình nguyện vượt mức kế hoạch*" chủ yếu tập trung vào nhiệm vụ sản xuất công nghiệp. Phong trào vừa phát động đã có nhiều cơ sở hưởng ứng. Nhiều nơi đã tổ chức lễ ra quân đầu năm và lễ đăng kí tình nguyện rất trọng thể, sôi nổi như một ngày hội của tuổi trẻ. Đáng chú ý nhất là Đoàn Thanh niên các công ty Gang Thép Thái Nguyên, Xây lắp Luyện kim, Xây dựng Thủy lợi 2, Xây lắp I và II Bắc Thái, Đoàn Thanh niên các Xí nghiệp 19 - 5, Cơ khí 3 - 2...

Đoàn Thanh niên công ty Xây lắp luyện kim sau khi đón nhận Lãng hoa của Chủ tịch Tôn Đức Thắng, đã phát động phong trào "*Tình nguyện vượt mức kế hoạch*", tổ chức Hội thi thợ giỏi cho 120 đoàn viên, thanh niên tiêu biểu ngay trên công trường luyện cán thép Gia sàng. Đoàn Thanh niên Công ty Gang Thép Thái Nguyên, Nhà máy điện Cao Ngạn, Xí nghiệp 19 - 8, Nhà máy giấy Hoàng Văn Thụ, Mỏ than Phấn Mễ đều kết hợp mít tinh lớn mừng công và phát động phong trào "*Tình nguyện vượt mức kế hoạch*".

Tính đến đầu năm 1975, trong các nhà máy, xí nghiệp công nghiệp trên địa bàn Thái Nguyên đã có 2.513 đoàn viên, thanh niên hoàn thành vượt mức kế hoạch cả năm trước thời gian từ 30 ngày đến 3 tháng. Đặc biệt, đoàn viên Nguyễn Hoài An ở Công ty Gang Thép về trước kế hoạch 5 tháng 16 ngày. Số đơn vị, tập thể vượt thời gian đã có 50 chi đoàn, 236 phân đoàn và 8 Đoàn cơ sở.

Thực hiện nghị quyết liên tịch giữa Trung ương Đoàn và Tổng Công đoàn Việt Nam, Tỉnh Đoàn đã phối hợp với Liên đoàn Lao động tỉnh phát động 2 tháng thi đua đẩy mạnh phong trào tình nguyện, phấn đấu vượt mức kế hoạch năm 1975; đồng thời tổ chức gặp mặt những cá nhân, tập thể về trước thời gian sớm nhất trong toàn tỉnh đợt I (tháng 11/1975) và đợt II (tháng 12/1975).

Trong các trường phổ thông, với những cố gắng của đội ngũ giáo viên, năm 1974 toàn tỉnh đã có 9 tổ giáo viên, hầu hết là thanh niên, được công nhận là *Tổ Lao động xã hội chủ nghĩa*, có 13 đoàn viên giáo viên được bầu là *Chiến sĩ thi đua*.

Các trường đại học, trung học chuyên nghiệp và dạy nghề đã đi sâu vào công tác tự quản, tự học đối với học sinh, sinh viên. Khi giảng dạy cũng như trong các hoạt động khác, các giáo viên đã phân loại đối tượng cụ thể như học sinh khóa đầu và khóa cuối, học sinh, sinh viên từ phổ thông và học sinh, sinh viên là bộ đội chuyển ngành hay cán bộ cử đi học; có sự phân công nhiệm vụ giữa chi đoàn giáo viên với chi đoàn học

sinh, sinh viên. Nhiều trường còn quan tâm tới việc giáo dục tinh thần và ý thức phục vụ, đến quan hệ xã hội, kết hợp và vận dụng lí thuyết và thực hành nghề nghiệp, chú ý đến giảng dạy lí thuyết cơ bản, nâng cao kiến thức với việc vận dụng vào thực tiễn cuộc sống muôn màu muôn vẻ của xã hội.

Để đánh giá một cách toàn diện phong trào *“Ba sẵn sàng”* trong 8 năm (1965 - 1973), rút ra những bài học bổ ích cho công tác Đoàn và phong trào thanh niên tỉnh nhà trong thời kì mới, tháng 6/1973, Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn đã tổ chức Hội nghị Tổng kết phong trào *“Ba sẵn sàng”*. Hội nghị khẳng định: *“Trải qua 8 năm anh dũng và kiên cường đánh Mỹ và thắng Mỹ, tuổi trẻ “Ba sẵn sàng” tỉnh ta đã lập công xuất sắc và trưởng thành vượt bậc trong sản xuất, chiến đấu, học tập và xây dựng cuộc sống mới”*. Trên cơ sở đó, Tỉnh Đoàn đã phát động phong trào *“Tinh nguyện lao động xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”* với các nội dung:

- Tinh nguyện vượt mọi khó khăn gian khổ, ra sức thi đua lao động xây dựng Tổ quốc.
- Tinh nguyện học tập và rèn luyện trở thành con người phát triển toàn diện.
- Tinh nguyện đi bất cứ đâu, làm bất cứ việc gì khi Tổ quốc cần.

Sau ngày Hiệp định Pari được kí kết, đế quốc Mỹ rút hết quân đội viễn chinh và quân đồng minh về nước, hoà bình đã được lập lại trên Miền Bắc; một bộ phận trong nhân dân

các dân tộc trên địa bàn tỉnh có nhận thức sai lệch về chính sách hậu phương quân đội, cho rằng việc này đã có các cơ quan quân sự và Thương binh - Xã hội thực hiện...

Trước tình hình đó, tháng 10/1973, Ban Thường vụ Tỉnh uỷ ra Nghị quyết mở cuộc vận động *"Toàn dân chấp hành chính sách hậu phương quân đội"*.

Hưởng ứng cuộc vận động, Tỉnh Đoàn chỉ đạo Huyện Đoàn Đồng Hỷ chọn Chi đoàn xóm Văn Hữu (xã Hoá Thượng) làm điểm chỉ đạo. Chi đoàn phân công đoàn viên, thanh niên có trách nhiệm giúp đỡ từng gia đình thương binh, liệt sĩ, gia đình quân nhân đang làm nhiệm vụ chiến đấu ở các chiến trường. Từ điểm chỉ đạo xã Văn Hữu, Tỉnh Đoàn đã mở rộng cuộc vận động trên khắp các huyện, thành. Cuộc vận động *"Toàn dân chấp hành chính sách hậu phương quân đội"* đã góp phần quan trọng làm an tâm cán bộ, chiến sĩ là con em nhân dân các dân tộc Thái Nguyên đang chiến đấu ở ngoài tiền tuyến; đồng thời có tác động tích cực đến công tác động viên tuyển quân chi viện chiến trường. Riêng 4 tháng đầu năm 1975, qua 3 đợt động viên tuyển quân dồn dập, Thái Nguyên đã huy động 4.103 thanh niên nhập ngũ (vượt chỉ tiêu quân số 1,8%), đảm bảo chất lượng và đúng thời gian quy định.

Tính chung trong 10 năm (1965 - 1975), nhân dân các dân tộc Thái Nguyên đã huy động 43.858 con em là cán bộ, đoàn viên, thanh niên ra tiền tuyến. Trong số đó, nhiều

đồng chí đã vĩnh viễn nằm lại trên chiến trường, được Đảng và Nhà nước công nhận là liệt sĩ; nhiều đồng chí là thương binh, bệnh binh...

Tóm lại, trong hơn 20 năm kháng chiến chống Mỹ cứu nước (1954 - 1975), dưới sự lãnh đạo của các cấp bộ Đảng, sự quan tâm của chính quyền và của các ban, ngành, đoàn thể, Đoàn Thanh niên tỉnh Thái Nguyên (từ năm 1965 là tỉnh Bắc Thái) luôn phát huy vai trò xung kích trên mọi mặt công tác. Phong trào thanh niên ngày càng có nhiều nội dung phong phú, có sức tập hợp đông đảo mọi cán bộ, đoàn viên và thanh niên tham gia, góp phần quan trọng vào thắng lợi của sự nghiệp kháng chiến chống Mỹ cứu nước. Cũng thông qua đó, Đoàn Thanh niên tỉnh từng bước trưởng thành cả về số lượng và chất lượng, tiếp tục phát huy vai trò xung kích trong thời kì xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Chương IV

ĐOÀN THANH NIÊN CỘNG SẢN HỒ CHÍ MINH VÀ PHONG TRÀO THANH NIÊN THÁI NGUYÊN TRONG THỜI KÌ XÂY DỰNG, BẢO VỆ TỔ QUỐC (GIAI ĐOẠN 1975 - 1985)

I- Hăng hái đi đầu trong việc khôi phục, phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ Tổ quốc (1975 - 1980)

Đại thắng mùa Xuân năm 1975 với đỉnh cao là Chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử đã kết thúc cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước kéo dài trên 20 năm, mở ra một kỉ nguyên mới - kỉ nguyên độc lập, thống nhất, cả nước cùng đi lên chủ nghĩa xã hội. Cách mạng nước ta chuyển sang thời kì mới với hai nhiệm vụ chiến lược: Xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Cũng như các tầng lớp nhân dân trong tỉnh, cán bộ, đoàn viên, thanh niên Thái Nguyên rất tự hào vì đã góp phần xứng đáng vào thắng lợi vĩ đại của dân tộc. Tuy nhiên, sau chiến thắng, Đoàn Thanh niên cùng với các ban, ngành, đoàn thể ra sức khắc phục hậu quả chiến tranh, khôi phục và phát triển kinh tế - xã hội, cải thiện đời sống nhân dân. Bằng sức lao động sáng tạo của tuổi trẻ, cán bộ, đoàn viên, thanh niên Thái Nguyên đã góp phần quan trọng vào kết quả cuối năm 1975: Các cơ sở kinh tế đã được khôi phục và từng bước phát triển.

Để lập thành tích chào mừng kỉ niệm 45 năm Ngày thành lập Đoàn (26/3/1931 - 26/3/1976) và phát huy khí thế Đại thắng mùa Xuân năm 1975, đồng thời thực hiện các Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IV và Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ II, tuổi trẻ Thái Nguyên hăng hái thi đua thực hiện 4 phong trào lớn do Hội nghị lần thứ 21 (12/1975) Ban Chấp hành Trung ương Đoàn phát động:

- Phong trào "*Lao động tình nguyện xây dựng Tổ quốc*"; trong khu vực sản xuất là phong trào "*Tình nguyện vượt mức kế hoạch*".

- Phong trào "*Quyết thắng*" trong lực lượng vũ trang.

- Phong trào học tập trong các tầng lớp thanh niên. Riêng trong thanh niên trường học là phong trào "*Xây dựng tập thể học sinh xã hội chủ nghĩa*".

- Phong trào rèn luyện thân thể và xây dựng nếp sống mới.

Được sự đồng ý của Ban Thường vụ Tỉnh ủy, ngày 14/3/1976, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn phát động phong trào "*Ngày lao động cộng sản*". Mở đầu phong trào, thanh niên toàn tỉnh đã tham gia lao động trên công trường thủy lợi hồ chứa nước Núi Cốc. Đây là một công trình thủy lợi qui mô lớn của Miền Bắc, có sức chứa 250 triệu m³ nước, phục vụ tưới tiêu cho hơn 12.000 ha ruộng lúa. Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn quyết định huy động 1.200 đoàn viên, thanh niên của 11 cơ sở Đoàn tham gia, gồm có: Đoàn Khối các cơ quan, Nhà máy điện Thái Nguyên, Thành Đoàn Thái Nguyên, Ty

Công an, Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh, ngành Giao thông, Trường Trung cấp Thủy lợi, Huyện Đoàn Đồng Hỷ, v.v...

Nhận thức được ý nghĩa đặc biệt quan trọng của công trình thủy lợi hồ Núi Cốc nên tất cả đoàn viên thanh niên được tham gia công trình đều tích cực, hăng hái vượt qua khó khăn, quyết tâm hoàn thành những chỉ tiêu, nhiệm vụ mà Tỉnh Đoàn giao cho. Kết quả là các cơ sở có con số huy động làm công trình đều vượt chỉ tiêu từ 20% - 50%, đưa lực lượng lao động trên công trường lên tới 1.578 người, vượt chỉ tiêu 387 người. Các phần việc được giao đều đạt chất lượng tiêu chuẩn kĩ thuật và định mức; có công việc vượt mức từ 2% đến 5%. Có thể nói, công trình thủy lợi hồ Núi Cốc là một trường học thực tiễn, sinh động, là môi trường thử thách năng lực chỉ đạo của mỗi cán bộ, đoàn viên, cũng như sức mạnh của tổ chức Đoàn cơ sở. Chính từ đó, nhiều đoàn viên, thanh niên đã được rèn luyện và trưởng thành.

Phát huy những kết quả của phong trào "*Ngày lao động cộng sản*", Tỉnh Đoàn tiếp tục phát động phong trào "*Lao động tình nguyện xây dựng Tổ quốc*" và phong trào "*Lao động tình nguyện vượt mức kế hoạch*" trong tất cả các cơ sở Đoàn trên địa bàn tỉnh.

Thông qua nhiều phương thức hoạt động, tổ chức Đoàn đã chỉ đạo, hướng thanh niên lao động sản xuất, tạo nên không khí sôi nổi ở hầu hết các nhà máy, xí nghiệp, công

trường, trên những cánh đồng, trong các trang trại. Hàng năm, có hàng trăm đội thanh niên xung kích nhận việc khó, như đắp đê, chống bão lụt, chống hạn; có hàng ngàn tổ khoa học kỹ thuật nhận làm giống mới. Phong trào sản xuất bèo hoa dâu được duy trì và phát triển.

Sau chiến thắng giặc Mĩ xâm lược, để phù hợp với tình hình mới, theo sự chỉ đạo của Trung ương Đoàn, cán bộ, đoàn viên, thanh niên nông thôn đã chuyển việc xây dựng "*Cánh đồng 5 tấn thắng Mĩ*", sang xây dựng "*Cánh đồng mẫu*". Phương thức xây dựng "*Cánh đồng mẫu*" cũng giống như "*Cánh đồng 5 - 10 tấn thắng Mĩ*", nhưng tập trung vào hai khâu chủ yếu là khoa học kỹ thuật và quản lý kinh tế. Năm 1975, xây dựng "*Cánh đồng mẫu*" đã trở thành phổ biến trên toàn tỉnh.

Đoàn Thanh niên còn đảm nhận những công trình quan trọng, phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật, hợp lý hóa sản xuất; tổ chức "*Ôn lý thuyết, luyện tay nghề, thi thợ giỏi*", có tác dụng rõ rệt, thúc đẩy sản xuất, nâng cao năng suất lao động. Khẩu hiệu "*Mỗi công nhân một sáng kiến, mỗi cán bộ một đề tài*" đã trở thành hành động cụ thể đối với cán bộ, đoàn viên, thanh niên trong toàn ngành công nghiệp và thủ công nghiệp. Công ty Gang Thép Thái Nguyên trong 6 tháng đầu năm 1975 đã có 266 sáng kiến được áp dụng, làm lợi cho Nhà nước 410.928 đồng (giá trị tiền năm 1975). Trong 2 năm 1976 - 1977, thanh niên và công nhân đã phát huy được 5.152 sáng kiến, làm lợi cho Nhà nước trên 9.000.000 đồng. Nhiều

đơn vị đã hoàn thành kế hoạch Nhà nước trước thời hạn. Toàn tỉnh có 459 chi đoàn, 871 phân đoàn, 11.517 đoàn viên, thanh niên hoàn thành vượt mức kế hoạch năm 1976. Hàng nghìn công trình xe, máy, tổ, ca do thanh niên quản lý đều hoàn thành và vượt mức kế hoạch.

Thanh niên trong ngành Lâm nghiệp, ngoài nhiệm vụ thường xuyên trồng rừng, bảo vệ rừng, khai thác lâm thổ sản, còn tham gia cùng với thanh niên toàn tỉnh nhận trồng và chăm sóc những *"Đồi cây thanh niên"*, *"Rừng cây 79ha nhớ ơn Bác Hồ"*...

Trong ngành Thương nghiệp, Đoàn Thanh niên chủ động xây dựng những *"Quầy hàng Thanh niên làm theo lời Bác"*, tích cực đấu tranh chống các hiện tượng tiêu cực trong lưu thông phân phối...

Ở nông thôn, Đoàn Thanh niên đóng vai trò quan trọng trong việc củng cố phong trào hợp tác xã, nhất là những nơi phong trào hợp tác xã gặp nhiều khó khăn, không ổn định. Thực hiện Nghị quyết 33 của Tỉnh ủy, Tỉnh Đoàn đã tổ chức Hội nghị chuyên đề, cử các cán bộ về cơ sở vận động, giáo dục, động viên thanh niên phát huy vai trò của Đoàn tham gia xây dựng và củng cố hợp tác xã. Đoàn viên, thanh niên các huyện Đồng Hỷ, Phú Bình, Võ Nhai, Phú Lương...là những điển hình tích cực trong phong trào xây dựng hợp tác xã vững mạnh. Đoàn Thanh niên các huyện Đại Từ, Phổ Yên, Định Hóa đã phát huy vai trò nòng cốt

trong phong trào củng cố, xây dựng hợp tác xã, góp phần đưa số hợp tác xã tiên tiến tăng lên rõ rệt. Năm 1976 có 277 hợp tác xã tiên tiến, tăng 13,85% so với năm 1974.

Trong các trường học, phong trào thi đua học tập và xây dựng tập thể học sinh xã hội chủ nghĩa phát triển mạnh mẽ và đi vào chiều sâu, đã thu hút hơn 415 chi đoàn với gần 2 vạn đoàn viên, thanh niên tham gia. Trong các trường thanh niên dân tộc vừa học vừa làm, đoàn viên, thanh niên đã phát huy tinh thần làm chủ, học tập tốt, lao động có kĩ thuật, tập quản lí kinh tế. Nhiều đoàn viên thanh niên, giáo viên, học sinh đi đầu trong việc xây dựng cơ sở vật chất, phòng thí nghiệm, vườn trường, xưởng trường, tủ sách khoa học kĩ thuật...đảm bảo dạy tốt và học tốt trong bất kì tình huống nào. Đáng chú ý là các giáo viên trẻ vừa giảng dạy, vừa đi sâu nghiên cứu khoa học, phục vụ phát triển kinh tế - xã hội.

Việc thực hiện nếp sống mới, xây dựng con người mới xã hội chủ nghĩa trong thanh thiếu niên bước đầu đã đi vào nền nếp. Ở nhiều vùng nông thôn, nhiều tập thể đoàn viên, thanh niên đã mạnh dạn đấu tranh phê phán những tập tục lạc hậu, như mê tín dị đoan, tảo hôn..., góp phần tạo nên đời sống văn hóa mới lành mạnh, vui tươi ở cơ sở.

Với chức năng và nhiệm vụ của mình, tổ chức Đoàn các cấp đã có nhiều biện pháp giáo dục, động viên đoàn viên, thanh niên tham gia xây dựng Đoàn, xây dựng Đảng. Đến

cuối năm 1976, toàn tỉnh đã có 460 Đoàn cơ sở, 3.573 chi đoàn, 84.231 đoàn viên, gần 5 vạn thanh niên và 5.059 cán bộ Đoàn cơ sở. So với năm 1965, số chi đoàn đã tăng gấp 2 lần, số đoàn viên tăng 3 lần. Công tác phát triển đoàn viên cũng ngày càng phát triển cả về số lượng lẫn chất lượng. Hàng năm đều có từ 6.000 đến 1 vạn thanh niên được kết nạp Đoàn. Nhiều tổ chức Đoàn trong các nhà máy, xí nghiệp, trường học đã xóa bỏ được những cơ sở yếu kém.

Những chuyển biến tích cực trên đây chính là kết quả sự đổi mới công tác cán bộ và nội dung hoạt động của Đoàn. Thực hiện Chỉ thị 04, Nghị quyết 26 của Trung ương Đoàn, đội ngũ cán bộ Đoàn các cấp ở tỉnh cơ bản đã được trẻ hóa, được đào tạo và trưởng thành từ phong trào của quần chúng thanh niên. Công tác Đoàn tham gia xây dựng Đảng đã có được những tiến bộ rõ rệt, đặc biệt từ khi có Chỉ thị 105, Nghị quyết 81 và 195 của Trung ương Đảng. Các cấp bộ Đoàn đã thường xuyên, mạnh dạn góp ý kiến với tổ chức Đảng và với đảng viên. Đồng thời các cấp bộ Đoàn cũng tích cực bồi dưỡng đoàn viên ưu tú, giới thiệu để Đảng bồi dưỡng và xem xét kết nạp. Rất nhiều đợt tổ chức kết nạp Đảng, đoàn viên chiếm tỉ lệ khá cao, khoảng 87%.

Được Đoàn trực tiếp quan tâm, chỉ đạo, công tác xây dựng Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh và phong trào thiếu nhi đã đạt được nhiều kết quả tốt. Thực hiện Nghị quyết 12 của Ban Chấp hành Trung ương Đoàn, các

cấp bộ Đoàn đã quán triệt việc tổ chức Đội theo cơ sở trường học và hướng dẫn các em hoạt động Đội ngoài nhà trường. Đến năm 1976, đã có 4.200 chi đội với 144.039 đội viên, tăng gấp 3 lần năm 1965. Cùng với nhiệm vụ học tập, tổ chức Đoàn, Đội đã cử cán bộ đoàn viên ưu tú phụ trách, giáo dục các em theo 5 điều Bác Hồ dạy. Nhiều cơ sở đã làm tốt và có tác dụng đối với phong trào, như thành phố Thái Nguyên, huyện Định Hóa, công ty Gang Thép Thái Nguyên...

Ngoài ra, để làm tốt công tác Đội, tỉnh Đoàn đã chú ý chọn, cử và bồi dưỡng cán bộ phụ trách Đội ở các cơ sở. Các cấp bộ Đoàn đã chủ động tổ chức công tác tập huấn nghiệp vụ cho cán bộ phụ trách Đội thông qua các lớp tập huấn và bồi dưỡng ngắn ngày của tỉnh hoặc của huyện, thành phố. Trong 12 năm qua, đã có 5.400 cán bộ Tổng phụ trách các trường cấp I, II và giáo viên các trường Sư phạm được bồi dưỡng kỹ năng nghiệp vụ công tác Đội.

Tháng 12/1976, Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ IV của Đảng đã quyết định đổi tên Đoàn Thanh niên Lao động Hồ Chí Minh thành Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh. Đây là một sự kiện chính trị có ý nghĩa hết sức to lớn đối với tổ chức Đoàn và phong trào thanh niên cả nước.

Đại hội Đại biểu Đoàn toàn tỉnh Bắc Thái lần thứ I được tổ chức vào tháng 6/1977 là một sự kiện trọng đại đối với đoàn viên, thanh niên trong tỉnh.

Đại hội đã đánh giá đúng đắn những thành tích, ưu điểm và hạn chế trong những năm trước. Trên cơ sở đó, Đại hội thông qua phương hướng, nhiệm vụ công tác Đoàn và phong trào thanh niên trong những năm tới: *“Giáo dục, tổ chức và động viên mọi lực lượng thanh niên các dân tộc, nêu cao tinh thần làm chủ tập thể, phát huy mạnh mẽ vai trò xung kích của thanh niên trong phong trào “4 tình nguyện” với nội dung: “vượt qua mọi khó khăn, lao động sáng tạo, hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao; đi bất cứ đâu, làm bất cứ việc gì để xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa; Học tập, nâng cao trình độ về mọi mặt; Rèn luyện thân thể thực hiện nếp sống xã hội chủ nghĩa, phấn đấu trở thành những tập thể thanh niên xã hội chủ nghĩa thông qua phong trào thi đua sôi nổi của quần chúng và hoạt động của Đoàn mà giáo dục, rèn luyện thành con người mới xã hội chủ nghĩa, xây dựng, củng cố tổ chức vững mạnh thực sự là đội tiên phong chiến đấu của tuổi trẻ, là cánh tay đắc lực, đội hậu bị tin cậy của Đảng”.*

Đại hội đề ra khẩu hiệu hành động: *“Thế hệ trẻ Bắc Thái nêu cao tinh thần làm chủ tập thể, xung kích, sáng tạo, thực hiện phong trào 4 tình nguyện, quyết tâm xây dựng tập thể thanh niên xã hội chủ nghĩa”*; đồng thời bầu Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn gồm 35 đồng chí; Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn gồm 11

đồng chí. Các đồng chí Nguyễn Ngô Hai được bầu làm Bí thư và Nguyễn Ngọc Yến làm Phó Bí thư Tỉnh Đoàn.

Bước vào năm 1977, tình hình kinh tế và đời sống của nhân dân trong tỉnh gặp không ít khó khăn vì giá rét và hạn hán kéo dài. Trong không khí thi đua sôi nổi, chào mừng Đại hội tỉnh Đảng bộ lần thứ II (vòng 2), chào mừng những ngày lễ lớn (3/2, 26/3, 19/5, 2/9...), đoàn viên, thanh niên các dân tộc trong tỉnh đã phát huy vai trò xung kích sáng tạo, góp phần tích cực vào phong trào đồng khởi thi đua lao động sản xuất, tiết kiệm, phấn đấu hoàn thành vượt mức Kế hoạch Nhà nước 5 năm (1976 - 1980).

Mở đầu các hoạt động thời kì này, các cấp bộ Đoàn đã chú trọng công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho đoàn viên, thanh niên. Trong năm 1977, Tỉnh Đoàn mở nhiều đợt giáo dục, học tập chính trị, quán triệt các nghị quyết của Đảng và của Đoàn, cùng thảo luận, trao đổi về tình hình, nhiệm vụ mới và trách nhiệm của tuổi trẻ trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Trên mặt trận sản xuất nông nghiệp, mặc dù thời tiết xấu, giá rét kéo dài, song các đoàn viên, thanh niên đã thể hiện vai trò xung kích, sáng tạo, đi đầu trong các việc khó, việc mới. Nhờ sự chỉ đạo sát sao, nhạy bén của các cấp bộ Đoàn, nên trong 6 tháng đầu năm 1977 đã có 180 phân đoàn với 2.800 đoàn viên, thanh niên đăng kí phấn đấu hoàn thành các chỉ

tiêu của Đoàn và hợp tác xã giao cho. Đặc biệt, Đoàn đã đảm nhận làm công tác thủy lợi bằng nhiều hình thức phong phú: Công trình thanh niên, các đội chuyên thủy lợi... với hàng chục vạn ngày công. Chỉ tính riêng trong vụ mùa năm 1977, đoàn viên, thanh niên đã xây dựng 560 công trình thủy lợi, đóng góp trên 71.540 ngày công, đào đắp 20.700m³ đất đá. Đoàn Thanh niên các huyện Đồng Hỷ, Phổ Yên, Phú Bình, Định Hóa, thành phố Thái Nguyên tổ chức các chiến dịch *"Tuần trắng giải phóng kênh Tây"*, *"Mặt trận phía Đông đánh thông canh giữa"*, góp phần đưa năng suất tăng từ 150% đến 250%.

Phong trào làm phân bón, nuôi bèo hoa dâu cũng không ngừng phát triển, thu hút được đông đảo đoàn viên, thanh niên và các em thiếu nhi tham gia. Kết quả trong năm 1977, toàn tỉnh đã làm được 56.250 tấn phân các loại. Các cơ sở Đoàn luôn luôn dẫn đầu làm phân có hiệu quả, điển hình là huyện Đại Từ, thành phố Thái Nguyên (đạt 9,6 tấn/ha), Đồng Hỷ (8 tấn/ha), Phú Bình (6 - 6,5 tấn/ha). Ngoài việc làm phân xanh, các cơ sở Đoàn còn chỉ đạo tốt công tác nuôi và chăm sóc bèo hoa dâu. Những tháng đầu năm 1977, đoàn viên, thanh niên toàn tỉnh đã đảm nhận thả hơn 5000 ha bèo hoa dâu.

Trong các nhà máy, xí nghiệp công nghiệp và thủ công nghiệp, phong trào *"Tình nguyện vượt mức kế hoạch"* phát triển rộng khắp, thu hút hầu hết đoàn viên, thanh niên tham gia. Mặc dù trong năm 1977 tình gập rất nhiều khó khăn về

nguyên vật liệu, có lúc thiếu nghiêm trọng, song với tinh thần lao động sáng tạo, quên mình, 19 chi đoàn và 3.750 đoàn viên, thanh niên đã hoàn thành vượt mức kế hoạch Nhà nước năm 1977 trước thời hạn từ 45 ngày đến 168 ngày. Những công trình do thanh niên đảm nhận ngày càng tăng và đã phát huy tác dụng, đem lại hiệu quả kinh tế cao. Năm 1977 đã có 400 công trình thanh niên, trong đó có 250 công trình được đánh giá là có chất lượng năng suất cao. Tiêu biểu là công trình Colanhke (Đoàn lò công nghiệp Gang Thép Thái Nguyên) có giá trị 66.940 đồng.

Phong trào phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật được tổ chức Đoàn quan tâm chỉ đạo, coi đây là nhiệm vụ quan trọng nên thường xuyên động viên cán bộ, đoàn viên, thanh niên tích cực tham gia. Trong năm 1977, đoàn viên, thanh niên đã phát huy được 609 sáng kiến làm lợi cho Nhà nước hàng triệu đồng. Phong trào "*Luyện tay nghề thi thợ giỏi*" có những bước phát triển mới với nhiều hình thức phong phú, như tổ chức thao diễn kỹ thuật, mở hội thi tài... Trong năm 1977, trên địa bàn Thái Nguyên có 10 cơ sở Đoàn trực thuộc tổ chức "*Ôn lý thuyết, luyện tay nghề, thi thợ giỏi*", với 9.326 đoàn viên, thanh niên tham gia. Thông qua các cuộc thi tài, không những chọn ra được những người thợ giỏi, đúc kết được những thao tác tiên tiến mà quan trọng hơn là những người tham gia đều rút ra được cho mình những điểm mạnh, điểm yếu để có hướng rèn luyện nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ.

Trong các trường học, phong trào học tập và xây dựng *Tập thể học sinh xã hội chủ nghĩa* được duy trì và ngày càng mở rộng, góp phần nâng cao chất lượng dạy và học. Cuối năm 1976, trên địa bàn Thái Nguyên có 85 chi đoàn với hơn 1.000 đoàn viên đăng kí thi đua; trong đó có 3 chi đoàn được Trung ương Đoàn công nhận "*Tập thể học sinh xã hội chủ nghĩa*". Đến năm 1977, đã có 600 chi đoàn đăng kí; trong đó có 86 chi đoàn được công nhận là "*Tập thể học sinh xã hội chủ nghĩa*". Nhiều trường có phong trào tốt, phát huy tác dụng trong các hoạt động của nhà trường, điển hình là Trường Phổ thông cấp III Lương Ngọc Quyến, Trường Đại học Công nghiệp Việt Bắc, Trường Đại học Sư phạm Việt Bắc...

Đối với đoàn viên là giáo viên, tổ chức Đoàn đã có nhiều hình thức hoạt động giúp họ phấn đấu vươn lên trở thành *Giáo viên dạy giỏi, Lao động tiên tiến, Chiến sĩ thi đua*. Đoàn còn kết hợp với các phòng chuyên môn mở Hội nghị khoa học, Hội nghị giáo viên dạy giỏi, các đợt thao giảng, nghiên cứu khoa học.

Công tác xây dựng và củng cố Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh và Đội Nhi đồng Hồ Chí Minh luôn luôn được các cấp bộ Đoàn quan tâm, chỉ đạo, hướng dẫn để đưa hoạt động của Đội đi vào nền nếp. Dưới sự chỉ đạo của các cấp bộ Đoàn, hoạt động của Đội thường xuyên được duy trì với nhiều nội dung và hình thức phong phú: Mở các đợt sinh hoạt

chính trị học tập gương Bác Tôn, Điều lệ Đội; giới thiệu Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ IV, học tập theo 5 điều Bác Hồ dạy, học tập các gương người tốt, việc tốt... Kết quả có 150.000 em được tham gia học tập, 52.900 em đạt danh hiệu *Cháu ngoan Bác Hồ*, 500 Chi đội được mang tên các anh hùng liệt sĩ, 2.700 em được kết nạp vào Đoàn. Hầu hết các cơ sở đã tổ chức Đại hội Chi đội, Đại hội Cháu ngoan Bác Hồ. Đoàn Thanh niên Công ty Gang thép Thái Nguyên và Thành Đoàn Thái Nguyên là những đơn vị đạt kết quả tốt nhất trong công tác xây dựng, củng cố Đội Thiếu niên và Đội Nhi đồng.

Thực hiện chủ trương do Trung ương Đoàn phát động, phong trào "*Kế hoạch nhỏ*" được đông đảo thiếu niên và nhi đồng trong toàn tỉnh tích cực tham gia. Thông qua phong trào này, đến hết tháng 12/1977, toàn tỉnh đã thu góp được 30.500 kg giấy các loại. Các huyện Phú Bình, Đại Từ, thành phố Thái Nguyên và Công ty Gang thép Thái Nguyên là những đơn vị có phong trào thi đua sôi nổi, rầm rộ nhất.

Nhằm động viên tuổi trẻ Việt Nam thực hiện thắng lợi nhiệm vụ cách mạng trong tình hình mới, tháng 1/1978, Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đoàn lần thứ 25 đã phát động phong trào "*Ba xung kích làm chủ tập thể*" với các nội dung:

- Xung kích trong chiến đấu và sẵn sàng chiến đấu.

- Xung kích trong lao động xây dựng đất nước.
- Xung kích trong học tập, rèn luyện, xây dựng cuộc sống mới.

Phong trào *“Ba xung kích làm chủ tập thể”* đã được các cơ sở Đoàn trong toàn tỉnh nhanh chóng triển khai thực hiện. Đến tháng 5/1978, hầu hết các cơ sở Đoàn đã tổ chức học tập, thảo luận nội dung phong trào và 100% cán bộ, đoàn viên, thanh niên tình nguyện đăng kí. Mặt khác, Tỉnh Đoàn đã chủ động, sáng tạo bổ sung nội dung phong trào *“Ba xung kích làm chủ tập thể”*, phân đầu thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ của tỉnh, góp phần đẩy mạnh phong trào *“Đồng khởi thi đua xây dựng xã hội chủ nghĩa”*.

Với tinh thần đó, đoàn viên, thanh niên trong toàn tỉnh đã tích cực thi đua sản xuất, học tập, tham gia luyện tập quân sự, sẵn sàng chiến đấu bảo vệ Tổ quốc. Trong hơn 5 tháng đầu năm 1978 đã có 12.000 đoàn viên, thanh niên tham gia làm đường giao thông, với hơn 49 vạn ngày công. Ngoài ra, cán bộ, đoàn viên, thanh niên trong tỉnh còn đảm nhận trên 30 công trình giao thông, thủy lợi khác; đó là đường vào khu kinh tế mới của thanh niên huyện Đại Từ, đập Đoàn Ủy huyện Đại Từ, đập nước Giang Tiên huyện Phú Lương, hệ thống tưới tiêu cánh đồng rau của thành phố Thái Nguyên..., thu hút trên 38.500 lượt cán bộ đoàn viên, thanh niên tham gia.

Thông qua thực tiễn lao động sản xuất, tổ chức Đoàn đã tạo ra môi trường cho đoàn viên, thanh niên phấn đấu rèn luyện, nâng cao trình độ, thành thạo thao tác, am hiểu tường tận công việc được giao.

Trên mặt trận khoa học kỹ thuật, Đoàn thực sự là lực lượng nòng cốt, có nhiều sáng kiến cải tiến kỹ thuật, hợp lý hóa sản xuất để không ngừng nâng cao năng suất lao động. Phong trào “*Ôn lý thuyết, luyện tay nghề, thi thợ giỏi*” đã phát triển hầu hết các cơ sở Đoàn. Tỉnh Đoàn đã tổ chức các buổi thao diễn kỹ thuật, giúp nhau nâng cao tay nghề, luôn thu hút được nhiều đoàn viên, thanh niên tham gia. Trong 6 tháng đầu năm 1977, với 600 sáng kiến tiết kiệm được trên 3 triệu đồng, 19 Đoàn cơ sở cơ khí tổ chức thi thợ giỏi, thao diễn kỹ thuật thu hút 5.983 đoàn viên, thanh niên tham gia. Qua hội thi, thao diễn kỹ thuật, Đoàn đã chọn được 2.151 thợ giỏi cấp cơ sở. Kết hợp với Liên hiệp Công đoàn tỉnh, Tỉnh Đoàn tổ chức Hội nghị Tổng kết sáng kiến kinh nghiệm. Hội nghị biểu dương các cơ sở Đoàn Công ty Gang Thép Thái Nguyên, Công ty Xây lắp Luyện kim, Nhà máy Giấy Hoàng Văn Thụ là những đơn vị có nhiều sáng kiến nhất.

Từ những tháng đầu năm 1978, tình hình biên giới phía Bắc nước ta có những diễn biến ngày càng phức tạp. Đầu tháng 9/1978, Hội nghị lần thứ 26 Ban Chấp hành Trung ương Đoàn quyết định nâng cao và mở rộng phong trào “*Ba xung kích làm chủ tập thể*” nhằm tổ chức thanh niên thành đội ngũ để phục vụ những nhiệm vụ cấp bách

của đất nước; qua đó bồi dưỡng, rèn luyện thanh niên thành lớp người có đủ phẩm chất, năng lực để xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Trước tình hình các thế lực thù địch tăng cường lấn chiếm biên giới, đe dọa tấn công ta bằng quân sự, tuổi trẻ Thái Nguyên càng thêm nung nấu lòng căm thù, quyết chiến đấu để bảo vệ toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc.

Hưởng ứng lời kêu gọi của Ban Chấp hành Trung ương Đảng, ý thức được vai trò và trách nhiệm của mình trước vận mệnh của đất nước, 130.000 đoàn viên, thanh niên trong toàn tỉnh đã đăng kí vào các lực lượng thanh niên xung kích, sẵn sàng chiến đấu và phục vụ chiến đấu. Phong trào tòng quân diễn ra rất sôi nổi. Hơn 82.000 thanh niên đã viết đơn tình nguyện lên đường nhập ngũ, trong đó có hàng trăm lá đơn viết bằng máu. Chỉ trong một thời gian ngắn, thanh niên toàn tỉnh đã đào được 12 vạn hầm, hào, làm hàng triệu chiếc chông để gửi lên biên giới. Trong vòng 1 tháng đã có hơn 2 vạn đoàn viên, thanh niên xung kích xây dựng phòng tuyến, đã đào được 50 km hào chiến đấu. Đoàn viên, thanh niên ngành Giao thông vận tải đảm bảo thông đường, xung phong lái hàng ngàn chuyến xe chở hàng ra mặt trận, điển hình là Đoàn Thanh niên Công ty Ô tô số 10. Nhiều cá nhân đoàn viên lập công xuất sắc, tiêu biểu là các đồng chí Trần Công Đoàn, Nguyễn Ngọc Bảy đã không kể ngày đêm phục vụ liên tục. Cán bộ, đoàn viên, thanh niên ngành Y tế, tiêu biểu là Bệnh viện A và Trường Đại học Y khoa Thái Nguyên đã không

quản ngại khó khăn, tận tình chăm sóc cứu chữa thương binh, đồng bào bị thương.

Trong chiến đấu, xuất hiện nhiều tấm gương sáng ngời chủ nghĩa anh hùng cách mạng, điển hình là các đồng chí: Nguyễn Duy Nhất, Ma Duy Đô, Lê Hữu Toàn... Đại đội phó Nguyễn Ngọc Sơn mặc dù bị thương ở tay, ở đầu, vẫn không rời vị trí chỉ huy chiến đấu, góp phần cùng đồng đội đẩy lùi 13 cuộc tấn công của địch, tiêu diệt 550 tên, thu nhiều vũ khí của địch, giữ vững chủ quyền biên giới của Tổ quốc.

Biểu dương những chiến công xuất sắc của tuổi trẻ Thái Nguyên, Ban Chấp hành Trung ương Đoàn đã tặng 178 Huy chương *"Tuổi trẻ anh hùng bảo vệ Tổ quốc"* cho các tập thể và cá nhân đoàn viên, thanh niên.

Bên cạnh những thành tích xuất sắc trong chiến đấu bảo vệ biên giới của Tổ quốc, tuổi trẻ Thái Nguyên đã phát huy vai trò xung kích, đẩy mạnh thực hiện phong trào *"Ba xung kích làm chủ tập thể"* nhằm *"Xây dựng Bắc Thái sớm trở thành một tỉnh công, nông, lâm nghiệp phát triển toàn diện và giàu mạnh"* như mục tiêu Đại hội Đảng bộ tỉnh đề ra.

Cán bộ, đoàn viên, thanh niên khu vực nông thôn luôn thể hiện vai trò xung kích trong phong trào củng cố hợp tác xã nông nghiệp, xung phong đảm nhận công việc nặng nhọc khó khăn, như làm đường giao thông, thủy lợi, khai hoang.

Phong trào khai hoang, phục hóa được tổ chức Đoàn phát động khá sôi nổi, liên tục, thu hút được 28.000 thanh niên nông thôn và học sinh tham gia. Trong phong trào làm phân bón ruộng, thanh niên cũng là lực lượng đi tiên phong; các công trình nạo vét bùn ao, các chiến dịch làm phân xanh do thanh niên đảm nhận ngày càng nhiều, tiêu biểu là Đoàn Thanh niên các huyện Phú Bình, Đại Từ. Hàng trăm cán bộ, đoàn viên, thanh niên đạt danh hiệu “*Dũng sĩ 7 - 10 tấn*”; cá biệt có những nữ đoàn viên đạt kỉ lục cao, như Trần Thị Huệ: 20 tấn, Chu Thị Phương: 19 tấn.

Trong sản xuất công nghiệp và tiểu thủ công nghiệp, thanh niên công nhân luôn là lực lượng nòng cốt, phát huy tính sáng tạo, nêu cao tinh thần khắc phục khó khăn, tự lực tự cường. Trong 2 năm (1978 - 1979), toàn tỉnh có 75.000 lượt đoàn viên thanh niên hoàn thành kế hoạch Nhà nước trước thời hạn.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ I “*Mỗi thanh niên một sáng kiến hoặc một việc làm sáng tạo, mỗi cán bộ khoa học kĩ thuật một đề tài nghiên cứu*”, cán bộ, đoàn viên, thanh niên công nhân trong các nhà máy, xí nghiệp tích cực phát huy sáng kiến, cải tiến kĩ thuật. Trong 2 năm (1978 - 1979), riêng trên địa bàn Thái Nguyên đã có 2.500 sáng kiến cải tiến kĩ thuật của thanh niên, làm lợi cho Nhà nước 6 triệu đồng. Tiêu biểu là Đoàn Thanh niên Xí nghiệp 19 - 5, bình quân mỗi đoàn viên, thanh niên có một sáng kiến hoặc một việc làm sáng tạo. Cuộc triển lãm sáng

tạo do Tỉnh Đoàn tổ chức đã có 35 cơ sở tham dự với hơn 110 đề tài sáng kiến, cải tiến kĩ thuật và 40 mặt hàng mới phục vụ nông nghiệp, tiêu dùng, xuất khẩu. Nhiều điển hình tiên tiến xuất hiện trong phong trào phát huy sáng kiến, cải tiến kĩ thuật; tiêu biểu là đồng chí Nguyễn Đức Thành - Phó Bí thư Đoàn Công ty Kiến thiết đường, có 16 sáng kiến làm lợi cho Nhà nước 20.000 đồng; đồng chí Nguyễn Lê Hoan - Thường vụ Đoàn Xí nghiệp Xây lắp 4 thuộc Công ty Xây lắp luyện kim, có 8 sáng kiến làm lợi cho Nhà nước 50.000 đồng; đồng chí Ngô Trung Sinh - đoàn viên Công ty Xây lắp cơ khí, có 18 sáng kiến làm lợi cho Nhà nước 11.000 đồng.

Phong trào "*Ôn lí thuyết, luyện tay nghề, thi thợ giỏi*" đã có tác dụng động viên thanh niên tích cực phấn đấu rèn luyện, nâng cao tay nghề. Toàn tỉnh đã có 40 cơ sở Đoàn với 18.000 thanh niên dự thi, kết quả đã có 2.000 thợ giỏi từ cấp cơ sở đến tỉnh. Đội ngũ cán bộ khoa học và kĩ thuật trẻ được đào tạo không ngừng phát triển cả về số lượng và chất lượng. Nhiều giáo viên là đoàn viên thanh niên đã có nhiều đóng góp vào công cuộc xây dựng đất nước; điển hình là đồng chí Nguyễn Ngọc Định - giáo viên Trường Trung cấp Thủy lợi đã có sáng kiến đề xuất nắn lại một đoạn kênh mương hồ Núi Cốc, làm lợi cho Nhà nước 48.000 đồng; đồng chí Trần Minh Thu - giáo viên Trường Đại học Y Khoa, đã chế tạo thành công máy tháo lồng ruột có tác dụng tốt.

Cuộc vận động lao động sản xuất, tiết kiệm bước đầu đạt kết quả cao. Trong 2 năm (1978 - 1979), cán bộ, đoàn viên, thanh niên toàn tỉnh đã tiết kiệm cho Nhà nước 1.500.00 đồng, chủ yếu bằng cách thu nhặt, tận dụng phế liệu, phế phẩm và tiết kiệm nguyên vật liệu. Đáng chú ý, thanh niên ngành Xây dựng đã tích cực hưởng ứng phong trào tiết kiệm, thu hồi 5.000.000 bao xi măng do Trung ương Đoàn phát động. Thực hiện "*Chiến dịch thu hồi 200.000 vỏ bao xi măng*" do Tỉnh Đoàn khởi xướng, cán bộ, đoàn viên, thanh niên ngành Xây dựng đã thu được 50.000 vỏ bao lành, 100.000 vỏ bao rách và 6.000 tấn sắt, thép vụn.

Phong trào xây dựng "*Tập thể học sinh xã hội chủ nghĩa*" tiếp tục được đẩy mạnh trong các trường học, đặc biệt là khối Đại học và Trung học chuyên nghiệp, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo và giáo dục trong nhà trường. Số chi đoàn trong các trường học đăng kí trở thành "*Tập thể học sinh xã hội chủ nghĩa*" qua các năm học không ngừng tăng lên. Năm học 1976 - 1977, trong số 215 chi đoàn đăng kí, có 65 chi đoàn được công nhận là "*Tập thể học sinh xã hội chủ nghĩa*"; sang năm học 1977 - 1978, số chi đoàn đăng kí tăng hơn 2 lần (455) và có 69 chi đoàn được công nhận. Đến năm học 1978 - 1979, số chi đoàn đăng kí là 635, tăng gần 3 lần so với năm học 1976 - 1977. Tuy nhiên, phong trào xây dựng "*Tập thể học sinh xã hội chủ nghĩa*" chưa được coi trọng đúng mức ở khối các trường phổ thông cấp III và các trường thanh niên dân tộc.

Được Đoàn quan tâm chăm lo tổ chức giáo dục, công tác Đội và phong trào thiếu nhi cũng có những chuyển biến mạnh hơn trước. Năm 1979, toàn tỉnh đã xây dựng được 1.037 chi đội mạnh, 7 vạn em đạt danh hiệu *Cháu ngoan Bác Hồ*, 6.500 thiếu niên lớn tuổi được bồi dưỡng để gia nhập Đoàn Thanh niên. Nhiều cơ sở Đoàn còn phát huy vai trò tham mưu cho Ủy ban Thiếu niên, Nhi đồng, Ủy ban Năm Quốc tế thiếu nhi kết hợp chặt chẽ với các ngành, đoàn thể, nhất là ngành Giáo dục, Liên hiệp Công đoàn, Phụ nữ để chăm sóc giáo dục thiếu nhi. Tổ chức Đoàn đã động viên đoàn viên, thanh niên góp hàng vạn công lao động cộng sản, xây dựng cơ sở vật chất cho trường học, nhà trẻ mẫu giáo... Một số cơ sở, nhất là Đoàn Thanh niên thành phố Thái Nguyên, Công ty Gang thép, Xí nghiệp 19/5, các huyện Đại Từ, Đồng Hỷ, Phú Bình còn vận động cán bộ, đoàn viên, thanh niên góp sức xây dựng câu lạc bộ, vườn hoa, nơi vui chơi cho các em thiếu niên, nhi đồng.

Trong những năm 1978 - 1979, hoạt động văn hóa, thể dục thể thao có nhiều chuyển biến tích cực, trở thành một phong trào rộng lớn, thu hút 4 vạn thanh, thiếu nhi tham gia. Đội Thanh niên tuyên truyền xung kích do tỉnh tổ chức đi phục vụ đồng bào, chiến sĩ nơi biên giới, các thương binh và nhân dân trong tỉnh. Hàng năm có 4 vạn thanh, thiếu nhi sôi nổi hưởng ứng phong trào "*Khỏe để bảo vệ và xây dựng đất nước*", thi đua để rèn luyện thân thể, tham gia thi đấu các môn điền kinh, chạy việt dã, dự các giải bóng

đá, bóng chuyền... Cuộc vận động xây dựng nếp sống văn minh đã có tác dụng tích cực, rèn luyện cho tuổi trẻ nếp sống văn hóa mới. Nhiều cơ sở Đoàn đã trực tiếp chỉ đạo, hướng dẫn nhân dân và thanh niên tham gia xây dựng khu tập thể văn minh, gia đình văn hóa mới, chống các tập tục lạc hậu, chống lại những hiện tượng tiêu cực trong xã hội, bước đầu đạt kết quả tốt.

Công tác giáo dục chính trị tư tưởng của Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tập trung vào chủ đề *“Tuổi trẻ với Tổ quốc xã hội chủ nghĩa”*, *“Tuổi trẻ và đất nước”*. Ở tất cả các cơ sở Đoàn trong toàn tỉnh, phong trào học tập gương chiến đấu hi sinh anh dũng của Lê Đình Trình, Nguyễn Bá Lại, Hoàng Thị Hồng Chiêm rất sôi nổi. Việc tổ chức các hình thức sinh hoạt câu lạc bộ, tham quan, hoạt động văn hóa, văn nghệ... đã thu hút đông đảo đoàn viên, thanh niên tham gia. Đi đôi với công tác giáo dục tư tưởng, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã tập trung xây dựng, củng cố tổ chức Đoàn theo phương châm hướng về cơ sở. Chất lượng của các chi đoàn và đoàn viên được nâng cao dần qua các năm. So với năm 1977, trong những năm 1978 - 1979, chất lượng đoàn viên đạt yêu cầu tăng từ 40% lên 65%, tỉ lệ đoàn viên yếu kém giảm xuống rõ rệt.

Trong công cuộc đổi mới tổ chức Đoàn, các cơ sở Đoàn trong tỉnh đều coi trọng công tác đào tạo, sắp xếp đội ngũ cán bộ. Trong hai năm (1978- 1979), các cơ sở Đoàn đã cử 6.000

cán bộ Đoàn theo học các lớp đào tạo, bồi dưỡng tại Trường Đoàn ở Trung ương, huyện, tỉnh và cả Trường Đảng.

Công tác phát triển Đoàn được đẩy mạnh. Sau hơn hai năm, Đoàn đã kết nạp được 23.000 đoàn viên mới (vượt 15% so với chỉ tiêu Đại hội Đoàn của tỉnh lần thứ nhất đề ra). Hưởng ứng cuộc vận động *"Toàn Đoàn tham gia xây dựng Đảng"*, trong từng quý, các chi Đoàn lựa chọn, bồi dưỡng và giúp đỡ những đoàn viên ưu tú giới thiệu với Đảng. Nhiều tổ chức Đoàn các huyện, thành đã phối hợp với Ban Tuyên giáo bồi dưỡng nhận thức về Đảng cho gần 6.000 đoàn viên ưu tú.

Tháng 12/1979, Đại hội đại biểu lần thứ II Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh toàn tỉnh được tổ chức. Đại hội đã đánh giá cao những thành tích đã đạt được của Đoàn trong mọi lĩnh vực sản xuất, công tác, học tập; đặc biệt là đoàn viên, thanh niên trong các lực lượng vũ trang đã có những cống hiến to lớn, góp phần xứng đáng vào thắng lợi cuộc chiến đấu bảo vệ toàn vẹn lãnh thổ Tổ quốc, đảm bảo trật tự an ninh và an toàn xã hội.

Đại hội thông qua phương hướng, nhiệm vụ của Đoàn và phong trào thanh niên tỉnh trong thời gian tới là: *"Giáo dục, tổ chức và động viên mọi lực lượng thanh niên các dân tộc, phát huy mạnh mẽ quyền làm chủ tập thể, vai trò xung kích và sáng tạo của tuổi trẻ, thực hiện thắng lợi sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ vững chắc Tổ*

quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, quyết tâm học tập và rèn luyện để mau chóng trưởng thành, trở thành lớp người mới làm chủ tập thể XHCN, phát triển toàn diện, kế tục trung thành và xuất sắc sự nghiệp cách mạng vẻ vang của Đảng, của dân tộc. Thông qua phong trào thi đua sôi nổi “Ba xung kích làm chủ tập thể của quần chúng thanh niên để xây dựng, củng cố tổ chức Đoàn ngày càng vững mạnh, đoàn kết, tập hợp được toàn bộ thanh niên và thiếu niên nhi đồng thành đội quân xung kích cách mạng, xứng đáng là cánh tay đắc lực, đội hậu bị đáng tin cậy của Đảng”.

Đại hội đã bầu Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn gồm 37 đồng chí. Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn có 13 đồng chí. Đồng chí Nguyễn Ngọc Yên được bầu làm Bí thư Tỉnh Đoàn; các đồng chí Vy Trọng Hiền làm Phó Bí thư Thường trực và Nguyễn Hữu Dung làm Phó Bí thư.

Thực hiện các nghị quyết của Đảng bộ tỉnh, Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ II và Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ IV, tổ chức Đoàn và phong trào thanh niên trong toàn tỉnh đã có những chuyển biến tích cực và mạnh mẽ. Mở đầu là phong trào “Chiến dịch làm 30 vạn tấn phân hữu cơ” do Tỉnh Đoàn cùng với Ty Nông nghiệp phát động. Cán bộ, đoàn viên, thanh niên toàn tỉnh hưởng ứng tham gia chiến dịch bằng nhiều hình thức phong phú, tích cực tận thu, khai thác bùn ao, cây họ đậu, nuôi bèo hoa dâu, làm phân xanh... Kết quả là đã chế biến được gần 30 vạn tấn phân các loại. Mặc dù thời tiết không thuận lợi, vật tư thiếu thốn, nhưng

trong vụ Đông - Xuân 1979 - 1980, đoàn viên, thanh niên đã làm được 700 ha bèo hoa dâu; riêng cán bộ, đoàn viên, thanh niên huyện Phú Bình đã làm được 71.000 tấn phân, dẫn đầu phong trào toàn tỉnh, được Bộ Nông nghiệp và Trung ương Đoàn tặng cờ thi đua và thưởng hiện vật. Các xã Quang Vinh (thành phố Thái Nguyên), Tân Đức (Phú Bình), Phúc Chu (Định Hóa), Chi đoàn 2 Hùng Sơn (Đại Từ), Chi đoàn Nam Hà (Phú Bình) được Trung ương Đoàn tặng Bằng khen. Nhiều đoàn viên, thanh niên đạt tiêu chuẩn *Dũng sĩ cấp ưu tú* trong phong trào làm phân xanh.

Có thể nói tuổi trẻ Thái Nguyên đã thể hiện vai trò xung kích trong "*Chiến dịch 30 vạn tấn phân hữu cơ*", góp phần tăng năng suất lúa ở nhiều huyện trong tỉnh. Chiến dịch không chỉ mang lại hiệu quả cao về kinh tế, mà còn có ý nghĩa chính trị, là trường học rèn luyện thanh niên, góp phần xây dựng củng cố tổ chức Đoàn. Số cơ sở Đoàn yếu kém đã giảm so với các năm trước từ 5% đến 10%; số cơ sở Đoàn khá ngày càng tăng lên. Số thanh niên được kết nạp vào Đoàn so với năm 1978 tăng gần 2.000 người. Cả năm 1979 có gần 1.100 đoàn viên ưu tú, trong số đó có gần 100 người được kết nạp vào Đảng. Riêng 6 tháng đầu năm 1980, số đoàn viên được kết nạp Đảng bằng hai lần năm 1979. Điển hình là các xã Hùng Sơn, An Khánh, Hà Thượng (Đại Từ), Tân Quy, Hóa Thượng (Đồng Hỷ), Tân Đức, Kha Sơn, Tân Hòa (Phú Bình), Tiên Phong (Phổ Yên), Phúc Chu (Định Hóa), Quang Vinh (thành phố Thái

Nguyên)... trong năm 1979, mỗi xã kết nạp được từ 20 đến 40 thanh niên vào Đoàn.

Được các cấp ủy Đảng lãnh đạo, quan tâm tạo điều kiện, cùng với sự nỗ lực của các cấp bộ Đoàn, công tác vận động "*Toàn Đoàn tham gia xây dựng Đảng*" cũng được đẩy mạnh nhằm nâng cao nhận thức về Đảng cho đoàn viên, thanh niên, tạo ra môi trường thuận lợi để đoàn viên, thanh niên phấn đấu theo lí tưởng của Đảng, đáp ứng nguyện vọng thiết tha của đông đảo tuổi trẻ là muốn được đứng trong hàng ngũ của Đảng. Do được phát động và chuẩn bị về tư tưởng, các tổ chức Đoàn ở cơ sở đã có nhiều hình thức rất phong phú để bồi dưỡng, rèn luyện và thử thách đoàn viên phấn đấu có kết quả, như mở lớp học tìm hiểu về Đảng, tổ chức các cuộc tọa đàm để đoàn viên trao đổi, bàn bạc, tìm ra hình thức, phương thức phấn đấu rèn luyện trở thành đoàn viên ưu tú.

Thông qua cuộc vận động "*Toàn Đoàn tham gia xây dựng Đảng*", nhận thức về Đảng cũng như ý thức về trách nhiệm xây dựng Đảng trong đoàn viên, thanh niên được nâng cao một bước. Vì vậy, số đảng viên trẻ trong các tổ chức Đảng ngày càng tăng lên rõ rệt. Tính đến ngày 30/6/1980, toàn tỉnh đã có gần 6.000 đoàn viên ưu tú giới thiệu cho Đảng. Riêng Đảng bộ huyện Phú Bình trong năm 1980 đã kết nạp được 38 đảng viên mới; trong số đó có 21 người là đoàn viên, chiếm 55%. Tại Đảng bộ huyện Đồng Hỷ, trong số 44 đảng viên mới được kết nạp, có 28 người là

đoàn viên, chiếm 63%. Ở Đảng bộ thành phố Thái Nguyên, trong số 272 đảng viên mới, có 227 là đoàn viên, chiếm 83%, v.v... Điều đó càng khẳng định Đoàn Thanh niên là lực lượng hậu bị của Đảng, là nguồn bổ sung sức mạnh dồi dào cho Đảng.

II- Tiếp tục đẩy mạnh phong trào “Ba xung kích làm chủ tập thể”, góp phần thực hiện thắng lợi Kế hoạch Nhà nước 5 năm (1981 - 1985)

Bước vào thực hiện Kế hoạch Nhà nước 5 năm (1981 - 1985), công tác giáo dục chính trị, tư tưởng được Tỉnh Đoàn coi trọng đặc biệt. Ngay từ đầu năm 1981, nhân dịp kỉ niệm 50 năm Ngày thành lập Đoàn (26/3/1931 - 26/3/1981), Tỉnh Đoàn đã tổ chức đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng trong đoàn viên, thanh niên, với nội dung: “*Tuổi trẻ với Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa*”. Nhân dịp kỉ niệm 91 năm ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh (19/5/1890 - 19/5/1981), Đoàn phát động cuộc thi tìm hiểu về Đảng, về Bác Hồ kính yêu, thu hút hàng vạn đoàn viên, thanh niên tham gia.

Trong 2 năm (1981 - 1982), tình hình kinh tế trên địa bàn Thái Nguyên suy giảm nghiêm trọng, tác động tiêu cực đến nhiều mặt của đời sống xã hội. Số học sinh bỏ học chiếm tỉ lệ khá cao. Do thiếu lương thực, tỉnh phải cho giải thể Trường Thanh niên dân tộc nội trú và Trường Thiếu nhi vùng cao... Nhiệm vụ đặt ra cho toàn Đảng bộ và nhân dân

các dân tộc trên địa bàn là phải đẩy mạnh sản xuất, hoàn thành thắng lợi kế hoạch 5 năm (1981 - 1985).

Sau Hội nghị Tỉnh uỷ (2/1981) bàn biện pháp thực hiện Chỉ thị 100 (13/1/1981) của Ban Bí thư Trung ương Đảng, các cấp bộ Đoàn phối hợp với ngành Nông nghiệp và các hợp tác xã vận động đoàn viên, thanh niên tham gia học tập. Hơn 6 vạn đoàn viên, thanh niên là xã viên hợp tác xã nông nghiệp rất phấn khởi đón nhận Chỉ thị 100; các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đều có biện pháp và đổi mới phương thức hoạt động cho phù hợp với cơ chế quản lý mới. Nhiều tổ chức cơ sở Đoàn ở các huyện và thành phố vận động đoàn viên, thanh niên tham gia phong trào "*Thanh niên với cánh đồng cao sản*", thành lập các Đội chuyên giống, Đội khoa học kỹ thuật và nhiều công trình thanh niên về thủy lợi, về phân bón, giao thông đồng ruộng phục vụ sản xuất. Đặc biệt, từ sau khi Hội nghị lần thứ 4 (5/1982) Ban Chấp hành Trung ương Đoàn thông qua Chương trình hành động cách mạng của Đoàn, các cấp bộ Đoàn tích cực vận động, tổ chức đoàn viên, thanh niên trong tỉnh đẩy mạnh mọi mặt hoạt động trên các lĩnh vực.

Trong chiến dịch làm phân bón, từ năm 1981 đến năm 1983, cán bộ, đoàn viên, thanh niên toàn tỉnh đã làm được 50 vạn tấn phân hữu cơ. Nhiều tập thể và cá nhân điển hình tiên tiến xuất hiện. Đó là tập thể đoàn viên, thanh niên các huyện Phú Bình, Đồng Hỷ, Đại Từ, Định Hoá, thành phố Thái Nguyên; là nữ Bí thư Đoàn xã Thịnh Đức (huyện

Đồng Hỷ, nay thuộc thành phố Thái Nguyên) trong một chiến dịch đã làm được 27 tấn phân.

Tổ chức Đoàn còn đảm nhận các công trình thủy lợi loại nhỏ, như công trình đê Hà Châu (huyện Phú Bình), hồ nước Đoàn Ủy (huyện Đại Từ), mương Nam Cường (Võ Nhai). Đặc biệt, Đoàn đã tổ chức đoàn viên, thanh niên tham gia lao động để hoàn chỉnh hệ thống kênh mương cấp 2, 3 hồ Núi Cốc.

Với khí thế phong trào *"Ba xung kích làm chủ tập thể"* do Đoàn phát động, hàng vạn đoàn viên, thanh niên công nhân sôi nổi đăng kí thi đua hoàn thành vượt mức kế hoạch. Mỗi năm có hơn 16.000 đoàn viên, thanh niên đã hoàn thành vượt mức kế hoạch Nhà nước từ 5 đến 60 ngày. Đặc biệt, sau khi có Quyết định 25/CP, 26/CP (21/1/1981) của Chính phủ về việc mở rộng trả lương, khoán lương sản phẩm cho người lao động, Tỉnh Đoàn đã chỉ đạo tổ chức Đoàn trong các xí nghiệp, nhà máy sáng tạo các hình thức hoạt động phong phú, phù hợp với cơ chế quản lí mới; đáng chú ý là *"Tuần, tháng thanh niên quản lí"*, *"Công trình thanh niên khoán gọn"*, *"Xe máy thanh niên"*. Trong 3 năm (1981 - 1983) đã có 2.000 *"Công trình thanh niên khoán gọn"* và *"Xe, máy thanh niên"*, thu hút hàng vạn đoàn viên thanh niên tham gia. Ngoài tác dụng giáo dục, tập hợp đoàn kết thanh niên, phục vụ kịp thời nhiệm vụ chính trị của Đảng, của Đoàn, những hoạt động của Đoàn Thanh niên còn góp phần bảo đảm kế hoạch sản xuất công nghiệp trong tỉnh và

mang lại hiệu quả kinh tế cao. Trong số đó, đáng chú ý là công trình Tường chắn đất của Đoàn Công ty Xây lắp I, trị giá 109.000 đồng; các công trình xây dựng xưởng Colê xuất khẩu 1,5 triệu chiếc/năm; công trình thiết kế và lắp đặt lò luyện cốc than gầy của Đoàn Công ty Gang Thép Thái Nguyên,... Ngoài ra, Đoàn còn tổ chức chi viện Công trình Thanh niên cộng sản Nhà máy nhiệt điện Phả Lại. Qua 3 năm (1981- 1983) phát động phong trào, các cơ sở Đoàn đã tập hợp và ủng hộ 2.000 cán cuộc và nhiều vật tư khác, trong đó có trang thiết bị cho hai câu lạc bộ thanh niên, trị giá 30.000 đồng.

Phong trào phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật, nhận thêm việc khó, việc mới, làm thêm giờ được phát động rộng rãi trong đoàn viên, thanh niên, công nhân viên các nhà máy, xí nghiệp. Khẩu hiệu *"Mỗi kỹ sư một đề tài nghiên cứu, mỗi cán bộ công nhân một sáng kiến"* trở thành hành động thực tế của mỗi cán bộ, đoàn viên, thanh niên công nhân. Trong 3 năm (1981 - 1983), đoàn viên, thanh niên công nhân toàn tỉnh đã có 2.980 sáng kiến cải tiến kỹ thuật, làm lợi cho Nhà nước hơn 10 triệu đồng. Điển hình là Công ty Gang Thép Thái Nguyên đã phát huy được 976 sáng kiến làm lợi cho Nhà nước 2.438.000 đồng. Từ trong phong trào thi đua, xuất hiện nhiều tấm gương tiêu biểu, say mê nghiên cứu, cải tiến kỹ thuật, thể hiện ý chí tiến thủ. Đó là Trần Văn Thát - đoàn viên Chi đoàn Xưởng sửa chữa cơ điện, trong 3 năm đã có gần 20 sáng kiến cải

tiến kĩ thuật, làm lợi cho Nhà nước 10.000 đồng; là kĩ sư Nguyễn Văn Thành - đoàn viên Đoàn Xí nghiệp Xây dựng đường, trong 3 năm đã có 28 sáng kiến, v.v...

Bên cạnh việc phát huy sáng kiến, áp dụng kĩ thuật vào sản xuất, các cơ sở Đoàn còn tiết kiệm vật tư, tiền vốn, phế liệu, phế phẩm, tiết kiệm năng lượng để phục vụ sản xuất. Thực hiện chiến dịch thu hồi vỏ bao xi măng do Trung ương Đoàn phát động, đoàn viên, thanh niên toàn tỉnh đã thu hồi được 50 vạn vỏ bao xi măng, 1.500 tấn sắt, thép vụn, 53 tấn kim loại màu và hàng nghìn lít xăng, dầu, làm lợi cho Nhà nước được 4 triệu đồng. Đoàn Công ty Xây lắp II, Đoàn Xí nghiệp Xây lắp III và Đoàn Công ty Xây dựng Bắc Thái là những đơn vị đạt thành tích xuất sắc, được Trung ương Đoàn tặng Cờ thi đua.

Phong trào *"Ôn lí thuyết, luyện tay nghề, rèn tác phong, thi thợ giỏi"* được duy trì và phát triển. Tổ chức Đoàn Thanh niên trong các nhà máy, xí nghiệp thường xuyên động viên đoàn viên, thanh niên tích cực học tập, rèn luyện, nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ. Toàn tỉnh có 23 cơ sở Đoàn trong các xí nghiệp công nghiệp, hằng năm đều tổ chức thi tay nghề cho đoàn viên, thanh niên và chọn được 1.720 thợ giỏi. Tiêu biểu là tuổi trẻ Đoàn Công ty Gang thép Thái Nguyên, Đoàn Công ty Xây dựng Bắc Thái, Đoàn Công ty Xây lắp II, v.v...

Hưởng ứng phong trào *"Tuổi trẻ anh hùng bảo vệ Tổ quốc"*, trong 3 năm (1981 - 1983), toàn tỉnh có hàng vạn lá

đơn của đoàn viên, thanh niên tình nguyện xin nhập ngũ; hơn 14.000 đoàn viên, thanh niên đã hăng hái lên đường bảo vệ Tổ quốc, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ mà Đảng và quân đội giao phó. Ngày lên đường ra quân thực sự là ngày hội của tuổi trẻ.

Đoàn viên, thanh niên trong các lực lượng vũ trang với cuộc vận động *“Phát huy bản chất tốt đẹp, nâng cao sức chiến đấu”* đã lập nhiều thành tích xuất sắc trong phong trào thi đua *“Quyết thắng”*. Trong 3 năm (1981 - 1983), toàn tỉnh đã có 163 *“Chi đoàn Quyết thắng”*, đặc biệt có 5 *“Chi đoàn Quyết thắng”* xuất sắc được Tổng cục Chính trị tặng Cờ thi đua và được Trung ương Đoàn tặng Bằng khen, tiêu biểu là các chi đoàn Đại đội 2 thuộc Đoàn cơ sở Phòng Tham mưu, chi đoàn Đại đội 19 Đoàn cơ sở E 750; trên 4.000 lượt đoàn viên đạt danh hiệu *“Đoàn viên Quyết thắng”*. Trong số đó, tiêu biểu là nữ đoàn viên Trịnh Thị Lâm - Chiến sĩ thuộc Đoàn cơ sở Hậu cần tỉnh, vừa làm nhiệm vụ thủ kho của đơn vị, vừa chăn nuôi đàn lợn tập thể, vẫn hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ; là đoàn viên Nguyễn Văn Hữu - Chiến sĩ Kiểm soát quân sự Đoàn cơ sở Phòng Tham mưu, kiên quyết không nhận tiền hối lộ của kẻ gian.

Thực hiện chương trình *“Tuổi trẻ xung kích bảo vệ an ninh Tổ quốc”*, đoàn viên, thanh niên trong lực lượng Công an luôn thể hiện vai trò xung kích trên mặt trận chống tiêu cực, nêu cao tinh thần cảnh giác cách mạng, dũng cảm chiến đấu, góp phần bảo vệ an ninh chính trị, trật tự xã hội

và cuộc sống yên bình cho nhân dân. Việc phối hợp 3 lực lượng: Thanh niên Công an, Thanh niên Quân đội và Thanh niên địa phương được mở rộng. Qua phong trào, nhiều tấm gương sáng xuất hiện, nổi lên là đoàn viên Nguyễn Ngọc Sang - Công an huyện Đại Từ và đoàn viên Dương Văn Hoa tay không đã bắt được kẻ gian có vũ khí, bảo vệ tài sản Nhà nước, tính mạng của nhân dân. Hai đồng chí đã được Trung ương Đoàn tặng Huy chương "*Tuổi trẻ dũng cảm*".

Phong trào thi đua xây dựng "*Tập thể học sinh xã hội chủ nghĩa*" tiếp tục được đẩy mạnh trong các trường học. Đặc biệt, sau khi có Nghị quyết cải cách giáo dục của Bộ Chính trị và cuộc vận động "*Tăng cường giáo dục đạo đức cách mạng trong trường học*", các cơ sở Đoàn trong các trường học đã có nhiều hình thức và biện pháp giáo dục đoàn viên, thanh niên theo 5 điều Bác Hồ dạy. Quán triệt nguyên lý giáo dục: Học đi đôi với hành, giáo dục kết hợp với lao động sản xuất, nhà trường gắn liền với xã hội, đoàn viên, thanh niên các trường Đại học, Trung học chuyên nghiệp triển khai thực hiện nhiều đề tài nghiên cứu khoa học có giá trị ứng dụng vào thực tiễn sản xuất và phục vụ đời sống của nhân dân. Nhiều tập thể và cá nhân đã nêu cao tinh thần vượt khó, say mê nghiên cứu nhiều công trình khoa học có giá trị; đáng chú ý là đoàn viên, thanh niên Trường Đại học Nông nghiệp 3, với 7 đề tài cấp Nhà nước, trong đó có công trình đưa giống lúa mới vào Hợp tác xã nông nghiệp Đông Quan (xã Yên Lãng huyện Đại Từ) đã đưa năng suất

lúa bình quân cả năm lên 85 tạ/ha. Trường Đại học Y khoa Bắc Thái đã có 45 đề tài nghiên cứu, trong đó có 12 đề tài do thanh niên chủ trì...

Những năm 80 thế kỉ XX đã chứng kiến sự chuyển biến mạnh mẽ của phong trào xây dựng *"Tập thể học sinh xã hội chủ nghĩa"* và *"Tập thể giáo viên xã hội chủ nghĩa"* trong các trường học. Riêng trong 3 năm (1981 - 1983), toàn tỉnh đã có 208 lượt chi đoàn được công nhận là *"Tập thể học sinh xã hội chủ nghĩa"* và 15 lượt chi đoàn giáo viên được công nhận là *"Tập thể giáo viên xã hội chủ nghĩa"*; điển hình là Đoàn Trường Công nhân cơ điện Việt Bắc, Chi đoàn 11B Trường Phổ thông cấp III huyện Đông Hỷ, Chi đoàn Chuyên tu Văn 3 Trường Cao đẳng Sư phạm Việt Bắc, Chi đoàn Giáo viên Khoa Trồng trọt Trường Đại học Nông nghiệp 3.

Với khẩu hiệu *"Toàn Đoàn chăm sóc, giáo dục thiếu niên nhi đồng, toàn Đoàn chăm lo xây dựng Đội"*, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã quan tâm thích đáng đến việc chăm sóc giáo dục thiếu niên, nhi đồng. Đoàn thường xuyên lựa chọn các cán bộ, đoàn viên có năng lực để đào tạo thành các cán bộ phụ trách các Chi đội trong khối các trường học. Đoàn đã phối hợp với ngành Giáo dục cử hơn 6.000 giáo viên có nhiệt tình và năng lực để phụ trách Đội ở các trường phổ thông cấp II.

Trong 3 năm (1981 - 1983), toàn tỉnh đã có 1.500 lượt Chi đội được công nhận là Chi đội mạnh. Mỗi năm trong

thời gian này có hơn 10 vạn em đạt danh hiệu "*Cháu ngoan Bác Hồ*", hơn 5.000 em đội viên lớn tuổi được tổ chức làm lễ trưởng thành lên Đoàn. Phong trào "*Kế hoạch nhỏ*", "*Khách sạn khăn quàng đỏ*" được thiếu niên và nhi đồng toàn tỉnh tích cực tham gia sôi nổi với nhiều hình thức phong phú, như thu nhặt thóc rơi, thu góp phế liệu, giấy vụn, chai, lọ, sắt, thép... bán lấy tiền để làm quỹ Đội. Chỉ tính trong hai năm (1981 - 1982), thiếu nhi toàn tỉnh đã góp gần 20.000 đồng gửi vào tài khoản "*Kế hoạch nhỏ xây dựng*". Tiêu biểu cho phong trào này là Liên Chi đội các Trường Phổ thông cấp II Đội Cấn, Trưng Vương (Thành phố Thái Nguyên), Tân Khánh, Đào Xá (Phú Bình), Đông Cao, Thắng Lợi (Phổ Yên), Minh Lập, Huống Thượng (Đồng Hỷ). Phong trào "*Công tác Trần Quốc Toản*" vừa có tác dụng giáo dục vừa là một hình thức hoạt động xã hội có ý nghĩa của tổ chức Đội. Hàng năm, thiếu nhi toàn tỉnh đã đóng góp được hàng vạn ngày công, hàng nghìn bó củi để giúp đỡ các gia đình thương binh, liệt sĩ, các gia đình bộ đội neo đơn và những gia đình có hoàn cảnh khó khăn. Ngoài ra, các em còn tham gia thi tiếng hát trên làn sóng phát thanh tranh giải "*Hoa phượng đỏ*" do Đài Phát thanh Trung ương phối hợp với Trung ương Đoàn, Bộ Giáo dục tổ chức. Kết quả trong hai năm (1981 - 1982), thiếu nhi của tỉnh giành 2 giải Nhất, 2 giải Nhì và 6 giải Ba.

Phong trào văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao phát triển mạnh mẽ, rộng khắp, trở thành một nhu cầu không thể

thiếu trong đời sống văn hoá tinh thần của đoàn viên, thanh niên. Phần lớn các chi đoàn và Đoàn cơ sở đã tổ chức được phong trào múa hát tập thể các ca khúc truyền thống. Điển hình là các tập ca khúc của Đoàn trường Cao đẳng Sư phạm Việt Bắc, Đoàn Nhà máy Y cụ Phổ Yên, Đoàn trường Đại học Y khoa Bắc Thái.

Thông qua các phong trào, tổ chức Đoàn không ngừng được củng cố và phát triển. Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ IV và các Chỉ thị 02, 03 của Ban Bí thư Trung ương Đoàn, công tác xây dựng Đoàn được đẩy mạnh, trọng tâm là nâng cao chất lượng tổ chức Đoàn cơ sở và chất lượng đoàn viên. Các cấp bộ Đảng cũng thường xuyên quan tâm chỉ đạo, coi đây là nhiệm vụ cấp thiết nhằm giáo dục thế hệ trẻ thành những con người mới xã hội chủ nghĩa, phát triển toàn diện. Trong 3 năm (1981 - 1983), thông qua việc xây dựng tổ chức Đoàn cơ sở, chất lượng đoàn viên đã được nâng lên rõ rệt. Trong tổng số 450 tổ chức Đoàn cơ sở, 4.270 chi đoàn và 80.700 đoàn viên qua phân loại, có 270 (60%) tổ chức Đoàn cơ sở và 2.562 (60%) chi đoàn vững mạnh, 56.490 (70%) đoàn viên đủ tư cách. Đến hết quý I năm 1983, đã có 140 cơ sở tiến hành trao Thẻ Đoàn viên cho 13.070 đồng chí. Công tác phát triển đoàn viên mới đã được tổ chức Đoàn quan tâm, chỉ đạo chặt chẽ nên đã thu được những kết quả đáng khích lệ. Trong 3 năm (1981 - 1983) đã có 30.550 thanh niên và thiếu niên lớn tuổi được kết nạp, tăng thêm sức mạnh cho các tổ chức Đoàn cơ

sở. Tuy nhiên, trong công tác xây dựng Đoàn, nhiều cơ sở chưa đáp ứng được yêu cầu; công tác phát triển đoàn viên mới có nơi, có lúc chưa chú trọng đúng mức về chất lượng. Nhiều cơ sở Đoàn yếu kém, nhất là ở nông thôn, chưa tự mình phấn đấu vươn lên.

Giữa lúc công tác Đoàn và phong trào thanh niên trên toàn tỉnh đang có nhiều chuyển biến tích cực, Đại hội đại biểu Đoàn toàn tỉnh lần thứ III được tổ chức (4/1983). Đại hội nhận định: Trong 3 năm qua kể từ Đại hội lần thứ II, công tác Đoàn và phong trào thanh niên tỉnh ta, dưới sự lãnh đạo trực tiếp của Tỉnh ủy, sự chỉ đạo thường xuyên của Trung ương Đoàn, đã đạt được nhiều thành tích xuất sắc trên mặt trận lao động sản xuất, chiến đấu và sẵn sàng chiến đấu.

Trên cơ sở đó, Đại hội thông qua phương hướng, nhiệm vụ của Đoàn và phong trào thanh niên toàn tỉnh trong những năm tới là *“Phát huy mạnh mẽ vai trò chính trị của Đoàn, quyền làm chủ tập thể, vai trò xung kích và sáng tạo của tuổi trẻ. Thanh niên Bắc Thái quyết tâm học tập và rèn luyện để nhanh chóng trưởng thành, trở thành lớp người mới làm chủ tập thể xã hội chủ nghĩa, phát triển toàn diện. Ra sức xây dựng và củng cố tổ chức Đoàn vững mạnh, đẩy mạnh phong trào “Ba xung kích làm chủ tập thể”. Thực hiện tốt 5 chương trình hành động cách mạng của Đoàn, góp phần thực hiện thắng lợi những mục tiêu trong Nghị quyết Đại hội tỉnh Đảng bộ Bắc Thái lần thứ IV”*.

Đại hội đã bầu Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn gồm 31 đồng chí; Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn gồm 11 đồng chí. Đồng chí Nguyễn Hữu Dung được bầu làm Bí thư Tỉnh Đoàn; các đồng chí Dương Văn Lương và Trần Văn Thoa làm Phó Bí thư.

Đại hội đại biểu Đoàn toàn tỉnh lần thứ III là một sự kiện quan trọng, đánh dấu một giai đoạn phát triển mới của tổ chức Đoàn và phong trào thanh niên trong tỉnh.

Quán triệt tinh thần Chỉ thị 14 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về *“Tăng cường giáo dục truyền thống cách mạng cho thế hệ trẻ”*, Nghị quyết Hội nghị lần thứ 6 của Ban Chấp hành Trung ương Đoàn (khóa IV) về Nhiệm vụ công tác của Đoàn và Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ III, Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn đã triển khai *“Cuộc hành quân theo bước chân những người anh hùng”*. Đây là một phương thức giáo dục truyền thống cách mạng thông qua các hoạt động cụ thể rất phong phú và hấp dẫn, thu hút đông đảo đoàn viên, thanh niên tham gia; góp phần khơi dậy trong các tầng lớp thanh niên niềm tự hào với những thành quả cách mạng đã đạt được, tự hào với các thế hệ đi trước từng hi sinh biết bao xương máu để giành lại nền độc lập, thống nhất cho đất nước.

“Cuộc hành quân theo bước chân những người anh hùng” được thực hiện qua hai chặng đường: Chặng thứ nhất mang tên *“Chiến dịch Điện Biên Phủ”*, kết thúc vào dịp kỉ niệm lần thứ 30 Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ

(5/1954 - 5/1984); Chặng thứ hai mang tên "*Chiến dịch Hồ Chí Minh toàn thắng*", kết thúc nhân dịp kỉ niệm lần thứ 10 Đại thắng mùa Xuân 1975.

Ngày 18/8/1983, tại khu vực Bảo tàng Việt Bắc, Lễ xuất quân "*Cuộc hành quân theo bước chân những người anh hùng*" được tổ chức với sự tham gia của hơn 10.000 cán bộ, đoàn viên, thanh niên các dân tộc trong toàn tỉnh. Sau lễ xuất quân, cuộc vận động đã nhanh chóng phát triển rộng khắp. 400 cơ sở ở 22 đơn vị trực thuộc, gồm 3.000 chi đoàn, đã tổ chức lễ xuất quân, thu hút trên 10 vạn đoàn viên thanh niên và 20 vạn đội viên thiếu niên, nhi đồng tham gia. Cuộc hành quân không chỉ phát triển cả bề rộng và chiều sâu, mà hình thức cũng rất phong phú, thiết thực, cụ thể. Chỉ tính riêng các huyện Phổ Yên, Phú Bình, Đồng Hỷ, thành phố Thái Nguyên, cán bộ, đoàn viên, thanh niên đã đóng góp 8 vạn ngày công trong các "*Công trình thanh niên cộng sản*". Đoàn viên, thanh niên trong các nhà máy, xí nghiệp đã phát minh 1.036 sáng kiến cải tiến kĩ thuật, làm lợi cho Nhà nước 2,3 triệu đồng. Đoàn viên, thanh niên khối trường học có 72 công trình mang tên "*Công trình kỉ niệm 30 năm chiến thắng Điện Biên Phủ*", trị giá 950.000 đồng.

Điều đáng chú ý là phong trào đã được các Chi đội Thiếu niên hưởng ứng rất tích cực. Trong chặng đường thứ nhất của cuộc hành quân, toàn tỉnh có 150/162 Liên Chi đội và 1.550 Chi đội mạnh, 12 vạn thiếu niên đạt danh hiệu "*Cháu ngoan Bác Hồ*", "*Chiến sĩ nhỏ Điện Biên*". Các em

thiếu niên cũng tùy theo từng điều kiện cụ thể mà tổ chức các cuộc “hành quân” trong học tập, tiết kiệm, làm kế hoạch nhỏ... Các em đã gửi vào tài khoản “Kế hoạch nhỏ” được 30.157 đồng, giúp đỡ các gia đình liệt sĩ 12.000 đồng và 6.000 công lao động. Toàn tỉnh có 900/1.500 Sao Nhi đồng hoạt động mạnh, 2.700 đội viên thiếu niên lớn tuổi đã được chuyển thẳng lên Đoàn...

Tất cả tình hình trên chúng tôi “Cuộc hành quân theo bước chân những người anh hùng” đã đem lại nhiều kết quả. Tại Hội nghị tổng kết “Cuộc hành quân theo bước chân những người anh hùng” toàn quốc tổ chức ở thành phố Đà Nẵng, Tỉnh Đoàn Bắc Thái được chọn là 1 trong 5 đơn vị xuất sắc. Thông qua “Cuộc hành quân theo bước chân những người anh hùng”, tổ chức Đoàn không ngừng được củng cố và phát triển. Toàn tỉnh có 85% đoàn viên đủ tư cách và gần 40.000 đoàn viên được nhận Thẻ Đoàn (đạt tỉ lệ 45%). Riêng khối trường học và công nghiệp đã căn bản hoàn thành công tác trao Thẻ Đoàn. Đáng chú ý là hệ thống kiểm tra các cấp bộ Đoàn được kiện toàn, trên 4.000 đoàn viên, thanh niên ưu tú được giới thiệu với Đảng, kết quả có 516 đoàn viên ưu tú được kết nạp Đảng. Công tác bồi dưỡng, đào tạo cán bộ chủ chốt cho Đoàn được các cấp ủy Đảng và cấp bộ Đoàn quan tâm đặc biệt. Trường Đoàn tỉnh phối hợp với các ban chuyên môn của Tỉnh Đoàn mở lớp tập huấn về chuyên môn, nghiệp vụ công tác Đoàn, về lí luận Mác – Lênin, cũng như về năng

lực và tổ chức lãnh đạo cho cán bộ Đoàn trong các trường phổ thông cấp III, Đoàn Ty Công nghiệp, các Tổng Phụ trách Đội...

Tiếp tục triển khai *Chương trình hành động cách mạng của Đoàn*, trong những năm 1983 - 1985, Chương trình "*Tuổi trẻ xung kích đẩy mạnh sản xuất lương thực và phát triển nông nghiệp*" đã thu hút mạnh mẽ thanh niên nông thôn tích cực tham gia, thực hiện thâm canh, tăng năng suất lúa. Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ IV với mục tiêu đến năm 1985 sản xuất được 23 vạn tấn lương thực, tuổi trẻ trong toàn tỉnh đã phát huy vai trò xung kích, góp phần cùng với các tầng lớp nhân dân thực hiện thắng lợi các mục tiêu kinh tế - xã hội.

Ngay từ đầu năm 1983, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đã ra Nghị quyết động viên tuổi trẻ xung kích trên mặt trận sản xuất lương thực, chủ yếu trên ba mặt diện tích, năng suất và sản lượng; đồng thời phát động chiến dịch làm phân bón với mục tiêu là 10 vạn tấn phân các loại. Phong trào "*Cánh đồng cao sản*" và "*tăng sản*" do thanh niên đảm nhận ngày càng lan rộng. Chỉ tính riêng 7 huyện: Đại Từ, Định Hoá, Đồng Hỷ, Phú Lương, Võ Nhai, Phú Bình, Phổ Yên và thành phố Thái Nguyên, diện tích lúa cao sản do thanh niên đảm nhận là 1.000 ha; mỗi héc ta lúa cao sản do thanh niên đảm nhận được bón trên 10 tấn phân. Một số nơi, điển hình là Trung Na (xã Tiên Hội huyện Đại Từ), Thanh Ninh (Phú Bình), mỗi héc ta được bón 15 tấn phân. Phong trào làm phân bón trong thanh niên còn lôi cuốn cả các em thiếu nhi

tham gia. Trong dịp nghỉ hè, các em thiếu nhi ở 7 huyện trên đã làm được 722.640 tấn phân; tiêu biểu là các huyện Đại Từ, đạt 22.354 tấn, huyện Phú Bình đạt 34.300 tấn... đều vượt chỉ tiêu đề ra.

Các đội xung kích của thanh niên trên mặt trận sản xuất nông nghiệp ngày càng phát triển. Năm 1983, toàn tỉnh có 120 đội xung kích, trong đó có 89 đội bảo vệ thực vật, 18 đội khoa học - kĩ thuật. Các lớp tập huấn về kĩ thuật cho đoàn viên, thanh niên được tổ chức, đã tạo nên một nguồn nhân lực trẻ có kiến thức và năng lực, giữ vai trò then chốt trên mặt trận sản xuất nông nghiệp. Ngoài ra, đoàn viên, thanh niên còn đảm nhận các công trình phục vụ công nghiệp được triển khai ở hầu hết các cơ sở Đoàn. Toàn tỉnh có 4 công trình thanh niên cấp huyện. Đáng chú ý là Đoàn Thanh niên các huyện đã kết hợp với Phòng Giao thông - Thủy lợi để tổ chức thanh niên vào các hoạt động cụ thể, như chiến dịch làm đường giao thông huyện Phú Bình, công trình đê của huyện Phổ Yên...

Bắc Thái là một tỉnh miền núi, trung du, có tiềm năng lớn về tài nguyên rừng và đất đai, có thế mạnh trong sản xuất nông nghiệp. Sản xuất lâm nghiệp với mũi nhọn là trồng rừng và xây dựng kinh tế đồi rừng là nhiệm vụ rất quan trọng trong sự phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh nhà. Hoạt động tích cực của đoàn viên, thanh niên đã góp phần tạo ra được một phong trào trồng cây trong toàn tỉnh, mà nổi bật là trồng cây phân tán. Tuy nhiên, việc chỉ đạo thanh niên trong hoạt động kinh tế đồi rừng

cũng còn có nhiều hạn chế, chưa định hình được hình thức tổ chức sản xuất, đặc biệt còn phụ thuộc vào chế độ chính sách, qui hoạch, qui vùng sản xuất...

Các cơ sở Đoàn trong các nhà máy, xí nghiệp với chương trình lao động sáng tạo và tiết kiệm đã phát huy vai trò xung kích lao động sáng tạo, khắc phục khó khăn, đẩy mạnh phong trào thi đua *"Lao động sáng tạo vượt mức kế hoạch Nhà nước"*. Hằng năm có 100% tổ chức Đoàn và từ 75% đến 80% thanh niên hoàn thành vượt mức kế hoạch. Các hình thức hoạt động của thanh niên ngày càng được đổi mới và có hiệu quả cao, như phong trào *"Ôn lý thuyết, luyện tay nghề, thi thợ giỏi"*, đảm nhận *"Công trình thanh niên"*. Trong thời gian 1983 - 1985, toàn tỉnh có 3.500 *"Công trình thanh niên khoán gọn"*. Thông qua thực tiễn sản xuất, trình độ chuyên môn, kỹ thuật của thanh niên ngày càng được nâng cao. Trong năm 1984, Tỉnh Đoàn đã đảm nhận *"Công trình hoàn chỉnh hệ thống kênh mương cấp 2, 3 hồ Núi Cốc"*. Đây là một trong hai công trình mũi nhọn của Đoàn do Ban Thường vụ các Huyện Đoàn Phú Bình, Đồng Hỷ, Phổ Yên, Thành Đoàn Thái Nguyên tổ chức chỉ đạo thực hiện. Sau một thời gian lao động khẩn trương, với 156.885 công, đào đắp 118.838 m³ đất, đá, công trình đã hoàn thành và đưa vào sử dụng. Đây là kết quả của sự kiên trì, khắc phục khó khăn, quyết tâm hoàn thành nhiệm vụ của tuổi trẻ Bắc Thái và cũng chính họ thực sự là lực lượng xung kích, góp phần vào việc hoàn thành các mục tiêu kinh tế - xã hội

của tỉnh. Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh và các ngành đã đánh giá cao vai trò của tổ chức Đoàn trong việc thực hiện nhiệm vụ chính trị của địa phương.

Phong trào “*Ôn lý thuyết, luyện tay nghề, thi thợ giỏi*” cũng ngày càng mở rộng trong các nhà máy, xí nghiệp, thu hút gần 40.000 lượt đoàn viên, thanh niên tham gia. Tỉnh Đoàn đã phối hợp với tổ chuyên môn tổ chức được 3 lần thi thợ giỏi trong hai ngành Xây dựng và Cơ khí, với 260 lượt đoàn viên, thanh niên tham gia. Kết quả có 28 đồng chí đạt thợ giỏi và ưu tú cấp tỉnh.

Vượt qua nhiều khó khăn, thiếu thốn, với vai trò xung kích, phát huy tính chủ động, sáng tạo và nêu cao ý thức tiết kiệm, nhiều tập thể Đoàn và cá nhân đoàn viên đã lập nên những thành tích xuất sắc, đáng tự hào. Từ năm 1983 đến năm 1985, với trên 5.000 sáng kiến cải tiến kỹ thuật (bằng 170% chỉ tiêu Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ III đề ra), cán bộ, đoàn viên, thanh niên trong tỉnh đã làm lợi cho Nhà nước 4 triệu đồng. Nhiều cá nhân xuất sắc tiêu biểu xuất hiện trong phong trào thi đua, nổi bật là các đồng chí Trần Đình Sến, Trần Quang Đường (Xí nghiệp Liên hiệp Gang thép), đồng chí Luyện (bộ phận Luyện kim màu) đã trở thành con chim đầu đàn trong phong trào phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật; là Trần Văn Tuấn - đoàn viên Lâm trường Đồng Hỷ, 5 năm liền đều hoàn thành kế hoạch trước thời hạn 40 ngày, 4 năm liền là *Chiến sĩ thi đua*.

Thực hiện Nghị quyết liên tịch số 02/NQ-LT ngày 17/1/1983 về việc vận động thanh niên toàn tỉnh tích cực thi đua lao động sản xuất và thực hành tiết kiệm để gửi tiền vào quỹ tiết kiệm xã hội chủ nghĩa "*Vì tương lai đất nước và tuổi trẻ*", Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đã triển khai xuống tận các cơ sở Đoàn; trực tiếp chỉ đạo các cơ sở vận động đoàn viên, thanh niên dành tiền thưởng, tiền lương để gửi tiết kiệm... Các cơ sở Đoàn Phổ Yên, Phú Bình, Thành phố Thái Nguyên, Công ty Gang Thép Thái Nguyên, Đoàn Công ty Xây lắp I là những đơn vị vận động đoàn viên, thanh niên gửi được nhiều tiền tiết kiệm. Kết quả đã có hàng vạn thanh niên gửi tiền tiết kiệm với số dư là 10.007.000 đồng.

Cùng với *Chương trình lao động và sáng tạo, tiết kiệm*, các cơ sở Đoàn đã triển khai một cách mạnh mẽ Chương trình tham gia hướng nghiệp và giải quyết việc làm cho thanh niên.

Tỉnh Đoàn đã chủ động chỉ đạo các cấp bộ Đoàn kết hợp chặt chẽ với các ngành, chính quyền tổ chức các hình thức lao động sản xuất, giải quyết việc làm cho thanh niên.

Do nhận thức đúng và có những biện pháp sáng tạo, nên công tác giải quyết việc làm cho thanh niên trong những năm 1983 - 1985 đạt được nhiều kết quả. Thực hiện Quyết định 126-CP của Hội đồng Bộ trưởng, trong năm học 1983 - 1984, Đoàn đã chủ động phối hợp với nhà

trường tổ chức giáo dục hướng nghiệp, kĩ thuật tổng hợp cho học sinh với nhiều hình thức và biện pháp, như liên kết giữa trường học với các nhà máy, hợp tác xã và địa phương... Hình thức này đã góp phần làm phong phú thêm nội dung giáo dục, đồng thời gắn thực tế sản xuất với đời sống xã hội và đạt hiệu quả tốt. Trong năm 1983, Tỉnh Đoàn đã phối hợp với Sở Giáo dục làm tốt công tác giáo dục hướng nghiệp trong các trường phổ thông cấp III, đáng chú ý là xưởng Trường Phổ thông cấp III Phổ Yên, Trường vừa học vừa làm Gang Thép Thái Nguyên. Đến năm 1984, với Chương trình tham gia giải quyết việc làm cho thanh niên, 5.830 đoàn viên, thanh niên trên địa bàn tỉnh đã có việc làm.

Việc thực hiện Chương trình An ninh quốc phòng với nhiệm vụ chiến đấu và sẵn sàng chiến đấu bảo vệ Tổ quốc đã được các cấp bộ Đoàn chỉ đạo chặt chẽ. Đặc biệt, từ sau khi có Nghị quyết liên tịch giữa Trung ương Đoàn và Bộ Nội vụ, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn cùng với Sở Công an tỉnh đã tiến hành triển khai thực hiện cùng với Nghị quyết 128 của Hội đồng Bộ trưởng.

Trước hết để củng cố tổ chức, Tỉnh Đoàn đã có một đồng chí công an biệt phái sang làm công tác an ninh quốc phòng; 11/11 huyện, thành Đoàn cũng có các đồng chí công an biệt phái sang giúp tổ chức Đoàn triển khai thực hiện Chương trình dưới nhiều hình thức phong phú, như *"Đội Thanh niên xung kích an ninh"*, *"Đội Thanh niên*

xung kích bảo vệ tài sản xã hội chủ nghĩa", "Đội Thanh niên tự quản trong các trường đại học", "Đội Thanh niên bảo vệ các hợp tác xã nông nghiệp", "Đội Thiếu niên sao đỏ ở các trường phổ thông cơ sở". Các hình thức hoạt động này vừa có ý nghĩa chính trị, vừa có tác dụng tập hợp lực lượng giáo dục, rèn luyện đoàn viên, thanh niên. Hình thức kết hợp "Ba lực lượng" đã có tác dụng giáo dục tốt, tăng cường mối quan hệ giữa thanh niên quân đội, thanh niên công an và thanh niên địa phương. Huyện Phú Bình, Định Hóa thông qua hình thức kết nghĩa đã hoàn thành các công trình giao thông, thủy lợi. Các xã Phúc Chu (Định Hóa), Lương Phú, Tân Kim (Phú Bình) là những đơn vị điển hình về công tác vận động, tổ chức thanh niên làm lực lượng xung kích đấu tranh bảo vệ tài sản xã hội chủ nghĩa. Trong năm 1984, toàn tỉnh có 500 chi đoàn tiến hành tổ chức kết nghĩa phối hợp ba lực lượng.

Bước sang năm 1985, công tác an ninh quốc phòng đã có những chuyển biến mạnh mẽ cả về chất và lượng. Tổng số Đội Thanh niên xung kích và Thanh niên kiểm tra đã tăng hơn năm 1984 (101 Đội Thanh niên xung kích với 1.552 đội viên, 113 Đội Thanh niên kiểm tra với 3.300 đội viên).

Phong trào "Vì điểm tựa tiền tiêu" được thanh niên trong tỉnh tham gia rất tích cực và sôi nổi. Thanh niên trong các lực lượng quân đội và công an đã nêu cao tinh thần cảnh giác, không ngừng học tập và rèn luyện, sẵn sàng chiến đấu cao, góp phần quan trọng vào việc giữ gìn an

ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội. Từ trong phong trào, đã xuất hiện nhiều tập thể và cá nhân xuất sắc, nổi bật là Đoàn Trại giam Phú Sơn (Công an tỉnh), Trường Quân sự tỉnh và Đoàn Phòng Tham mưu (Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh); các đoàn viên Nguyễn Văn Tuấn và Nguyễn Tiến Quốc (Công an tỉnh) đã nêu cao tinh thần dũng cảm, sáng tạo trong việc truy bắt tội phạm.

Đi đôi với công tác an ninh trật tự xã hội, tổ chức Đoàn còn động viên tuổi trẻ trong toàn tỉnh sẵn sàng nhập ngũ lên đường bảo vệ Tổ quốc. Kết quả là năm nào tỉnh cũng đạt 100% chỉ tiêu giao quân, đặc biệt năm 1985 toàn tỉnh hoàn thành xuất sắc chỉ tiêu giao quân, với tỉ lệ 100,68%; điển hình là các huyện Định Hóa, Đại Từ, Phú Bình...

Từ sau Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ III, Tỉnh Đoàn đã chỉ đạo triển khai đợt tuyên truyền kết quả Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ IV ở tất cả các cấp bộ Đoàn. Đợt tuyên truyền đã giúp cho đoàn viên, thanh niên nhận thức một cách sâu sắc về nhiệm vụ và mục tiêu kinh tế - xã hội của Đảng và Nhà nước trong chặng đường đầu tiên của thời kì quá độ. Từ đó xác định động cơ, thái độ, sự quyết tâm phấn đấu cho mỗi cán bộ đoàn viên, thanh niên.

Từ năm 1983, Tỉnh Đoàn đã tiến hành đợt sinh hoạt chính trị rộng khắp ở tất cả các cơ sở Đoàn với chủ đề *"Tôi - người đoàn viên, thanh niên cộng sản"*, đã thu hút 2.300 chi đoàn với 30.000 đoàn viên, thanh niên tham gia,

điển hình là Trường Cao đẳng Sư phạm Việt Bắc với chủ đề “*Tôi - người giáo viên vùng cao*”. Đây là những hình thức sinh hoạt chính trị phù hợp với học sinh, sinh viên và thanh niên, trang bị cho họ những phẩm chất cần thiết để phục vụ Tổ quốc.

Phong trào thi đua xây dựng *Tập thể học sinh xã hội chủ nghĩa* và *Tập thể giáo viên xã hội chủ nghĩa* tiếp tục được đẩy mạnh. Nét nổi bật của phong trào thanh niên khối trường học năm học 1983 - 1984 là việc thực hiện Chỉ thị 95 của Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng về việc tổ chức lao động hè cho học sinh chuyên nghiệp ở các địa bàn trong toàn tỉnh. Trong 5 năm (1981 - 1985), có 728 tập thể thanh niên học sinh và giáo viên được công nhận là tập thể giáo viên và học sinh xã hội chủ nghĩa. Nhiều tập thể có thành tích xuất sắc, điển hình là Trường Đại học Y Bắc Thái, Khoa Điện Trường Đại học Cơ điện Thái Nguyên, Chi đoàn giáo viên Khoa Văn Trường Đại học Sư phạm Việt Bắc, Chi đoàn 10B Trường Phổ thông cấp III Đồng Hỷ...

Cuộc vận động xây dựng nếp sống văn hoá trong thanh niên được tổ chức Đoàn quan tâm chỉ đạo thực hiện. Toàn tỉnh đã có 587 cán bộ Đoàn được tập huấn, hướng dẫn về múa, 600 tốp ca khúc chính trị và Đội văn nghệ, trong đó có 98 tốp ca khúc chính trị thường xuyên biểu diễn ở các cơ sở. Năm 1985 là năm có nhiều sự kiện lớn: 55 năm Ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, 95 năm Ngày sinh của Bác Hồ kính yêu, 40 năm Ngày thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà (nay là Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt

Nam)... Bởi vậy, ở tất cả các cơ sở Đoàn đều tổ chức biểu diễn văn nghệ, múa hát, tạo nên một không khí vui tươi, lành mạnh.

Công tác chăm sóc, giáo dục thiếu niên, nhi đồng tiếp tục được 234 các cơ sở Đoàn quan tâm và chỉ đạo một cách chặt chẽ. Tổ chức Đoàn của các cơ sở đã chủ động hướng dẫn, giáo dục, động viên các em hăng hái thi đua rèn luyện học tập, theo các chủ đề: *“Chào mừng 10 năm Chiến dịch Hồ Chí Minh toàn thắng”*, *“Làm theo lời Bác dạy, 40 năm đất nước nở hoa, mừng Đội ta trưởng thành”*... Ngoài việc thi đua học tập và rèn luyện theo các chủ đề trên, các em còn tích cực tham gia vào các phong trào *“Nghìn việc tốt”*, *“Kế hoạch nhỏ”* cũng như các hoạt động tổ chức thu nhặt phế liệu, trồng cây được liệu, thu được hàng trăm ngàn đồng để mua sắm đồ dùng học tập, gửi vào tài khoản *“Khách sạn khăn quàng đỏ”*, *“Khu Di tích lịch sử Kim Đồng”* 100.000 đồng. Phong trào trồng cây phủ xanh đất trống đồi núi trọc cũng được phát động, thu hút đông đảo thiếu niên tham gia. Riêng năm 1984 - 1985, thiếu niên trong toàn tỉnh đã trồng được 159.312 cây lấy gỗ và cây ăn quả, đóng góp 159.312 ngày công trong phong trào mở hội hoa đăng bắt bướm, đem lại màu xanh cho hàng nghìn ha lúa. Trong năm học 1984 - 1985, toàn tỉnh có 462.050 thiếu niên đạt danh hiệu *“Cháu ngoan Bác Hồ”*; trong đó có 2 em Hà Thị Hải Yến, Nguyễn Thị Hương (thành phố Thái Nguyên), Nông Văn Luyện (huyện Võ Nhai) được đi dự Trại hè quốc tế; 13.808 em được kết nạp vào Đoàn.

Cùng với công tác giáo dục thiếu niên, nhi đồng, cuộc vận động xây dựng tổ chức cơ sở Đoàn đã có những bước chuyển biến mạnh mẽ. Công tác củng cố và nâng cao chất lượng hoạt động của Đoàn được coi trọng, đặc biệt từ khi có Nghị quyết 03 của Ban Chấp hành Trung ương Đoàn về công tác tổ chức. Nhờ đó, số cơ sở Đoàn yếu kém từ 10% (năm 1981), đến năm 1985 đã giảm xuống 6,8% trong tổng số cơ sở Đoàn toàn tỉnh. Hầu hết các cấp bộ Đoàn đã gắn việc nâng cao chất lượng đoàn viên với việc trao Thẻ Đoàn.

Do có nhiều thành tích xuất sắc trong sự nghiệp xây dựng, phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, nên trong 2 năm liền (1984 - 1985), Tỉnh Đoàn đã được Trung ương Đoàn tặng Cờ luân lưu, trở thành đơn vị lá cờ đầu của phong trào thanh niên khu vực Đồng bằng và Trung du Bắc Bộ.

Tóm lại, trải qua 10 năm sau ngày đất nước thống nhất (1975 - 1985), trong điều kiện có nhiều khó khăn do thiên tai, địch họa gây ra, phát huy truyền thống cách mạng của các thế hệ cha, anh, tuổi trẻ Thái Nguyên luôn nêu cao vai trò xung kích, hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được Đảng và Nhà nước giao phó. Từ trong thực tiễn sản xuất và chiến đấu, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, cán bộ, đoàn viên, thanh niên Thái Nguyên từng bước trưởng thành. Đây chính là một trong những nhân tố quan trọng đảm bảo cho Đoàn Thanh niên tỉnh tiếp tục phát huy vai trò xung kích trong sự nghiệp đổi mới.

Chương V

ĐOÀN THANH NIÊN CỘNG SẢN HỒ CHÍ MINH VÀ PHONG TRÀO THANH NIÊN TỈNH THÁI NGUYÊN TRONG 10 NĂM ĐẦU THỰC HIỆN ĐƯỜNG LỐI ĐỔI MỚI CỦA ĐẢNG (1986 - 1996)

I- Công tác Đoàn và phong trào thanh niên trên địa bàn tỉnh trong những năm đầu thực hiện đường lối đổi mới của Đảng (1986 - 1990)

Bước vào nửa sau những năm 80 của thế kỉ XX, đất nước ta lâm vào tình trạng khủng hoảng kinh tế - xã hội. Bước sang năm 1986, bối cảnh quốc tế và trong nước có những diễn biến phức tạp, nhất là sai lầm của cuộc tổng điều chỉnh giá, lương, tiền (9/1985) ồ ạt, với mức độ lớn, dồn dập trong một thời gian ngắn đã gây ra cú sốc lớn cả về kinh tế, đời sống và tâm lí xã hội, đẩy tình hình kinh tế, xã hội nước ta vốn đã khó khăn càng sa vào suy giảm trầm trọng. Đồng tiền mất giá nhanh chóng, giá cả thị trường tăng vọt. Trên địa bàn Thái Nguyên, trong quý I năm 1986, giá cả thị trường thành phố Thái Nguyên tăng bình quân 23,5% mỗi tháng. Tiền lương thực tế giảm sút nghiêm trọng. Nhà nước không kiểm soát được thị trường. Vật tư cho sản xuất nông nghiệp, công nghiệp và tiêu thụ công nghiệp chỉ đáp ứng được từ 45% đến 50% nhu cầu. Sản xuất trì trệ, lưu thông ách tắc, đời sống nhân dân khó

khăn gay gắt hơn trước. Trong Đảng và trong nhân dân có tâm trạng bi quan, thiếu tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng và Nhà nước về kinh tế.

Trong bối cảnh đó, với vai trò là “*rường cột*”, là những “*chủ nhân tương lai*” của đất nước, tổ chức Đoàn và đoàn viên, thanh niên trong tỉnh đã không quản gian khó, quyết vượt qua mọi khó khăn trong công việc cũng như trong cuộc sống, hoàn thành xuất sắc những mục tiêu, nhiệm vụ đặt ra. Trước hết, về công tác giáo dục, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đưa ra các biện pháp giáo dục một cách toàn diện cho đoàn viên, thanh niên. Các nội dung giáo dục (trí, đức, thể, mỹ) đều được các cấp bộ Đoàn trong tỉnh triển khai một cách đồng bộ, tập trung, có chất lượng, hiệu quả rõ rệt. Nhân dịp kỉ niệm lần thứ 55 ngày thành lập Đoàn (26/3/1931 - 26/3/1986), các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã tổ chức tốt đợt sinh hoạt chính trị giáo dục truyền thống cho đoàn viên, thanh niên với chủ đề *Hành quân theo chân Bác* do Tỉnh Đoàn phát động, góp phần nâng cao nhận thức, tư tưởng tình cảm cho đoàn viên, thanh niên, đồng thời ngày càng phát huy có hiệu quả sức mạnh tổng hợp của các ngành trong công tác giáo dục.

Thực hiện Chỉ thị 79 của Ban Bí thư Trung ương Đảng và chỉ đạo của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về việc đóng góp ý kiến vào bản tóm tắt dự thảo các văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc và Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ V, dưới sự lãnh

đạo trực tiếp của các cấp ủy Đảng, ngay từ mùa Xuân năm 1986, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã tổ chức đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng trong đoàn viên thanh niên với chủ đề *"Tuổi trẻ với Đại hội Đảng"*, lời cuốn 70% số cơ sở Đoàn tham gia. Kết quả toàn tỉnh có 7 vạn đoàn viên tham gia thảo luận và góp ý kiến vào hai bản dự thảo văn kiện nói trên. Đi đầu trong đợt sinh hoạt chính trị này là các đơn vị Thành Đoàn Thái Nguyên, Huyện Đoàn Định Hóa, Đoàn Công ty Gang Thép Thái Nguyên, Đoàn Trường Đại học Y.

Thiết thực chào mừng kỷ niệm lần thứ 55 ngày thành lập Đoàn, chào mừng Đại hội Đảng các cấp, hầu hết các tổ chức cơ sở Đoàn trong tỉnh đều tổ chức Hội diễn văn nghệ với chủ đề *"Tiếng hát dâng Đảng"*. Các Huyện Đoàn, Thành Đoàn phát động phong trào múa hát tập thể, triển khai các điệu múa tới từng đoàn viên, thanh niên. Đặc biệt, lần đầu tiên Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn phối hợp với sở Thể dục - Thể thao tổ chức thành công Giải bóng đá trẻ toàn tỉnh, Giải chạy Việt dã Tiền Phong lần thứ 22 và Giải chạy vì hòa bình với qui mô toàn tỉnh.

Ngoài ra, thực hiện Kế hoạch 89 của Hội đồng Bộ trưởng (nay là Chính phủ), Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn còn phối hợp với các ngành Công an và Quân sự bước đầu làm tốt công tác giáo dục thanh, thiếu niên chậm tiến. Ngay từ đầu năm 1986, sau khi chỉ đạo triển khai thí điểm ở các

phường Đồng Quang, Gia Sàng (thành phố Thái Nguyên), thị trấn Chùa Hang (huyện Đồng Hỷ), Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tập trung chỉ đạo Thành Đoàn Thái Nguyên và Huyện Đoàn Đồng Hỷ tiến hành tổ chức các đợt khảo sát, phân loại, giáo dục các đối tượng thanh, thiếu niên chậm tiến trên địa bàn. Kết quả, địa bàn thành phố Thái Nguyên có hơn 400 thanh, thiếu niên chậm tiến được tập hợp giúp đỡ, nên đã có 250 em có tiến bộ rõ nét, 130 em không còn những vi phạm lớn, gần 100 thanh, thiếu niên đã được giải quyết việc làm và xung phong vào các Đội Thanh niên xung kích an ninh.

Trong sản xuất nông, lâm nghiệp, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đã đảm nhận công trình trồng rừng cấp tỉnh, với diện tích 12 ha, huy động gần 6.000 lượt đoàn viên, thanh niên tham gia. Theo chỉ đạo của Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn, các Huyện Đoàn, Thành Đoàn đã chỉ đạo các tổ chức Đoàn cơ sở xây dựng các mô hình hoạt động sản xuất theo từng lĩnh vực, bước đầu đạt hiệu quả tốt cả về kinh tế và giáo dục. Tiêu biểu là mô hình làm kinh tế đồi rừng của tổ chức Đoàn cơ sở Đức Lương (Đại Từ), Quyết Tiến (thành phố Thái Nguyên); mô hình thâm canh, vượt khoán của của tổ chức Đoàn cơ sở Vạn Thọ (Đại Từ); mô hình đội chuyên bảo vệ thực vật của tổ chức Đoàn cơ sở Tân Đức (Phú Bình); mô hình thanh niên sản xuất giống lúa mới có năng suất cao của tổ chức Đoàn cơ sở Trung Thành (Phổ Yên).

Các Huyện Đoàn Đại Từ, Phú Bình, Phổ Yên và Thành Đoàn Thái Nguyên là những đơn vị đi đầu trong việc xây dựng các mô hình đoàn viên, thanh niên xung kích, đi đầu trên mặt trận sản xuất nông nghiệp, với hơn 500 tổ, đội chuyên trách và bán chuyên trách làm thủy lợi, thâm canh tăng năng suất cây trồng và bảo vệ thực vật. Trên địa bàn tỉnh, bình quân mỗi Huyện Đoàn, Thành Đoàn đã có từ 60% đến 70% số tổ chức cơ sở Đoàn xã có công trình thanh niên; trong đó, Thành Đoàn Thái Nguyên là đơn vị làm tốt nhất mô hình này.

Trên mặt trận sản xuất công nghiệp và lưu thông phân phối, các tổ chức Đoàn cũng đã đẩy lên phong trào thi đua sôi nổi trong đoàn viên, thanh niên. Đoàn Mỏ than Phấn Mễ đảm nhận công trình nạo vét 1 vạn mét khối bùn, góp phần khai thác thành công 6 vạn tấn than trong 6 tháng đầu năm 1986, hoàn thành chỉ tiêu khai thác than cả năm. Đoàn Liên đoàn Địa chất số 1 đảm nhận công trình khoan thép 650; Đoàn Công ty Xây lắp II đảm nhận công trình đường dây tải điện 6KVA ...

Trên mặt trận phân phối lưu thông, các tổ chức Đoàn đã xây dựng được 5 quầy hàng thanh niên; tích cực tham gia cùng với công đoàn, chính quyền tổ chức kiểm tra quản lý thị trường, đấu tranh chống tiêu cực, chống đầu cơ buôn lậu. Trong các trường học, các tổ chức Đoàn quan tâm, chú

trọng triển khai phong trào thi đua dạy tốt và học tốt. Trong các trường trung học phổ thông, với các mô hình Câu lạc bộ thanh niên 20 điểm 10 và 60 điểm giỏi đã thu hút đông đảo đoàn viên, thanh niên tham gia. Điển hình là Câu lạc bộ thanh niên 20 điểm 10 và 60 điểm giỏi của Đoàn Trường Trung học phổ thông Phổ Yên đã có tới 200 hội viên, Đoàn Trường Phổ thông vừa học vừa làm thành phố Thái Nguyên đã có tới 156 hội viên. Tổ chức Đoàn trong các trường cao đẳng, đại học và trung học chuyên nghiệp trên địa bàn tỉnh làm tốt việc tổ chức, động viên sinh viên tích cực tham gia nghiên cứu khoa học. Trong các trường học đã xuất hiện nhiều tấm gương đoàn viên là sinh viên say mê nghiên cứu khoa học. Đó là, đoàn viên Vi Thị Thanh Thủy - sinh viên Trường Đại học Y với đề tài "*Xét nghiệm ung thư từ tế bào*"; đoàn viên Đào Văn Phương - sinh viên trường Đại học Nông nghiệp 3 với đề tài "*Những nhân tố ảnh hưởng tới năng suất của cam*"; Chi đoàn giáo viên Cơ điện trường Đại học công nghiệp Thái Nguyên với đề tài "*Chế độ dây chuyền chế biến sản*"... Trong năm 1986, chỉ riêng trường Đại học Y đã có 5 đề tài nghiên cứu khoa học của sinh viên là đoàn viên, thanh niên được nhận giải thưởng của Ngành Y học toàn quốc.

Trong công tác quốc phòng và an ninh, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh làm tốt nhiệm vụ giáo dục, động viên đoàn viên, thanh niên hăng hái lên đường nhập ngũ, bảo vệ Tổ

quốc. Trong thành tích vượt 3% chỉ tiêu hai đợt tuyển quân năm 1987 của quân và dân trong tỉnh, có sự đóng góp to lớn của các cấp bộ Đoàn trên địa bàn tỉnh. Trong công tác hậu phương quân đội, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh thường xuyên tổ chức thăm hỏi và giúp đỡ các gia đình thương binh, liệt sĩ, gia đình có công với cách mạng. Nhiều tổ chức cơ sở Đoàn trên địa bàn tỉnh đã xung phong đảm nhiệm việc tu sửa nghĩa trang liệt sĩ.

Chăm sóc, giáo dục thiếu niên, nhi đồng là một nhiệm vụ quan trọng được các cấp bộ Đoàn trong toàn tỉnh quan tâm chỉ đạo và tổ chức thực hiện. Các Huyện Đoàn Định Hóa, Đại Từ, Thành Đoàn Thái Nguyên là đơn vị làm rất tốt việc tổ chức cho các em thiếu niên, nhi đồng tham quan dã ngoại, hành quân cắm trại tại các khu di tích lịch sử; tổ chức các cuộc thi tìm hiểu về truyền thống, về Bác Hồ. Việc tổ chức xây dựng Chi đội mạnh, Liên đội mạnh trong nhà trường và việc chỉ đạo các hoạt động của Đội ở ngoài nhà trường cũng được các cấp bộ Đoàn trong tỉnh quan tâm tổ chức thực hiện.

Công tác xây dựng, củng cố tổ chức Đoàn của các cấp bộ Đoàn trong tỉnh năm 1986 cũng đạt nhiều kết quả tốt. Toàn tỉnh có 70% tổ chức Đoàn cơ sở, 75% Chi đoàn đạt tiêu chuẩn vững mạnh; 80% đoàn viên đủ tư cách; 69.129 đoàn viên được nhận Thẻ Đoàn viên. Công tác phát triển

đoàn viên mới được đẩy mạnh. Chỉ riêng đợt kết nạp đoàn viên *Lớp Đại hội Đảng VI* do Tỉnh Đoàn phát động, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã giáo dục, bồi dưỡng kết nạp được 16.150 đoàn viên mới, trong đó có 9.025 đội viên lớn tuổi lên Đoàn. Về công tác tham gia xây dựng Đảng, thực hiện Chỉ thị 79 của Ban Bí thư Trung ương Đảng và chỉ đạo của Tỉnh ủy về việc đóng góp ý kiến vào bản tóm tắt dự thảo văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI và dự thảo văn kiện Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ V, cùng với 67.520 ý kiến của đảng viên trong Đại hội Đảng các cấp và hàng vạn ý kiến của quần chúng nhân dân, Đoàn Thanh niên tỉnh đã có 7 vạn đoàn viên tham gia thảo luận, đóng góp ý kiến vào hai dự thảo văn kiện nói trên.

Từ ngày 21 đến ngày 25/10/1986, tại thành phố Thái Nguyên, Tỉnh ủy triệu tập Đại hội Đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ V để thảo luận, đóng góp ý kiến vào bản dự thảo Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá V trình Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI của Đảng, bầu Đoàn đại biểu Đảng bộ tỉnh đi dự Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI; thảo luận Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh khoá IV và quyết định phương hướng, mục tiêu kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh giai đoạn 5 năm từ 1986 đến 1990. Với tinh thần *Nhìn thẳng vào sự thật, đánh giá đúng sự thật, nói rõ sự thật và thực hiện đổi mới tư duy, nhất là tư duy về kinh tế*, Đại hội Đại biểu

Đảng bộ tỉnh lần thứ V đã khẳng định những thành tựu đã đạt được, chỉ rõ những khuyết điểm, yếu kém trên từng lĩnh vực công tác của tỉnh. Về hoạt động của các đoàn thể quần chúng (trong đó có Đoàn Thanh niên), Đại hội chỉ rõ : *Chủ yếu dừng lại ở hoạt động bề nổi, chưa có chiều sâu. Công tác động viên chính trị, giáo dục chính trị tư tưởng chưa nhạy bén và thường xuyên. Nội dung giáo dục chưa phù hợp với từng đối tượng, chưa sâu sắc và triệt để, nên chưa phát huy đầy đủ quyền làm chủ tập thể của nhân dân lao động...* ⁽¹⁾. Đại hội ra Nghị quyết nhấn mạnh nội dung, nhiệm vụ đối với công tác Đoàn là “*Cần tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục nhằm định hướng lí tưởng, xây dựng nếp sống lành mạnh, có đạo đức cho đoàn viên, thanh niên. Đoàn cần có nhiều phong trào hành động cách mạng để thu hút, tập hợp thanh niên*”.

Tiếp theo Đại hội Đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ V, từ ngày 15 đến ngày 18/12/1986, tại Hà Nội đã diễn ra Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI của Đảng. Đại hội ra Nghị quyết đánh giá đúng vai trò của các thành phần kinh tế, có quan điểm mới và chủ trương mới về cơ chế quản lý kinh tế, kiên quyết tập trung xóa bỏ chế độ tập trung, quan liêu, bao cấp, nhấn mạnh sự thống nhất giữa chính sách kinh tế và chính sách xã hội; chỉ rõ đường lối đổi mới toàn diện đất

⁽¹⁾ Dẫn theo: *Lịch sử Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên. Tập 2 (1965 - 2000)*, tr. 233.

nước, trọng tâm là đổi mới về kinh tế. Nghị quyết Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ VI của Đảng đã đem lại niềm tin và hi vọng cho tuổi trẻ và nhân dân ta.

Bước sang năm 1987, trong bối cảnh trên địa bàn tỉnh “sản xuất phát triển chậm, tình hình phân phối lưu thông vẫn rối ren, giá cả thị trường tiếp tục tăng với tốc độ nhanh, đồng lương thực tế của người lao động tiếp tục giảm sút; tiêu cực xã hội có diễn biến phức tạp; đời sống của nhân dân còn gặp nhiều khó khăn; có lúc có nơi ở mức độ rất gay gắt, tư tưởng của quần chúng và một bộ phận cán bộ, đảng viên có những biểu hiện bi quan, lo lắng, giảm lòng tin”⁽¹⁾, thực hiện hai nhiệm vụ trọng tâm là đổi mới một phần công tác tổ chức, cán bộ, công tác giáo dục chính trị tư tưởng và đổi mới hoạt động của Đoàn trên các lĩnh vực đời sống, xã hội, quan tâm đến những lợi ích chính đáng của tuổi trẻ do Trung ương Đoàn chỉ đạo, các cấp bộ Đoàn và tuổi trẻ Thái Nguyên đã phát huy tốt vai trò xung kích, đi đầu trong việc thực hiện ba chương trình kinh tế (sản xuất lương thực, thực phẩm; sản xuất hàng tiêu dùng và sản xuất hàng xuất khẩu) do Trung ương đề ra. Thực hiện chương trình sản xuất lương thực, thực phẩm, để đảm bảo nước phục vụ sản xuất nông nghiệp, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã lấy nhiệm vụ xung kích xây dựng các công

⁽¹⁾ Báo cáo (số 01BC/BT ngày 27/1/1988) Tổng kết công tác năm 1987 của Tỉnh ủy Bắc Thái, trang 1.

trình thủy lợi làm nhiệm vụ trọng tâm. Trong năm 1987, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã vận động, huy động hàng nghìn đoàn viên, thanh niên tham gia làm thủy lợi. Nhờ đó, toàn tỉnh đã xây dựng xong và đưa vào sử dụng ba công trình thủy lợi, gồm hồ Phú Xuyên (huyện Đại Từ); hệ thống bơm Linh Sơn (huyện Đồng Hỷ); hệ thống bơm Động Đạt (huyện Phú Lương) đảm bảo cung cấp đủ nước tưới cho 673 ha ruộng từ một vụ lúa thành ruộng hai vụ lúa (trong đó, hồ Phú Xuyên đảm bảo cung cấp đủ nước tưới cho 250 ha; hệ thống bơm Linh Sơn đảm bảo cung cấp đủ nước tưới cho 290 ha; hệ thống bơm Động Đạt đảm bảo cung cấp đủ nước tưới cho 133 ha). Ngoài ba công trình thủy lợi đã hoàn thành và đưa vào sử dụng, lực lượng đoàn viên, thanh niên trong tỉnh tiếp tục thi công các công trình thủy lợi Trạm bơm tiêu úng Cống Táo (huyện Phổ Yên); Hệ thống kênh mương hồ Bình Sơn (thị xã Sông Công). Đoàn viên, thanh niên các huyện miền núi trong tỉnh làm được 52 công trình thủy lợi nhỏ, đảm bảo tưới tiêu nước cho hơn 730 ha ruộng. Nhờ có nhiều công trình thủy lợi được xây dựng xong và đưa vào sử dụng, nên trong sản xuất lương thực, thực phẩm năm 1987 của tỉnh đã từng bước khắc phục được tình trạng hạn hán gay gắt gây ra.

Năm 1987, đội ngũ cán bộ cán bộ chủ chốt của Tỉnh Đoàn có nhiều thay đổi. Đầu năm, đồng chí Dương Văn Lương, Phó Bí thư Tỉnh Đoàn được cử đi học tại Trường

Đảng cao cấp Nguyễn Aí Quốc. Tiếp theo, tháng 3/1987, đồng chí Nguyễn Hữu Dung, Tỉnh ủy viên - Bí thư Tỉnh Đoàn được Ban Thường vụ Tỉnh ủy ra Nghị quyết điều động đi làm Phó Trưởng ban Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy.

Theo Nghị quyết của Ban Thường vụ Tỉnh ủy, đầu tháng 4/1987, đồng chí Nguyễn Hữu Dung bàn giao toàn bộ công tác Đoàn do mình phụ trách cho đồng chí Trịnh Đức Ngu, Phó Bí thư Tỉnh Đoàn.

Đầu tháng 11/1987, tại thành phố Thái Nguyên, Tỉnh Đoàn tổ chức Đại hội Đại biểu Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh toàn tỉnh lần thứ IV. Đánh giá kết quả hoạt động của Đoàn và phong trào thanh niên toàn tỉnh trong những năm từ 1983 đến 1987, Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn khóa III trình bày tại Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ IV khẳng định: *Trong bối cảnh thế giới có nhiều diễn biến phức tạp; kinh tế, xã hội trong nước, trong tỉnh lâm vào khủng hoảng, nhưng tuổi trẻ toàn tỉnh đã tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, tiếp tục kế thừa và phát huy những truyền thống tốt đẹp của các thế hệ cha anh, giữ vững những phẩm chất cách mạng của người đoàn viên Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, tha thiết được đứng trong hàng ngũ của Đảng, được sinh hoạt trong các tổ chức của Đoàn, của Hội. Trên tất cả các lĩnh vực sản xuất của tỉnh, đoàn viên, thanh niên vẫn là lực lượng lao*

động quan trọng, tạo ra khối lượng sản phẩm hàng hóa, của cải vật chất đáng kể...

Đại hội ra Nghị quyết nhấn mạnh ba nội dung và biện pháp cơ bản của công tác Đoàn và phong trào thanh niên toàn tỉnh nhiệm kỳ 1987 - 1990: *Thứ nhất, tăng cường giáo dục lý tưởng cộng sản chủ nghĩa và đạo đức cách mạng, bồi dưỡng tinh thần và năng lực làm chủ cho thanh niên. Thứ hai, tạo ra một phong trào hành động cách mạng sôi nổi, liên tục, đều khắp trong thanh niên. Thi đua thực hiện thắng lợi các mục tiêu kinh tế - xã hội của tỉnh Đảng bộ mà trọng tâm là ba chương trình kinh tế lớn của Đảng. Thứ ba, làm tốt công tác giáo dục thiếu niên nhi đồng, xây dựng Đội ngày càng vững mạnh.*

Về công tác xây dựng tổ chức Đoàn, một nhân tố cực kì quan trọng, mang tính quyết định tới sự thành bại của công tác Đoàn và phong trào thanh niên, Nghị quyết Đại hội chỉ rõ phải tập trung vào năm nội dung chính: *Một là, nâng cao sức chiến đấu của tổ chức Đoàn cơ sở và chất lượng đoàn viên. Hai là, nâng cao năng lực chỉ đạo thực tiễn của cơ quan thường trực Huyện Đoàn và cấp tương đương. Ba là, xây dựng, qui hoạch, đào tạo đội ngũ cán bộ Đoàn đáp ứng được yêu cầu kế thừa và đổi mới các hoạt động của Đoàn. Bốn là, tích cực thực hiện Cuộc vận động toàn Đoàn tham*

gia xây dựng Đảng. Năm là, đổi mới công tác chỉ đạo của các cấp bộ Đoàn.

Đại hội đã bầu được Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn khóa IV, gồm 33 Ủy viên, nhưng do phát hiện và kết luận một số ít đồng chí trong Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn khóa III đã vận động bầu cử sai nguyên tắc bằng việc phát tán tờ rơi, nên thực hiện sự chỉ đạo của Thường trực Tỉnh ủy, Hội nghị lần thứ nhất Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn khóa IV, các đồng chí đã trúng cử vào Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn khóa IV liên quan đến việc vận động bầu cử sai nguyên tắc đã rút khỏi Ban Chấp hành. Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn khóa IV còn 29 ủy viên. Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn khóa IV bầu Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn gồm 11 đồng chí; trong đó, các đồng chí Dương Văn Lương được bầu làm Bí thư, Nguyễn Đức Hạnh được bầu làm Phó Bí thư Thường trực và Nguyễn Đức Hồng được bầu làm Phó Bí thư.

Tiếp theo, từ ngày 27 đến ngày 30/11/1987, tại Hà Nội đã diễn ra Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ V của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh. Đại hội đã đúc kết bốn bài học về công tác Đoàn và phong trào thanh niên, đồng thời đề ra phương hướng hoạt động của Đoàn trong thời gian tới. Đại hội quyết định tiếp tục phát triển phong trào *“Tuổi trẻ xung kích, sáng tạo xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”*, tập trung vào việc thực hiện bốn chương trình hành

động cách mạng do Trung ương Đoàn phát động. Đại hội đã nhất trí nêu cao quyết tâm thực hiện các khẩu hiệu “Sống, chiến đấu, lao động và học tập theo gương Bác Hồ vĩ đại”; “Đâu cần thanh niên có, việc gì khó có thanh niên”; “Sẵn sàng đi bất cứ đâu, làm bất cứ việc gì vì sự giàu mạnh của Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa và hạnh phúc của nhân dân”. Đại hội biểu thị quyết tâm xung kích, đi đầu trong công cuộc đổi mới đất nước do Đảng đề xướng và lãnh đạo của thế hệ trẻ Việt Nam. Trước yêu cầu của thực tiễn cách mạng, Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ V và Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ IV đã mở ra cho công tác Đoàn và phong trào thanh niên toàn tỉnh những hướng đi mới, sát thực, phù hợp hơn.

Bước sang năm 1988, năm bản lề của kế hoạch ba năm 1988 - 1990, tình hình kinh tế và xã hội của tỉnh vẫn chưa thoát ra được tình trạng khó khăn, bế tắc. Sản xuất kém phát triển và lúng túng trong việc chuyển sang cơ chế quản lý mới. Lưu thông phân phối tiếp tục rối ren, giá cả tăng nhanh, bội chi tiền mặt và bội chi ngân sách với mức độ nghiêm trọng và kéo dài; lương thực luôn luôn là vấn đề gay gắt không những ở khu vực Nhà nước mà cả ở nông thôn. Tình hình trật tự trị an có những diễn biến phức tạp và ngày càng xấu. Đời sống nhân dân ngày càng khó khăn, đặc biệt là đời sống của giáo viên, cán bộ y tế, cán bộ hưu và một bộ phận nông thôn thiếu ăn, khó khăn gay gắt; tư

tướng quần chúng không ổn định và thiếu tin vào khả năng lãnh đạo tổ chức thực hiện của các cấp.

Trong bối cảnh đó, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn chỉ đạo các cấp bộ Đoàn trong tỉnh tổ chức sinh hoạt chính trị Hội thảo xung quanh hai chủ đề *“Tuổi trẻ với công cuộc đổi mới vì sự giàu mạnh của đất nước”* và *“Tình hình đất nước và trách nhiệm của tuổi trẻ”*, thu hút 75% tổ chức cơ sở Đoàn ở tất cả các huyện, thành, thị Đoàn và các cơ sở Đoàn trực thuộc Tỉnh Đoàn tham gia; trong đó, khối trường học, số tổ chức Đoàn cơ sở tham gia sinh hoạt chính trị Hội thảo xung quanh hai chủ đề trên đạt 90%. Các cấp bộ Đoàn trong tỉnh còn tổ chức nhiều cuộc thi với các chủ đề khác nhau, phù hợp với từng đối tượng đoàn viên, thanh niên. Đáng chú ý là cuộc thi tìm hiểu Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI của Đoàn Thanh niên Liên hiệp xí nghiệp Gang thép Thái Nguyên, thu hút 3.000 cán bộ, đoàn viên, thanh niên tham dự; cuộc thi tìm hiểu Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ V của Đoàn Thanh niên khối trường học thu hút 5.000 đoàn viên, thanh niên tham gia; cuộc thi chuyên đề lý luận chính trị - xã hội của Đoàn thanh niên khối các trường đại học - cao đẳng thu hút 80% đoàn viên, thanh niên tham gia. Tổ chức Đoàn các trường đại học Y, đại học Nông nghiệp 3, đại học Sư phạm Việt Bắc; các đơn vị Luyện kim màu, Xây lắp II, Liên đoàn địa chất I và tổ chức Đoàn các huyện Đại Từ, Đồng Hỷ, Phú Bình,

232

thành phố Thái Nguyên là những đơn vị tổ chức tốt đợt sinh hoạt chính trị này.

Thông qua đợt sinh hoạt chính trị hội thảo mang tính giáo dục nhẹ nhàng, nhận thức chính trị của đội ngũ đoàn viên, thanh niên trong tỉnh được nâng lên rõ rệt. Sau đợt sinh hoạt chính trị, Ban thường vụ Tỉnh Đoàn phối hợp với Viện Nghiên cứu Thanh niên điều tra, khảo sát niềm tin và sự ủng hộ của đối tượng thanh niên miền núi trên địa bàn tỉnh vào đường lối đổi mới của Đảng. Kết quả điều tra, khảo sát có từ 70% đến 90% thanh niên ủng hộ và tin tưởng vào đường lối đổi mới đất nước do Đại hội toàn quốc lần thứ VI của Đảng đề ra.

Tháng 4/1988, Bộ Chính trị Ban Chấp hành Trung ương Đảng ban hành *"Nghị quyết 10 Về đổi mới quản lý kinh tế nông nghiệp"*. Từ kết quả công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho đoàn viên, thanh niên của các cấp bộ Đoàn từ tỉnh đến cơ sở, hàng vạn đoàn viên, thanh niên trong tỉnh đã xung kích, đi đầu trong việc thực hiện Nghị quyết 10 của Bộ Chính trị. Đến vụ đông xuân 1988 - 1989, toàn tỉnh đã có 83,5% số hợp tác xã thực hiện khoán gọn theo tinh thần Nghị quyết 10; riêng thành phố Thái Nguyên và các huyện Phú Bình, Phổ Yên, Định Hoá, Đại Từ, thị xã Sông Công, tỉ lệ số hợp tác xã thực hiện khoán gọn theo tinh thần Nghị quyết 10 của Bộ Chính trị là 100%. Thông qua thực hiện Nghị quyết 10, bộ máy quản lý trong các hợp tác xã được

tinh giản; lợi ích của người lao động được nâng lên từ 50% đến 55% sản phẩm làm ra, chưa kể phần vượt khoán. Đối với những hộ nông dân tự túc được giống, phân chuồng, sức kéo, thì quyền lợi được hưởng đạt từ 70% đến 80% sản phẩm làm ra. Là lực lượng lao động trẻ, cán bộ, đoàn viên, thanh niên trong tỉnh đã phát huy tốt vai trò xung kích, tích cực đi đầu trong việc thâm canh tăng vụ, góp phần tăng năng suất cây trồng, tăng hiệu quả kinh tế.

Tại huyện Phú Bình, Ban Chấp hành Huyện Đoàn huy động đoàn viên, thanh niên đảm nhận và hoàn thành tốt hai công trình thanh niên: Một là công trình đắp đê Hà Châu trị giá 32 triệu đồng, với tổng khối lượng đào đắp lên tới 11.300 mét khối đất, đá. Hai là công trình xây dựng đường điện 35 KVA của huyện trị giá 4,5 triệu đồng. Ban Thường vụ Huyện Đoàn chỉ đạo được 75% số chi đoàn trong huyện nhận khoán với hợp tác xã ruộng hoặc ao hồ, đồi rừng để sản xuất, hằng năm thu được từ 5 trăm nghìn đến 2 triệu đồng tiền quỹ Đoàn. Trên địa bàn huyện, các chi đoàn 4, 5, 6 (Đoàn xã Tân Đức), Chi đoàn Làng Vầu (Đoàn xã Tân Hòa), Chi đoàn xóm Chung (Đoàn xã Diêm Thụy), Chi đoàn xóm Vạn Già (Đoàn xã Bảo Lý) đã trở thành Chi đoàn triệu phú về quỹ Đoàn.

Trên mặt trận sản xuất nông, lâm nghiệp, trong địa bàn tỉnh đã xuất hiện ngày càng nhiều cán bộ, đoàn viên, thanh

niên năng động, sáng tạo, sản xuất và kinh doanh giỏi. Điển hình là đồng chí Vũ Thanh Lịch (Bí thư Đoàn xã Linh Sơn, huyện Đồng Hỷ) mạnh dạn chuyển đổi cơ cấu cây trồng (vụ đông trồng đỗ, súp lơ, tỏi và vụ hè thu cây lúa, trồng cà chua) nên chỉ với 1.800 mét vuông đất canh tác nhận khoán, từ chỗ gia đình chỉ cấy một năm hai vụ lúa, số thóc thu được chỉ đủ ăn trong 6 tháng, nay không những đã đủ ăn mà còn tích lũy được hàng triệu đồng mỗi năm. Đồng chí Lưu Thị Kim Nga (19 tuổi, lao động chính trong gia đình, đoàn viên phường Quán Triều, thành phố Thái Nguyên) đã vận dụng có hiệu quả cao mô hình sản xuất theo công thức vườn, ao, chuồng (VAC), nên 1 mẫu ruộng khoán, 4.000 mét vuông đất vườn, ao, mỗi năm thu được 5,5 triệu đồng.

Trong sản xuất công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp, ngoài việc khắc phục những khiếm khuyết trong cung cách làm ăn của cơ chế cũ để lại, đoàn viên, thanh niên là công nhân trong các xí nghiệp, đơn vị sản xuất đã nhanh chóng hòa nhịp với không khí đổi mới, không ngừng sáng tạo, phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật, nâng cao tinh thần trách nhiệm, gắn chặt lợi ích tập thể với lợi ích cá nhân, không ngừng tăng năng suất và chất lượng của sản phẩm.

Thông qua phong trào "sản xuất, kinh doanh giỏi", nhiều đoàn viên, thanh niên ở các xí nghiệp đã tham gia

vào công tác quản lý, trình độ quản lý đã được nâng lên rõ rệt; nhiều đồng chí cán bộ Đoàn cơ sở đã được đề bạt làm đội trưởng sản xuất, quản đốc phân xưởng. Chỉ riêng thành phố Thái Nguyên đã có hơn 100 cán bộ, đoàn viên, thanh niên là những cán bộ quản lý sản xuất (từ tổ trưởng sản xuất trở lên) trẻ và giỏi.

Việc tổ chức Đoàn tham gia quản lý xí nghiệp, với nhiều hoạt động thiết thực đã góp phần ổn định và phát triển sản xuất kinh doanh của xí nghiệp. Tổ chức Đoàn ở các xí nghiệp Luyện Kim màu, Gang Thép, Xây lắp 2, Xây dựng đường Bắc Thái, Xí nghiệp cầu Bắc Thái, Điện Sông Công..., đã thực sự cùng với xí nghiệp sắp xếp lại tổ chức, bố trí lao động, tạo nguồn việc mới để giải quyết việc làm cho hàng ngàn lao động trẻ. Tổ chức Đoàn Thanh niên xí nghiệp Liên hiệp Gang Thép Thái Nguyên là đơn vị nổi bật trong hoạt động mũi nhọn nâng cao tay nghề, thi chọn thợ giỏi, ứng dụng tiến bộ khoa học vào sản xuất. Hằng năm, Ban Thường vụ Đoàn đều phối hợp chặt chẽ với bộ phận chuyên môn, tổ chức các hội thi “Thao diễn kỹ thuật, thi chọn thợ giỏi” với quy mô, chất lượng và hiệu quả kinh tế ngày càng cao. Riêng năm 1990, Đoàn tổ chức hội thi làm lợi cho xí nghiệp 132 triệu đồng, góp phần đào tạo hàng chục thợ giỏi ở các ngành nghề cho xí nghiệp. Tổ chức Đoàn các đơn vị Công ty Luyện Kim màu, Liên đoàn Địa chất số I, Mỏ than Núi Hồng..., có nhiều hoạt động

236

ngiên cứu, sáng tạo, ứng dụng khoa học kĩ thuật vào sản xuất. Đoàn viên Chi đoàn Thiếc (Xưởng Luyện Kim màu) có sáng kiến khử Axen trong chì, được thưởng 2,7 triệu đồng. Việc đăng kí và thực hiện các công trình thanh niên có hạch toán thường xuyên được xem như là một hình thức hoạt động sản xuất có hiệu quả của Đoàn. Trong hai năm 1989, 1990, Đoàn Xưởng Luyện Kim màu đã thực hiện được 12 công trình thanh niên; trong đó có công trình công nghệ luyện chì trị giá 12 triệu đồng. Đoàn Xí nghiệp xây dựng cầu Bắc Thái đi đầu trong việc khắc phục khó khăn, thực hiện 20 công trình, phần việc thanh niên, trị giá hơn 10 triệu đồng. Đoàn Mỏ than Núi Hồng (huyện Đại Từ) thực hiện tốt các công trình thanh niên đại tu máy xúc, lắp đặt trạm biến áp 120 KVA và kéo 6km đường điện 35 KVA, với tổng trị giá 10 triệu đồng. Đoàn Xí nghiệp sửa chữa thiết bị Gang Thép thực hiện công trình thanh niên chế tạo 2 xe goòng, trị giá 30 triệu đồng... Nhìn chung, việc thực hiện các công trình thanh niên có hạch toán trong đoàn viên, thanh niên công nhân đã mang lại hiệu quả kinh tế khá lớn. Năm 1989, Đoàn trong các nhà máy, xí nghiệp thực hiện 150 công trình thanh niên, với tổng giá trị là 135 triệu đồng; năm 1990 thực hiện 120 công trình, tổng giá trị 150 triệu đồng...

Cùng với các tập thể xuất sắc là các tấm gương tiêu biểu trong sản xuất. Đó là, đồng chí Trần Quang Đường (Bí thư

Đoàn Nhà máy luyện cán thép Lưu Xá) với đề tài “*Khởi động và điều chỉnh tốc độ động cơ bằng phương pháp cuộn kháng*” có giá trị kinh tế cao, mỗi lần áp dụng đã làm lợi trị giá 11 triệu đồng. Đó là các đồng chí Đinh Quốc Thái, Phạm Việt Cường (Đoàn Nhà máy cán thép Gia Sàng); Hoàng Văn Khoa (Đoàn Liên đoàn Địa chất I), Lê Quảng Ba, Nguyễn Văn Tuấn (Đoàn Xí nghiệp Liên hiệp Luyện kim màu); Hoàng Văn Minh (Đoàn Nhà máy Diezen Sông Công)...

Trong những năm đầu thực hiện đường lối đổi mới của Đảng, công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên, nhi đồng trong khối trường học của tỉnh đã có những chuyển biến mới, được bổ sung thêm nhiều nội dung phong phú và đa dạng, có sức hấp dẫn và lôi cuốn các tầng lớp thanh, thiếu niên là học sinh, sinh viên. Các tập thể đoàn viên Chi đoàn lớp 11A Trường trung học phổ thông Lương Ngọc Quyến, Chi đoàn lớp 10G Trường trung học phổ thông vùng cao Việt Bắc, Chi đoàn lớp Cơ khí 40 và Chi đoàn lớp Đúc Trường Trung học Cơ khí Luyện kim là các tập thể đoàn viên điển hình tiên tiến xuất sắc trong phong trào xây dựng các tập thể “*Học sinh xã hội Chủ nghĩa*” và “*Thanh niên làm theo lời Bác*”. Trong các trường đại học phong trào nghiên cứu và ứng dụng khoa học kỹ thuật được đẩy mạnh. Nhân dịp kỷ niệm 100 năm ngày sinh của Bác Hồ kính yêu (19/5/1890 - 19/5/1990), Đoàn Trường Đại học Y phối hợp với lãnh đạo Nhà trường tổ chức thành công Hội

238

ngệ sáng tạo khoa học kỹ thuật của tuổi trẻ các trường Đại học Y - Dược toàn quốc, để lại nhiều ấn tượng sâu đậm, tốt đẹp cho các trường bạn, được Bộ Y tế và Trung ương Đoàn đánh giá cao.

Công tác Đoàn và phong trào thanh niên trong các lực lượng vũ trang nhân dân tỉnh tiếp tục đẩy mạnh thực hiện phong trào làm theo “*Sáu điều Bác Hồ dạy lực lượng công an nhân dân*” và phong trào “*Xứng danh Bộ đội Cụ Hồ*”, góp phần tích cực vào kết quả xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân ngày càng vững mạnh, đảm bảo an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội trên địa bàn. Thực hiện Chỉ thị 135, đoàn viên, thanh niên trong lực lượng công an tỉnh đã phát hiện và phá thành công nhiều vụ án kinh tế nghiêm trọng. Năm 1990, tập thể đoàn viên, thanh niên trong lực lượng cảnh sát công an tỉnh đã phát hiện và khám phá thành công 24 vụ án kinh tế, thu hồi tài sản cho Nhà nước trị giá 395 triệu đồng; phát hiện và xử lý 44 vụ buôn bán hàng lậu, hàng cấm, thu 16,2 tấn đồng, 6kg thuốc phiện, 38 tấn xi măng và nhiều loại hàng lậu khác, trị giá 312 triệu đồng.

Trong những năm đầu thực hiện đường lối đổi mới của Đảng, công tác Đoàn và phong trào thanh niên trong lực lượng công an tỉnh tập trung tấn công, truy quét tội phạm, nhất là bọn tội phạm nguy hiểm, góp phần bảo vệ an toàn tính mạng và tài sản của nhân dân. Tiêu biểu cho tinh thần

kiên quyết tấn công, truy quét những tên tội phạm nguy hiểm, có lệnh truy nã của thanh niên lực lượng công an tỉnh thời kì này là đồng chí Nguyễn Văn Tiền⁽¹⁾, 29 tuổi, chiến sĩ đặc nhiệm phòng cảnh sát hình sự Công an tỉnh. Ngày 28/8/1990, Nguyễn Văn Tiền cùng đồng đội vượt hàng trăm cây số đường núi rừng hiểm trở để tấn công một bọn cướp nguy hiểm, có vũ khí đang lẩn trốn ở vùng rừng núi xã Lương Thượng, huyện Na Rì, tỉnh Bắc Thái (nay huyện Na Rì thuộc tỉnh Bắc Kạn). Khi phát hiện thấy tên Nguyễn Văn Vụ - một tên tội phạm nguy hiểm, hung hãn, có lệnh truy nã, đồng chí Nguyễn Văn Tiền đã lao vào vật lộn, đè được hắn xuống đất và tập trung khóa tay hắn lại. Khi đang tập trung khóa tay tên Nguyễn Văn Vụ, đồng chí Nguyễn Văn Tiền đã bị trúng đạn của tên Nguyễn Văn Hùng (một tên tội phạm hình sự nguy hiểm, có lệnh truy nã, là đồng bọn của tên Nguyễn Văn Vụ). Đồng chí Nguyễn Văn Tiền đã anh dũng hi sinh khi còn đang ở độ tuổi thanh niên. Tinh thần dũng cảm, kiên quyết tấn công tội phạm của người chiến sĩ công an trẻ tuổi Nguyễn Văn Tiền đã được Đảng, Nhà nước và nhân dân ghi nhận, truy tặng Huân chương Chiến công hạng Ba.

⁽¹⁾ Đồng chí Nguyễn Văn Tiền, sinh năm 1961; quê quán xã Tân Khánh, huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên; Chiến sĩ đặc nhiệm Phòng Cảnh sát Hình sự Công an tỉnh. Ngày 22/7/1998, Liệt sĩ Nguyễn Văn Tiền đã được truy tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân.

Công tác chăm sóc, giáo dục thiếu niên, nhi đồng trong những năm đầu thực hiện đường lối đổi mới của Đảng tiếp tục được các cấp bộ Đoàn trong tỉnh quan tâm. Nhân dịp kỉ niệm 100 năm ngày sinh của Bác Hồ kính yêu (19/5/1890 - 19/5/1990), Hội đồng Đội tỉnh tổ chức cuộc thi “*Bác Hồ với thiếu nhi Bắc Thái*” thu hút 25.000 em thiếu niên, nhi đồng dự thi, nhiều em làm bài dự thi tốt, đạt giải cao. Nhân dịp năm 1989 được chọn là “*Năm Thiếu nhi Việt Nam*”, nhiều tổ chức Đoàn trong tỉnh đã tổ chức “*Ngày lao động Cộng sản vì tương lai con em chúng ta*”; lập và phát triển “*Quỹ Tuổi thơ*”, xây dựng “*Nhà Thiếu nhi*”... Các hoạt động đó đã thực sự mang lại nhiều hiệu quả thiết thực trong công tác chăm sóc, giáo dục thiếu niên nhi đồng, góp phần nâng chất lượng hoạt động của công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu nhi của tỉnh lên một bước về chất.

II - Công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên và nhi đồng Thái Nguyên trong nửa đầu thập kỉ 90 (1991 - 1996)

Bước sang thập kỉ 90 của thế kỉ XX, tình hình thế giới và trong nước có nhiều chuyển biến phức tạp. Trên thế giới, chủ nghĩa xã hội tiếp tục lâm vào khủng hoảng nghiêm trọng, dẫn đến sự sụp đổ ở Liên Xô và các nước Đông Âu vào cuối năm 1991. Ở trong nước, công cuộc đổi mới đất nước do Đảng khởi xướng và lãnh đạo đã trải qua 5

năm, tuy đạt được nhiều thành tựu to lớn, nhưng cũng còn nhiều mặt hạn chế, yếu kém. Đất nước ta vẫn chưa thoát khỏi khủng hoảng về kinh tế - xã hội. Các thế lực thù địch bên ngoài và trong nước đã lợi dụng tình hình đó, tăng cường thực hiện âm mưu “diễn biến hoà bình”, ráo riết tấn công vào cách mạng nước ta. Trên địa bàn tỉnh, tình trạng tranh chấp đất đai diễn biến phức tạp. Tất cả các tình hình trên đã gây khó khăn không nhỏ cho công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu nhi cả nước nói chung, của tỉnh nói riêng.

Trong bối cảnh lịch sử ấy, ngày 13/3/1991, Bộ Chính trị Ban Chấp hành Trung ương Đảng (Khóa VI) ban hành Nghị quyết số 25/NQ - TW về *“Đổi mới và tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên”*. Nghị quyết khẳng định vị trí, vai trò của thanh niên trong công cuộc đổi mới đất nước là vô cùng quan trọng. Công tác thanh niên mang ý nghĩa chiến lược, mang tính quyết định tới tương lai của dân tộc và vận mệnh của Tổ quốc. Nghị quyết chỉ rõ các phương hướng, nội dung và giải pháp chủ yếu trong công tác thanh niên: *Một là, giải quyết việc làm. Hai là, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ. Ba là, tổ chức phong trào hành động cách mạng trong thanh niên. Bốn là, xây dựng Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh vững mạnh, mở rộng tập hợp, đoàn kết thanh niên. Năm là, tăng cường công tác thanh niên của Đảng, Nhà nước và các tổ chức xã hội.*

Thực hiện Nghị quyết số (25/NQ - TW, ngày 13/3/1991) của Bộ Chính trị, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đẩy mạnh công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho đoàn viên, thanh niên. Nhân dịp kỉ niệm 60 năm ngày thành lập Đoàn (26/3/1931 - 26/3/1991), Tỉnh Đoàn tổ chức thành công ba hoạt động lớn: Thứ nhất, tổ chức Đại hội Thanh niên tiên tiến toàn tỉnh lần thứ nhất, với sự tham dự của 140 đại biểu trẻ, đại diện cho hàng vạn thanh niên tiên tiến trong tỉnh. Thứ hai, tổ chức gặp mặt các thế hệ cán bộ Đoàn, tạo ra sự giao lưu tình cảm rất có ý nghĩa. Thứ ba, tổ chức cuộc thi truyền thống “Tuổi trẻ Bắc Thái tự hào và trách nhiệm”, thu hút hàng chục nghìn cán bộ, đoàn viên, thanh thiếu nhi trong tỉnh tham gia, tạo ra một không khí sinh hoạt chính trị sôi nổi trong tuổi trẻ toàn tỉnh.

Thành công của Tỉnh Đoàn trong việc tổ chức ba hoạt động lớn trên đã được Ban Thường vụ Tỉnh ủy ghi nhận, đánh giá là “Việc tổ chức các hoạt động kỉ niệm 60 năm ngày thành lập Đoàn đã có tác dụng giáo dục, tập hợp thanh niên trong toàn tỉnh”⁽¹⁾. Tiếp theo, nhân dịp kỉ niệm 50 năm ngày thành lập Đội Thiếu niên tiền phong Hồ Chí Minh (19/5/1941 - 19/5/1991), Hội đồng Đội tỉnh tổ chức cuộc thi “Thiếu nhi Bắc Thái mừng Đội ta 50 mùa hoa”, thu hút gần 2 vạn đội viên thiếu niên, nhi đồng toàn tỉnh tham gia.

⁽¹⁾ Theo Báo cáo (số 05 - BC/TU ngày 19/4/1991) công tác quý I năm 1991 của Tỉnh ủy Bắc Thái.

Từ giữa năm 1991, trong nước và trong tỉnh đã diễn ra hai sự kiện lịch sử quan trọng có tác động sâu sắc tới đời sống chính trị của tuổi trẻ Thái Nguyên. Một là, Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VII (họp từ ngày 24 đến ngày 27/6/1991 tại Thủ đô Hà Nội) đã thông qua Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kì quá độ lên chủ nghĩa xã hội và Chiến lược ổn định và phát triển kinh tế - xã hội đến năm 2000 vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, văn minh theo định hướng xã hội chủ nghĩa. Hai là, Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ VI, vòng 2 (họp từ ngày 26 đến ngày 29/9/1991 tại thành phố Thái Nguyên) đã tổng kết, đánh giá tình hình kinh tế, chính trị, xã hội diễn ra trên địa bàn tỉnh từ năm 1986 đến năm 1991; đề ra mục tiêu tổng quát trong 5 năm (1991 - 1995), nhấn mạnh “...*đổi mới phương thức hoạt động của các đoàn thể nhân dân đáp ứng được yêu cầu của công cuộc đổi mới*”⁽¹⁾.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VII và Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ VI (vòng 2), công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu nhi của tỉnh tập trung đẩy mạnh các hoạt động giáo dục chính trị tư tưởng cho các đối tượng đoàn viên, thanh niên. Tuy các hoạt động giáo dục chính trị tư tưởng của Đoàn vẫn còn lúng túng về nội dung và hình thức, nhiều hoạt động chỉ có

⁽¹⁾ Báo cáo chính trị của Tỉnh ủy tại Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Bắc Thái lần thứ VI, tháng 9/1991, tr. 22.

bề nổi, nhưng nó cũng góp phần khơi dậy trong đoàn viên, thanh niên Thái Nguyên tinh thần yêu nước và ý chí tự lực, tự cường.

Nhằm cụ thể hóa nội dung Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VII và Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ VI vào các chương trình hành động cụ thể của Đoàn, tháng 7/1992, tại thành phố Thái Nguyên, Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn triệu tập Đại hội đại biểu Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh toàn tỉnh Bắc Thái lần thứ V. Các đồng chí Nguyễn Ngô Hai, Bí thư Tỉnh ủy và Vũ Xuân Hồng, Bí thư Trung ương Đoàn đã đến dự và chỉ đạo Đại hội. Đánh giá kết quả công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên trong tỉnh nhiệm kỳ 1987 - 1992, Đại hội khẳng định: *Công tác Đoàn và phong trào thanh niên đã có những chuyển biến tích cực, đáp ứng được phần nào đòi hỏi của tình hình và yêu cầu nhiệm vụ...* Đại hội ra Nghị quyết chỉ rõ phương hướng, nội dung, nhiệm vụ, biện pháp xây dựng tổ chức Đoàn và chương trình hành động của Đoàn và tuổi trẻ Bắc Thái trong nhiệm kỳ 5 năm 1992 - 1997, nhấn mạnh các chương trình *Thanh niên làm kinh tế, tham gia giải quyết việc làm; Thanh niên tham gia bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội và Thanh niên học tập, sáng tạo, tích cực tham gia phát triển văn hóa - xã hội.*

Đại hội bầu Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn khóa V. Các đồng chí Lê Quang Dực và Đỗ Mạnh Hùng, Bí thư và Phó Bí thư Tỉnh Đoàn khóa IV được Đại hội tín nhiệm bầu vào Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn khóa V. Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn khóa V bầu Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn, gồm 11 Ủy viên. Các đồng chí Lê Quang Dực và Đỗ Mạnh Hùng tiếp tục được bầu làm Bí thư và Phó Bí thư Tỉnh Đoàn.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ V, đoàn viên, thanh niên các dân tộc trong tỉnh đã vượt qua nhiều khó khăn, thách thức, phát huy vai trò xung kích trên các lĩnh vực lao động sản xuất nông - lâm nghiệp, công nghiệp và lưu thông phân phối, góp phần cùng Đảng bộ, chính quyền và nhân dân các dân tộc trên địa bàn thu được nhiều thắng lợi quan trọng. Năm 1992, tỉnh bội thu trên 4 vạn tấn thóc, giải quyết cơ bản nạn thiếu ăn lúc giáp hạt trong nông dân, ổn định giá lương thực trên thị trường, hoàn thành kế hoạch trồng 10.000 ha rừng và 1.000 ha cây ăn quả; sản lượng công nghiệp tăng 15%, thu ngân sách tăng 58,5% so với năm 1991; tỉ lệ học sinh bỏ học giảm từ trên 5% (năm 1990) xuống còn 2% (năm 1992); hệ thống chính trị được củng cố, dân chủ được mở rộng hơn, an ninh chính trị, an toàn xã hội được bảo đảm.

Thực hiện hai phong trào lớn "*Thanh niên lập nghiệp*" và "*Tuổi trẻ giữ nước*" do Trung ương Đoàn phát động,

các cấp bộ Đoàn trong tỉnh phối hợp với Ngành Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tổ chức các hoạt động đưa tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất thâm canh, tăng vụ; thực hiện các chương trình tập huấn, chuyển giao khoa học kỹ thuật sản xuất, xây dựng mô hình thanh niên sản xuất nông - lâm nghiệp giỏi... Tại huyện Phú Bình, Huyện Đoàn tổ chức cuộc thi "*Thanh niên thanh lịch giỏi nghề nông*", một hình thức hoạt động mới, hấp dẫn, đáp ứng được nhu cầu và nguyện vọng của đông đảo đoàn viên, thanh niên trên địa bàn, được đoàn viên, thanh niên trong huyện hưởng ứng một cách nồng nhiệt.

Sau khi Trung ương Đoàn phát động phong trào "*Thanh niên lập nghiệp*" (tháng 2/1993), các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã tham gia tổ chức thực hiện tốt 6 chương trình ứng dụng và chuyển giao tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất nông - lâm nghiệp: Một là, chương trình ứng dụng chuyển giao phân vi sinh nông nghiệp. Hai là, chương trình lúa cao sản. Ba là, chương trình cây ăn quả. Bốn là, chương trình cơ khí hóa nông nghiệp. Năm là, chương trình cấp I hóa giống lúa. Sáu là, chương trình phòng trừ dịch hại tổng hợp IPM. Từ năm 1993 đến năm 1997, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh phối hợp với Ngành Nông nghiệp và Phát triển nông thôn từ tỉnh đến cơ sở mở được 629 lớp tập huấn khoa học kỹ thuật nghề nông cho 30.325 lượt đoàn viên, thanh niên; xây dựng 39 mô hình trình diễn kỹ thuật sản xuất nông

- lâm nghiệp. Đoàn Thanh niên các huyện Phú Bình, Đại Từ, Đồng Hỷ, Định Hóa và Đoàn Thanh niên thành phố Thái Nguyên là những đơn vị nổi bật, tiêu biểu trong các hoạt động tập huấn khoa học kỹ thuật nghề nông và xây dựng mô hình trình diễn kỹ thuật sản xuất nông - lâm nghiệp cho đoàn viên, thanh niên.

Thông qua chương trình ứng dụng và chuyển giao tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất nông - lâm nghiệp, các kỹ thuật nghề nông, những tiến bộ khoa học kỹ thuật mới về phòng trừ dịch hại tổng hợp IPM cho cây trồng, kỹ thuật gieo trồng các giống cây có năng suất cao... đã được nhiều đoàn viên, thanh niên, nhiều hộ gia đình trẻ trong tỉnh áp dụng vào sản xuất, đem lại hiệu quả kinh tế cao. Đại diện cho trên hai trăm hộ gia đình trẻ điển hình trong phong trào "*Thanh niên lập nghiệp*" của tuổi trẻ Thái Nguyên là các hộ gia đình trẻ Nguyễn Văn Hảo (ở xã Kha Sơn, huyện Phú Bình) với nghề sản xuất cá giống, mỗi năm thu lãi 50 triệu đồng; Lương Văn Thùy (ở xã La Bằng, huyện Đại Từ), với mô hình sản xuất vườn rừng, mỗi năm thu lãi 40 triệu đồng; Vũ Văn Bắc (ở xã Tân Khánh, huyện Phú Bình); Nguyễn Văn Thái (ở xã Phúc Triu, thành phố Thái Nguyên).

Nét nổi bật trong công tác Đoàn và phong trào thanh niên Thái Nguyên trong nhiệm kỳ Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ V là các cấp bộ Đoàn đã chủ động đảm nhận các

công trình thanh niên tham gia xây dựng hạ tầng cơ sở, phát triển nông thôn (làm đường giao thông, làm thủy lợi...). Trong 5 năm (1992 - 1997), Đoàn Thanh niên tỉnh đã đảm nhận được 620 công trình thanh niên, huy động hơn 5 vạn lượt đoàn viên, thanh niên tham gia, đạt tổng giá trị kinh tế 1,8 tỷ đồng. Trong số 620 công trình thanh niên, có hai công trình lớn là Công trình làm đường giao thông ở huyện Phú Bình và Công trình làm kênh mương thủy lợi ở các huyện, thị Phổ Yên, Sông Công, Đại Từ...

Tỉnh Đoàn phối hợp với Sở Khoa học - Công nghệ và Môi trường xây dựng đề tài khoa học “Nghiên cứu phương thức thu hút thanh niên tham gia phát triển kinh tế xã hội ở nông thôn” thông qua việc đào tạo, nâng cao tri thức, kỹ năng lao động. Thực hiện đề tài, Tỉnh Đoàn phối hợp với các ngành chuyên môn mở 1 lớp tập huấn 61 thanh niên về kỹ thuật cơ khí, điện nông thôn; mở 2 lớp tập huấn trồng cây ăn quả cho 63 học viên ở hai đơn vị Đồng Hỷ và các xã thuộc thành phố Thái Nguyên; mở 2 lớp tập huấn kỹ thuật chăn nuôi thú y tổng hợp cho 60 học viên. Các cấp bộ Đoàn trong tỉnh còn nghiên cứu, xây dựng được hàng loạt các mô hình Câu lạc bộ khoa học kỹ thuật trẻ, Câu lạc bộ nông hộ trẻ sản xuất và kinh doanh giỏi...

Trên lĩnh vực sản xuất công nghiệp và dịch vụ, công tác Đoàn và phong trào thanh niên trong tỉnh có nhiều nội dung

và hình thức hoạt động mới, nên không ngừng nâng cao được hiệu quả. Toàn tỉnh có gần 6.000 đoàn viên, thanh niên là công nhân, viên chức tích cực hưởng ứng phong trào Chất lượng - kiểu dáng - tiết kiệm, gắn liền với 4 nội dung chương trình hành động thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Các tổ chức Đoàn trong khối sản xuất công nghiệp và dịch vụ đã đảm nhận thực hiện 450 công trình thanh niên, 372 đề tài sáng kiến khoa học kỹ thuật, huy động 12.300 lượt đoàn viên, thanh niên tham gia, đạt tổng giá trị gần 5 tỉ đồng. Các cấp bộ Đoàn còn tổ chức hàng trăm cuộc thi tay nghề, thợ giỏi các cấp. Với phong trào thi chọn người lao động giỏi, Đoàn Thanh niên Công ty Gang thép Thái Nguyên mỗi năm đã làm lợi cho Công ty trên 1 tỉ đồng; với các công trình thanh niên, Đoàn Thanh niên Công ty xây dựng số I đã đem lại hiệu quả kinh tế cao, góp phần hoàn thành sản xuất kinh doanh của đơn vị.

Thực hiện Chương trình Thanh niên làm kinh tế, tham gia giải quyết việc làm, bằng nguồn vốn ưu đãi 440 triệu đồng từ Quỹ Quốc gia giải quyết việc làm, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn chỉ đạo 6 doanh nghiệp trẻ làm chủ dự án, thu hút 350 lao động trẻ vào làm việc, bước đầu có kết quả tốt. Thông qua các hoạt động của Đoàn, nhiều đoàn viên, thanh niên trong tỉnh đã nhanh chóng trưởng thành, trở thành những "ông chủ" trẻ đầy năng động, được trao tặng "Huy

chương Tuổi trẻ sáng tạo”, đạt danh hiệu chiến sĩ thi đua từ cấp cơ sở, đến cấp tỉnh.

Chương trình Thanh niên làm kinh tế, tham gia giải quyết việc làm cũng có sức thu hút lớn đối với lực lượng đoàn viên, thanh niên ở khu vực kinh tế ngoài quốc doanh. Tiêu biểu là đoàn viên Nguyễn Thanh Sơn, sau khi tốt nghiệp kỹ sư cơ điện đã tự đứng ra tổ chức sản xuất đá ốp lát và đồ mộc, tạo việc làm và thu nhập ổn định cho trên 20 lao động trẻ. Thanh niên Trần Ngọc Thanh ở phường Phan Đình Phùng, thành phố Thái Nguyên tổ chức sản xuất đồ mộc, giải quyết việc làm cho 15 lao động trẻ.

Chương trình khuyến học và phát triển tài năng trẻ cũng được Tỉnh Đoàn quan tâm sâu sát. Từ năm học 1993 - 1994, phong trào *“Học tập, rèn luyện vì ngày mai lập nghiệp, vì dân giàu nước mạnh, xã hội công bằng văn minh”* liên tục phát triển mạnh và đi vào chiều sâu, được đông đảo đoàn viên, thanh niên học sinh, sinh viên hưởng ứng. Hằng năm, toàn tỉnh có gần 20.000 đoàn viên, thanh niên trong các trường Trung học phổ thông và các trường chuyên nghiệp đã tổ chức và duy trì tốt hơn 2.000 câu lạc bộ học tập, câu lạc bộ sở thích, khơi dậy phát huy được tính tự giác học tập, rèn luyện của thanh niên trong học sinh, sinh viên. Trong các Nhà trường Trung học phổ thông, 100% chi đoàn đăng ký *“Tập thể học tập, rèn luyện vì*

ngày mai lập nghiệp” và hằng năm có 80% đơn vị đạt danh hiệu đó, tỉ lệ đoàn viên đủ tư cách đạt 95% ...

Trong các trường dạy nghề, đại học, phong trào “*Học tập vì ngày mai lập nghiệp*” của đoàn viên, thanh niên được cụ thể hóa thành các chương trình nghiên cứu khoa học, tự quản, công tác xã hội, phát triển tài năng trẻ... thu hút đông đảo đoàn viên, thanh niên, học sinh, sinh viên nhiệt tình, tự giác, tham gia. Năm học 1993 - 1994, trong khối các trường dạy nghề và các trường đại học, riêng lực lượng đoàn viên, thanh niên là học sinh, sinh viên đã thực hiện 117 đề tài nghiên cứu khoa học; trong đó, có nhiều đề tài được cử đi tham dự Hội thi Tuổi trẻ sáng tạo toàn quốc. Tại Hội thi Tuổi trẻ sáng tạo các trường Đại học Y - Dược toàn quốc, bốn đoàn viên là sinh viên Trường Đại học Y Bắc Thái tham gia Hội thi đã đạt giải; trong đó, các đoàn viên Hoàng Kim Yến đạt giải Nhất, Hoàng Ngọc Lan đạt giải Nhì, Lê Thu Hằng và Nguyễn Ngọc Hưng đạt giải Ba.

Việc xây dựng “*Quỹ phát triển tài năng trẻ*” luôn được các cấp bộ Đoàn từ tỉnh đến các Nhà trường quan tâm. Nhờ đó, sau hai năm xây dựng (từ 1993 đến 1994) “*Quỹ phát triển tài năng trẻ*” ở cấp tỉnh đã có trên 80 triệu đồng và Tỉnh đã tổ chức trao 38 suất học bổng và giải thưởng cho 38 tài năng trẻ trên các lĩnh vực học tập, nghiên cứu khoa học, hoạt động văn hóa, kinh tế - xã hội. Toàn tỉnh có 60% số trường

Trung học Phổ thông và Trung học Chuyên nghiệp – dạy nghề và 100% các trường đại học đã xây dựng được “*Quỹ phát triển tài năng trẻ*”, với số tiền quỹ của mỗi trường từ 8 triệu đồng đến 15 triệu đồng. Tổ chức Đoàn trong các trường đại học, mà trong đó tiêu biểu là Đoàn Trường Đại học Y, Đoàn Trường Đại học Sư phạm..., đẩy mạnh xây dựng “*Quỹ sinh viên, học sinh nghèo vượt khó*”, “*Quỹ vì bạn nghèo*”, “*Quỹ tài năng trẻ*”.

Các loại quỹ khuyến học khuyến tài được xây dựng rộng khắp từ cấp trường đến cấp tỉnh và đã có số dư trung bình hằng năm lên tới 500 triệu đồng. Trong nhiệm kì Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ V (1992 - 1997), từ nguồn quỹ này, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã trao 550 suất học bổng, giải thưởng cho cán bộ Đoàn, cho đoàn viên, thanh niên là học sinh, sinh viên xuất sắc, kịp thời động viên, khuyến khích được các tài năng sáng tạo trẻ, thu hút được sự quan tâm của nhiều cấp, nhiều ngành trong tỉnh. Trong nhiệm kì Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ V (1992 - 1997), Trung tâm Xúc tiến việc làm thanh niên của Tỉnh Đoàn đã tổ chức đào tạo nghề cho trên 2.000 lượt đoàn viên, thanh niên, đảm bảo chất lượng tốt và sau khi được đào tạo hầu hết đoàn viên, thanh niên được đào tạo tại Trung tâm đều có việc làm.

Nhằm đáp ứng yêu cầu đoàn kết, tập hợp rộng rãi các tầng lớp thanh niên trong tỉnh, đầu năm 1994, Trung ương

Đoàn chỉ đạo Tỉnh Đoàn Bắc Thái nghiên cứu, tổ chức thành lập Hội Liên hiệp Thanh niên các cấp trên địa bàn tỉnh. Thực hiện chỉ đạo của Trung ương Đoàn, tập thể Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đã họp, thảo luận và thống nhất chủ trương cần phải khẩn trương và nghiêm túc triển khai thực hiện có hiệu quả sự chỉ đạo của Trung ương Đoàn về thành lập Hội Liên hiệp Thanh niên các cấp trên địa bàn tỉnh⁽¹⁾. Sau khi Thường trực Tỉnh Đoàn (gồm các đồng chí Đỗ Mạnh Hùng, Quyền Bí thư Tỉnh Đoàn⁽²⁾ và Vũ Hồng Bắc, Phó Bí thư Tỉnh Đoàn) báo cáo chủ trương thành lập Hội Liên hiệp Thanh niên các cấp trên địa bàn tỉnh của Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn với Thường trực Tỉnh ủy và được Thường trực Tỉnh ủy ủng hộ, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn quyết định thành lập Ban Trù bị vận động thành lập Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam tỉnh do đồng chí Quyền Bí thư Tỉnh Đoàn làm Trưởng ban, đồng chí Phó Bí thư Tỉnh Đoàn làm Phó Trưởng ban và các đồng chí Hà Văn Hùng, Ủy viên Ban Thường vụ - Trưởng ban Tổ chức Tỉnh Đoàn; Ngô Văn Mão, Ủy viên Ban Thường vụ - Trưởng ban Phong trào Tỉnh Đoàn, cùng một số đồng chí khác làm Ủy viên. Sau khi ra đời, Ban Trù bị vận động thành lập Hội Liên hiệp Thanh niên tỉnh tập trung đẩy mạnh công tác

(1) Tư liệu do đồng chí Đỗ Mạnh Hùng (nguyên Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy - Phó Trưởng Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Thái Nguyên) cung cấp.

(2) Đồng chí Lê Quang Dực (Tỉnh ủy viên - Bí thư Tỉnh Đoàn) đang đi học tại Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh.

tuyên truyền, giới thiệu về Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, về tính chất, mục đích và tôn chỉ hoạt động của Hội; hướng dẫn các cấp bộ Đoàn trong tỉnh làm tham mưu với cấp ủy Đảng, chính quyền để chuẩn bị và thành lập Hội Liên hiệp Thanh niên ở cấp mình... Nhờ đó, các tổ chức Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam đã lần lượt được thành lập ở các huyện, thành phố, thị xã trên địa bàn Thái Nguyên (thành phố Thái Nguyên, thị xã Sông Công và các huyện Phổ Yên, Phú Bình, Đồng Hỷ, Định Hóa, Võ Nhai, Phú Lương, Đại Từ). Tháng 11/1994, Thường trực Tỉnh Đoàn báo cáo và được Tỉnh ủy, Trung ương Đoàn Trung ương Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam đồng ý cho Tỉnh Đoàn thành lập Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam tỉnh.

Ngày 14/12/1994, tại Phòng họp lớn Khách sạn Thái Nguyên, Hội nghị thành lập Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam tỉnh Bắc Thái được tổ chức. Tham dự Hội nghị có đại diện Ủy ban Trung ương Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, đồng chí Hoàng Văn Pao (Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy - Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân kiêm Chủ nhiệm Ủy ban Thanh niên tỉnh Bắc Thái và đại diện tổ chức Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam các huyện, thành phố, thị xã trong tỉnh. Hội nghị đã nghe báo cáo công tác vận động thành lập Hội và phương hướng, nội dung hoạt động của Hội. Hội nghị cử 17 đồng chí vào Ủy ban (lâm thời) Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam tỉnh Bắc Thái; trong đó, các đồng chí Vũ Hồng Bắc (Phó Bí thư Tỉnh Đoàn) được cử

làm Chủ tịch, Hà Văn Hùng (Ủy viên Ban Thường vụ - Trưởng ban Tổ chức Tỉnh Đoàn) được cử làm Phó Chủ tịch.

Sau khi Hội Liên hiệp Thanh niên tỉnh được thành lập, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tích cực cùng Ủy ban Hội Liên hiệp Thanh niên tỉnh chỉ đạo xúc tiến việc xây dựng, phát triển tổ chức hội ở cơ sở, nhằm tập hợp đoàn kết phát huy trí tuệ của mọi tầng lớp thanh niên góp phần lập thân, lập nghiệp, kiến quốc. Qua một năm hoạt động, cuối năm 1995, Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam tỉnh đã có 114 chi hội, với 6.750 hội viên. Ngày 24/1/1996, tại Hội trường Bảo tàng Văn hóa các dân tộc Việt Nam đã diễn ra Đại hội lần thứ nhất Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam tỉnh Bắc Thái. Các đồng chí Nguyễn Ngô Hai (Ủy viên Trung ương Đảng - Bí thư Tỉnh ủy), Đặng Quốc Tiến (Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy - Chủ tịch Hội đồng nhân dân tỉnh), Nông Quốc Tuấn (Ủy viên Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam) đã đến dự và chỉ đạo Đại hội. Đại hội bầu Ủy ban Hội Liên hiệp Thanh niên tỉnh, do đồng chí Đỗ Mạnh Hùng (Phó Bí thư Tỉnh Đoàn) làm Chủ tịch⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Sau khi được bầu làm Bí thư Tỉnh Đoàn thay đồng chí Lê Quang Dực đi nhận nhiệm vụ khác (tháng 4/1996), đồng chí Đỗ Mạnh Hùng vẫn tiếp tục làm Chủ tịch Hội. Từ tháng 9/1997, đồng chí Đỗ Mạnh Hùng chuyển đi làm Giám đốc Đài Phát thanh - Truyền hình tỉnh, đồng chí Vũ Hồng Bắc được bầu làm Bí thư Tỉnh Đoàn và Chủ tịch Hội.

Thực hiện Quyết định số 334/TTg, ngày 01/6/1995 của Thủ tướng Chính phủ và Kế hoạch bước 1 số 105 KH/TWĐTN, ngày 22/7/1995 của Ban Thường vụ Trung ương Đoàn, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tham mưu với Tỉnh ủy, đề xuất với Ủy ban nhân dân tỉnh và phối hợp với các ngành liên quan tiến hành công tác tiếp nhận và tổ chức triển khai Dự án Đội trí thức trẻ tình nguyện tham gia phát triển nông thôn miền núi trên địa bàn tỉnh. Với tinh thần làm việc khẩn trương, nghiêm túc, chỉ trong một thời gian ngắn sau khi kế hoạch được đề ra, tháng 8/1995, Tỉnh Đoàn đã hoàn thành việc triển khai dự án, đưa 50 đội viên Đội Trí thức trẻ tình nguyện đi nhận công tác tại 15 xã, thuộc 5 huyện vùng nông thôn miền núi trên địa bàn tỉnh Bắc Thái là Định Hóa, Võ Nhai, Phú Lương, Phú Bình và Chợ Đồn (nay huyện Chợ Đồn thuộc tỉnh Bắc Kạn)⁽¹⁾. Trong đó, huyện Định Hóa có 12 đội viên hoạt động tại các xã Phúc Chu, Đồng Thịnh, Lam Vĩ; huyện Phú Lương có 9 đội viên, hoạt động tại các xã Như Cố, Nông Thịnh (nay hai xã này thuộc huyện Chợ Mới - tỉnh Bắc Kạn), Ôn Lương và Yên Lạc; huyện Chợ Đồn có 10 đội viên hoạt động tại các xã Đồng Lạc, Ngọc Phái, Bằng Lũng và 1 nhóm làm công

⁽¹⁾ 50 đội viên này đều đã tốt nghiệp các trường cao đẳng và đại học theo cơ cấu ngành nghề sau: Đội viên là bác sỹ 11 đồng chí; Đội viên là kỹ sư nông lâm nghiệp 33; Đội viên có trình độ Đại học Sư phạm 2; Đội viên có trình độ Cao đẳng 1; Đội viên có trình độ Đại học Kế toán tài chính 1; Đội viên có trình độ Cao đẳng Kế toán tài chính 1; Đội viên có trình độ Đại học thương nghiệp 1 đồng chí

tác định canh định cư của huyện; huyện Võ Nhai có 9 đội viên, hoạt động tại các xã Cúc Đường, Bình Long và Dân Tiến; huyện Phú Bình có 10 đội viên, hoạt động tại các xã là Tân Khánh, Thanh Ninh, Hương Sơn.

Hoạt động của Đội Trí thức trẻ tình nguyện tham gia phát triển nông thôn miền núi thực sự là hướng đi mới, là bước đột phá trong công tác Đoàn của tỉnh. Các đội viên đã hoạt động tích cực, hiệu quả trên nhiều mặt của đời sống xã hội, mở ra nhiều hướng đi, giải quyết được nhiều khó khăn tồn đọng, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế xã hội của tỉnh. Tại các xã thuộc 5 huyện triển khai dự án, các đội viên Trí thức trẻ phối hợp với cán bộ khuyến nông, khuyến lâm mở 46 lớp tập huấn kỹ thuật nghề nông cho hơn 4.500 thanh niên và bà con nông dân; cung cấp dịch vụ giống cây trồng, vật nuôi, hướng dẫn kỹ thuật giúp nhiều hộ gia đình phát triển kinh tế hộ; giúp các ngành, địa phương điều tra khảo sát tình hình kinh tế vùng, kinh tế hộ, lập các dự án phát triển kinh tế hộ. Các đội viên chuyên ngành y tế tham gia khám chữa bệnh cho nhân dân; các đội viên có chuyên ngành sư phạm tiến hành điều tra, khảo sát tình hình giáo dục, mở các lớp xóa mù chữ cho đồng bào. Các đội viên còn giúp cơ sở quản lý các hoạt động văn hóa, xây dựng nếp sống văn hóa mới ở nông thôn, bài trừ mê tín dị đoan. Hầu hết các đội viên khi về công tác tại các cơ sở đều phát huy tốt tác dụng, có nhiều đóng góp vào việc phát triển kinh

tế - xã hội và củng cố các tổ chức Đoàn, tổ chức Hội và đoàn kết tập hợp các lực lượng thanh niên ở địa phương...

Về công tác dân số kế hoạch hóa gia đình, nhằm tiếp tục đẩy mạnh thực hiện phong trào 3 mục tiêu Dân số - Sức khỏe - Môi trường, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã thành lập thêm hàng loạt các câu lạc bộ "Tiền hôn nhân", "Gia đình trẻ"; tổ chức nhiều đợt truyền thông hướng dẫn sinh đẻ có kế hoạch, các biện pháp phòng tránh thai, cách chăm sóc thai nhi, chăm sóc sức khỏe bà mẹ và trẻ em, kết hôn hợp lý..., thu hút hàng vạn đoàn viên, thanh niên tham gia. Các cấp bộ Đoàn trong tỉnh còn cấp phát hàng nghìn cuốn tài liệu, hàng nghìn tờ tranh bướm tuyên truyền, hướng dẫn các nội dung trên.

Hưởng ứng phong trào "*Thanh niên lập nghiệp*" do Trung ương Đoàn phát động, từ năm 1993 đến năm 1996, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã khuyến khích hàng vạn thanh niên tham gia phát triển kinh tế gia đình bằng cả nghề cũ và nghề mới, như nuôi cá lồng, nuôi dê, nuôi lợn tăng trưởng nhanh, nuôi gà, vịt siêu trứng; trồng cây ăn quả, trồng rừng...; đã phối hợp với các ngành chuyên môn tổ chức tập huấn kỹ thuật nghề nông cho 967 đoàn viên, thanh niên; mở 9 lớp dạy nghề cho 600 thanh niên; giới thiệu việc làm cho 60 lao động trẻ; đã đẩy mạnh phong trào thi đua cải tiến kỹ thuật của thanh niên trong các xí nghiệp,

làm lợi cho Nhà nước hàng chục tỉ đồng; tích cực hưởng ứng các chương trình xã hội, đóng góp vào “*Quỹ nhân đạo*”, “*Quỹ tài năng trẻ*”, “*Quỹ hỗ trợ con liệt sĩ*” gần 300 triệu đồng; tặng hơn 2.500 suất quà cho học sinh nghèo vượt khó, học sinh nghèo học giỏi, v.v... ; tổ chức bồi dưỡng, tập huấn công tác Đoàn cho 1.848 cán bộ Đoàn, kết nạp 7.048 đoàn viên mới, tập hợp 1.300 hội viên thanh niên vào các câu lạc bộ sở thích. Riêng năm 1994, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã giới thiệu cho Đảng 1.314 đoàn viên ưu tú để Đảng . bồi dưỡng kết nạp vào Đảng. Các thành tích trên đã khẳng định phong trào “*Thanh niên lập nghiệp*” đã mang lại nhiều kết quả tốt trên nhiều mặt và nhiều lĩnh vực của đời sống kinh tế - xã hội trong tỉnh; đã tạo ra những nét mới trong công tác Đoàn và phong trào thanh niên, góp phần khẳng định thêm tính đúng đắn về chủ trương hình thành phát động phong trào “*Thanh niên lập nghiệp*” của Trung ương Đoàn.

Đồng hành với phong trào “*Thanh niên lập nghiệp*”, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đẩy mạnh triển khai thực hiện phong trào “*Tuổi trẻ giữ nước*” và chương trình thanh niên xung kích thực hiện nhiệm vụ quốc phòng, an ninh. Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn chủ động phối hợp với các ngành chức năng Quân sự, Công an, Hội Cựu chiến binh, ngành Giáo dục, các tổ chức xã hội...trong tỉnh cùng tổ chức thực hiện các nội dung, chương trình giáo dục cho đối tượng đoàn viên, thanh

niên trên địa bàn. Nhờ đó, phong trào *"Tuổi trẻ giữ nước"* đã cuốn hút hàng vạn đoàn viên, thanh niên tham gia vào các hoạt động do Đoàn tổ chức *"Đưa tiễn tân binh nhập ngũ"*, *"Học tập Luật Nghĩa vụ quân sự"*, *"Đền ơn đáp nghĩa"*, *"Uống nước nhớ nguồn"*, *"Vì các chiến sĩ nơi biên giới và hải đảo"*, *"Vì điểm tựa tiền tiêu của Tổ quốc"*, *"Vì Trường Sa thân yêu"*, *"Vì người bạn tòng quân"*...

Trong các năm từ 1993 đến 1996, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã vận động cán bộ, đoàn viên, thanh niên quyên góp tặng quà cho các gia đình chính sách, Bà mẹ Việt Nam anh hùng trị giá trên 500 triệu đồng; xây dựng 23 ngôi nhà tình nghĩa, xây dựng Bia Tưởng niệm Thanh niên Xung phong ở thành phố Thái Nguyên trị giá 130 triệu đồng; gửi tặng các chiến sĩ đảo Trường Sa 13 triệu đồng. Tỉnh Đoàn phối hợp với sở Lao động Thương binh và Xã hội tỉnh giải quyết cơ bản chính sách cho Thanh niên xung phong còn tồn đọng trong hai cuộc kháng chiến chống Pháp, chống Mỹ. Các cấp bộ Đoàn từ tỉnh đến cơ sở đã xây dựng được Quỹ *"Vì sức khỏe và tuổi thọ của các Bà mẹ Việt Nam anh hùng"* trị giá 80 triệu đồng.

Hưởng ứng và thực hiện Cuộc vận động 5 chống, với mục tiêu đấu tranh làm giảm tội phạm xã hội trong thanh, thiếu niên, bảo vệ an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, xây dựng nền quốc phòng toàn dân trên địa bàn, hầu hết tổ

chức Đoàn ở các huyện, thị xã, thành phố đều duy trì và phát triển mạnh các tổ, đội thanh niên xung kích. Các huyện Phú Bình, Đại Từ, Phổ Yên, Đồng Hỷ và thành phố Thái Nguyên đã có tới hai phần ba số xã có Đội Thanh niên xung kích an ninh hoạt động tốt, phát hiện được nhiều ổ nhóm cờ bạc, trộm cắp. Hoạt động của các Đội Thanh niên xung kích an ninh các đơn vị Xưởng Luyện kim mầu, Mỏ than Phấn Mễ, Nhà máy cán thép Gia Sàng và nhiều xí nghiệp thuộc Công ty gang thép Thái Nguyên đã phát hiện và ngăn chặn hàng trăm vụ trộm cắp tài sản xã hội chủ nghĩa, vi phạm kỷ luật lao động. Trong các trường đại học, Đoàn Thanh niên phối hợp với Hội Sinh viên chỉ đạo tốt các hoạt động của Đội Thanh niên xung kích an ninh Nhà trường, có lịch trực, phương án tác chiến, được tập huấn và trang bị chu đáo, có chế độ đãi ngộ hợp lý. Hoạt động của các Đội Thanh niên xung kích an ninh do Đoàn chỉ đạo đã góp phần giữ vững an ninh, trật tự trong Nhà trường, đảm bảo sinh hoạt và học tập của học sinh, sinh viên, phát hiện và dập tắt nhiều vụ việc xấu, giảm tới mức thấp nhất các hiện tượng gây gổ đánh nhau, tụ tập cờ bạc, nghiện hút, rượu chè trong học sinh, sinh viên. Với phong trào *"tìm địa chỉ đen"*, các đội Thanh niên Xung kích an ninh của các trường Đại học Y, Đại học Kỹ thuật công nghiệp Thái Nguyên và các đội Cờ đỏ của các trường Trung học phổ thông, các đội An ninh măng non trong các Liên đội thiếu

nhì đã ngăn chặn đáng kể các vi phạm về phẩm chất, đạo đức lối sống của thanh, thiếu niên học sinh, sinh viên.

Tỉnh Đoàn phối hợp chặt chẽ với các ngành chức năng, làm nòng cốt tổ chức các cuộc mít tinh, diễu hành, tuyên truyền về phòng chống tội phạm, phòng chống tệ nạn xã hội gây ấn tượng mạnh trong các tầng lớp thanh thiếu nhi và nhân dân. Nhiều cấp bộ Đoàn trong tỉnh còn tổ chức các buổi chiếu phim mang nội dung phòng chống tệ nạn xã hội; thành lập các mô hình câu lạc bộ, các tổ an ninh thôn xóm do thanh niên làm nòng cốt, thu hút được nhiều tầng lớp thanh niên tham gia, bước đầu đạt kết quả tốt.

Trong các lực lượng vũ trang nhân dân tỉnh, phong trào tuổi trẻ giữ nước diễn ra sôi nổi. Đoàn Thanh niên cơ sở Phòng Tham mưu (Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh), Chi đoàn Thanh niên Ban Chỉ huy quân sự Thành phố là những đơn vị gương mẫu trong chấp hành kỉ luật và xây dựng nếp sống văn minh. Chi đoàn Thanh niên các phòng Cảnh sát Hình sự, Cảnh sát Điều tra, Cảnh sát Giao thông, PA16, PA25... tham gia và hoàn thành tốt các chiến dịch "*Tuyến đường an toàn về hình sự*", "*Tuyến đường an toàn về giao thông*", giải tỏa các điểm nóng vi phạm trật tự an toàn giao thông, giải phóng lòng đường, vỉa hè, truy quét nhiều băng, ổ tội phạm nguy hiểm. Trong lực lượng Công an từ

tỉnh đến cơ sở xuất hiện ngày càng nhiều tấm gương đoàn viên, thanh niên tiêu biểu trên mặt trận giữ gìn an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội. Đó là các đồng chí Đỗ Hồng Anh, Nguyễn Xuân Mậu (Công an tỉnh), Hoàng Hạ Lưu, Trần Xuân Ngũ (Công an huyện Đồng Hỷ)...đã nhiều lần lập công xuất sắc.

Với đạo lý “Uống nước nhớ nguồn”, “Ăn quả nhớ kẻ trồng cây”, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đặc biệt quan tâm chỉ đạo và tổ chức tiến hành thường xuyên các hoạt động tu bổ, tôn tạo nghĩa trang liệt sĩ; thăm hỏi, tặng quà cho thương binh và các gia đình liệt sĩ. Phong trào “Áo lụa tặng bà”, “Những tấm chăn nghĩa tình đồng đội”, trao học bổng cho học sinh nghèo vượt khó, giúp đỡ con em các gia đình thuộc diện chính sách, các gia đình có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn, neo đơn, không nơi nương tựa...diễn ra sôi nổi. Tiêu biểu là Đoàn Thanh niên xã Linh Sơn (huyện Đồng Hỷ) phối hợp với Đoàn Thanh niên Tiểu đoàn 20 (Quân khu 1) tổ chức thăm hỏi, tặng quà thương binh, gia đình liệt sĩ trên địa bàn xã Linh Sơn, trị giá 1.250.000 đồng; Đoàn Thanh niên xã Đồng Tiến (huyện Phổ Yên) tặng quà Bà mẹ Việt Nam anh hùng Trần Thị Hựu với số tiền 270.000 đồng và tặng quà cho học sinh là con thương binh, liệt sĩ nghèo, vượt khó trị giá 350.000 đồng. Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh tặng quà cho học

sinh là con thương, binh liệt sĩ trị giá 1.350.000 đồng. Hằng năm, các tổ chức Đoàn trong lực lượng Công an tỉnh đều tổ chức đi thăm hỏi, tặng quà cho gia đình các liệt sĩ trong ngành. Đoàn viên, thanh niên trong lực lượng Công an tỉnh còn tích cực đóng góp xây dựng các quỹ "*Vì chiến sĩ an ninh*", "*Chiến sĩ dũng cảm*" được số tiền 20 triệu đồng.

Nhằm không ngừng nâng cao chất lượng nhập ngũ của đội ngũ đoàn viên, thanh niên, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh thường xuyên tổ chức các hoạt động tuyên truyền Luật Nghĩa vụ quân sự; làm tốt công tác giáo dục lịch sử, truyền thống đấu tranh dựng nước và giữ nước cho đoàn viên, thanh niên. Hằng năm, các tổ chức Đoàn Thanh niên ở cơ sở đều tổ chức tặng quà cho thanh niên lên đường nhập ngũ và phối hợp chặt chẽ với các ngành chức năng tổ chức tốt Lễ giao, nhận quân.

Hưởng ứng phong trào "*Tuổi trẻ giữ nước*", các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đẩy mạnh triển khai thực hiện Nghị quyết liên tịch của Trung ương Đoàn và Bộ Nội vụ. Tỉnh Đoàn và Công an tỉnh đã phối hợp tổ chức triển khai tới tận cơ sở các cuộc vận động "*Năm chống*", "*Hai xây - một chống*". 100% các tổ chức cơ sở Đoàn trong tỉnh đã tổ chức được việc học tập, triển khai thực hiện phòng chống ma túy và giáo dục cho thanh niên nghiêm chỉnh

chấp hành Pháp luật. Với các thành tích đã đạt được trong những năm nửa đầu thập kỉ 90, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Bắc Thái đã được Trung ương Đoàn ghi nhận, tặng cờ Đơn vị xuất sắc trong phong trào Tuổi trẻ giữ nước.

Được đón nhận cờ Đơn vị xuất sắc trong phong trào Tuổi trẻ giữ nước do Trung ương Đoàn trao tặng là niềm vinh dự, tự hào, là nguồn cổ vũ lớn lao, động viên tuổi trẻ Bắc Thái nói chung, tuổi trẻ Thái Nguyên nói riêng nỗ lực phấn đấu, vươn lên, xung kích thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ mà Đảng bộ, chính quyền và nhân dân các dân tộc trong tỉnh tin tưởng, giao phó.

Chương VI

ĐOÀN THANH NIÊN CỘNG SẢN HỒ CHÍ MINH VÀ PHONG TRÀO THANH NIÊN TỈNH THÁI NGUYÊN TRONG THỜI KÌ ĐẨY MẠNH THỰC HIỆN ĐƯỜNG LỐI CỦA ĐẢNG VỀ CÔNG NGHIỆP HOÁ VÀ HIỆN ĐẠI HOÁ ĐẤT NƯỚC (1997 - 2012)

I- Công tác Đoàn và phong trào thanh niên tập trung thực hiện Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn tỉnh Thái Nguyên lần thứ X (1997 - 2002).

Từ giữa những năm 90 của thế kỉ XX, tình hình thế giới có nhiều diễn biến nhanh chóng, phức tạp và chứa đựng nhiều yếu tố khó lường, tác động sâu sắc đến các mặt đời sống xã hội của nước ta. Ở trong nước, trải qua 10 năm thực hiện đường lối đổi mới, bộ mặt kinh tế - xã hội có nhiều chuyển biến rất căn bản, đưa đất nước thoát khỏi tình trạng khủng hoảng nghiêm trọng và kéo dài, bước sang thời kì công nghiệp hoá - hiện đại hoá.

Thực hiện Nghị quyết kì họp lần thứ 10 của Quốc hội khoá IX, từ ngày 1/1/1997, tỉnh Bắc Thái được chia tách thành hai tỉnh Thái Nguyên và Bắc Kạn - sau hơn 31 năm sáp nhập hai tỉnh Thái Nguyên và Bắc Kạn thành tỉnh Bắc Thái. Tỉnh Thái Nguyên được tái lập, với tổng diện tích tự nhiên 3.541,1 km², dân số 1.040.123 người⁽¹⁾. Toàn tỉnh

⁽¹⁾ Theo Lịch sử Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên - Tập II (1965 - 2000), trang 135.

được chia thành 9 đơn vị hành chính trực thuộc với 144 xã, 20 phường, 13 thị trấn; trong đó, có 16 xã vùng cao, 110 xã, thị trấn miền núi.

Theo Nghị quyết kì họp lần thứ 10 của Quốc hội khoá IX, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên được tái lập. Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn có 19 đầu mối Đoàn trực thuộc, gồm 7 Huyện Đoàn (Phú Bình, Phổ Yên, Đại Từ, Phú Lương, Định Hóa, Võ Nhai, Đồng Hỷ), 1 Thị Đoàn (thị xã Sông Công), 1 Thành Đoàn (thành phố Thái Nguyên) và 10 Đoàn trực thuộc (Đại học Thái Nguyên, Các cơ quan tỉnh, Công an tỉnh, Công ty Kim loại Màu, Công ty Vật liệu xây dựng, Công ty Gang thép Thái Nguyên, Bệnh viện Đa khoa Trung ương Thái Nguyên, Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh, Liên đoàn địa chất Đông Bắc, Công ty cơ điện Luyện kim). Toàn tỉnh có 24,5 vạn đoàn viên, thanh niên (trong đó, có 6,8 vạn đoàn viên) và 21,5 vạn thiếu niên, nhi đồng. Biên chế Cơ quan Tỉnh Đoàn gồm có Văn phòng và các ban chuyên môn Tổ chức - Kiểm tra, Công tác Thanh niên, Công tác Thiếu nhi, Tư tưởng - Văn hóa, Mặt trận Thanh niên và Trung tâm Dịch vụ việc làm Thanh niên. Thường trực Tỉnh Đoàn gồm các đồng chí Đỗ Mạnh Hùng (Bí thư), Vũ Hồng Bắc (Phó Bí thư).

Sau khi được tái lập, trong toàn tỉnh, diện tích đất nông, lâm nghiệp chiếm 68,7%; trong lòng đất có nguồn

tài nguyên khoáng sản phong phú, gồm 4 nhóm là nhiên liệu, kim loại, nguyên - vật liệu xây dựng và phi kim loại. Trên địa bàn tỉnh có nhiều khu công nghiệp lớn của Trung ương, có hệ thống giao thông thuận tiện, có kết cấu hạ tầng được xây dựng tương đối đồng bộ. Thái Nguyên cũng là một trong những trung tâm giáo dục - đào tạo lớn của cả nước, gồm 5 trường đại học, 20 trường trung học chuyên nghiệp và dạy nghề... với một đội ngũ cán bộ khoa học kỹ thuật và trí thức đông đảo.

Những tiềm năng và thế mạnh nêu trên của tỉnh, đồng thời cũng là tiềm năng, thế mạnh của công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên và nhi đồng trên địa bàn. Tuy nhiên, Thái Nguyên vẫn là một tỉnh thu không đủ chi; nền kinh tế phát triển chưa đều và chưa vững chắc; chất lượng cơ sở hạ tầng còn thấp, chưa đáp ứng được yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội trong thời kì mới; các cơ sở kinh tế của Trung ương xây dựng trên địa bàn tỉnh thiết bị, công nghệ lạc hậu, hiệu quả kinh tế thấp; mặt bằng dân trí không đều; một bộ phận cán bộ, đoàn viên, thanh niên ở các đô thị và phần lớn cán bộ, đoàn viên, thanh niên ở các vùng nông thôn, miền núi còn mang nặng nếp nghĩ, cách làm cũ, với tập quán canh tác lạc hậu. Đặc biệt, Thái Nguyên cũng là một tỉnh có nhiều thanh, thiếu niên mắc vào tệ nạn xã hội, nhất là tệ nạn nghiện hút ma túy... Đó là những khó khăn và hạn chế không nhỏ đối với công tác

Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên và nhi đồng ở một tỉnh mới được tái lập.

Nhận rõ tiềm năng, thế mạnh, cũng như các hạn chế, khó khăn trong công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên và nhi ở một tỉnh mới tái lập, Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn, mà trước hết là Ban Thường vụ, Thường trực Tỉnh Đoàn tập trung chỉ đạo các cấp bộ Đoàn trong tỉnh làm tốt công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho các đối tượng đoàn viên, thanh niên, thông qua nhiều hoạt động phong phú, đa dạng. Cuộc thi tìm hiểu *"Thanh niên với sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước"* do Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn phát động đã thu hút hàng vạn đoàn viên, thanh niên trong tỉnh tham gia. Hai phong trào *"Thanh niên lập nghiệp"* và *"Tuổi trẻ giữ nước"* do Trung ương Đoàn phát động tiếp tục được các cấp bộ Đoàn từ tỉnh đến cơ sở đẩy mạnh, góp phần triển khai thực hiện thắng lợi nhiều chủ trương, chính sách lớn của Đảng và Nhà nước ở cơ sở. Tổ chức Đoàn các cấp đã động viên được nhiều đoàn viên thanh niên tham gia các chương trình: *"Khuyến nông"*, *"Sản xuất cây lương thực"*, *"Chuyển dịch cơ cấu cây trồng"*, *"Xoá đói giảm nghèo"*; tham gia các phong trào *"Đền ơn đáp nghĩa"*, công tác dân số - kế hoạch hoá gia đình... Trong các trường học, Đoàn Thanh niên đã đa dạng hoá các hình thức hoạt động, thu hút và giáo dục đoàn viên, sinh viên.

Các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã xây dựng được 52 Câu lạc bộ "*Dân số và phát triển*" với 2.700 hội viên. Các Câu lạc bộ "*Chủ hộ nông dân trẻ*", "*Câu lạc bộ pháp luật*" ... cũng được thành lập ở nhiều tổ chức Đoàn, thu hút hàng nghìn đoàn viên, thanh niên tham gia.

Do các cấp bộ Đoàn trong tỉnh biết khai thác và phát huy thế mạnh, nên trong điều kiện của một tỉnh mới chia tách có nhiều khó khăn, nhưng công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu nhi của tỉnh vẫn được giữ vững và phát triển.

Thực hiện chỉ đạo của Trung ương Đoàn, từ ngày 17 đến ngày 19/9/1997, Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn triệu tập Đại hội đại biểu Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh toàn tỉnh lần thứ X (nhiệm kỳ 1997 - 2002)⁽¹⁾. Tham dự Đại hội có 225 đại biểu, đại diện cho gần 7 vạn đoàn viên trong toàn tỉnh.

Đánh giá kết quả công tác Đoàn, phong trào thanh, thiếu niên và nhi đồng nhiệm kỳ 1992 - 1997, Đại hội chỉ rõ: Công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên và nhi đồng của tỉnh trong giai đoạn này đã có sự chuyển biến, từng bước thích ứng với tình hình đổi mới. Một số chủ trương, chính sách mới của Đảng và Nhà nước về công tác thanh, thiếu niên và nhi đồng đã được triển khai thực hiện

⁽¹⁾ Vì trước khi sáp nhập tỉnh, Tỉnh Đoàn có 4 lần Đại hội; trong 31 năm sáp nhập tỉnh, Tỉnh Đoàn có 5 lần Đại hội, nên Đại hội này là Đại hội lần thứ X.

có hiệu quả. Chương trình giáo dục, nâng cao đời sống văn hóa tinh thần cho thanh, thiếu niên và nhi đồng được đẩy mạnh.

Chương trình thanh niên tham gia phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội và việc tổ chức phong trào "*Thanh niên lập nghiệp*" trong tỉnh đã có những phương thức hoạt động mới, sáng tạo, đa dạng và hiệu quả. Trong nhiệm kỳ Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ IX, tham gia thực hiện 6 chương trình ứng dụng và chuyển giao tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất nông, lâm nghiệp, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã mở 692 lớp tập huấn khoa học kỹ thuật nghề nông cho 30.325 thanh niên, xây dựng 39 mô hình trình diễn... Tiêu biểu là các Huyện Đoàn Phú Bình, Đại Từ, Đồng Hỷ, Định Hóa và Thành Đoàn Thái Nguyên. Các hộ gia đình thanh niên Vũ Văn Bắc (xã Tân Khánh, huyện Phú Bình), Nguyễn Văn Thái (xã Phúc Trìu, thành phố Thái Nguyên), Lương Văn Thùy (xã La Bằng, huyện Đại Từ)... đã tìm ra hướng làm ăn mới, trở thành những chuyên gia, những nhà sản xuất giỏi, có thu nhập trung bình mỗi năm từ 20 triệu đồng đến 40 triệu đồng. Trong công nghiệp và dịch vụ, đoàn viên, thanh niên đã đảm nhận 450 công trình thanh niên; đã có 372 đề tài phát huy sáng kiến cải tiến kỹ thuật; tổ chức chức gần 100 hội thi tay nghề, thợ giỏi các cấp...

Chương trình tham gia giữ gìn trật tự an toàn xã hội và bảo vệ Tổ quốc tiếp tục được đẩy mạnh với các hoạt động

đưa tiền tân binh nhập ngũ, học tập nghĩa vụ quân sự, tăng cường hoạt động các tổ, đội thanh niên xung kích an ninh, câu lạc bộ phòng chống tệ nạn xã hội, các công trình đền ơn đáp nghĩa, quyên góp quà tặng cho các gia đình, các Mẹ Việt Nam anh hùng...

Chương trình khuyến học và phát triển tài năng trẻ được các cấp bộ Đoàn quan tâm chỉ đạo bằng việc đẩy mạnh phong trào *"Học tập, rèn luyện vì ngày mai lập nghiệp, vì dân giàu nước mạnh xã hội công bằng văn minh"*. Đoàn viên, thanh niên trong các trường Trung học Phổ thông đã tổ chức và duy trì tốt hơn 200 câu lạc bộ học tập, câu lạc bộ sở thích. Khỏi các trường chuyên nghiệp mỗi năm có từ 50 đến 100 đề tài nghiên cứu khoa học do học sinh sinh viên đảm nhiệm, nhiều đề tài nghiên cứu khoa học được giải thưởng cấp quốc gia. Tiêu biểu là sinh viên các trường Đại học Nông Lâm, Đại học Sư phạm thuộc Đại học Thái Nguyên...

Đại hội cũng chỉ rõ những hạn chế của công tác Đoàn và phong trào thanh niên của tỉnh trong nhiệm kỳ vừa qua là : Vấn đề việc làm, học tập, vui chơi giải trí cho thanh, thiếu nhi còn khó khăn; các tệ nạn xã hội, đặc biệt là tình trạng nghiện hút, tiêm chích ma túy trong thanh, thiếu niên có chiều hướng gia tăng; công tác Đoàn và phong trào thanh niên chưa đáp ứng kịp những yêu cầu của công

cuộc đổi mới trên địa bàn tỉnh; phong trào Đoàn phát triển chưa thật đồng đều; công tác xây dựng Đoàn, Hội, Đội còn một số mặt lúng túng...

Đại hội ra Nghị quyết chỉ rõ nhiệm vụ cơ bản của công tác Đoàn và phong trào thanh niên của tỉnh nhiệm kỳ 1997 - 2002 là *"Đẩy mạnh, nâng cao chất lượng công tác tuyên truyền, giáo dục của Đoàn, nhất là giáo dục truyền thống cách mạng của dân tộc, tuyên truyền các chủ trương, chính sách của Đảng, của Nhà nước trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Phát triển sâu rộng phong trào thanh thiếu nhi, tạo điều kiện tốt nhất giúp thanh niên lập thân, lập nghiệp và tham gia giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội. Góp phần xung kích thực hiện sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; tiếp tục quán triệt Nghị quyết 424 của Ban Chấp hành Trung ương Đoàn, thực hiện tốt công tác xây dựng Đoàn, Hội, không ngừng mở rộng mặt trận đoàn kết tập hợp thanh niên. Tích cực tham gia xây dựng Đảng; làm tốt công tác giáo dục chăm sóc thiếu niên, nhi đồng. Xây dựng Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh lớn mạnh"*⁽¹⁾.

Đại hội bầu Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn khóa X nhiệm kì 1997 - 2002, gồm 33 Ủy viên. Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn khóa X bầu Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn gồm 11

⁽¹⁾ Nghị quyết Đại hội đại biểu Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên lần thứ X.

đồng chí; trong đó, đồng chí Vũ Hồng Bắc (Tỉnh ủy viên) được bầu làm Bí thư và các đồng chí Đặng Minh Tiến, Đỗ Thị Tuyết được bầu làm Phó Bí thư Tỉnh Đoàn⁽¹⁾.

Sau Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ X, trong nước và trong tỉnh tiếp tục diễn ra hai sự kiện quan trọng, chỉ phối đến đời sống chính trị của Đoàn và phong trào thanh niên tỉnh Thái Nguyên. Sự kiện thứ nhất, từ ngày 11 đến ngày 14/11/1997, tại thành phố Thái Nguyên đã diễn ra Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XV, với sự tham dự của 250 đại biểu, thay mặt cho hơn 43.000 đảng viên sinh hoạt ở 19 Đảng bộ trực thuộc. Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Khóa XV, gồm 47 Ủy viên. Đồng chí Vũ Hồng Bắc, Bí thư Tỉnh Đoàn tiếp tục được Đại hội tín nhiệm bầu vào Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh.

Sự kiện quan trọng thứ hai là từ ngày 26 đến ngày 29/11/1997 tại Thủ đô Hà Nội đã diễn ra Đại hội đại biểu Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh toàn quốc lần thứ VII, với sự tham dự của 899 đại biểu đại diện cho trí tuệ và niềm tin của hàng triệu đoàn viên trong cả nước.

⁽¹⁾ Tháng 7/1998, đồng chí Vũ Hồng Bắc được cử đi học ở Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, đồng chí Đặng Minh Tiến được phân công nhiệm vụ Quyền Bí thư; tháng 8/2000, đồng chí Vũ Hồng Bắc được Tỉnh ủy phân công làm Bí thư Huyện ủy Võ Nhai; đồng chí Ma Thị Nguyệt (nguyên Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện Định Hóa) được chỉ định làm Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên (Quyết định số 312 ngày 28/2/2001 của Trung ương Đoàn).

Đại hội ra Nghị quyết chỉ rõ mục tiêu của công tác Đoàn và phong trào thanh niên trong nhiệm kỳ 1997 - 2002 là *"Bồi dưỡng thế hệ trẻ Việt Nam thành lớp người kế tục trung thành và xuất sắc sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc, thực hiện thắng lợi công nghiệp hóa và hiện đại hóa đất nước"*. Đại hội quyết định đẩy mạnh hai phong trào lớn *"Thanh niên lập nghiệp"* và *"Tuổi trẻ giữ nước"* lên tầm cao mới.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XV và Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ VII, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh tập trung chỉ đạo tiếp tục đẩy mạnh hai phong trào lớn *"Thanh niên lập nghiệp"* và *"Tuổi trẻ giữ nước"* do Trung ương Đoàn phát động.

Phong trào *"Thanh niên lập nghiệp"* được các cấp bộ Đoàn trong tỉnh triển khai bằng các chương trình cụ thể. Chương trình *"Thanh niên học tập, rèn luyện vì ngày mai lập nghiệp"* tiếp tục được triển khai và thực hiện rầm rộ trong các trường học, đặc biệt là các trường thành viên của Đại học Thái Nguyên và các trường trung học chuyên nghiệp, trung học phổ thông trong toàn tỉnh.

Trong các trường Đại học, Cao đẳng và Trung học chuyên nghiệp, tổ chức Đoàn phối hợp với Hội Liên hiệp Thanh niên chủ động tham mưu với cấp ủy Đảng và Chính quyền hỗ trợ, tạo điều kiện giúp đỡ Đoàn tổ chức hội thảo

khoa học, sinh hoạt chuyên đề, đi thực tế và nghiên cứu các đề tài khoa học; duy trì mở rộng các câu lạc bộ Khoa học trẻ. Phong trào nghiên cứu khoa học gắn liền với thực tế học tập, với rèn luyện tay nghề được tổ chức Đoàn các trường thành viên thuộc Đại học Thái Nguyên đặc biệt quan tâm. Năm học 1999 - 2000, cán bộ Đoàn và đoàn viên, thanh niên thuộc Đoàn Đại học Thái Nguyên đã tham gia 29 đề tài nghiên cứu khoa học (trong đó, riêng cán bộ Đoàn, đoàn viên, thanh niên Trường Đại học Công nghiệp Thái Nguyên đã tham gia tới 17 đề tài). Toàn Đoàn Đại học Thái Nguyên có 115 cán bộ Đoàn, đoàn viên là sinh viên tham gia dự thi Olympic các môn khoa học. Nhân dịp kỉ niệm 50 năm ngày truyền thống học sinh - sinh viên, Đại học Thái Nguyên đã chi 100 triệu đồng thưởng cho "*Các ngôi sao tháng Giêng*". Tổ chức Đoàn các trường Cao đẳng Sư phạm Thái Nguyên, Trung học Công nghiệp Việt Đức, Trung học Công nghiệp Thái Nguyên... phối hợp chặt chẽ với Phòng Đào tạo, Phòng Quản lý học sinh - sinh viên tăng thời gian mở cửa giảng đường, phòng thí nghiệm và thư viện..., cho sinh viên học tập, nghiên cứu.

Trong hệ thống các nhà trường phổ thông trên địa bàn tỉnh, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn và Sở Giáo dục - Đào tạo xây dựng và ban hành kế hoạch liên tịch phối hợp chỉ đạo công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên trường học.

Nhằm động viên khuyến khích đoàn viên, thanh niên là học sinh tích cực học tập, vượt khó vươn lên giành nhiều điểm khá, giỏi, 100% tổ chức Đoàn trong các trường đã huy động các nguồn lực xây dựng các loại quỹ Khuyến học, khuyến tài; Hỗ trợ tài năng trẻ, Giúp bạn nghèo vượt khó... góp phần nâng cao chất lượng giáo dục trong nhà trường. Năm học 2000 - 2001, tổ chức Đoàn trong các trường phổ thông trên địa bàn tỉnh đã chi 400 triệu đồng tiền quỹ thưởng và hỗ trợ đoàn viên, thanh niên là học sinh nghèo vượt khó học giỏi. Trong đó, Đoàn Trường Trung học phổ thông vùng cao Việt Bắc đã sử dụng 60 triệu đồng cho công tác thi đua khen thưởng; Đoàn Trường trung học phổ thông Định Hóa chi 10 triệu đồng khen thưởng và hỗ trợ bạn nghèo học giỏi. Đoàn Trường Trung học phổ thông Lương Ngọc Quyến luôn xứng danh là Đoàn Thanh niên của một đơn vị Anh hùng Lao động thời kỳ đổi mới với hàng nghìn giờ dạy tốt - học tốt; với một loạt các *"Câu lạc bộ sở thích"*, *"Câu lạc bộ bạn giúp nhau"*, *"Câu lạc bộ văn học"*, *"Câu lạc bộ toán học"*...

Cán bộ Đoàn, đoàn viên, thanh niên là công nhân viên chức cũng không ngừng học tập để nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ. Ba năm (1998 - 2000), lực lượng đoàn viên, thanh niên Khối Công nghiệp đã có 345 người theo học các lớp đào tạo từ trung cấp đến tiến sĩ. Trong đó, riêng Công ty gang thép Thái Nguyên có 189 người;

Công ty Kim loại Màu có 108 người, Liên đoàn Địa chất Đông Bắc 48 người.

Chương trình *Thanh niên tham gia phát triển công nghiệp, tiếp thu công nghiệp và dịch vụ* được các cơ sở Đoàn trong toàn tỉnh tiếp tục đẩy mạnh bằng nhiều loại hình phong phú hấp dẫn và hiệu quả. Hàng nghìn đoàn viên, thanh niên trong tỉnh đã say xưa sáng tạo cải tiến kỹ thuật, phát huy sáng kiến, tiếp thu và làm chủ các dây chuyền công nghệ mới. Các cuộc thi thợ giỏi, thi tay nghề, nâng bậc, nâng cao chất lượng, kiểu dáng sản phẩm liên tục được các cấp bộ Đoàn tổ chức, làm lợi cho Nhà nước hàng chục tỉ đồng. Tiêu biểu là các tổ chức Đoàn Khối Công nghiệp, chỉ trong 3 năm (1998 - 2000) đã huy động trên 10.000 lượt đoàn viên, thanh niên tham gia thi tay nghề giỏi, làm lợi cho Nhà nước trên 6 tỉ đồng. Đoàn viên, thanh niên trong khối đã có 521 sáng kiến cải tiến kỹ thuật, làm lợi 5 tỉ đồng. Điển hình là các sáng kiến cải tiến kỹ thuật Công trình tời Suối Treo của Đoàn Công ty Kim loại Màu làm lợi cho Nhà nước 500 triệu đồng; sáng kiến cải tiến kỹ thuật Công trình Khu vui chơi giải trí gang thép làm lợi 50 triệu đồng; Công trình Sửa chữa nhà xưởng của Công ty Vật liệu Xây dựng làm lợi trên 40 triệu đồng...

Chương trình *"Thanh niên tham gia phát triển nông nghiệp và nông thôn"* được các đoàn viên, thanh niên nông thôn nô nức tham gia phát triển nông nghiệp và nông

thôn theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa, với nhiều nội dung và hình thức hoạt động phong phú. Các phong trào xây dựng “*Hộ gia đình trẻ sản xuất kinh doanh giỏi*”; “*Trang trại trẻ*”; “*Thanh niên với công tác chăn nuôi thú y*”; “*Thanh niên thanh lịch giỏi nghề nông*”... đã động viên thanh niên nông thôn sản xuất, kinh doanh có hiệu quả; tạo dựng một lớp thanh niên nông thôn năng động, sáng tạo, biết làm kinh tế giỏi, góp phần chuyển dịch cơ cấu kinh tế, xóa đói, giảm nghèo, xây dựng nông thôn mới. Trong những năm từ 1997 đến 2000, các cấp bộ Đoàn Thanh niên nông thôn trong tỉnh đã tăng cường phối hợp với các ngành chức năng, xây dựng hàng loạt chương trình ứng dụng tăng năng suất, chất lượng cây trồng, vật nuôi (Chương trình Lúa cao sản, Chương trình Cây ăn quả, Chương trình Cơ khí hóa nông nghiệp, Chương trình Ứng dụng chuyển giao phân vi sinh nông nghiệp... Các Huyện Đoàn Phú Bình, Đồng Hỷ, Đại Từ, Định Hóa và Thành Đoàn Thái Nguyên là những đơn vị điển hình trong các phong trào này.

Tiếp tục phát huy vai trò xung kích trong việc tham gia xây dựng kết cấu hạ tầng nông thôn, trong những năm cuối cùng thập kỷ 90 của thế kỷ XX (1997 - 2000), các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã huy động hơn 10 vạn lượt đoàn viên, thanh niên tham gia làm 2.000 công trình thanh niên về giao thông và thủy lợi.

Năm 1998, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh tổ chức thành lập 34 câu lạc bộ khuyến nông, thu hút 1.016 đoàn viên, thanh niên tham gia. Năm 1999, cử 9 đội công tác, với hàng trăm đoàn viên, thanh niên ưu tú đến 9 xã vùng cao, vùng sâu, vùng đặc biệt khó khăn của tỉnh tổ chức các lớp học xóa mù chữ, tư vấn khoa học kỹ thuật, giúp nông dân chuyển dịch cơ cấu cây trồng vật nuôi. Các tổ chức Đoàn trong tỉnh tổ chức 287 lớp tập huấn về khoa học kỹ thuật nông nghiệp cho đoàn viên, thanh niên nông thôn. Được tập huấn về khoa học kỹ thuật nông nghiệp, nhiều đoàn viên, thanh niên đã vận dụng thay đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi thích hợp và đạt hiệu quả cao. Trên địa bàn tỉnh đã xuất hiện nhiều đoàn viên thanh niên, nhiều hộ gia đình trẻ đi đầu trong việc cấy lúa cao sản, ứng dụng khoa học kỹ thuật, ươm các loại giống cây mới để bán, lai ghép, chiết cành các loại cây ăn quả cung cấp cho các trang trại trẻ... Việc triển khai thực hiện *Dự án Hướng dẫn và tín chấp* cho đoàn viên, thanh niên nông thôn vay vốn xóa đói, giảm nghèo, giải quyết công ăn việc làm, mở rộng sản xuất, phát triển kinh tế tiếp tục được các cấp bộ Đoàn trong tỉnh coi trọng. Huyện Đoàn Định Hóa nâng cao hiệu quả các nguồn vốn, đưa số vốn của Dự án lên tới 513,6 triệu đồng, trở thành đơn vị dẫn đầu các tổ chức Đoàn trong tỉnh về hoạt động này.

Chương trình *"Thanh niên tham gia phát triển văn hóa xã hội"* được tổ chức với nhiều nội dung và hình thức phong phú, góp phần tăng cường giáo dục lý tưởng, đạo đức, lối sống và khơi dậy ý thức trách nhiệm của đoàn viên, thanh niên trước những vấn đề bức xúc của xã hội. Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tiếp tục chỉ đạo và triển khai có hiệu quả Cuộc vận động 3 mục tiêu về Dân số - Sức khỏe - Môi trường và phát động các cuộc thi: *"Bảo vệ rừng cho hôm nay và cho mai sau"*; *"70 Ngày đêm môi trường"*; *"Vì sức khỏe và hạnh phúc của bạn"*, thu hút hàng nghìn lượt đoàn viên, thanh niên trong tỉnh tham gia. Nhân dịp các sự kiện chính trị, các ngày lễ lớn trong năm, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh liên tục tổ chức các hoạt động tuyên truyền, giáo dục truyền thống cho đoàn viên, thanh niên, dưới nhiều hình thức phong phú. Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn chỉ đạo tổ chức tốt cuộc thi *"Đảng quang vinh - Bác Hồ vĩ đại - đất nước phồn vinh tiến vào thế kỷ 21"*. Huyện Đoàn Phú Lương chỉ đạo tổ chức 137 diễn đàn thanh niên, với các chủ đề về Đảng, về Bác Hồ, về quê hương, đất nước, thu hút 17.000 lượt đoàn viên, thanh niên tham gia. Huyện Đoàn Đồng Hỷ tổ chức 257 diễn đàn thanh niên tìm hiểu Nghị quyết Đại hội Đảng IX và tổ chức 8 hội trại truyền thống, 8 diễn đàn *"Tầm nhìn thế kỷ"*. Huyện Đoàn Định Hóa chỉ đạo 100% cơ sở Đoàn tổ chức các hoạt động mít tinh, văn hóa - thể thao mừng giao

thừa thế kỷ... Tổ chức Đoàn trong các nhà trường thường xuyên duy trì tốt tốt việc sinh hoạt 15 phút đầu giờ với các nội dung phong phú (Hát các bài hát truyền thống, đọc báo, tìm hiểu về tác hại ma túy, AIDS... . Tổ chức Đoàn trong các cơ quan Nhà nước tổ chức diễn đàn "*Cần kiệm là nếp sống đẹp của thanh niên*", "*Tuổi trẻ sống đẹp*"; tổ chức các đêm thơ, nhạc, nêu gương người tốt việc tốt..., có tác dụng cổ vũ, giáo dục đoàn viên, thanh niên xây dựng nếp sống văn hóa, phòng chống các tệ nạn xã hội.

Phong trào "*Tuổi trẻ giữ nước*" ngày càng phát triển, kết quả thực hiện nhiệm vụ quốc phòng an ninh của tuổi trẻ trên địa bàn tỉnh ngày càng đạt hiệu quả cao trên nhiều mặt. Bằng nhiều hoạt động thiết thực, phong phú, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục, động viên đoàn viên, thanh niên sẵn sàng vượt qua mọi khó khăn, gian khổ thực hiện tốt nghĩa vụ quân sự, hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao.

Công tác xây dựng và củng cố tổ chức Đoàn, Hội và Đội thường xuyên được các cấp bộ Đoàn coi trọng. Thực hiện Kế hoạch (số 01 - KHTWH ngày 2/1/1999) của Trung ương Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, cùng với việc ban hành Kế hoạch (số 01 - KH/UBH ngày 15/3/1999) về tổ chức Đại hội Hội Liên hiệp Thanh niên các cấp trong tỉnh, Ủy ban Hội Liên hiệp Thanh niên tỉnh

tham mưu cho Ban Thường vụ Tỉnh ủy ban hành Chỉ thị (số 18 - CT/TU ngày 20/5/1999), yêu cầu các cấp ủy Đảng, các cấp bộ Đoàn, cấp bộ Hội trong tỉnh tập trung làm tốt ba nhiệm vụ : Một là, tổ chức Đại hội Hội Liên hiệp Thanh niên cấp mình theo đúng kế hoạch (số 01-KH/UBH ngày 15/3/1999) của Ủy ban Hội Liên hiệp Thanh niên tỉnh. Chỉ đạo chặt chẽ công tác chuẩn bị nội dung và nhân sự của Đại hội các cấp đảm bảo tính thiết thực, hiệu quả và cơ cấu tiêu chuẩn theo các đối tượng thanh niên (công nhân, nông dân, lực lượng vũ trang, học sinh, sinh viên, trí thức, dân tộc, tôn giáo, doanh nghiệp trẻ, tài năng trẻ...), nhằm đạt mục tiêu *"Đại hội thanh niên tình nguyện, sáng tạo vì sự phát triển của đất nước và tuổi trẻ Việt Nam trong thế kỷ 21"*. Hai là, quá trình tiến hành Đại hội cần khẳng định rõ những việc đã làm được, chưa làm được và nguyên nhân của nó trong việc chỉ đạo phong trào thanh, thiếu niên, nhi đồng những năm qua. Ban Thường vụ Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ chí Minh các cấp kiểm điểm vai trò nòng cốt của Đoàn đối với công tác xây dựng Hội, đồng thời chú trọng việc xây dựng nội dung và các chương trình hoạt động của các cấp Hội nhiệm kỳ tới, gắn chương trình hành động cách mạng của Đoàn với nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh và cơ sở. Ba là, củng cố, kiện toàn tổ chức Hội Liên hiệp Thanh niên các cấp về công tác cán bộ, công tác hội viên, kết nạp các

tổ chức thành viên; đẩy mạnh phong trào thanh niên tình nguyện; thông qua các chương trình, dự án, các cuộc vận động, thu hút và tập hợp đông đảo thanh niên vào tổ chức Hội, nhằm phát huy năng lực, trí tuệ của thanh niên trong sự nghiệp công nghiệp hóa và hiện đại hóa đất nước. Hội Liên hiệp Thanh niên các cấp phát động phong trào thi đua sôi nổi, rộng khắp trong thanh niên, nhằm thực hiện thắng lợi các mục tiêu kinh tế - xã hội mà Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên lần thứ XV đã đề ra.

Thực hiện Chỉ thị (số 18 - CT/TU) của Ban Thường vụ Tỉnh ủy, dưới sự lãnh đạo trực tiếp của các cấp ủy Đảng, quí 4/1999, các cấp bộ Hội Liên hiệp Thanh niên trong tỉnh đã hoàn thành tốt việc tổ chức Đại hội Hội Liên hiệp Thanh niên các cấp.

Sau khi Đảng và Nhà nước ta ra quyết định lấy năm 2000 làm *Năm Thanh niên Việt Nam*, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tham mưu cho Ban Thường vụ Tỉnh ủy ban hành Chỉ thị (số 32 - CT/TU) về *"Tăng cường lãnh đạo công tác thanh niên nhân dịp Năm Thanh niên Việt Nam"*. Chỉ thị (số 32 - CT/TU) của Ban Thường vụ Tỉnh ủy khẳng định: *"Trong những năm qua dưới sự lãnh đạo trực tiếp của các cấp ủy Đảng, công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên, nhi đồng tỉnh Thái Nguyên đã có bước phát triển mới, hoàn thành nhiều chỉ tiêu thi đua, góp*

phần to lớn vào công cuộc phát triển kinh tế - xã hội của địa phương”.

Chỉ thị (số 32 - CT/TU) của Ban Thường vụ Tỉnh ủy yêu cầu các cấp ủy Đảng, chính quyền, đoàn thể thực hiện tốt nhiệm vụ sơ kết đánh giá bảy năm thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khoá VII) về đổi mới sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên và Chỉ thị (số 16 - CT/TU) của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về “*Bồi dưỡng đoàn viên ưu tú và phát triển đảng viên trẻ*”, rút ra được những kinh nghiệm hay, những việc làm tốt để tiếp tục thực hiện tốt hơn và thấy được các thiếu sót, khuyết điểm để khắc phục. Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tích cực, chủ động triển khai các chương trình của *Năm Thanh niên Việt Nam* tới cơ sở, chủ động phối hợp với các ngành, đoàn thể chỉ đạo tốt phong trào, tạo chuyển biến rõ nét ở cơ sở.

Thực hiện Chỉ thị (số 32 - CT/TU) của Ban Thường vụ Tỉnh ủy và hưởng ứng *Năm Thanh niên* do Đảng và Nhà nước phát động; Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn xây dựng chương trình hành động của tuổi trẻ Thái Nguyên, với năm đề án: Một là, Đề án “*Thành lập Câu lạc bộ Doanh nghiệp trẻ tỉnh Thái Nguyên*”. Hai là, Đề án triển khai chiến dịch “*Thanh niên tình nguyện hè 2000*”. Ba là, Đề án “*Ngày tiết kiệm, tháng tiết kiệm vì các xã nghèo vùng cao*”. Bốn là, Đề án “*Phối hợp xây dựng Bia di tích kỷ*

niệm sự ra đời của Lực lượng Thanh niên xung phong toàn quốc tại Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên". Năm là, Đề án "Ngày thứ Bảy tình nguyện".

Sau khi được Ban Thường vụ Tỉnh ủy phê duyệt, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn chủ động phối hợp với 13 ngành trong tỉnh xây dựng cơ chế, tranh thủ các nguồn lực tham gia giáo dục thanh, thiếu niên, nhi đồng. Kết quả, trong *Năm Thanh niên Việt Nam*, Tỉnh Đoàn đã làm tốt việc thành lập và ra mắt *Câu lạc bộ Doanh nghiệp trẻ*, gồm 36 thành viên. Sau khi thành lập *Câu lạc bộ Doanh nghiệp trẻ*, các mô hình "*Doanh nghiệp trẻ*" đã tỏ rõ vai trò xung kích trong các lĩnh vực ứng dụng khoa học công nghệ mới vào sản xuất, nhanh nhạy nắm bắt thị trường sản xuất các mặt hàng tiêu dùng, đáp ứng được nhu cầu của nhân dân trong, ngoài tỉnh. Tiêu biểu là Doanh nghiệp trẻ Hoàng Bình với dây chuyền sản xuất chè sạch, chè xuất khẩu; Doanh nghiệp trẻ Đình Xuân Hải chuyên kinh doanh các mặt hàng nhôm kính; Doanh nghiệp trẻ Vân Đạo chuyên kinh doanh mặt hàng xe gắn máy...

Trong *Năm Thanh niên Việt Nam*, Tỉnh Đoàn còn làm tốt việc tổ chức 140 đoàn viên là bác sĩ, là sinh viên tham gia Chương trình "*Thanh niên sinh viên tình nguyện hè năm 2000*" lên giúp đồng bào các xã vùng sâu, vùng xa vùng khó khăn trên địa bàn tỉnh; phối hợp chỉ đạo và tổ

chức tốt phong trào “*Ngày tiết kiệm, tháng tiết kiệm vì các xã nghèo vùng cao*” trong thanh, thiếu niên và nhi đồng, quyên góp (qua mua vé xổ số) được trên 400 triệu đồng, xây dựng được hai khu nhà tập thể cho giáo viên, nhà thư viện cho các xã vùng cao khó khăn.

Chương trình “*Thanh niên tình nguyện giúp nhau phát triển kinh tế, xóa đói, giảm nghèo*” ngày càng có hiệu quả rõ rệt. Các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã lập 57 dự án vay 1.259 triệu đồng từ nguồn vốn 120/CP và 93 dự án vay 998 triệu đồng từ các nguồn vốn khác giúp thanh niên có vốn sản xuất, xóa đói, giảm nghèo, phát triển kinh tế.

Chương trình “*Thanh niên tình nguyện bảo vệ môi trường*” được đông đảo đoàn viên, thanh niên tham gia. Các cấp bộ Đoàn trong tỉnh tổ chức hàng chục buổi Lễ ra quân lao động tình nguyện làm sạch môi trường, huy động 70.000 lượt đoàn viên, thanh niên tham gia.

Chương trình “*Thanh niên tình nguyện tham gia phòng chống tệ nạn xã hội*” trong Năm Thanh niên Việt Nam đã đạt những kết quả quan trọng, với 100% tổ chức Đoàn cơ sở triển khai thực hiện Nghị quyết liên tịch 02 giữa Trung ương Đoàn và Bộ Công an. Các nhóm “*Giáo dục đồng đẳng*” ở các huyện Đại Từ, Đồng Hỷ, thành phố Thái Nguyên tiếp tục được đầu tư quan tâm. Mô hình “*Câu lạc bộ tình bạn cộng đồng*” ở thành phố Thái

Nguyên đã thu hút nhiều đối tượng lầm lỗi trở lại cuộc sống lương thiện và cảm hóa được không ít thanh niên lâu nay mặc cảm vì lỗi lầm. Toàn tỉnh có thêm 50 câu lạc bộ phòng chống tệ nạn xã hội (tăng 2,7 lần so với năm 1999), cảm hóa được 3.574 đối tượng thanh, thiếu niên lầm lỗi. Các cấp bộ Đoàn trong tỉnh tổ chức 534 buổi sinh hoạt ra quân phòng chống tệ nạn xã hội (tăng 3,4 lần so với năm 1999), góp phần đáng kể vào kết quả tuyên truyền, đấu tranh ngăn chặn các tệ nạn ma túy, mại dâm và sự lây nhiễm của HIV/AIDS...

Công tác tuyên truyền, giáo dục lối sống, nếp sống mới cho đoàn viên, thanh niên tiếp tục được các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đẩy mạnh. Huyện Đoàn Phú Bình, hướng dẫn, tổ chức một số đám cưới mới, gây được ấn tượng tốt trong đoàn viên, thanh niên và nhân dân. Thành Đoàn Thái Nguyên, Huyện Đoàn Đồng Hỷ phối hợp với Hội Cựu chiến binh tổ chức các buổi giao lưu với chủ đề độc đáo: *"Tre già măng mọc - hát mãi khúc quân hành"*...

Trong phong trào *"Tuổi trẻ giữ nước"*, thực hiện chỉ thị của đồng chí Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh kiêm Chủ tịch Hội đồng Nghĩa vụ Quân sự tỉnh tại Hội nghị bàn biện pháp tổ chức công tác tuyển quân năm 2000 (họp ngày 23/12/1999), Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn phối hợp với Sở Văn hóa - Thông tin, Báo Thái Nguyên, Đài Phát thanh -

Truyền hình Thái Nguyên mở một cuộc tuyên truyền rộng rãi trong đoàn viên, thanh niên về công tác tuyển quân, tạo không khí hồ hởi, phấn khởi và điều kiện thuận lợi cho công tác chuẩn bị tuyển quân và ngày giao quân. Là một thành viên trong Hội đồng Nghĩa vụ Quân sự tỉnh, đồng chí Vũ Hồng Bắc, Bí thư Tỉnh Đoàn đã trực tiếp xuống theo dõi, giúp đỡ các huyện, thành, thị làm công tác khám tuyển và gọi thanh niên nhập ngũ. Hoạt động đẩy mạnh công tác động viên tuyển quân của các cấp bộ Đoàn trong tỉnh, đã góp phần khắc phục được nhiều khó khăn, hạn chế về trình độ dân trí và văn hóa của thanh niên, hoàn thành tốt công tác chuẩn bị tuyển quân cả về số lượng và chất lượng. Trong toàn tỉnh, các cấp bộ Đoàn cùng với các ban, ngành chức năng đã huy động được 4.483 thanh niên đi khám, tuyển sức khỏe nghĩa vụ quân sự, đạt 99,53 % số thanh niên có lệnh gọi khám tuyển. Trong hai đợt giao quân *Năm Thanh niên Việt Nam* (đợt 1 vào ngày 20/2/2000 và đợt 2 vào 9/10/2000), các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã góp phần quan trọng vào việc tổ chức các buổi Lễ giao, nhận quân trang nghiêm, đúng nghi lễ, thủ tục, nguyên tắc, nhanh, gọn và an toàn. Trong số 1.320 thanh niên Thái Nguyên lên đường nhập ngũ *Năm Thanh niên Việt Nam 2000*, có 1.018 người là đoàn viên Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.

Năm 2001 nhân loại bước sang một thế kỉ mới - Thế kỉ 21. Đây là năm Đảng bộ tỉnh tổ chức Đại hội đại biểu

290

Đảng bộ toàn tỉnh lần thứ XVI theo tinh thần: *Trí tuệ - Dân chủ - Đoàn kết - Đổi mới*, với niềm tự hào của một tỉnh vừa được Đảng và Nhà nước phong tặng danh hiệu cao quý *Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân*. Đối với tuổi trẻ Việt Nam nói chung, tuổi trẻ Thái Nguyên nói riêng, năm 2001 là năm có ba ngày kỉ niệm lớn : Một là, kỉ niệm 70 năm Ngày thành lập Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh. Hai là, kỉ niệm 60 năm Ngày thành lập Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh. Ba là, kỉ niệm 45 năm Ngày thành lập Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam. Các sự kiện trên ảnh hưởng đến tư tưởng, tình cảm của cán bộ Đoàn, đoàn viên, thanh niên các dân tộc trong tỉnh, giúp họ có thêm sức mạnh và niềm tin để tiếp tục tiến bước vững chắc trên chặng đường mới.

Thời gian này, Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn Thái Nguyên có 18 đơn vị trực thuộc với tổng số 517 Đoàn cơ sở và 3.547 chi đoàn (trong đó có 180 tổ chức Đoàn cơ sở xã, phường, thị trấn). Lực lượng thanh niên toàn tỉnh có 397.437 người (trong độ tuổi từ 15 đến 34); trong đó có gần 29,39% là đoàn viên Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, 22,85% là hội viên Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, 78,3% ở khu vực nông thôn, 21,7% ở khu vực đô thị. Thường trực Tỉnh Đoàn, gồm các đồng chí Ma Thị Nguyệt (Bí thư), Đặng Minh Tiến và Đỗ Thị Tuyết (Phó Bí thư).

Tiếp tục thực hiện Chỉ thị (số 32 - CT/TU ngày 18/8/2000) của Ban Thường vụ Tỉnh uỷ Thái Nguyên về *Tăng cường lãnh đạo công tác thanh niên*, bước vào năm 2001, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tập trung chỉ đạo các tổ chức Đoàn trên địa bàn tỉnh triển khai đợt sinh hoạt chính trị, học tập, quán triệt các Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IX và Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVI trong cán bộ Đoàn và đoàn viên thanh niên với chủ đề *Tuổi trẻ Thái Nguyên tiến bước dưới cờ Đảng*. Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn mở một lớp nghiên cứu Nghị quyết Đại hội lần thứ IX của Đảng cho 70 cán bộ Đoàn chủ chốt cấp huyện.

Đến tháng 4/2002, toàn tỉnh đã có 763 tổ chức cơ sở Đoàn triển khai học tập Nghị quyết Đại hội Đảng các cấp cho 83.700 lượt đoàn viên thanh niên ⁽¹⁾. Thông qua đợt sinh hoạt chính trị, cán bộ, đoàn viên thanh niên được bồi dưỡng về tình hình, nhiệm vụ cách mạng; từ đó có thêm nhận thức mới về trách nhiệm của tuổi trẻ đối với sự nghiệp công nghiệp hoá - hiện đại hoá đất nước.

Tuy nhiên, việc triển khai đợt sinh hoạt chính trị *"Tiến bước dưới cờ Đảng"* ở cấp cơ sở còn chậm so với kế hoạch đề ra. Một số đơn vị chưa kịp thời xây dựng chương

⁽¹⁾ Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn Thái Nguyên: *Báo cáo kết quả đợt sinh hoạt chính trị "Tuổi trẻ Việt Nam tiến bước dưới cờ Đảng"*. Số 215-BC/TNTN, ngày 23/4/2002, tr. 2.

trình hành động thực hiện Nghị quyết. Sự đôn đốc kiểm tra ở một số đơn vị chưa sâu sát, cụ thể, nên hiệu quả triển khai thực hiện Nghị quyết đại hội Đảng các cấp chưa cao.

Nhằm cổ vũ thanh niên vươn lên tự lập thân, lập nghiệp vì lợi ích và sự phát triển của thanh niên, của quê hương, đất nước; đồng thời động viên lực lượng thanh niên thực hiện các nhiệm vụ kinh tế - xã hội. Từ năm 2001, phong trào "*Thanh niên lập nghiệp*" được triển khai thông qua các chương trình cụ thể.

Tiếp tục thực hiện Chương trình "*Thanh niên học tập, rèn luyện vì ngày mai lập nghiệp*", trong các trường Đại học, Cao đẳng và Trung học chuyên nghiệp, tổ chức Đoàn cùng Hội sinh viên đã chủ động tham mưu với các cấp ủy Đảng và chính quyền có cơ chế hỗ trợ, tạo điều kiện giúp đỡ Đoàn tổ chức các buổi Hội thảo khoa học, các buổi sinh hoạt chuyên đề, đi thực tế, nhất là nghiên cứu khoa học; duy trì, mở rộng các câu lạc bộ Khoa học trẻ... Phong trào nghiên cứu khoa học gắn liền với thực tế, học tập gắn liền với rèn luyện tay nghề được Đoàn Thanh niên các trường đặc biệt quan tâm.

Trong năm 2001, Đại học Thái Nguyên đã tổ chức nghiệm thu 47 đề tài khoa học với 150 sinh viên tham gia. Các Hội nghị dạy tốt - học tốt, hội nghị khoa học trẻ, hội thi nghiệp vụ sư phạm, giới thiệu công nghệ mới cho sinh

viên... cũng được thường xuyên tổ chức ở các trường Đại học Sư phạm, Đại học Nông Lâm...

Tại các trường phổ thông, kế hoạch liên tịch giữa Tỉnh Đoàn với Sở Giáo dục - Đào tạo trong việc phối hợp chỉ đạo công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên trường học ngày càng được đẩy mạnh. 100% các Đoàn trường đã huy động được nhiều nguồn lực để xây dựng các loại quỹ nhằm động viên, khuyến khích đoàn viên, thanh niên học sinh tích cực học tập, vượt khó vươn lên giành nhiều điểm khá, giỏi... Ngay từ đầu năm học 2000 - 2001, Đoàn Thanh niên các trường đã có nhiều hoạt động thiết thực, bổ ích, phát động phong trào thi đua nâng cao chất lượng học tập thông qua các hình thức tổ chức các *"Giờ học tốt"*, *"Tuần học tốt"*, *"Tháng học tốt"*, *"Học kỳ giành nhiều điểm 10"*; tổ chức *"Hội nghị Dạy tốt - Học tốt"*... Các loại Quỹ Khuyến học, Khuyến tài; Quỹ hỗ trợ tài năng trẻ; Quỹ Giúp bạn nghèo vượt khó... được lập ra đã góp phần nâng cao chất lượng giáo dục trong nhà trường. Riêng trong năm học 2000 - 2001, Đoàn Thanh niên các trường phổ thông đã sử dụng 400 triệu đồng tiền quỹ để làm phần thưởng và hỗ trợ học sinh nghèo vượt khó. Tiêu biểu là trường Trung học phổ thông Vùng cao Việt Bắc đã sử dụng 60 triệu đồng, trường Trung học phổ thông Lương Ngọc Quyến sử dụng hơn 40 triệu đồng cho công tác thi đua khen thưởng, khuyến học, khuyến tài; trường Trung học phổ thông Định

Hóa sử dụng 10 triệu đồng để khen thưởng và hỗ trợ bạn nghèo...

Nhiều đoàn viên, thanh niên học sinh được tặng thưởng từ các loại quỹ học bổng. Trong số đó, có các em Lại Văn Ân (trường Trung học phổ thông Kỹ thuật Phổ Yên) được nhận học bổng “*Trò giỏi hiếu thảo*” (lần 2) trị giá 1 triệu đồng; Nguyễn Minh Huệ (trường Trung học phổ thông Phú Bình), Nguyễn Bích Hà (trường Trung học phổ thông Định Hóa), Lương Diệp Linh (trường Trung học phổ thông Võ Nhai) được nhận “*Giải thưởng Lý Tự Trọng*”.

Trường Trung học phổ thông Lương Ngọc Quyến luôn xứng danh là đơn vị *Anh hùng Lao động* trong thời kì đổi mới với hàng nghìn giờ dạy tốt - học tốt. Các loại hình “*Câu lạc bộ sở thích*”, “*Câu lạc bộ bạn giúp nhau*”, “*Câu lạc bộ Văn học*”, “*Câu lạc bộ Toán học*”... hình thành, thu hút đoàn viên thanh niên trong Nhà trường vào các hoạt động học tập. Nhờ đó, chất lượng giáo dục của Nhà trường được nâng lên. Trong năm học 2001 - 2002, Nhà trường có 204 học sinh giỏi toàn diện, 1.832 học sinh tiên tiến, tỉ lệ học sinh khá giỏi đạt tới 77%; trong đó có 144 học sinh giỏi đạt giải cấp tỉnh, 6 học sinh dự thi đội tuyển học sinh giỏi quốc gia đều đạt giải (trong đó có 1 giải nhì).

Từ năm 2002, Chương trình “*Học tập, rèn luyện vì ngày mai lập nghiệp*” đã trở thành một phong trào rộng khắp trong các tổ chức Đoàn trên địa bàn tỉnh. Vấn đề hướng nghiệp cho đoàn viên, thanh niên được các cấp bộ Đoàn trong toàn tỉnh quan tâm đặc biệt. Chưa bao giờ Trung tâm Tư vấn dạy nghề, việc làm của tỉnh tấp nập, sôi động như trong thời gian này. Chỉ riêng năm học 2001 - 2002, Trung tâm đã tư vấn, hướng nghiệp cho hàng nghìn đoàn viên, thanh niên và dạy nghề cho 621 em; giải quyết việc làm cho 391 đoàn viên, thanh niên...

Đoàn viên, thanh niên công nhân viên chức cũng không ngừng học tập để nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ. Toàn tỉnh có trên 70% thanh niên công chức tham gia các lớp học tiếng Anh, Tin học, văn bằng 2 và các khóa đào tạo Thạc sĩ, Tiến sĩ.

Cùng với phong trào “*Học tập, rèn luyện vì ngày mai lập nghiệp*”, cán bộ, đoàn viên, thanh niên trong tỉnh tích cực tham gia Chương trình “*Phát triển công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp và dịch vụ*”. Bằng nhiều loại hình phong phú, hấp dẫn và hiệu quả, các cơ sở Đoàn trong công nhân, viên chức tiếp tục đẩy mạnh “*Phong trào Chất lượng - Kiểu dáng - Tiết kiệm*”. Thông qua phong trào “*Thanh niên tình nguyện*”, hoạt động Đoàn của khối công nhân, viên chức tập trung giải quyết những việc mới, việc

khó, áp dụng và cải tiến khoa học kỹ thuật, đảm nhận các công trình thanh niên, phần việc thanh niên, góp phần nâng cao năng suất, chất lượng và hạ giá thành sản phẩm, cải thiện đời sống công nhân. Hàng nghìn đoàn viên, thanh niên say sưa phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật, tiếp thu và làm chủ các dây chuyền công nghệ mới. Các cuộc thi thợ giỏi, thi tay nghề, nâng bậc, nâng cao chất lượng và kiểu dáng sản phẩm...liên tục được tổ chức, làm lợi cho Nhà nước hàng chục tỉ đồng.

Trong năm 2001, toàn tỉnh đã có 736 công trình thanh niên với tổng trị giá 2.076 tỉ đồng, thu hút 24.006 đoàn viên, thanh niên tham gia. Riêng Đoàn Công ty Gang thép Thái Nguyên có 55 công trình thanh niên, với tổng trị giá 946 triệu đồng, 34 đề tài sáng kiến làm lợi 412 triệu đồng; Thành Đoàn Thái Nguyên có 15 công trình thanh niên, trị giá 470 triệu đồng và 150 sáng kiến cải tiến kỹ thuật, làm lợi trên 500 triệu đồng; Huyện Đoàn Phú Bình có 25 công trình thanh niên, trị giá gần 40 triệu đồng, với sự tham gia của 3.239 đoàn viên, thanh niên; Huyện Đoàn Phổ Yên chỉ đạo 7.250 đoàn viên, thanh niên ở cơ sở làm 15 km đường bê tông, 49 công trình thanh niên.

Việc bồi dưỡng, nâng cao tay nghề cho đoàn viên, thanh niên tiếp tục được các cấp bộ Đoàn triển khai thực hiện dưới nhiều hình thức. Chỉ tính riêng năm 2001, các

cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã tổ chức 49 hội thi tay nghề (tăng 20% so với năm 2000), thu hút 5.307 lượt đoàn viên, thanh niên tham gia; mở 217 lớp tập huấn khoa học kỹ thuật cho 8.262 lượt đoàn viên, thanh niên; tổ chức 97 điểm trình diễn khoa học kỹ thuật (tăng 3,2% so với năm 2000), thu hút 2.298 lượt đoàn viên, thanh niên tham gia ⁽¹⁾... Nhiều tổ chức cơ sở Đoàn tích cực phát huy sáng kiến, mạnh dạn ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào các hoạt động chuyên môn, sản xuất. Tiêu biểu là Đoàn Bệnh viện đa khoa Trung ương Thái Nguyên với việc áp dụng “Chọc dò áp xe gan qua siêu âm”, “Đưa cobalt 60 vào điều trị ung thư”...; Huyện Đoàn Đại Từ với việc ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật để “Sản xuất chè sạch, chè có năng suất cao”; Huyện Đoàn Phú Bình phối hợp với Chi đoàn Sở Khoa học - Công nghệ - Môi trường mở 5 lớp “Kỹ thuật trồng nấm ăn sạch và hầm khí Biogas” cho đoàn viên, thanh niên, v.v... Đoàn các cơ quan tỉnh đã tổ chức thành công các diễn đàn: “Báo Thái Nguyên với tuổi trẻ - Tuổi trẻ với Báo Thái Nguyên”, “Làm báo nói, báo hình” và cuộc thi “Nghệ thuật vụ ngành Du lịch”, được đông đảo đoàn viên, thanh niên hưởng ứng...

Chương trình “Thanh niên tham gia phát triển nông nghiệp và nông thôn” thu hút đông đảo cán bộ, đoàn viên,

⁽¹⁾ Theo: Báo cáo tóm tắt công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu nhi năm 2001. Số 202-BC/TĐTN, ngày 10/12/2001, tr. 4.

thanh niên nông thôn tham gia, với nhiều nội dung thiết thực và hình thức phong phú. Các phong trào thi đua xây dựng “Hộ gia đình trẻ sản xuất kinh doanh giỏi”, “Trang trại trẻ”... cùng với các hội thi: “Thanh niên với công tác chăn nuôi thú y”, “Thanh niên với công tác bảo vệ thực vật”, “Thanh niên với công tác phát triển cây chè”, “Thanh niên với công tác bảo vệ và phát triển rừng”, “Thanh niên thanh lịch giỏi nghề nông”... , do các cấp bộ Đoàn phát động, đã cổ vũ, động viên đoàn viên, thanh niên nông thôn sản xuất, kinh doanh có hiệu quả. Trên địa bàn nông thôn tỉnh Thái Nguyên đã xuất hiện một lớp thanh niên có bản lĩnh, năng động, sáng tạo, biết làm kinh tế giỏi, góp phần chuyển dịch cơ cấu kinh tế, xóa đói, giảm nghèo, xây dựng nông thôn mới xã hội chủ nghĩa.

Nhằm tăng cường giáo dục lí tưởng, đạo đức, lối sống và khơi dậy ý thức trách nhiệm của đoàn viên, thanh niên đối với xã hội, Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn chỉ đạo các cấp bộ Đoàn trong tỉnh tổ chức cán bộ, đoàn viên, thanh niên tham gia chương trình phát triển văn hóa, xã hội, với nhiều nội dung và hình thức phong phú. Huyện Đoàn Phú Lương tổ chức 137 diễn đàn thanh niên, với các chủ đề về Đảng, Bác Hồ và quê hương, đất nước, thu hút 17.000 lượt đoàn viên thanh niên tham gia; Huyện Đoàn Đồng Hỷ tổ chức 257 diễn đàn thanh niên tìm hiểu Nghị quyết Đại hội Đảng IX và giao lưu văn nghệ, 8 Hội trại truyền thống,

8 diễn đàn “*Tầm nhìn thế kỉ*”; Huyện Đoàn Định Hóa chỉ đạo 100% cơ sở tổ chức các hoạt động mít tinh, văn hóa thể thao, mừng giao thừa thế kỉ... Đoàn Thanh niên các trường phổ thông thường xuyên duy trì tốt việc chào cờ, sinh hoạt 15 phút đầu giờ với nội dung sinh hoạt phong phú, như các bài hát truyền thống, đọc báo, tìm hiểu về tác hại ma túy, AIDS... Đoàn Thanh niên khôi cơ quan xung quanh tỉnh tổ chức diễn đàn: “*Cần kiệm là nếp sống đẹp của thanh niên*”, “*Tuổi trẻ sống đẹp*” và tổ chức các đêm thơ, nhạc, nêu gương người tốt việc tốt... có tác dụng cổ vũ, giáo dục đoàn viên, thanh niên xây dựng nếp sống văn hóa, phòng chống các tệ nạn xã hội.

Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tiếp tục chỉ đạo và triển khai có hiệu quả Chương trình ba mục tiêu về “*Dân số - Sức khỏe - Môi trường*”; phát động các cuộc thi: “*Bảo vệ rừng cho hôm nay và mai sau*”; “*70 ngày đêm môi trường*”; “*Vì sức khỏe và hạnh phúc của bạn*”, thu hút hàng chục nghìn lượt đoàn viên, thanh niên trong tỉnh tham gia. Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn còn phối hợp với các ngành chức năng (Sở Khoa học - Công nghệ - Môi trường, Ủy ban phòng, chống HIV/AIDS, Ủy ban Dân số - Kế hoạch hóa gia đình, Ban Chủ nhiệm Chương trình Mục tiêu quốc gia nước sinh hoạt và môi trường nông thôn...) mở các lớp tập huấn, nâng cao nhận thức về bảo vệ sức khỏe và môi trường sống cho đoàn viên, thanh niên trên địa bàn tỉnh.

Phong trào *"Tuổi trẻ giữ nước"* trong cán bộ, đoàn viên, thanh niên trên địa bàn tỉnh tiếp tục có bước phát triển mới, lan rộng, có hiệu quả rõ rệt, thu hút đông đảo đoàn viên, thanh niên tham gia. Với nhiều hình thức tuyên truyền, giáo dục phong phú, linh hoạt của các cấp bộ Đoàn, phong trào *"Tuổi trẻ giữ nước"* đạt được kết quả to lớn: 100% các đơn vị hoàn thành chỉ tiêu giao quân; tỉ lệ đoàn viên, thanh niên viết đơn tình nguyện nhập ngũ và phục vụ trong quân đội ngày càng tăng. Hoạt động Đoàn trong lực lượng vũ trang tiếp tục được đẩy mạnh thông qua các phong trào thi đua lập thành tích chào mừng Đại hội Đoàn toàn quốc...

Bằng nhiều hình thức sinh động, các cấp bộ Đoàn tăng cường vận động đoàn viên, thanh niên tự giác, đi đầu trong phòng, chống các tệ nạn xã hội, góp phần giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn dân cư...Đoàn Thanh niên Công an tỉnh chỉ đạo các cơ sở đề ra mô hình hoạt động phù hợp với điều kiện, chức năng, nhiệm vụ của từng đơn vị. Tiêu biểu là các mô hình *"Nhà xe thanh niên làm theo lời Bác"*, *"Phòng tiếp dân thanh niên"*, *"Phòng máy thanh niên"*... Những công việc đặc biệt khó khăn, nguy hiểm (giáo dục phạm nhân ở buồng giam tử hình, phạm nhân nhiễm HIV, các đối tượng "anh chị", "đầu gấu" trong trại giam; truy bắt tội phạm...) được đoàn viên, thanh niên Công an tỉnh tình nguyện đăng kí

đảm nhận. Đoàn Thanh niên trong các Cơ quan Quân sự tỉnh, huyện chủ động phối hợp với các đơn vị, các cấp bộ Đoàn địa phương chỉ đạo, hướng dẫn đoàn viên, thanh niên luyện tập quân sự, sẵn sàng tham gia các đội tự vệ, các đội phòng chống tệ nạn xã hội, tổ chức các hoạt động giao lưu, kết nghĩa, văn nghệ, thể thao...

Công tác giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội và phòng, chống các tệ nạn xã hội, đặc biệt là tệ nạn ma túy, được các cấp bộ Đoàn quan tâm chỉ đạo và tổ chức thực hiện sát sao; điển hình là thành phố Thái Nguyên và các huyện Đại Từ, Đồng Hỷ, Phổ Yên, thị xã Sông Công... Tính chung toàn tỉnh trong năm 2001 có 1.500 Đội Thanh niên xung kích an ninh (tăng 24,5% so với năm trước). Riêng Huyện Đoàn Phú Bình cũng tổ chức được 98 buổi giao lưu tuyên truyền phòng, chống tệ nạn xã hội - HIV/AIDS. Huyện Đoàn Võ Nhai tổ chức được 20 buổi, Thị Đoàn Sông Công tổ chức được 19 đợt ra quân tuyên truyền *Phổ biến pháp luật*...

Phong trào “Đền ơn đáp nghĩa”, “Uống nước nhớ nguồn” ngày càng lan rộng, trở thành một nét đẹp trong đời sống văn hoá tinh thần của tuổi trẻ Thái Nguyên. Trong năm 2001, đoàn viên, thanh niên toàn tỉnh đã trao tặng các gia đình chính sách 93,3 triệu đồng. Các Mẹ Việt Nam Anh hùng trong tỉnh đều được các tổ chức Đoàn

chăm sóc, động viên và thăm hỏi thường xuyên. Các hoạt động nhân đạo từ thiện được đẩy mạnh. Phong trào hiến máu nhân đạo trong đoàn viên thanh niên, nhất là trong các trường đại học và cao đẳng được duy trì. Trong năm học 2000 - 2001, Đoàn Thanh niên các trường học đã tổ chức 5 đợt hiến máu, tiêu biểu là các trường Đại học Sư phạm, Đại học Nông - Lâm, Đại học Y khoa thuộc Đại học Thái Nguyên. Phong trào giúp đỡ các xã nghèo vùng sâu, vùng xa và đồng bào bị thiên tai lũ lụt ngày càng phát triển. Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tiếp tục chỉ đạo các cơ sở phát động phong trào *“Ngày tiết kiệm, tháng tiết kiệm vì các xã nghèo vùng cao”*. Trong năm 2002, toàn tỉnh có 105 hộ nghèo được tặng quà trị giá 38.000.000 đồng; 1.057 người được khám, chữa bệnh, phát thuốc miễn phí, 456 trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn được chăm sóc trị giá 45 triệu đồng ⁽¹⁾. Đoàn Thanh niên các công ty Luyện Kim màu, công ty Gang Thép là những đơn vị tiêu biểu trong các hoạt động từ thiện, đã giúp đỡ hai xã nghèo huyện Võ Nhai 136 triệu đồng, ủng hộ 160 bộ bàn ghế học sinh, 110 triệu đồng giúp đồng bào vùng lũ, 20 triệu đồng ủng hộ người nghèo...

Cuộc vận động *“Nghĩa tình biên giới, hải đảo”* tiếp tục được đẩy mạnh. Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tiếp tục duy

⁽¹⁾ Theo: Báo cáo kết quả công tác phối hợp hoạt động giữa Đoàn Thanh niên Quân đội và Đoàn Thanh niên tỉnh Thái Nguyên. Số 05-BC/TN-TN, ngày 15/10/2002, tr. 2.

trì mối quan hệ chặt chẽ với 2 đơn vị kết nghĩa là đồn Biên phòng Nậm Nhũng (Cao Bằng) và đảo Len Dao (Trường Sa). Trong hơn 2 năm 2001 - 2002, cán bộ, đoàn viên thanh niên tỉnh Thái Nguyên đã quyên góp được 47.350.000 đồng ủng hộ cán bộ, chiến sĩ biên giới, hải đảo⁽¹⁾. Những quà tặng, những cánh thư đậm đà nghĩa tình cùng với lời nhắn nhủ, thi đua của đoàn viên, thanh niên các đơn vị kết nghĩa ngày càng có sức hấp dẫn và động viên mạnh mẽ đối với cán bộ, đoàn viên, thanh niên trong tỉnh.

Phát huy kết quả của “*Năm Thanh niên*”, Chiến dịch “*Mùa hè Thanh niên - Học sinh - Sinh viên tình nguyện năm 2001*” do Trung ương Đoàn phát động đã được các cấp bộ Đoàn tỉnh Thái Nguyên triển khai rộng khắp. Chiến dịch đã trở thành cao trào với nhiều hoạt động rầm rộ của hàng vạn đoàn viên, thanh niên, học sinh, sinh viên tình nguyện. Đoàn Thanh niên Đại học Thái Nguyên chỉ đạo các Đoàn trường đại học thành viên tổ chức cho hơn 100 sinh viên tình nguyện lên các tỉnh phía Bắc để giúp đồng bào gặp khó khăn, giúp các em nhỏ vùng sâu, vùng xa. Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đã phối hợp với Đại học Thái Nguyên và các ngành thành lập Đội Thanh niên - Sinh viên tình nguyện gồm 55 người là các cán bộ Đoàn, 6

⁽¹⁾ Theo: Báo cáo kết quả triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IX. Số 29-BC/TNTN, ngày 30/5/2003, tr. 2

bác sĩ, 40 sinh viên, lên giúp đồng bào các xã Tràng Xá và Liên Minh (Võ Nhai), Lam Vỹ (Định Hóa). Trong thời gian 10 ngày (10 - 20/7/2001), Đội đã nạo vét, đào mới 5.500 mét nương; đắp 30 mét khối đất, đá gia cố thân đê; nạo vét 1.000 mét rãnh thoát nước, tu sửa, đào hố trồng cây tại Nghĩa trang Liệt sĩ Tràng Xá; tặng quà 51 hộ nghèo trị giá 15.300.000 đồng; khám, chữa bệnh miễn phí cho 498 lượt người, đồng thời phối hợp với “*Chương trình P/S bảo vệ nụ cười Việt Nam*” khám chữa răng cho 570 lượt người... ⁽¹⁾.

Các Huyện, Thành, Thị Đoàn trên địa bàn tỉnh tổ chức nhiều hoạt động xã hội mang tính giáo dục sâu sắc. Thành Đoàn Thái Nguyên tổ chức 269 *Đội Thanh niên tình nguyện* ra quân trên 1.000 đợt tại cơ sở. Đoàn Bệnh viện Đa khoa Trung ương Thái Nguyên tổ chức cho một đoàn bác sĩ trẻ tình nguyện lên các xã vùng cao tỉnh Bắc Kạn công tác trong 6 tháng. Số bác sĩ trẻ này cũng là lực lượng nòng cốt để tổ chức, vận động đoàn viên, thanh niên “*Hiến máu nhân đạo*” với 800 đơn vị máu trong năm. Huyện Đoàn Phú Bình tổ chức *Đội Thanh niên tình nguyện* gồm 40 đoàn viên, thanh niên cấp huyện và hàng chục thành viên cấp xã ra quân giúp đồng bào khắc phục hậu quả lũ lụt. Huyện Đoàn Đồng Hỷ tổ chức 3 đợt ra

⁽¹⁾ Dẫn theo: *Báo cáo tổng kết Chiến dịch thanh niên - sinh viên tình nguyện hè 2001* (số 187 - BC/TNTN, ngày 13/8/2001, tr. 1)

quân với hơn 100 thanh niên tình nguyện lên bản Tền (xã Văn Lãng) giúp đồng bào Mông; tổ chức cho hơn 200 thanh niên tình nguyện cùng đồng đội *Thanh niên tình nguyện* của tỉnh tham gia các hoạt động giúp đồng bào 3 xã Lam Vỹ, Bình Thành, Bảo Linh (huyện Định Hoá). Thị Đoàn Sông Công chỉ đạo tổ chức cho 25 học sinh Trường Trung học Kỹ thuật Việt Đức ra quân giúp đồng bào huyện Ba Bể (Bắc Kạn). Huyện Đoàn Đại Từ tổ chức *Đội Thanh niên tình nguyện* hùng hậu, với hơn 1.300 đoàn viên, thanh niên ra quân giúp 12 xã trong huyện khắc phục hậu quả lũ lụt... Thông qua những hoạt động ấy, Đoàn Thanh niên đã khơi gợi và hướng tuổi trẻ biết sống vì cộng đồng.

Thực hiện chỉ đạo của Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn, 100% các tổ chức Đoàn cơ sở đều thành lập *Đội Thanh niên tình nguyện* từ 30 người đến 50 người đi về các xã vùng sâu, vùng xa để giúp đỡ nhân dân. Trên cơ sở rà soát lại các hộ nghèo trên địa bàn tỉnh, các tổ chức Đoàn cơ sở đã lập kế hoạch hoạt động, đặc biệt là giúp đỡ nhân dân trong và sau cơn lũ lịch sử số 2 gây thiệt hại lớn về người và tài sản: tu sửa, cải tạo 18.300m đường liên xóm, liên xã, vận chuyển trên 100m³ đất, đá sạt lở; cải tạo 12.500m² ruộng canh tác bị đất bồi lấp do cơn lũ gây ra; tạo dòng chảy cho các con suối, vận chuyển 1.450m³ bùn đất; tham gia vệ sinh môi trường, khơi thông cống rãnh, trồng cây xanh, khử trùng giếng nước ăn; khám chữa bệnh, phát

306

thuốc miễn phí cho trên 3.000 lượt người là các đối tượng gia đình chính sách, cựu thanh niên xung phong có hoàn cảnh khó khăn, các em nhỏ..., trị giá cơ sở thuốc 10,6 triệu đồng; giúp đỡ vận chuyển tài sản, giúp đỡ người già, trẻ em trong cơn bão lũ số 2, giúp đỡ tiền và vật chất dựng lại nhà ở cho các gia đình có hoàn cảnh khó khăn bị lũ cuốn trôi; phối hợp với Thành Đoàn Hà Nội, Đại học Quốc gia Hà Nội, Đại học Kiến trúc Hà Nội, Đại học Kinh tế quốc dân Hà Nội tặng quà, khám, chữa bệnh, phát thuốc miễn phí cho 1.800 lượt người, làm sạch hơn 500 giếng nước ăn... ⁽¹⁾.

Đoàn Thanh niên thuộc các khối doanh nghiệp, hành chính sự nghiệp và lực lượng vũ trang cũng thành lập các đội cứu hộ, cứu nạn cứu hơn 600 người thoát khỏi vùng lũ trong cơn bão lũ số 2; tổ chức các đoàn đi thăm, tặng quà các gia đình chính sách, Mẹ Việt Nam anh hùng, 62 hộ nghèo, trị giá 18,6 triệu đồng; quyên góp ủng hộ đồng bào vùng bão lụt trên 100 triệu đồng, xây dựng Nhà văn hoá trị giá 160 triệu đồng... ⁽²⁾.

Có thể nói, Chiến dịch “Mùa hè Thanh niên - Học sinh - Sinh viên tình nguyện năm 2001” ở Thái Nguyên đã phát triển mạnh mẽ, rộng khắp và ghi nhiều dấu ấn đẹp, được

(1), (2) Dẫn theo: Báo cáo tổng kết Chiến dịch thanh niên, sinh viên tình nguyện hè 2001. Số 187-BC/TNTN, ngày 13/8/2001, tr. 2, 3.

đur luận xã hội đánh giá cao, góp phần tạo sự lan tỏa và nâng cao vị thế của tổ chức Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh nhà.

Trong quá trình tổ chức các hoạt động nêu trên, công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho đoàn viên thanh niên luôn được xác định là nhiệm vụ trọng tâm xuyên suốt, được các cấp bộ Đoàn chỉ đạo tổ chức thực hiện trên diện rộng, có chiều sâu và thu được nhiều kết quả. Công tác giáo dục chính trị tư tưởng tập trung vào nội dung giác ngộ nâng cao lí tưởng, đạo đức cách mạng, tính tiên phong gương mẫu của mỗi đoàn viên... Quán triệt Nghị quyết 32/1998/NQ - BGD&ĐT - TƯĐTN, ngày 29/5/1998 giữa Bộ Giáo dục - Đào tạo và Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh về *"Tăng cường công tác giáo dục thanh thiếu nhi và xây dựng Đoàn, Hội, Đội"*, các cấp bộ Đoàn rất coi trọng các hoạt động giáo dục đạo đức, lối sống; giáo dục ý thức chấp hành pháp luật cho học sinh, sinh viên.

Cùng với việc tổ chức học tập lí luận chính trị, các buổi tuyên truyền, chế độ sinh hoạt Đoàn được thực hiện nghiêm túc. Hàng năm, 6 tháng một lần, các chi đoàn đều tổ chức phân loại đánh giá chất lượng đoàn viên và cơ sở Đoàn đúng nguyên tắc, Điều lệ, tiêu chuẩn đề ra. Thông qua đó, chất lượng cơ sở Đoàn từng bước được nâng lên,

số cơ sở Đoàn vững mạnh ngày càng tăng và các cơ sở Đoàn yếu kém giảm hẳn. Đến giữa năm 2001, tỉ lệ đoàn viên đủ tiêu chuẩn tăng lên rõ rệt (đạt 98,7%), tỉ lệ đoàn viên yếu kém giảm xuống chỉ còn 1,3% (so với năm 1998 là 2,4%) ⁽¹⁾. Công tác kết nạp đoàn viên mới ngày càng phát triển. Chỉ trong 6 tháng đầu năm 2001, trên phạm vi toàn tỉnh, số lượng đoàn viên mới được kết nạp là 17.915 đồng chí (tăng 72%).

Bên cạnh thành tích và ưu điểm, công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho đoàn viên, thanh niên những năm 2001 - 2002 còn bộc lộ một số hạn chế nhất định. Chương trình rèn luyện đoàn viên thực hiện chưa hiệu quả; chất lượng đoàn viên chưa có sự chuyển biến đồng đều trên địa bàn tỉnh; công tác tạo nguồn, kết nạp đoàn viên mới chưa được đầu tư quan tâm ở khu vực địa bàn dân cư, mà chỉ tập trung ở khối trường học; do đó tỉ lệ đoàn viên trên tổng số thanh niên được tập hợp còn thấp, từ 35% đến 40%. Một bộ phận cơ sở Đoàn chưa phát huy tốt hiệu quả và khả năng vận động, giáo dục thanh niên. Đặc biệt, vẫn còn một bộ phận thanh niên thiếu tu dưỡng rèn luyện bản thân, kém ý thức kỉ luật, sống thụ động, sa vào các tệ nạn

⁽¹⁾ Dẫn theo: Báo cáo Kết quả giai đoạn I thực hiện Nghị quyết 07 với cuộc vận động "Xây dựng tổ chức cơ sở Đoàn vững mạnh" và cuộc vận động "Đoàn viên thanh niên phấn đấu trở thành đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam". Số 121-BC/TĐTN, ngày 10/7/2001, tr. 3

xã hội, gây ảnh xấu đến tổ chức Đoàn, Hội, Đội và niềm tin của xã hội đối với thể hệ trẻ.

Một trong những yếu tố đảm bảo nâng cao chất lượng hoạt động của Đoàn Thanh niên là đội ngũ cán bộ Đoàn. Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng căn dặn: “... *cán bộ là cái gốc của mọi công việc*” ⁽¹⁾; “*Công việc thành công hoặc thất bại đều do cán bộ tốt hay kém*” ⁽²⁾. Quán triệt tinh thần này, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đặc biệt quan tâm chỉ đạo và từng bước kiện toàn, sắp xếp lại bộ máy tổ chức cán bộ Đoàn các cấp nhằm xây dựng một đội ngũ cán bộ Đoàn chuyên trách từ tỉnh đến cơ sở đảm bảo trình độ, kĩ năng nghiệp vụ, nhiệt tình, năng động, sáng tạo trong công tác, đáp ứng được yêu cầu ngày càng cao của phong trào.

Cùng với việc kiện toàn đội ngũ cán bộ Đoàn cơ sở, công tác tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ cho cán bộ Đoàn các cấp được tổ chức thường xuyên với nội dung phong phú, đa dạng, có sự phối hợp chặt chẽ với trường Chính trị tỉnh và các trung tâm Chính trị cấp huyện. Ngoài bồi dưỡng, tập huấn nghiệp vụ, tổ chức Đoàn còn tập huấn theo chuyên đề, bồi dưỡng cho cán bộ Đoàn cơ sở các kiến thức về chuyển giao khoa học kĩ thuật, phòng chống

(2), (3) Hồ Chí Minh: *Toàn tập. Tập 5 (1947 - 1949)*. Xuất bản lần thứ 2. Nxb CTQG, Hà Nội, 2000, tr. 144, 146

các tệ nạn xã hội, về dân số - kế hoạch hoá gia đình... Ngoài những nội dung trên, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn còn tổ chức cuộc thi Bí thư chi đoàn giỏi cấp tỉnh, có 13/18 đơn vị tham gia; 100% các đơn vị Đoàn trực thuộc cấp huyện và cấp cơ sở tổ chức tốt cuộc thi, điển hình là Thành Đoàn Thái Nguyên, Huyện Đoàn Phú Lương và Huyện Đoàn Đại Từ...

Quán triệt Nghị quyết 07 của Ban Chấp hành Trung ương Đoàn (khoá VII) với cuộc vận động “*Xây dựng tổ chức cơ sở Đoàn vững mạnh*” và cuộc vận động “*Đoàn viên thanh niên phấn đấu trở thành đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam*”, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh luôn quan tâm đến công tác xây dựng Đảng. Ngay sau khi có Nghị quyết 07 của Ban Chấp hành Trung ương Đoàn, nhiều hình thức tuyên truyền, vận động nhằm nâng cao nhận thức, giác ngộ về Đảng cho đoàn viên được triển khai ở hầu khắp các cấp bộ Đoàn. Các diễn đàn: “*Đảng với thanh niên - Thanh niên với Đảng*”, “*Tôi - người Đoàn viên Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh*”... cùng với các hoạt động “*Mừng Đảng, mừng Xuân*” đã thu hút trên 100.000 đoàn viên thanh niên tham gia. Cùng với việc học tập 5 bài lý luận chính trị, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn còn tổ chức các cuộc thi: “*Đảng quang vinh, Bác Hồ vĩ đại, đất nước phồn vinh tiến vào thế kỉ XXI*”; “*Tuổi trẻ Việt Nam 70 năm cống hiến và trưởng thành*”, các đêm liên hoan văn nghệ với

chủ đề: “*Lời ca dâng Đảng*”, thi tuyên truyền các nhóm ca khúc cách mạng... Nhờ đó, nhận thức về Đảng trong đoàn viên, thanh niên được nâng lên một bước.

Thông qua các phương tiện thông tin đại chúng của Đoàn, của địa phương, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã tổ chức tuyên truyền các Nghị quyết và các cuộc vận động tới đoàn viên, thanh niên: 14 chuyên mục chuyên đề trên báo, 24 chuyên mục thanh niên trên Đài Phát thanh - Truyền hình, 80.000 tờ Thông tin thanh niên nội bộ hằng tháng, 20.000 Tạp chí thanh niên nội bộ; tổ chức hội thi cán bộ Chi đoàn từ tỉnh đến cơ sở; tổ chức trên 500 buổi sinh hoạt, tọa đàm trao đổi với chủ đề và nội dung liên quan đến Nghị quyết 07. Trong hai năm (2001 - 2002), các cấp bộ Đoàn đã giới thiệu cho Đảng 13.728 đoàn viên ưu tú; trong đó có 2.254 đồng chí được gia nhập Đảng⁽¹⁾.

Công tác Đội và phong trào thiếu nhi cũng có những chuyển biến tích cực. Các trường tiểu học và trung học cơ sở trên địa bàn tỉnh đều tổ chức các diễn đàn, hội trại, các đợt thi đua hấp dẫn, thiết thực. Trong hai năm (2001 - 2002), công tác Đội và phong trào thiếu nhi trong toàn tỉnh tiếp tục triển khai thực hiện các chương trình: “*Nhi đồng chăm ngoan*”, “*Thiếu nhi sẵn sàng*”, “*Phụ trách sao tài năng*”.

⁽¹⁾ Dẫn theo Báo cáo kết quả triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IX... Tlđd, tr. 3

Với chương trình “*Nhi đồng chăm ngoan*”, trong năm học 2001 - 2002, toàn tỉnh đã có 219 cuộc giáo dục theo chủ điểm, chủ đề; 38.435 nhi đồng thực hiện tốt 5 điều *Bác Hồ dạy*; 100% liên Đội tổ chức phong trào đăng kí thực hiện “*Giờ học tốt*”, “*Ngày học tốt*”, “*Tuần học tốt*”. Tất cả các liên Đội đều duy trì sinh hoạt các câu lạc bộ “*Đôi bạn cùng tiến, 60 điểm khá giỏi*”. Các hội thi “*Đỉnh cao trí tuệ*”, các diễn đàn “*Học vui, vui học*”... được tổ chức, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục trong các trường tiểu học.

Thực hiện Chương trình “*Thiếu nhi sẵn sàng*”, 100% liên Đội duy trì thường xuyên phong trào “*Nói lời hay, làm việc tốt phần đầu trở thành con ngoan, trò giỏi, cháu ngoan Bác Hồ*”. Các hoạt động hội trại, gặp mặt nhân chứng lịch sử, hành trình về nguồn... được tổ chức rộng rãi ở hầu hết các liên Đội. Các phong trào: “*Chúng em đến với Đại hội Đoàn*”, “*Vượt khó và giúp bạn vượt khó*” cũng được phát động, thu hút sự tham gia đông đảo các em thiếu nhi.

Chương trình “*Phụ trách sao tài năng*” được 300 câu lạc bộ (cả 3 cấp liên Đội) phụ trách. Các hình thức tập huấn bồi dưỡng phụ trách Đội được tổ chức ở cả 3 cấp: Tập huấn cấp tỉnh có 2 lớp với 200 người tham gia; 18 lớp tập huấn cấp huyện với 900 người tham gia; 394 lớp tập

huấn cấp liên Đội⁽¹⁾. Hàng tháng, các huyện, thành, thị đều tổ chức giao ban và tập huấn một lần.

Không chỉ trong các trường học, công tác Đội trên địa bàn dân cư cũng có bước tiến mới theo phương châm *“Ở đâu có thiếu nhi, ở đó có hoạt động Đội”*.

Cuộc vận động *“Vì đàn em thân yêu”* tiếp tục được đẩy mạnh, góp phần phát huy vai trò phụ trách Đội của các cấp bộ Đoàn. Trong những năm 2001 - 2002, Chương trình hành động *“Năm xã hội tình nguyện vì trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn”* được cụ thể hoá thông qua *“Quỹ khuyến học, khuyến tài”*. Quan tâm đến việc phát huy các mô hình hỗ trợ học tập, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn chỉ đạo các cấp bộ Đoàn đỡ đầu và giúp đỡ thiếu nhi các vùng khó khăn, trẻ em nghèo vượt khó học giỏi. Trong 2 năm (2001 - 2002), các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã quyên góp được 286,1 triệu đồng hỗ trợ, giúp đỡ 12.368 trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn⁽²⁾.

Với những thành tích xuất sắc đã đạt được, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và phong trào thanh niên tỉnh Thái Nguyên đã được Ban Thường vụ Tỉnh ủy đánh giá: *“Phong trào thanh niên của tỉnh tiếp tục phát triển, hoạt động có nhiều đổi mới cả nội dung và hình thức. Các phong trào*

(1) Theo Báo cáo tổng kết công tác Đội và phong trào thiếu nhi năm học 2001 - 2002. Số 221-CV/TNTN, ngày 30/6/2002, tr. 2

(2) Dẫn theo: Báo cáo kết quả triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IX... Tlđđ, tr. 3.

thanh niên đã tập hợp lực lượng trẻ tham gia phát triển kinh tế - xã hội, giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, chăm lo lợi ích thiết thực, nhu cầu chính đáng cho thanh niên. Phong trào thanh niên tình nguyện đã thôi thúc và thu hút đông đảo thanh niên tham gia, khẳng định vai trò xung kích của thanh niên trong thời kì mới, góp phần tích cực trong việc giáo dục, rèn luyện, nâng cao đời sống văn hoá và tinh thần của thanh niên. Tổ chức Đoàn được củng cố, kiện toàn, số lượng đoàn viên ngày một tăng; Mặt trận đoàn kết tập hợp thanh niên được mở rộng, số đoàn viên ưu tú được kết nạp vào Đảng cộng sản Việt Nam năm sau cao hơn năm trước, đội ngũ cán bộ Đoàn ngày càng được trưởng thành và là nguồn cán bộ quan trọng cung cấp cho tổ chức Đảng và Chính quyền các cấp⁽¹⁾; và được Ban Chấp hành Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh công nhận là đơn vị xuất sắc toàn quốc nhiều năm liên tục.

II- Đẩy mạnh các phong trào thi đua "Thanh niên lập nghiệp" và "Tuổi trẻ giữ nước", thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ XI (2002 - 2007)

Năm 2003 là năm mở đầu thời kì đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hoá - hiện đại hoá theo tinh thần Nghị quyết Đại hội IX của Đảng và Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh

⁽¹⁾ Dẫn theo Nghị quyết của Ban Thường vụ Tỉnh uỷ Về một số mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp đối với công tác thanh niên đến năm 2005. Số 08-NQ/TU, ngày 27/5/2003, tr. 1

lần thứ XVI. Đây cũng là năm đầu thực hiện Nghị quyết Đại hội Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên lần thứ XI. Yêu cầu của sự nghiệp cách mạng đòi hỏi phải khai thác và phát huy tốt mọi nguồn lực trong tỉnh, nhất là nguồn lực lao động và trí thức trẻ.

Vì vậy, ngày 27/5/2003, Ban Thường vụ Tỉnh ủy Thái Nguyên đã ban hành Nghị quyết số 08/NQ - TU *"Về một số mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp đối với công tác thanh niên đến năm 2005"*. Nghị quyết nêu rõ phải nâng cao nhận thức chính trị, tinh thần yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội; ý thức trách nhiệm công dân; nhận thức về pháp luật; phẩm chất tốt đẹp và đạo đức cách mạng cho thanh niên. Phần đầu đến năm 2005 tập hợp được trên 70% thanh niên vào tổ chức, thường xuyên được phổ biến, tuyên truyền về tình hình nhiệm vụ cách mạng của đất nước và tham gia vào các sinh hoạt giáo dục đạo đức, truyền thống cách mạng, truyền thống dân tộc; phải nâng cao trình độ học vấn, chuyên môn, nghề nghiệp, năng lực khoa học - công nghệ cho thanh niên; bồi dưỡng, phát triển lớp thanh niên ưu tú tiêu biểu cho thế hệ trẻ của tỉnh trong tiến trình công nghiệp hoá - hiện đại hoá...

Quán triệt Nghị quyết của Ban Thường vụ Tỉnh ủy, từ năm 2003, công tác giáo dục truyền thống tiếp tục được tiến hành sâu rộng, với nhiều nội dung và hình thức phong

phú. Các đơn vị đã tổ chức nhiều hoạt động gắn với dịp kỷ niệm các ngày lễ lớn, như mít tinh, gặp mặt nhân chứng lịch sử, hội trại thanh niên, giao lưu văn hoá, thể thao, diễn đàn thanh niên... Riêng năm 2003, toàn Đoàn đã tổ chức được 3.167 buổi biểu diễn văn nghệ, 120 hội thi, 32 hội trại, 279 giải thể thao... thu hút trên 300.000 lượt đoàn viên thanh niên và nhân dân tham gia ⁽¹⁾.

Nét nổi bật trong các hoạt động giáo dục truyền thống những năm 2003 - 2007 là Đoàn Thanh niên các trường học tổ chức cho đoàn viên tham gia đợt sinh hoạt chính trị *"Tiếp lửa truyền thống - Mãi mãi tuổi 20"* dưới các hình thức tổ chức diễn đàn, giao lưu và trao đổi cảm tưởng về các cuốn nhật ký thời chiến: *"Mãi mãi tuổi 20"* của Liệt sĩ Nguyễn Văn Thạc, *Nhật kí Đặng Thuỳ Trâm* của Liệt sĩ - Bác sĩ Đặng Thuỳ Trâm, *"Nhật kí Vũ Xuân"* của Liệt sĩ Vũ Xuân - một người con của quê hương Thái Nguyên anh hùng. Những cuốn nhật ký này được đông đảo đoàn viên, thanh niên trong tỉnh hào hứng tìm đọc; các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã tổ chức nhiều buổi giao lưu, trao đổi. Trong năm học 2005 - 2006, tổ chức Đoàn trong các nhà trường đã tổ chức 85 buổi giao lưu với chủ đề: *"Tiếp lửa truyền thống - Mãi mãi tuổi 20"* thu hút hàng chục nghìn đoàn viên, thanh niên là học sinh, sinh viên tham gia; qua

⁽¹⁾ Theo Báo cáo kết quả công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu nhi tỉnh Thái Nguyên năm 2003. Số 56-BC/TNTN, ngày 30/12/2003, tr. 3.

đó có tác dụng giáo dục và tạo được ấn tượng mạnh mẽ trong đời sống văn hoá tinh thần của thanh niên các trường học. Trong đó, buổi giao lưu truyền hình trực tiếp chủ đề "*Vũ Xuân - Thắp sáng niềm tin*" do Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tổ chức với tại trường Trung học phổ thông Lương Ngọc Quyến - nơi Liệt sĩ Vũ Xuân từng học tập, đã để lại ấn tượng sâu sắc trong lòng mỗi người dân Thái Nguyên, nhất là trong đoàn viên, thanh niên. Tại buổi giao lưu này, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đã phát động xây dựng Quỹ học bổng Liệt sĩ Vũ Xuân để trao cho những học sinh, sinh viên có hoàn cảnh khó khăn vươn lên học giỏi. Kết thúc buổi giao lưu, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đã quyên góp được 74 triệu đồng vào Quỹ học bổng Liệt sĩ Vũ Xuân. Từ Quỹ học bổng Liệt sĩ Vũ Xuân, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đã trao 192 suất học bổng cho học sinh, sinh viên trên địa bàn tỉnh có hoàn cảnh khó khăn vươn lên học giỏi.

Tiếp tục hưởng ứng cuộc vận động "*Sống, chiến đấu, lao động và học tập theo gương Bác Hồ vĩ đại*" do Ban Bí thư Trung ương Đoàn phát động, các cấp bộ Đoàn đã chủ động xây dựng kế hoạch triển khai nhiều hoạt động thiết thực, như tổ chức các cuộc thi tìm hiểu, tổ chức diễn đàn theo chủ đề "*Tuổi trẻ với Bác Hồ - Bác Hồ với tuổi trẻ*", nghe nói chuyện về thân thế, sự nghiệp của Bác Hồ, xem và tọa đàm bộ phim "*Hồ Chí Minh - Chân dung một con*

người"... Tính riêng Đoàn Khối Trường học, trong năm học 2006 - 2007 đã tổ chức 245 hoạt động thực hiện các nội dung cuộc vận động "*Sống, chiến đấu, lao động và học tập theo gương Bác Hồ vĩ đại*", thu hút 52.130 lượt đoàn viên, thanh niên tham gia; tổ chức 156 buổi xem phim, trao đổi, thuyết trình về bộ phim tài liệu "*Hồ Chí Minh - Chân dung một con người*" và bộ phim tài liệu "*Bác Hồ với Chiến khu Việt Bắc*" do Báo Thái Nguyên điện tử sản xuất nhân dịp Kỷ niệm 60 năm Bác Hồ về An toàn khu Định Hoá cho gần 30.000 lượt đoàn viên, thanh niên tham gia ⁽¹⁾.

Cùng với công tác giáo dục truyền thống, công tác giáo dục chính trị tư tưởng được các cấp bộ Đoàn không ngừng đổi mới về phương pháp, hình thức; chú trọng nâng cao chất lượng tuyên truyền giáo dục chủ nghĩa Mác - Lênin và Tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương của Đảng và chính sách pháp luật của Nhà nước. Việc triển khai học tập Tư tưởng Hồ Chí Minh và 6 bài học lý luận chính trị cho đoàn viên, thanh niên tiếp tục được các cấp bộ Đoàn đẩy mạnh. Đến hết năm 2006, trên toàn tỉnh, 100% cán bộ Đoàn và 80% đoàn viên, 50% thanh niên được học tập, nghiên cứu 6 bài lý luận chính trị ⁽²⁾. Riêng các cơ sở Đoàn khối trường học đã phối hợp với Ban

⁽¹⁾ Theo Báo cáo tổng kết công tác Đoàn và phong trào thanh niên trường học năm học 2005 - 2006. Số 26-BC/TNTN, ngày 30/6/2006, tr.3, 4..

⁽²⁾ Theo Báo cáo kết quả công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên năm 2006 và nhiệm vụ trọng tâm năm 2007. Số 72-BC/TNTN, ngày 30/12/2006, tr. 5

Giám hiệu, Phòng Đào tạo, Phòng Công tác chính trị học sinh - sinh viên tổ chức được 186 buổi nghiên cứu, học tập Tư tưởng Hồ Chí Minh và 6 bài lý luận chính trị cho đoàn viên thanh niên; tổ chức 96 buổi diễn đàn, hội thảo, sân khấu tuyên truyền về lịch sử Đảng quang vinh, Bác Hồ vĩ đại, về truyền thống vẻ vang của quê hương, đất nước... Diễn hình là các trường Cao đẳng Kinh tế - Tài chính, Trung học phổ thông vùng cao Việt Bắc, Cao đẳng Văn hoá - Nghệ thuật Việt Bắc, Trung học phổ thông Đại Từ, Trung học phổ thông Khánh Hoà và các trường đại học thuộc Đại học Thái Nguyên...

Tổ chức Đoàn trong các nhà trường luôn chủ động, kịp thời nắm bắt tình hình tư tưởng, định hướng dư luận xã hội trong thanh niên, học sinh - sinh viên thông qua các hoạt động tổ chức diễn đàn "*Nghe thanh niên nói - Nói thanh niên nghe*"; tăng cường đối thoại giữa cán bộ Đoàn và đoàn viên, thanh niên, học sinh, sinh viên về những vấn đề giới trẻ quan tâm. Bên cạnh đó, tổ chức Đoàn trong các nhà trường chủ động tham mưu tổ chức các hoạt động gặp gỡ giữa lãnh đạo nhà trường với học sinh, sinh viên; thành lập các hộp thư thân thiện; định kì tổ chức giao ban công tác nắm bắt tư tưởng và dư luận xã hội trong học sinh, sinh viên.

Nhân dịp Đại hội Đoàn các cấp, các hoạt động tuyên truyền về Đoàn đã được các cơ sở Đoàn trên địa bàn tỉnh

tập trung triển khai với nhiều nội dung và hình thức phong phú, hấp dẫn. Hầu hết các cơ sở Đoàn đều tổ chức cho đoàn viên thanh niên tham gia đóng góp ý kiến xây dựng văn kiện Đại hội Đoàn các cấp. Đặc biệt, trong dịp Kỷ niệm 60 năm Bác Hồ về An toàn khu Định Hoá (20/5/1947 - 20/5/2007), chào mừng Năm Du lịch Quốc gia Thái Nguyên 2007 "*Về Thủ đô gió ngàn - Chiến khu Việt Bắc*", các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã tổ chức phát động cuộc thi "*Tìm hiểu lịch sử Đất và Người Thái Nguyên*" cùng rất nhiều hoạt động khác có ý nghĩa giáo dục chính trị, tư tưởng sâu sắc.

Trong những năm 2003 - 2007, các cấp bộ Đoàn, đặc biệt là Đoàn các trường trong khối đại học, cao đẳng luôn chú trọng công tác giáo dục đạo đức, lối sống, nếp sống, ý thức công dân và nâng cao ý thức cảnh giác cách mạng cho đoàn viên, thanh niên. Ngay từ đầu các năm học, các cơ sở Đoàn đã chủ động phối hợp tổ chức tốt "*Tuần sinh hoạt công dân*" cho đoàn viên, thanh niên là học sinh, sinh viên. Các cấp bộ Đoàn tổ chức cho học sinh, sinh viên học tập, rèn luyện đạo đức, lối sống giản dị trong sinh hoạt và trung thực trong học tập; phát huy truyền thống *tôn sư trọng đạo*; tích cực lên án những biểu hiện tiêu cực trong thi cử và lối sống thực dụng. Chỉ riêng năm học 2005 - 2006, tổ chức Đoàn trong các nhà trường đã tổ chức 1.437 buổi toạ đàm từ cấp Chi đoàn đến cấp Đoàn trường về nội dung "*Tuổi trẻ sống đẹp, sống có ích*".

Công tác giáo dục pháp luật, ý thức công dân và ý thức cảnh giác cách mạng cho đoàn viên, thanh niên cũng có những đổi mới. Các cấp bộ Đoàn đã tổ chức diễn đàn về khai thác và sử dụng thông tin trên mạng Internet, giới thiệu các trang Web lành mạnh, định hướng cho đoàn viên thanh niên trong việc khai thác và sử dụng các thông tin trên mạng. Bên cạnh đó, các cấp bộ Đoàn còn tổ chức hội thi tuyên truyền về “*Luật Bảo vệ môi trường*”, “*Luật Phòng, chống ma túy*”, “*Luật Bảo vệ rừng*”; tổ chức cấp phát tờ rơi tuyên truyền về “*Luật Giao thông đường bộ*”... Những hoạt động đó đã góp phần tích cực vào việc định hướng lối sống, nếp sống và xây dựng đời sống văn hoá tinh thần lành mạnh trong đoàn viên, thanh niên tỉnh Thái Nguyên.

Tuy nhiên, công tác giáo dục đạo đức, ý thức chấp hành pháp luật cho đoàn viên, thanh niên vẫn còn những hạn chế. Một bộ phận trong thanh niên thiếu ý thức tu dưỡng, rèn luyện, ham chơi, thích đua đòi, hưởng thụ và sa vào các tệ nạn xã hội, vi phạm pháp luật. Việc giáo dục ý thức chấp hành luật giao thông ở một số tổ chức Đoàn còn chưa được quan tâm...

Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ XI và Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ VIII, phong trào “*Thi đua tình nguyện xây dựng và bảo vệ Tổ quốc*” được

các cấp bộ Đoàn trong tỉnh triển khai đều khắp, với nhiều nội dung phong phú, thiết thực, có hiệu quả, tạo môi trường thuận lợi để thanh niên lập thân, lập nghiệp, phát huy vai trò xung kích tham gia phát triển kinh tế - xã hội, củng cố quốc phòng, an ninh, giữ gìn trật tự an toàn xã hội. Phong trào *"Thanh niên thi đua học tập, đi đầu xây dựng xã hội học tập và tiến quân vào khoa học công nghệ"* được các cấp bộ Đoàn thực hiện sâu rộng trong đoàn viên, thanh niên thông qua các hoạt động hỗ trợ học tập và nghiên cứu khoa học, các loại hình câu lạc bộ, tổ chức các cuộc thi, lập quỹ khuyến học, khuyến tài... Tổ chức Đoàn các trường có nhiều nội dung phong phú và cách làm sáng tạo đẩy mạnh các hoạt động thi đua học tập, nghiên cứu khoa học, góp phần tạo môi trường thuận lợi để học sinh, sinh viên học hỏi, trau dồi kiến thức nâng cao chất lượng học tập. Trong các hoạt động ấy, đáng chú ý là hoạt động tổ chức cuộc thi Robocon, sáng tạo Robốt 2005, Olympic Tin học của Đoàn các khoa Công nghệ Thông tin, Khoa học Tự nhiên và Đoàn trường Đại học Kỹ thuật Công nghiệp thuộc Đại học Thái Nguyên... Đặc biệt, từ năm 2004, Tỉnh Đoàn phối hợp với Sở Khoa học - Công nghệ và Liên hiệp các Hội khoa học kỹ thuật tỉnh tổ chức *Giải thưởng Sáng tạo trẻ* hằng năm với hàng trăm đề tài, sáng kiến được lựa chọn từ các đơn vị tham gia. Phần lớn các đề tài, sáng kiến đã được ứng dụng, đem lại hiệu quả

thiết thực; tiêu biểu là sáng kiến “*Tủ điều khiển hệ thống lọc bụi tĩnh điện*” của Nguyễn Thế Cường (Khoa Điện tử - Trường Đại học Kỹ thuật Công nghiệp) đoạt giải Nhất *Giải thưởng Sáng tạo trẻ* của Tỉnh Đoàn lần thứ III và giải Nhất *Giải thưởng Sáng tạo kỹ thuật* cấp tỉnh lần thứ III.

Từ năm học 2005 - 2006, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn xây dựng kế hoạch và triển khai cuộc thi “*Hành trang - Chủ nhân tương lai đất nước*” đến 100% các trường trung học phổ thông trong toàn tỉnh. Bằng các hình thức sinh động, hấp dẫn, phù hợp với tâm lý đối tượng đoàn viên, thanh niên khối trường trung học phổ thông, cuộc thi đã tạo nên không khí sôi nổi, khích lệ các em tích cực phấn đấu, rèn luyện để xứng đáng là chủ nhân tương lai của đất nước. Thông qua cuộc thi cũng góp phần củng cố, nâng cao chất lượng hoạt động của tổ chức Đoàn và chất lượng đoàn viên, thanh niên khối trường học phổ thông. Các trường Trung học phổ thông Khánh Hoà, Chu Văn An, Lương Ngọc Quyến, Sông Công, Đồng Hỷ... là những đơn vị tiêu biểu trong việc tổ chức cuộc thi.

Bước vào năm học 2006 - 2007, Đoàn các trường phối hợp với các phòng, ban chức năng thực hiện cuộc vận động “*Hai không*” - Nói không với tiêu cực trong thi cử và bệnh thành tích trong giáo dục. Ngay từ đầu năm học, 100% tổ chức Đoàn Khối Trường học đã tổ chức kí cam kết thực hiện cuộc vận động “*Hai không*” tới 100% đoàn

viên là cán bộ, giáo viên và học sinh trong trường. Được sự chỉ đạo của cấp uỷ, Ban Giám hiệu nhà trường, Đoàn Thanh niên các trường đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục động cơ học tập đúng đắn cho học sinh, sinh viên; mở các hội nghị, diễn đàn, hội thảo định hướng, tư vấn cho đoàn viên, thanh niên trong việc lựa chọn nghề nghiệp phù hợp với năng lực, sở trường của mỗi người cũng như yêu cầu của xã hội.

Các phong trào thi đua học tập tốt, các hoạt động hỗ trợ học tập được đẩy mạnh. Vào đầu các năm học, Đoàn Thanh niên các trường đã tích cực tuyên truyền và triển khai phong trào thi đua học tập tốt, nghiên cứu khoa học, thành lập các câu lạc bộ học tập, tổ chức Hội nghị sinh viên nghiên cứu khoa học, diễn đàn học tốt... Trong năm học 2006 - 2007, Đoàn Thanh niên các trường triển khai phong trào “*Sáng tạo trẻ*” lần thứ IV do Tỉnh Đoàn phát động trong học sinh, sinh viên. Nhiều đề tài, sáng kiến khoa học của sinh viên được Hội đồng khoa học đánh giá cao, tiêu biểu là Khoa Công nghệ thông tin trường Đại học Kỹ thuật công nghiệp, trường Đại học Y khoa thuộc Đại học Thái Nguyên... Tính đến năm 2007, toàn tỉnh có 191 câu lạc bộ học tập với 8.421 thành viên, hơn 3.000 học sinh, sinh viên tham gia thi học sinh giỏi, thi Olympic, thi tay nghề và nghiên cứu khoa học các cấp... ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Theo Báo cáo tổng kết công tác Đoàn và phong trào thanh niên trường học năm học 2006 - 2007. Số 106-BC/TNTN, ngày 29/6/2007, tr. 5.

Trong khối doanh nghiệp, thông qua các hoạt động tình nguyện, đoàn viên thanh niên luôn phát huy vai trò xung kích trong phong trào học tập, rèn luyện nâng cao tay nghề, đảm nhận các đề tài khoa học, sáng kiến cải tiến kỹ thuật, thi thợ giỏi; mở rộng các hình thức "*Ca máy thanh niên*", "*Phân xưởng thanh niên*", "*Công trình thanh niên*"... Trong năm 2006, đoàn viên, thanh niên các đơn vị đã xây dựng 262 công trình thanh niên trị giá gần 3,3 tỉ đồng; tham gia 293 đề tài khoa học, sáng kiến kỹ thuật làm lợi trên 9,8 tỉ đồng; tổ chức 54 hội thi tay nghề cho trên 600 đoàn viên, thanh niên ⁽¹⁾. Tiêu biểu trong phong trào này là Đoàn Thanh niên khối Dân Chính Đảng, Đoàn Thanh niên khối Doanh nghiệp, Đoàn Công ty Gang thép, Đoàn Công ty trách nhiệm hữu hạn Nhà nước một thành viên Kim loại màu, Đoàn Công ty cổ phần đầu tư và sản xuất công nghiệp.

Phong trào "*Thanh niên thi đua lập nghiệp, xây dựng và phát triển kinh tế*" được thực hiện dưới nhiều hình thức phong phú, phù hợp với từng nơi, từng đơn vị. Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn thường xuyên chỉ đạo các đơn vị tuyên truyền trong đoàn viên, thanh niên các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước, của Đoàn về tăng cường vai trò của Đoàn Thanh niên đối với việc phát triển kinh

⁽¹⁾ Theo Báo cáo kết quả công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu nhi năm 2006... Tlđđ, tr. 6

tế, xoá đói giảm nghèo. Các phong trào thi đua lập nghiệp được triển khai sâu rộng, thu hút sự tham gia đông đảo của đoàn viên, thanh niên. Việc triển khai phong trào “4 mới”⁽¹⁾ đã góp phần hỗ trợ và cổ vũ thanh niên phát huy tính sáng tạo, năng động trong sản xuất, kinh doanh.

Trong thanh niên nông thôn, các cấp bộ Đoàn bám sát định hướng phát triển kinh tế của địa phương, tập trung vào các hoạt động chuyển giao khoa học kỹ thuật, duy trì có hiệu quả các câu lạc bộ khuyến nông, các điểm trình diễn phổ biến kỹ thuật, hướng dẫn giúp đỡ thanh niên vay vốn; tích cực phối hợp với ngành nông nghiệp và phát triển nông thôn tổ chức các hoạt động kinh tế cho thanh niên. Từ trong phong trào, nhiều gương thanh niên làm kinh tế giỏi xuất hiện, góp phần quan trọng vào việc xoá đói giảm nghèo, phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng nông thôn mới; điển hình là đồng chí Lương Thị Mến - Bí thư Chi Đoàn xóm Cây Khé (xã Yên Đỗ, huyện Phú Lương) đã được Trung ương Đoàn trao tặng Giải thưởng Lương Đình Của năm 2006.

Trong năm 2006, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh còn tổ chức 876 lớp tập huấn khoa học kỹ thuật, chuyển giao công nghệ, chăm sóc và phòng bệnh gia súc, gia cầm cho

(1) “4 mới”: Kỹ thuật mới; Ngành nghề mới; Mô hình mới; Thị trường mới.

hơn 19.000 lượt đoàn viên, thanh niên; mở 17 lớp đào tạo nghề cho 240 đoàn viên, thanh niên; toàn tỉnh có 6.000 thanh niên được tư vấn việc làm và có trên 3.500 thanh niên được giải quyết việc làm ⁽¹⁾. Tính chung trong 5 năm (2003 - 2007), toàn tỉnh có 17.514 thanh niên được dạy nghề, 9.067 thanh niên được giải quyết việc làm ⁽²⁾.

Thi đua với đoàn viên thanh niên khu vực nông thôn, trong đoàn viên, thanh niên khởi cơ quan hành chính sự nghiệp và lực lượng vũ trang, các phong trào "*Học tập rèn luyện vì ngày mai lập nghiệp*", các đợt thi đua xung kích phòng, chống tội phạm, đảm nhận phần việc thanh niên... được phát động và thực hiện đạt chất lượng cao. Các đơn vị còn phối hợp với Đoàn các xã, thị trấn tổ chức nhiều hoạt động tuyên truyền giáo dục pháp luật trong nhân dân; tích cực tham gia phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội. Trong năm 2003, Đoàn Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh có hơn 1.000 ngày công lao động "*Thứ bảy tình nguyện*" tham gia các hoạt động xã hội. Đoàn Thanh niên Công an tỉnh tham gia 3 đợt cao điểm tấn công trấn áp tội phạm; điều tra 20 vụ án kinh tế; phá 38 vụ án về ma túy, thu nộp ngân sách 400 triệu đồng. Đoàn Thanh niên Đại học Thái

⁽¹⁾ Theo Báo cáo kết quả công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu nhi năm 2006... Tlđđ, tr. 7

⁽²⁾ Theo Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên khoá XI tại Đại hội đại biểu Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên lần thứ XII (28 - 30/10/2007), tr. 4

Nguyên tích cực đẩy mạnh các loại hình câu lạc bộ nghiên cứu khoa học, tham gia các kì thi Olympic đạt kết quả cao. Đoàn Thanh niên Khối Dân Chính Đảng thành lập Câu lạc bộ “*Bác sĩ trẻ tình nguyện*” và phát động đóng Quỹ “*Sáng tạo trẻ*” trong đoàn viên thanh niên. Đoàn Thanh niên Bệnh viện Đa khoa Trung ương Thái Nguyên thường xuyên tổ chức Đội Bác sĩ trẻ tình nguyện đến khám, chữa bệnh cho đồng bào vùng sâu, vùng xa...

Trong những năm 2003 - 2007, phong trào “*Thanh niên tình nguyện vì cuộc sống cộng đồng, xung kích thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội*” được các cấp bộ Đoàn triển khai có hiệu quả. Phong trào này thực sự đã trở thành một hoạt động trọng tâm của tổ chức Đoàn, phát triển mạnh mẽ, rộng khắp với cao điểm là “*Tháng Thanh niên*”, “*Chiến dịch hè*” và Chương trình “*Tiếp sức mùa thi*” hằng năm, thu hút đông đảo đoàn viên, thanh niên và các lực lượng xã hội tham gia. Tính riêng trong năm 2006, toàn tỉnh đã tổ chức được 1.572 đợt ra quân tình nguyện với trên 130.000 lượt đoàn viên, thanh niên tham gia.

Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tập trung chỉ đạo các cấp bộ Đoàn trong tỉnh vừa đẩy mạnh hoạt động tình nguyện tập trung vừa coi trọng hoạt động tình nguyện tại chỗ. Theo đó, hoạt động tình nguyện tập trung đã được Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn quan tâm chỉ đạo thống nhất từ tỉnh

đến cơ sở, ngày càng khẳng định tính thiết thực, hiệu quả và có ý nghĩa giáo dục sâu sắc, với những mô hình ngày càng đa dạng, phạm vi ngày càng rộng lớn trên cơ sở phát huy vai trò nòng cốt của lực lượng thanh niên công chức, học sinh, sinh viên. Nét nổi bật của hoạt động tình nguyện tập trung trong thời gian này là việc triển khai thành công Dự án "*Tổ chức đội trí thức trẻ tình nguyện tham gia phát triển nông thôn, miền núi*", gồm 36 thanh niên tốt nghiệp đại học về giúp đỡ 12 xã miền núi khó khăn của tỉnh. Các chiến dịch Tình nguyện hè, chương trình Tiếp sức mùa thi được tổ chức quy mô với sự tham gia của hàng vạn lượt đoàn viên, thanh niên. Hoạt động tình nguyện hiến máu nhân đạo thu hút 12.671 đoàn viên, thanh niên đăng kí và đã lấy được 5.185 đơn vị máu ⁽¹⁾. Đề án "*Giúp đỡ 500 hộ thanh niên nghèo*" do Đại hội Đoàn tỉnh lần thứ XI đề ra đã được thực hiện có hiệu quả, nhiều đơn vị đã hoàn thành và vượt chỉ tiêu được giao.

Bên cạnh các hoạt động tình nguyện tập trung, hoạt động tình nguyện tại chỗ đã phát triển mạnh mẽ, trở thành hoạt động thường xuyên của các cơ sở Đoàn. Những hoạt động này thu hút đông đảo đoàn viên, thanh niên xung kích tham gia giải quyết những vấn đề mới, việc khó của

(1) Theo Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên khoá XI tại Đại hội đại biểu Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên lần thứ XII... Tlđđ, tr. 6.

các địa phương, cơ quan, đơn vị thông qua việc tổ chức các “Ngày thứ bảy tình nguyện”, “Ngày chủ nhật xanh”; đảm nhận thực hiện các công trình, phần việc thanh niên, thành lập các tổ lao động tình nguyện (*Ca máy, tổ máy thanh niên của thanh niên công nhân; Trạm gác, ca trực thanh niên của thanh niên lực lượng vũ trang...*)

Nhiều cơ sở Đoàn tổ chức các hoạt động tình nguyện với những nội dung thiết thực, được xã hội đánh giá cao. Tiêu biểu là Đội Cờ đỏ giữ gìn trật tự an toàn giao thông của Thành Đoàn Thái Nguyên; Đội tình nguyện thu gom báo cũ phát cho cơ sở của Thị Đoàn Sông Công; các đội tình nguyện từ xã đến xã của các Huyện Đoàn Phú Lương, Võ Nhai; Đoàn Thanh niên Đại học Thái Nguyên tổ chức tình nguyện giúp đỡ xã Na Dương (huyện Na Rì, tỉnh Bắc Kạn); Đoàn Thanh niên Khối Dân Chính Đảng tổ chức tình nguyện giúp đỡ các xã vùng cao của các huyện Phú Lương, Định Hoá; Đoàn Thanh niên Bệnh viện Đa khoa Trung ương Thái Nguyên khám, cấp thuốc miễn phí cho 2.230 lượt người dân xã Tràng Xá (Võ Nhai), đồng thời vận động được 800 đơn vị máu của những người hiến máu tình nguyện, đáp ứng yêu cầu chữa bệnh...

Đặc biệt trong 3 tháng triển khai chiến dịch “*Thanh niên, học sinh, sinh viên tình nguyện hè năm 2006*”, toàn tỉnh đã có 32 đội thanh niên tình nguyện, 85%

Đoàn cơ sở, 75% chi đoàn tổ chức các hoạt động tình nguyện, thu hút trên 50.000 lượt đoàn viên, thanh niên tham gia ⁽¹⁾. Cùng thời gian này, toàn tỉnh tổ chức được 84 lớp tập huấn về kiến thức trồng trọt, chăn nuôi, khuyến nông cho trên 6.000 đoàn viên, thanh niên và nhân dân học tập; huy động 20.000 ngày công lao động giúp đỡ gia đình chính sách; thăm hỏi, tặng quà các gia đình chính sách gần 100 triệu đồng; xây mới và sửa chữa 15 nhà tình nghĩa; tổ chức 102 buổi tuyên truyền, cấp phát 40.000 tờ rơi tuyên truyền về dân số - sức khoẻ - môi trường... ⁽²⁾.

Tiếp tục triển khai phong trào “*Thanh niên xung kích bảo vệ Tổ quốc, đấu tranh phòng chống tội phạm và tệ nạn xã hội*”, từ năm 2003, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh tích cực tuyên truyền, giáo dục cho cán bộ, đoàn viên, thanh niên về chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước; về âm mưu “*Diễn biến hoà bình*” của các thế lực thù địch; động viên thanh niên khám tuyển nghĩa vụ quân sự và lên đường nhập ngũ; thực hiện tốt công tác hậu phương quân đội, góp phần cùng với địa phương hoàn thành kế hoạch tuyển quân hằng năm. Đến cuối năm 2007, toàn tỉnh đã có

(1), (2) Theo Báo cáo kết quả công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu nhi năm 2006... Tlđd, tr. 8.

833 đội Thanh niên xung kích, 110 Câu lạc bộ phòng, chống tệ nạn xã hội.

Công tác bảo đảm an ninh, giữ gìn trật tự an toàn xã hội được đẩy mạnh và tổ chức dưới nhiều hình thức phong phú, như diễn đàn thanh niên, kí cam kết, ra quân tuyên truyền lồng ghép, thi tiểu phẩm tuyên truyền, duy trì hoạt động của các nhóm Can thiệp cộng đồng, các đội Thanh niên tình nguyện xung kích, các đội Cờ đỏ, v.v... Những hoạt động trên đã góp phần tích cực vào việc ngăn chặn, phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội, thực hiện có hiệu quả Chương trình *"Tuyên truyền phòng, chống tệ nạn ma túy trong thanh, thiếu niên"* do Đại hội Đoàn tỉnh lần thứ XI đề ra.

Các hoạt động thi đua xung kích phòng, chống tội phạm, đảm nhận phần việc thanh niên được Đoàn Thanh niên trong các đơn vị lực lượng vũ trang tổ chức sâu rộng. Các phong trào *"Giành 3 đỉnh cao quyết thắng"*, *"Thanh niên quân đội mẫu mực xây dựng chính quy"* trong thanh niên quân đội; phong trào *"Hai thi đua, hai tình nguyện thực hiện 6 điều Bác Hồ dạy"*, cuộc vận động *"Xây dựng lực lượng Công an nhân dân vì nước quên thân, vì dân phục vụ"* trong thanh niên Công an được triển khai nghiêm túc, khẳng định vai trò xung kích của tuổi trẻ lực lượng vũ trang trong bảo vệ Tổ quốc, giữ gìn an ninh, trật tự an toàn xã hội.

Nhằm đẩy mạnh công tác tuyên truyền về an toàn giao thông, góp phần nâng cao ý thức của đoàn viên, thanh niên khi tham gia giao thông, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đã tiến hành chỉ đạo điểm 9 cơ sở Đoàn các huyện, thành, thị tổ chức ra mắt 12 Đội tuyên truyền thanh niên về an toàn giao thông; phối hợp với Trung tâm Dân số - Sức khoẻ - Môi trường và Ban Tư tưởng - Văn hoá Trung ương Đoàn chỉ đạo thành lập điểm 3 Đội thanh niên xung kích an ninh, 1 mô hình cổng trường an toàn và 1 Đội tuyên truyền thanh niên về HIV/AIDS.

Các hoạt động kết nghĩa với các đơn vị bộ đội đóng quân trên địa bàn, hoạt động “Đền ơn đáp nghĩa”, “Uống nước nhớ nguồn” được duy trì thường xuyên ở tất cả các cơ sở Đoàn trong tỉnh. Đến cuối năm 2007, toàn tỉnh có 195 chi đoàn và đoàn cơ sở kết nghĩa với các đơn vị bộ đội trong và ngoài tỉnh. Hằng năm, các cơ sở Đoàn đều quyên góp tiền ủng hộ các gia đình chính sách. Trong 5 năm (2003 - 2007), tuổi trẻ toàn tỉnh đã hỗ trợ các gia đình thương binh, liệt sĩ 1.215 triệu đồng, xây tặng 76 Nhà tình nghĩa trị giá 900 triệu đồng⁽¹⁾, tặng quà các gia đình chính sách, các cựu thanh niên xung phong có hoàn cảnh khó khăn hàng trăm triệu đồng. Riêng năm 2006, toàn Đoàn đã

(1) Theo Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên... Tlđd, tr. 6

giúp đỡ các gia đình thương binh, liệt sĩ 289 triệu đồng; ủng hộ các hoạt động từ thiện 428 triệu đồng; xây dựng 7 Nhà tình nghĩa ⁽¹⁾. Những đơn vị điển hình trong các hoạt động này là Đoàn Thanh niên huyện Đại Từ, Đoàn Thanh niên thành phố Thái Nguyên, Đoàn Thanh niên Đại học Thái Nguyên, Đoàn Thanh niên khối Dân Chính Đảng và Đoàn Thanh niên khối Doanh nghiệp.

Phong trào Khoẻ để lập nghiệp, giữ nước tiếp tục được duy trì và có bước phát triển mới ở cơ sở. Nhiều giải thể thao quần chúng được tổ chức, thu hút đông đảo đoàn viên, thanh niên tham gia; đáng chú ý là giải việt dã Báo Tiền phong và đua xe đạp trẻ. Thông qua các hoạt động thể dục thể thao, đoàn viên, thanh niên được rèn luyện, nâng cao thể lực, đáp ứng yêu cầu của nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc.

Một trong những hoạt động nổi bật của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên thời kì 2003 - 2007 là việc triển khai thực hiện Tháng Thanh niên. Được sự chỉ đạo chặt chẽ từ tỉnh đến cơ sở, sự chủ động, sáng tạo của các cấp bộ Đoàn, sự tham gia tích cực của các lực lượng xã hội, Tháng Thanh niên đã đạt nhiều kết quả. Các nội dung hoạt động của Tháng Thanh niên đã đến tới các chi đoàn và đoàn viên, thanh niên, trở thành

⁽¹⁾ Theo Báo cáo kết quả công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu nhi năm 2006... Tlđd, tr. 9.

cao trào hành động của tuổi trẻ, góp phần thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ chính trị của địa phương.

Hưởng ứng Tháng Thanh niên đầu tiên do Trung ương Đoàn khởi xướng, 100% các cơ sở Đoàn đều phát động đoàn viên thanh niên tham gia thực hiện theo 4 chủ đề. Các đơn vị đã phối hợp chặt chẽ với các cơ quan thông tin đại chúng tuyên truyền về mục đích, ý nghĩa của Tháng Thanh niên. Các chiến dịch ra quân tình nguyện tuyên truyền về tệ nạn xã hội, an toàn giao thông, tham gia vệ sinh môi trường, giữ gìn cảnh quan đô thị, đảm nhận các công trình, phần việc thanh niên... được tổ chức rầm rộ ở khắp mọi nơi. Kết quả trong Tháng Thanh niên, toàn tỉnh đã kê vẽ 1.326 băng zôn, pa nô áp phích; tổ chức 124 buổi diễu hành, thu hút 130.000 lượt thanh, thiếu nhi tham gia; phát 125.000 tài liệu tuyên truyền về an toàn giao thông và phòng, chống tệ nạn xã hội, phòng chống lao, sốt rét; tham gia nâng cấp và làm mới 62 km đường giao thông nông thôn; nạo vét trên 100 km cống rãnh, thu gom trên 3.000 mét khối rác thải; trồng mới 130.000 cây xanh; tổ chức thăm và tặng quà gia đình chính sách, trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn với tổng số tiền trên 100 triệu đồng; thực hiện 370 công trình thanh niên trị giá gần 1 tỉ đồng...⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Theo: Báo cáo kết quả công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu nhi tỉnh Thái Nguyên năm 2003. Số 56-BC/TNTN, ngày 30/12/2003, tr. 3.

Về công tác cán bộ, trong nửa cuối năm 2004 và nửa đầu năm 2005, Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn có nhiều sự biến động. Theo sự phân công của Ban Thường vụ Tỉnh ủy, từ ngày 1/11/2004, đồng chí Ma Thị Nguyệt, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đoàn, Tỉnh ủy viên - Bí thư Tỉnh Đoàn được Ban Thường vụ Tỉnh ủy điều động đi làm Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam tỉnh Thái Nguyên. Ngày 19/11/2004, Hội nghị Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn khóa XI, đã bầu đồng chí Trần Xuân Hựu, Phó Bí thư Thường trực Tỉnh Đoàn giữ chức vụ Bí thư Tỉnh Đoàn khóa XI. Tiếp theo, tháng 5/2005, đồng chí Phạm Văn Thọ, Ủy viên Ban Thường vụ, Trưởng Ban Thanh niên công nhân - nông thôn - đô thị Tỉnh Đoàn được Hội nghị Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn bầu bổ sung giữ chức vụ Phó Bí thư Tỉnh Đoàn khóa XI.

Quán triệt Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ VIII coi *“Chất lượng cơ sở là trung tâm, cán bộ Đoàn là then chốt, đoàn kết tập hợp thanh niên là nhiệm vụ hàng đầu”*, trong 5 năm (2003 - 2007), các cấp bộ Đoàn từ tỉnh đến cơ sở đã tập trung chỉ đạo công tác củng cố, phát triển tổ chức Đoàn, nhất là Đoàn trên địa bàn dân cư. Nhằm nâng cao chất lượng đoàn viên và đổi mới nội dung sinh hoạt chi đoàn, các cấp bộ Đoàn đã có nhiều biện pháp tích cực. Nhờ đó, từ năm 2003, trong tổng số 517 Đoàn cơ sở trực thuộc 18 huyện, thành, thị và Đoàn trực thuộc, không

có Đoàn cơ sở yếu kém; 96% Đoàn cơ sở và 87% số chi đoàn (trong tổng số 5.199 chi đoàn) đạt từ khá trở lên ⁽¹⁾. Tỷ lệ Đoàn cơ sở vững mạnh bình quân qua các năm đạt 73%, vượt 3% so với chỉ tiêu Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ XI đề ra.

Công tác đoàn viên có nhiều chuyển biến tích cực. Các cấp bộ Đoàn rất chú trọng vấn đề giáo dục, bồi dưỡng nâng cao nhận thức về Đoàn cho thanh, thiếu nhi. Năm 2003, tổng số đoàn viên toàn tỉnh là 85.190 người; trong đó có 97% được xếp loại từ khá trở lên. Công tác phát triển đoàn viên mới có bước tiến bộ rõ rệt cả về số lượng và chất lượng. Đến cuối năm 2007, toàn tỉnh kết nạp được 70.929 đoàn viên mới, nâng tổng số đoàn viên lên 104.870 người, tăng 22.017 người so với năm 2002 ⁽²⁾.

Nhận thức rõ vấn đề cán bộ có vị trí then chốt trong công tác Đoàn, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn luôn quan tâm đến việc đào tạo, bồi dưỡng cán bộ Đoàn các cấp thông qua các hình thức hoạt động tập trung, tổ chức Hội thi cán bộ Đoàn giỏi - thanh lịch, tổ chức lớp tập huấn kỹ năng nghiệp vụ công tác Đoàn... Nhiều đơn vị đã tham mưu cho cấp uỷ ban hành Nghị quyết chuyên đề về công tác

(1) Theo Báo cáo kết quả công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu nhi tỉnh Thái Nguyên năm 2003. Tlđ đ, tr. 7.

(2) Theo Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên... Tlđđ, tr. 8.

cán bộ Đoàn. Hằng năm, Ban thường vụ Tỉnh Đoàn và Đoàn Thanh niên các đơn vị phối hợp với trường Chính trị tỉnh, Trung tâm Bồi dưỡng chính trị tại các địa phương tổ chức nhiều lớp huấn luyện, tập huấn cho cán bộ Đoàn về kỹ năng, nghiệp vụ và phương pháp công tác. Riêng năm 2007, Tỉnh Đoàn đã phối hợp với trường Chính trị tỉnh và Học viện Thanh - Thiếu niên Việt Nam mở lớp Trung cấp lý luận chính trị và nghiệp vụ thanh vận khoá I cho 61 cán bộ Đoàn cơ sở. Ngoài ra, các cấp bộ Đoàn còn phối hợp với Hội Khuyến học, Trung tâm Hướng nghiệp mở các lớp bổ túc văn hoá cho cán bộ, đoàn viên thanh niên chưa tốt nghiệp lớp 12.

Công tác mở rộng mặt trận tập hợp, đoàn kết thanh niên và xây dựng Hội Liên hiệp Thanh niên có bước chuyển biến quan trọng. Trong những năm 2003 - 2007, Ban thường vụ Tỉnh Đoàn đã phối hợp tổ chức Đại hội Hội Liên hiệp Thanh niên tỉnh lần thứ III. Đến năm 2007, tất cả các huyện, thành, thị trên địa bàn tỉnh đều có Ủy ban Hội Liên hiệp Thanh niên. Toàn tỉnh kết nạp được 49.397 hội viên Hội Liên hiệp Thanh niên, nâng tổng số hội viên lên 85.064 người vào năm 2007. Hội Doanh nghiệp trẻ của tỉnh được thành lập năm 2003, qua 2 kì đại hội đã tập hợp, đoàn kết các doanh nhân trẻ phục vụ sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của địa phương và xây dựng tổ chức Đoàn, Hội trong các doanh nghiệp. Đến năm 2007, toàn

tỉnh đã thành lập 9 tổ chức Đoàn trong các doanh nghiệp trẻ, với trên 2.000 đoàn viên.

Thực hiện Thông báo số 143 - TB/TU ngày 19/12/2006 của Thường trực Tỉnh ủy về việc thành lập Hội Sinh viên Việt Nam tỉnh Thái Nguyên và tiến hành Đại hội lần thứ nhất nhiệm kì 2007 - 2012, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đã tổ chức Ban Vận động thành lập Hội Sinh viên tỉnh do đồng chí Trần Xuân Hựu (Tỉnh ủy viên - Bí thư Tỉnh Đoàn) làm Trưởng ban. Ngày 12/3/2007, Ban Vận động thành lập Hội Sinh viên tỉnh ra Quyết định số 133 - QĐ/BVĐ thành lập Ban Tổ chức Đại hội Hội Sinh viên tỉnh Thái Nguyên lần thứ nhất, nhiệm kì 2007 - 2012, gồm 11 thành viên, do các đồng chí Trần Xuân Hựu (Bí thư Tỉnh Đoàn) làm Trưởng ban, Dương Xuân Hùng (Phó Bí thư Thường trực Tỉnh Đoàn) làm Phó ban Thường trực, Phạm Văn Thọ (Phó Bí thư Tỉnh Đoàn) làm Phó ban, Phạm Việt Dũng (Ủy viên Ban Thường vụ, Trưởng ban Thanh thiếu nhi Trường học Tỉnh Đoàn) làm Ủy viên Thường trực.

Ngày 25/4/2007, tại Hội trường Ủy ban nhân dân tỉnh, Hội Sinh viên tỉnh tổ chức Đại hội lần thứ nhất, nhiệm kì 2007 - 2012, với sự có mặt của 155 đại biểu chính thức. Đại hội đã thông qua Điều lệ Hội Sinh viên tỉnh, gồm 7 chương, 17 điều. Đại hội bầu Ban Chấp hành Hội Sinh viên tỉnh do đồng chí Dương Xuân Hùng - Phó Bí thư

Thường trực Tỉnh Đoàn, làm Chủ tịch và các đồng chí Phạm Việt Dũng - Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn, Nguyễn Đình Yên - Phó Chủ tịch Hội Sinh viên Đại học Thái Nguyên làm Phó Chủ tịch. Sự ra đời Hội Sinh viên tỉnh Thái Nguyên là một sự kiện quan trọng trong lịch sử phát triển của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và phong trào thanh niên tỉnh Thái Nguyên. Với sự ra đời của Hội Sinh viên tỉnh, hoạt động của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh ngày càng đa dạng và phong phú.

Một trong những hoạt động nổi bật của Đoàn những năm 2003 - 2007 là đẩy mạnh công tác thanh niên xung phong. Từ năm 2003, các cấp bộ Đoàn đã từng bước phối hợp kiện toàn Ban Liên lạc cựu thanh niên xung phong, tập trung giải quyết dứt điểm chế độ đối với cựu thanh niên xung phong theo Quyết định 104; tổ chức gặp mặt cựu thanh niên xung phong và tiến hành rà soát các đối tượng thanh niên xung phong trên địa bàn tỉnh. Đến hết tháng 11/2003, toàn tỉnh đã giải quyết chế độ cho 1.111 trường hợp thanh niên xung phong được hưởng chế độ trợ cấp ưu đãi một lần và hằng tháng. Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn cùng Ban Liên lạc cựu thanh niên xung phong phối hợp với Sở Lao động - Thương binh - Xã hội tổ chức triển khai Thông tư 17 về việc giải quyết chế độ cho thanh niên xung phong.

Công tác chăm sóc, giáo dục thiếu niên, nhi đồng và phụ trách Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh có

nhiều chuyển biến tích cực. Hoạt động Đội và phong trào thiếu nhi luôn được các cấp bộ Đoàn quan tâm chỉ đạo sát sao, tiếp tục duy trì nền nếp với nội dung và hình thức phong phú, hấp dẫn. Chất lượng công tác Đội trong nhà trường, cũng như trên địa bàn dân cư được nâng cao.

Ngay từ đầu năm học 2002 - 2003, các cấp bộ Đoàn - Đội đã phối hợp với Phòng Giáo dục - Đào tạo tổ chức tốt đợt thi *"Búp măng xinh và liên hoan các đội tuyên truyền măng non"* từ cấp Liên Đội đến cấp huyện và tham gia tốt cuộc thi cấp tỉnh. Chế độ giao ban Tổng phụ trách được duy trì thường xuyên. Cuộc vận động *"Vì đàn em thân yêu"* tiếp tục được đẩy mạnh bằng các hoạt động tặng quà cho trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn nhân các ngày lễ, ngày Tết cổ truyền; hoặc xây dựng các công trình cho thiếu nhi. Riêng trong học kì I năm học 2003 - 2004, Đoàn đã xây dựng 8 công trình cho thiếu nhi trị giá 24 triệu đồng; giúp đỡ 3.700 trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn 260 triệu đồng... Hằng năm, vào dịp kỉ niệm ngày thành lập Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh, các cấp bộ Đoàn - Đội đều tổ chức Hội thi *"Phụ trách sao giỏi, Chỉ huy Đội giỏi"*...

Công tác giáo dục truyền thống được tất cả các Liên Đội trong tỉnh duy trì và thường xuyên tổ chức nhiều hoạt động phong phú, gắn với chủ điểm sinh hoạt *Sao Nhi đồng*

từng tháng, hoặc gắn với dịp kỉ niệm các ngày lễ lớn của đất nước. Thông qua các hình thức nghe nói chuyện truyền thống, gặp mặt nhân chứng lịch sử, hành trình về nguồn, tham quan bảo tàng và các di tích lịch sử, giao lưu văn nghệ, thể dục thể thao..., các em được bồi dưỡng thêm những tư tưởng, tình cảm cách mạng sâu sắc. Riêng trong năm học 2003 - 2004, thiếu nhi toàn tỉnh đã tổ chức hàng nghìn diễn đàn, các buổi nghe nói chuyện truyền thống và gặp mặt nhân chứng lịch sử; 2.450 buổi giao lưu, liên hoan văn nghệ...

Năm 2004, tất cả các đơn vị đều tổ chức tốt cho thiếu nhi tham gia cuộc thi "*Âm vang Điện Biên*", với 99.000 bài dự thi. Hội trại "*Chiến sĩ nhỏ Điện Biên*" được tổ chức với nhiều hoạt động sôi nổi, hấp dẫn ở 248 Liên Đội và 5 Hội trại cấp huyện, thu hút trên 10 vạn thiếu nhi tham gia ⁽¹⁾. Hội đồng Đội tổ chức Liên hoan "*Chiến sĩ nhỏ Điện Biên và Phụ trách sao tài năng*", có 150 đại biểu thiếu nhi xuất sắc đại diện cho gần 20 vạn thiếu nhi toàn tỉnh tham gia. Tại Liên hoan, các em được tham gia nhiều hoạt động vui vẻ, bổ ích, thấm đượm tình đoàn kết.

Nhân dịp kỉ niệm 75 năm Ngày thành lập Đoàn (26/3/1931 - 26/3/2006), 65 năm Ngày thành lập Đội

⁽¹⁾ Theo Báo cáo tổng kết công tác Đội và phong trào thiếu nhi tỉnh Thái Nguyên năm học 2003 - 2004. Số 15-BC/HDD, ngày 28/7/2004, tr. 4.

(15/5/1941 - 15/5/2006), nhiều hoạt động hấp dẫn, thiết thực được tổ chức. Các phong trào thi đua: “*Giành nhiều điểm tốt*”, “*Mừng Đảng, mừng xuân*”, “*Mừng Đội ta 65 mùa hoa*”, các diễn đàn, hội trại, mít tinh kỉ niệm, gặp mặt truyền thống... thu hút sự tham gia đông đảo của các em đội viên, thiếu niên, nhi đồng. Thông qua các phong trào thi đua, chất lượng học tập của các em đội viên, thiếu niên, nhi đồng được nâng lên. Riêng năm 2006, các Liên Đội đã đạt gần 3 triệu điểm giỏi, trên 150.000 giờ học tốt; kết thúc năm học 2006 - 2007, toàn tỉnh đã có 44.169 em đạt học sinh giỏi, 68.808 em đạt học sinh tiên tiến.

Ngoài các hoạt động trên, thiếu nhi toàn tỉnh còn sôi nổi tham gia cuộc vận động “*Vòng tay bè bạn*”. Các mô hình giao lưu, kết nghĩa, đỡ đầu giữa các Liên Đội Trung học cơ sở và Tiểu học, giữa các Liên Đội ở thị trấn, thành phố và Liên Đội ở nông thôn, miền núi được nhân rộng. Các hình thức giúp đỡ, như tặng quà, sách vở, quần áo, đồ dùng học tập, thiết bị phục vụ hoạt động Đội, thẻ bảo hiểm thân thể, bảo hiểm y tế... luôn luôn được các Liên Đội triển khai, thu hút sự tham gia của các em thiếu nhi.

Cùng với thiếu niên và đội viên, các em nhi đồng được tham gia công tác Trần Quốc Toản, giúp đỡ các gia đình thương binh, liệt sĩ, Mẹ Việt Nam anh hùng với phương châm “*Tuổi nhỏ làm việc nhỏ*”. Chỉ riêng trong năm học 2003 - 2004, thiếu nhi toàn tỉnh đã thăm hỏi, tặng quà với tổng trị giá

trên 178 triệu đồng và tổ chức 71.920 ngày công lao động giúp đỡ các gia đình thương binh, liệt sĩ, gia đình có công với cách mạng, Mẹ Việt Nam anh hùng; tu sửa Đài tưởng niệm, Nghĩa trang liệt sĩ... Thông qua những việc làm đó, các em được bồi dưỡng đạo lí “*Uống nước nhớ nguồn*”, tỏ lòng biết ơn sâu sắc các thế hệ ông cha đã hi sinh vì Tổ quốc.

Trong tất cả các năm học, phong trào thi đua học tập được đẩy mạnh. Với phương châm “*Học mà vui, vui mà học*”, 100% Liên Đội đều tổ chức các đợt thi đua gỏi sóng theo chủ đề trong từng năm, bằng các hình thức hoạt động: “*Vở sạch, chữ đẹp*”, “*Đi học đúng giờ*”, “*Sao tự quản*”, “*Sao điểm 10*”, “*Sao chăm học*”; tổ chức phong trào đăng kí thực hiện Giờ học tốt, Ngày học tốt, Tuần học tốt... Tất cả các Liên Đội đều duy trì và phát triển hình thức sinh hoạt câu lạc bộ “*Đôi bạn cùng tiến*”, “*Câu lạc bộ học tập*”, “*Câu lạc bộ khéo tay hay làm*”, “*Câu lạc bộ vì bạn*”...v.v...

Tại địa bàn dân cư, công tác Đội cũng có những chuyển biến rõ rệt. Hằng năm, các đơn vị làm tốt công tác bàn giao học sinh nghỉ hè, tập huấn cán bộ phụ trách Đội... Các cấp bộ Đoàn làm tốt công tác tham mưu cho cấp uỷ tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị cho hoạt động Đội; đưa các công trình công cộng, các nhà văn hoá, các khu vui chơi giải trí phục vụ cho hoạt động của trẻ em. Nhiều cơ sở Đoàn có những hoạt động phong phú, sáng tạo. Huyện Đoàn Đồng Hỷ phối hợp với Công ty Bảo hiểm Prudential và Tổ chức Plan xây dựng 18 công trình măng non tặng quà cho trẻ em trên 100 triệu đồng; Huyện

Đoàn Phổ Yên tặng quà trị giá 100 triệu đồng cho trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn; Đoàn Công ty Kim loại màu vận động ủng hộ Quỹ Vì trẻ thơ 60 triệu đồng; Huyện Đoàn Đại Từ tổ chức Hội nghị chuyên đề về nâng cao chất lượng công tác Đội và phong trào thiếu nhi cho cán bộ Tổng phụ trách Đội...v.v...

Với những thành tích đã đạt được, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên liên tục trong 5 năm (2002 - 2006) được Trung ương Đoàn xếp loại đơn vị xuất sắc Toàn quốc, được Chủ tịch nước tặng Huân chương Lao động hạng Ba, được Thủ tướng Chính phủ tặng Bằng khen (2005); được Tỉnh uỷ tặng Bằng khen và được Ủy ban nhân dân tỉnh tặng Cờ thi đua xuất sắc các năm 2005, 2006...

III- Đẩy mạnh thực hiện hiệu quả hai phong trào *"Năm xung kích phát triển kinh tế xã hội và bảo vệ Tổ quốc"* và *"Bốn đồng hành với thanh niên lập thân, lập nghiệp"* trong nhiệm kì Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ XII (2007 - 2012)

Từ ngày 28 đến ngày 30/10/2007, tại Rạp Chiếu bóng nhân dân Thái Nguyên, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên tổ chức Đại hội đại biểu Đoàn Thanh niên toàn tỉnh lần thứ XII, nhiệm kì 2007 - 2012, với sự tham dự của 250 đại biểu. Đồng chí Nguyễn Bắc Sơn, Ủy viên Ban chấp hành Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh uỷ và đại diện Ban Bí thư Trung ương Đoàn đã đến dự và chỉ đạo Đại hội.

Đánh giá công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên và nhi đồng toàn tỉnh trong nhiệm kỳ Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ XI (2002 - 2007), Đại hội khẳng định: Công tác giáo dục của Đoàn được tập trung chỉ đạo theo hướng đổi mới nội dung và hình thức, góp phần nâng cao chất lượng chính trị, củng cố niềm tin, bồi dưỡng lý tưởng, đạo đức cách mạng, lối sống văn hoá và ý thức công dân cho đoàn viên, thanh niên. Phong trào "Thi đua tình nguyện xây dựng và bảo vệ Tổ quốc" được cụ thể hoá với nhiều nội dung phong phú, thiết thực, hiệu quả, tạo môi trường thuận lợi để thanh niên lập thân, lập nghiệp, phát huy vai trò xung kích của thanh niên trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Công tác xây dựng tổ chức Đoàn có chuyển biến tích cực, chất lượng tổ chức cơ sở Đoàn, chất lượng cán bộ, đoàn viên được nâng lên, mặt trận tập hợp, đoàn kết thanh niên được mở rộng, Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam, Hội Sinh viên Việt Nam tiếp tục được củng cố. Công tác tham gia xây dựng Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân thu được nhiều kết quả. Công tác Đội và phong trào thiếu nhi luôn được các cấp bộ Đoàn quan tâm chỉ đạo, thu hút đông đảo thiếu nhi tham gia.

Đại hội thẳng thắn chỉ rõ: Phương thức và chất lượng hoạt động của Đoàn, nhất là ở các chi đoàn còn khô cứng, thiếu đổi mới, chưa hấp dẫn thanh niên; việc triển khai các nội dung hoạt động ở nhiều cơ sở Đoàn chưa cụ thể, còn mang tính một

chiều; tiến độ thực hiện một số đề án, chương trình do Đại hội Đoàn tỉnh lần thứ XI đề ra còn chậm; công tác quy hoạch, tuyển chọn, bồi dưỡng cán bộ Đoàn các cấp còn nhiều hạn chế, bất cập; đội ngũ cán bộ Đoàn cấp cơ sở, nhất là cán bộ Đoàn ở cấp chi đoàn còn thiếu về số lượng và yếu về kỹ năng nghiệp vụ công tác Đoàn. Chương trình “Rèn luyện đoàn viên” đạt hiệu quả không cao, công tác quản lý đoàn viên ở cơ sở còn chưa chặt chẽ và nghiêm túc; công tác xây dựng Hội Liên hiệp Thanh niên chưa đáp ứng được yêu cầu.

Đại hội ra Nghị quyết chỉ rõ các giải pháp chính trong công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên và nhi đồng của tỉnh nhiệm kỳ 2007 - 2012; trong đó, nhấn mạnh: *Đẩy mạnh thực hiện hai phong trào “Bốn đồng hành với thanh niên trên đường lập thân, lập nghiệp”⁽¹⁾ và “Năm xung kích phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ Tổ quốc”⁽²⁾. Đổi mới*

⁽¹⁾Bốn đồng hành: 1 - Đồng hành với thanh niên trong học tập, nâng cao trình độ học vấn, chuyên môn, nghiệp vụ, phấn đấu phần lớn thanh niên hoàn thành chương trình giáo dục phổ cập, được đào tạo nghề, trang bị kỹ năng nghề nghiệp khi tham gia lực lượng lao động. 2 - Đồng hành với thanh niên trong khởi nghiệp và lập nghiệp, giúp thanh niên định hướng nghề nghiệp và lựa chọn nghề đúng đắn, tự tin tham gia phát triển sản xuất kinh doanh. 3 - Đồng hành với thanh niên trong nâng cao sức khoẻ thể chất và đời sống văn hoá tinh thần, góp phần định hướng và xây dựng lối sống, nếp sống lành mạnh cho thanh niên. 4 - Đồng hành với thanh niên trong việc nâng cao kiến thức và kỹ năng xã hội, góp phần bồi dưỡng kỹ năng sống, kỹ năng hoạt động tập thể, kỹ năng ứng xử văn hoá, kỹ năng hội nhập cho thanh niên.

⁽²⁾Năm xung kích 1: Xung kích lao động sáng tạo và phát triển kinh tế - xã hội. 2. Xung kích, tình nguyện vì cuộc sống cộng đồng. 3. Xung kích bảo vệ Tổ quốc, giữ gìn an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội. 4. Xung kích thực hiện cải cách hành chính. 5. Xung kích trong hội nhập kinh tế quốc tế.

công tác xây dựng tổ chức Đoàn và các hội Liên hiệp Thanh niên, Sinh viên và Doanh nghiệp trẻ. Đổi mới công tác chỉ đạo của Đoàn theo hướng chủ động, thiết thực và phù hợp với công tác Đoàn, đảm bảo các yêu cầu nhanh nhạy, kịp thời, sát thực tiễn.

Đại hội bầu Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn khóa XII, gồm 37 Ủy viên. Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn khóa XII bầu Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn, gồm 11 đồng chí ; trong đó, đồng chí Trần Xuân Hựu được bầu làm Bí thư, Dương Xuân Hùng được bầu làm Phó Bí thư Thường trực và Phạm Văn Thọ được bầu làm Phó Bí thư.

Tháng 1/2008, Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn khóa XII họp tổng kết công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên, nhi đồng năm 2007, xây dựng chương trình công tác năm 2008. Hội nghị tập trung thảo luận nội dung, biện pháp triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ XII. Hội nghị quyết định lấy việc triển khai thực hiện *Đề án Giúp đỡ, chăm sóc, giáo dục, bảo vệ 1.000 trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn trong giai đoạn 2007 - 2012* làm nhiệm vụ mở đầu cho việc triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ XII trong năm 2008.

Thực hiện chủ trương của Hội nghị, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn phối hợp với Đài Phát thanh - Truyền hình Thái Nguyên, Hội Doanh nghiệp trẻ tỉnh và Nhà thiếu nhi

thành phố Thái Nguyên tổ chức Chương trình truyền hình trực tiếp “*Tết vì trẻ em nghèo*”, với chủ đề “*Xuân ấm tình thương*”; phối hợp với Đài Phát thanh - Truyền hình Thái Nguyên và Hội Doanh nghiệp trẻ tỉnh tổ chức Chương trình truyền hình trực tiếp “*Thắp sáng ước mơ tuổi trẻ Thái Nguyên*”, với các nội dung gặp gỡ, giao lưu với các nhà khoa học tiêu biểu, các em học sinh có hoàn cảnh khó khăn nhưng luôn có khát vọng vươn lên, các tấm gương sinh viên học giỏi, thanh niên và doanh nhân thành đạt, trao học bổng cho 11 em học sinh có hoàn cảnh khó khăn vươn lên học giỏi. Trong Chương trình truyền hình trực tiếp “*Thắp sáng ước mơ tuổi trẻ Thái Nguyên*”, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn và Hội Doanh nghiệp trẻ tỉnh công bố chủ trương xây dựng “*Quỹ Thắp sáng ước mơ tuổi trẻ Thái Nguyên*”. Hưởng ứng chủ trương trên, bước đầu các Doanh nghiệp trẻ trên địa bàn tỉnh đã ủng hộ trên 300 triệu đồng xây dựng Quỹ.

Thực hiện *Tháng Thanh niên năm 2008* do Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn phát động (cuối tháng 2/2008), trong tháng 3/2008, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh tổ chức 114 hoạt động mít tinh, 189 buổi giao lưu tuyên truyền truyền thống vẻ vang của Đoàn, thu hút 63.500 lượt đoàn viên, thanh niên tham gia; quyên góp được trên 9,1 triệu đồng tiền mặt và nhiều sách, báo gửi tặng các chiến sĩ đang làm nhiệm vụ ở nơi biên giới và hải đảo; tặng quà cho 880 đoàn viên, thanh niên lên đường nhập ngũ, với

tổng giá trị 27 triệu đồng; tổ chức 436 buổi ra quân tình nguyện, sửa chữa và làm mới 14 cây cầu (tre, gỗ), vệ sinh và cải tạo 100 km đường giao thông nông thôn liên thôn, liên xã; tổ chức thăm hỏi, tặng quà 153 gia đình chính sách, trị giá 86,5 triệu đồng; tổ chức 27 cuộc khảo sát, 23 cuộc gặp gỡ, 84 cuộc trao đổi về nghề nghiệp và việc làm cho thanh niên; phối hợp với các cơ quan chức năng tổ chức 34 lớp khởi sự doanh nghiệp, 21 lớp chuyển giao khoa học kỹ thuật ngành, nghề mới; tạo điều kiện cho 1.058 đoàn viên, thanh niên làm thủ tục vay vốn ưu đãi, với tổng số tiền 5 tỉ 230, 5 triệu đồng; tổ chức kết nạp 1.114 đoàn viên mới và giới thiệu 463 đoàn viên ưu tú cho Đảng xem xét, kết nạp.

Nhân dịp kỷ niệm 118 năm ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh (19/5/1890 - 19/5/2008), Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn tổ chức Hội nghị sơ kết một năm thực hiện Cuộc vận động *Tuổi trẻ Việt Nam học tập và làm theo lời Bác*". Hội nghị khẳng định: Nhằm xây dựng lớp thanh niên Thái Nguyên giàu lòng yêu nước, có lối sống đẹp, có lý tưởng cách mạng, có bản lĩnh và có văn hóa, các cấp bộ Đoàn, Hội, Đội trong tỉnh tiếp tục triển khai thực hiện có hiệu quả cuộc vận động "*Tuổi trẻ Việt Nam học tập và làm theo lời Bác*" do Trung ương Đoàn phát động. Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đã trang bị cho các cấp bộ Đoàn trong tỉnh trên 500 bộ tài liệu "*Tuổi trẻ Việt Nam học tập và làm theo lời Bác*" và trên 450 đĩa CD phim tài liệu

“Hồ Chí Minh chân dung một con người”. Bản tin Thanh niên của Tỉnh Đoàn xây dựng chuyên mục *“Tuổi trẻ Thái Nguyên học tập và làm theo lời Bác”*. Huyện Đoàn Định Hoá chỉ đạo các tổ chức Đoàn cơ sở làm *“Sổ vàng nhật kí làm theo lời Bác”*. Ban Thanh niên Công an tỉnh tổ chức Hội nghị tuyên dương *“Thanh niên tiên tiến làm theo lời Bác”*. Thị đoàn Sông Công tổ chức Hội thi *“Kể chuyện về tám gương đạo đức Hồ Chí Minh”*. Huyện Đoàn Phú Lương và Thành Đoàn Thái Nguyên tổ chức Hội thi *“Cán bộ Đoàn giỏi và Tuyên truyền viên giỏi về tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh”*. Đoàn Công ty Gang Thép Thái Nguyên tổ chức hành trình *“Theo dấu chân Bác Hồ”*. Huyện Đoàn Đồng Hỷ phối hợp với các đơn vị bộ đội đóng trên địa bàn tổ chức các hoạt động tuyên truyền về Đảng, về Bác Hồ. Đoàn Công ty Kim loại màu Thái Nguyên tổ chức Hội thi *“Tuyên truyền về tám gương đạo đức Hồ Chí Minh”*.

Thực hiện Chương trình đẩy mạnh công tác giáo dục và nâng cao ý thức chấp hành Luật Giao thông cho đoàn viên, thanh thiếu niên giai đoạn 2008 - 2012 do Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ XII đề ra, các cấp bộ Đoàn từ tỉnh đến cơ sở đã tổ chức 2.496 buổi tuyên truyền về Luật giao thông; 37 buổi hội thảo, tập huấn cho 2.159 cán bộ, đoàn viên, thanh niên và đội viên các Đội Tuyên truyền an toàn giao thông. Các cấp bộ Đoàn trong tỉnh còn tuyên truyền, vận động được trên 25.000 đoàn viên, thanh

niên cam kết thực hiện “5 không” về an toàn giao thông, cam kết đội mũ bảo hiểm khi đi mô tô, xe máy. Các đơn vị huyện Đoàn Đại Từ, Võ Nhai tổ chức Hội thi “*Tuyên truyền về an toàn giao thông và lái xe an toàn*”; Đoàn khối Doanh nghiệp tỉnh tổ chức thi viết và thi sân khấu hóa tìm hiểu Luật Giao thông ...

Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn và Hội Sinh viên tỉnh còn đăng cai tổ chức nhiều hoạt động của Trung ương Đoàn và Trung ương Hội Sinh viên Việt Nam tại Thái Nguyên. Trong đó, điển hình là các hoạt động trao giải thưởng “*Sao Tháng Giêng*”, trao các học bổng Vừ A Dính và Trần Văn Ôn năm học 2007 - 2008 cho 257 học sinh có thành tích xuất sắc trong học tập, rèn luyện và trong công tác Đoàn, Hội và phong trào thanh niên. Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn phối hợp với Sở Giáo dục - Đào tạo xét, chọn được 40 học sinh có hoàn cảnh khó khăn thi đỗ vào các trường đại học, cao đẳng để Báo Tuổi trẻ thành phố Hồ Chí Minh trao học bổng “*Tiếp sức đến trường*”, trị giá 160 triệu đồng.

Để kiện toàn đội ngũ cán bộ lãnh đạo chủ chốt của Tỉnh Đoàn, sau khi đồng chí Trần Xuân Hựu, Tỉnh ủy viên - Bí thư Tỉnh Đoàn được Tỉnh ủy điều động đi làm Bí thư Thị ủy Sông Công, ngày 8/9/2008, Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn đã họp bầu đồng chí Dương Xuân Hùng, Phó Bí thư Thường trực Tỉnh Đoàn làm Bí thư Tỉnh Đoàn.

Bước sang năm thứ hai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ XII, ngày 12/1/2009, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn ban hành Chương trình (số 10 - CT/TNTN) triển khai công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên, nhi đồng năm 2009, với chủ đề *"Thanh niên Thái Nguyên với nghề nghiệp và việc làm"*. Chương trình gồm ba nội dung lớn: Một là, tập trung đẩy mạnh công tác tuyên truyền, tư vấn, hướng nghiệp cho thanh niên. Hai là, quan tâm phối hợp tạo việc làm và các điều kiện cần thiết giúp thanh niên phát triển kinh tế. Ba là, chú trọng phối hợp tư vấn, hướng nghiệp và đào tạo phát triển nguồn nhân lực; nâng cao năng lực tổ chức hoạt động nghề nghiệp và việc làm cho các cấp bộ Đoàn.

Tiếp theo, ngày 26/2/2009, tại Mỏ than Phấn Mễ, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tổ chức Lễ phát động Tháng Thanh niên năm 2009 và ra quân hưởng ứng Tết trồng cây *"Đời đời nhớ ơn Bác Hồ"*. Tại buổi Lễ, đồng chí Dương Xuân Hùng, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đoàn, Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên phát biểu, nhấn mạnh: Tháng Thanh niên năm 2009 của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên được triển khai với chủ đề *"Tuổi trẻ Thái Nguyên hành động vì an sinh xã hội"*, với các hoạt động trọng tâm là hỗ trợ thanh niên - học sinh, sinh viên về nghề nghiệp việc làm; đẩy mạnh hoạt động chung sức vì cộng đồng, hướng về địa bàn khó khăn, giúp

đỡ các hộ nghèo, đối tượng chính sách; đẩy mạnh triển khai các hoạt động vì nghĩa tình biên giới, hải đảo.

Hưởng ứng Tháng Thanh niên năm 2009 do Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn phát động, tháng 3/2009, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh tổ chức 108 buổi ra quân thực hiện Tết trồng cây, huy động 34.315 đoàn viên, thanh, thiếu niên tham gia, trồng được 99.330 cây các loại; tổ chức 122 buổi tuyên truyền *Đề án Hỗ trợ thanh niên học nghề và tạo việc làm giai đoạn 2008 - 2015*, thu hút 22.505 lượt đoàn viên, thanh niên tham gia; phối hợp với Ngân hàng Chính sách xã hội tổ chức tư vấn và hướng dẫn đăng kí vay vốn, giải quyết việc làm cho 1.495 đoàn viên, thanh niên, với tổng số vốn vay 4,1 tỉ đồng.

Toàn tỉnh có 30.722 đoàn viên, sinh hoạt ở 1.195 chi đoàn có hành động Vì an sinh xã hội; 15.565 đoàn viên, thanh niên đăng kí đảm nhận công trình phần việc thanh niên vì an sinh xã hội với tổng giá trị công trình 5 tỉ 325,5 triệu đồng, làm lợi 419,5 triệu đồng; 3.580 đội viên, thanh niên được bồi dưỡng, tìm hiểu, học tập về Đoàn; 2.682 đội viên lớn được kết nạp vào Đoàn; 2.780 đoàn viên ưu tú được giới thiệu cho Đảng (*có 115 đoàn viên ưu tú được kết nạp vào Đảng*); 125 đoàn viên, thanh niên được tôn vinh thanh niên tiên tiến, cán bộ Đoàn giỏi; 226 trường tổ chức *"Ngày Hội Thiếu nhi vui, khỏe"* và *"Ngày Hội Thiếu nhi khỏe - Tiến bước lên Đoàn"* với 95.920 học sinh tham

gia; 27 trường tổ chức đồng diễn "*Thanh niên làm theo lời Bác*" với 40.614 học sinh tham gia; 13 đơn vị Đoàn tổ chức "*Ngày Hội Thanh niên khỏe*" huy động 2.035 đoàn viên, thanh niên tham gia. Hưởng ứng Tháng Thanh niên năm 2009, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh còn khởi công 72 công trình thanh niên hành động vì an sinh xã hội trọng điểm, với tổng trị giá 1.298 triệu đồng. Các công trình này đều được gắn biển Công trình chào mừng kỉ niệm 78 năm ngày thành lập Đoàn.

Từ ngày 28 đến ngày 30/10/2009, tại thành phố Thái Nguyên, Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam tỉnh Thái Nguyên tổ chức Đại hội đại biểu lần thứ IV. Đại hội khẳng định: Trong nhiệm kì 2004 - 2009, công tác giáo dục hội viên đã được các cấp bộ Hội coi trọng, với nhiều sáng tạo về tổ chức và phong phú về hình thức triển khai. Công tác xây dựng tổ chức Hội đạt nhiều kết quả quan trọng. Các cấp bộ Đoàn từ tỉnh đến cơ sở đã khẳng định vai trò nòng cốt trong các hoạt động của thanh niên, phát huy vai trò định hướng chính trị, tư tưởng trong mọi hoạt động của Hội, đặc biệt là định hướng về chủ trương mở rộng mặt trận đoàn kết, tập hợp thanh niên phù hợp với yêu cầu, điều kiện, tình hình mới.

Trong Hội Liên hiệp Thanh niên tỉnh, Hội Sinh viên tỉnh đã được thành lập ở 6 trường Đại học và Cao đẳng, thu hút gần 3 vạn hội viên, góp phần giáo dục, hỗ trợ cuộc

sống và đẩy mạnh các phong trào thi đua học tập, nghiên cứu khoa học trong sinh viên. Hội Doanh nghiệp trẻ tỉnh, với 75 đơn vị thành viên đã thực hiện tốt vai trò đoàn kết các nhà doanh nghiệp trẻ, tích cực hỗ trợ cho các thành viên của Hội và cho công tác thanh niên.

Đại hội thẳng thắn chỉ rõ: Một số cơ sở Hội chưa chú ý đến chất lượng hoạt động. Việc xây dựng các mô hình hoạt động của Hội chưa thật sự đáp ứng với yêu cầu xây dựng tổ chức Hội và nhu cầu của thanh niên. Việc tập hợp thanh niên ở các địa bàn, lĩnh vực đặc thù (thanh niên tôn giáo, dân tộc thiểu số, lao động tự do, thanh niên trong các doanh nghiệp tư nhân, doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài) còn hạn chế. Nội dung các cuộc vận động của Hội chưa thật sự đổi mới, nhiều nội dung chưa sâu, chưa có bước đột phá để thu hút và hỗ trợ thanh niên. Chất lượng cán bộ Hội nhìn chung chưa đáp ứng được yêu cầu công tác xây dựng Hội, chưa theo kịp phong trào thanh niên; khả năng tham mưu, năng lực tổ chức, chỉ đạo thực tiễn còn lúng túng, thụ động, thậm chí có nơi còn có biểu hiện hành chính hóa hoạt động phong trào. Một số nơi chưa phát huy đầy đủ vai trò nòng cốt chính trị của Đoàn trong hoạt động của Hội. Công tác tham mưu, phối hợp với cấp uỷ Đảng, chính quyền về công tác Hội của một số cấp bộ Hội còn yếu, chưa tranh thủ được sự quan tâm của toàn xã hội về chủ trương, kinh phí, vật chất cho công tác Hội.

Dại hội thông qua bốn đề án và hai chương trình hoạt động của Hội trong nhiệm kỳ 2009 - 2014⁽¹⁾ và bầu Ủy ban Hội Liên hiệp Thanh niên tỉnh khóa IV, nhiệm kỳ 2009 - 2014, gồm 35 ủy viên, do đồng chí Dương Xuân Hùng (Bí thư Tỉnh Đoàn) làm Chủ tịch.

Để kiện toàn Ban Chấp hành, Ban Thường vụ và Thường trực Tỉnh Đoàn, ngày 18/6/2009, Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn họp, bầu đồng chí Dương Văn Tiến, Ủy viên Ban Thường vụ - Chánh văn phòng Tỉnh Đoàn giữ chức Phó Bí thư Tỉnh Đoàn và bầu các đồng chí Lê Ngọc Linh (Phó trưởng Ban Tuyên giáo Tỉnh Đoàn), Ngô Thủy (Bí thư Thành Đoàn Thái Nguyên) làm Ủy viên Ban Chấp hành, Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn khóa XII, nhiệm kỳ 2007 - 2012.

Ngày 24/3/2010, tại Bệnh viện Đa khoa Trung ương Thái Nguyên, Câu lạc bộ Thầy thuốc trẻ tỉnh Thái Nguyên chính thức được thành lập và tổ chức Lễ ra mắt. Câu lạc bộ có 54 thành viên là những bác sĩ, y sĩ, y tá trẻ đang công tác tại các bệnh viện, cơ sở y tế và các trường Đại học Y - Dược, Cao đẳng Y tế trên địa bàn tỉnh. Ban Chủ nhiệm Câu lạc bộ gồm 7 thành viên, do đồng chí Nguyễn

(1)- 4 đề án: 1- Đề án nâng cao chất lượng hoạt động tham gia bảo đảm an toàn giao thông. 2- Đề án hỗ trợ nghề nghiệp, việc làm cho thanh niên. 3- Đề án xây dựng thị điểm làng, xã xanh, sạch, đẹp, văn minh. 4- Đề án chuyển giao công nghệ thông tin cho thanh niên.

- 2 chương trình: 1- Chương trình bảo vệ, tu bổ các công trình, di tích lịch sử gắn với phong trào thanh niên trên địa bàn tỉnh. 2- Chương trình phòng chống tệ nạn xã hội trong thanh niên.

Văn Chung (Bí thư Đoàn Bệnh viện Đa khoa Trung ương Thái Nguyên) làm Chủ nhiệm.

Ngày 19/5/2010, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn phối hợp với Đài Phát thanh - Truyền hình Thái Nguyên tổ chức Chương trình truyền hình trực tiếp Kỷ niệm 120 năm ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh (19/5/1890 - 19/5/2010), tuyên dương Thanh niên Tiên tiến và sơ kết ba năm thực hiện Cuộc vận động *"Tuổi trẻ Thái Nguyên học tập và làm theo lời Bác"*. Trong Chương trình, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đã khen thưởng 16 tập thể, 39 cá nhân có thành tích xuất sắc trong thực hiện cuộc vận động và tuyên dương 19 thanh niên tiên tiến làm theo lời Bác.

Tiếp theo, ngày 1/7/2010, tại Hội trường Cơ quan Tỉnh Đoàn, Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn tổ chức Hội nghị sơ kết giữa nhiệm kỳ triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ XII. Đại diện lãnh đạo Tỉnh ủy và đại diện lãnh đạo Trung ương Đoàn đã đến dự và chỉ đạo Hội nghị. Hội nghị khẳng định: Sau nửa nhiệm kỳ triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ XII, công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên và nhi đồng của tỉnh đã đạt được những kết quả khá toàn diện. Trong công tác giáo dục, các cấp bộ Đoàn đã triển khai có hiệu quả Cuộc vận động *"Tuổi trẻ Thái Nguyên học tập và làm theo lời Bác"*. Thực hiện Chương trình *"Thắp sáng ước mơ tuổi trẻ Việt Nam vì dân giàu nước mạnh, xã hội công bằng dân chủ, văn minh"*, các cấp bộ Đoàn đã tổ

chức 342 hoạt động hưởng ứng thu hút 64.950 đoàn viên, thanh thiếu nhi tham gia. Trong công tác xây dựng tổ chức Đoàn và tham gia xây dựng Đảng, đến tháng 5/2010, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã kết nạp 24.054 đoàn viên mới, vượt mức chỉ tiêu Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ XII đề ra; giới thiệu cho Đảng xem xét kết nạp 7.993 đoàn viên ưu tú, trong đó có 3.206 đồng chí đã vinh dự được đứng trong hàng ngũ của Đảng. Các phong trào "*Năm xung kích phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ Tổ quốc*" và "*Bốn đồng hành với thanh niên lập thân, lập nghiệp*" được các cấp bộ Đoàn quan tâm chỉ đạo và tổ chức thực hiện. Trong công tác chăm sóc, giáo dục thiếu niên nhi đồng, xây dựng Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh, nửa nhiệm kì qua các cấp bộ Đoàn, Đội trong tỉnh đã huy động được hàng tỉ đồng, trao tặng trên 7.000 xuất quà, học bổng cho thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn; thực hiện 455 công trình Vì đàn em thân yêu, trị giá 516 triệu đồng.

Hội nghị chỉ rõ một số hạn chế, khuyết điểm: Tiến độ tham mưu, triển khai một số chương trình, đề án do Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ XII đề ra còn chậm, nhất là ở cơ sở; nội dung, hình thức hoạt động của các cấp bộ Đoàn tuy đã được quan tâm đổi mới, nhưng chưa đáp ứng được yêu cầu, nguyện vọng của thanh niên; tỉ lệ tập hợp thanh niên vào các tổ chức Đoàn và Hội chưa cao.

Đề đưa công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên, nhi đồng của tỉnh tiếp tục phát triển trong nửa cuối nhiệm

kì Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ XII, Hội nghị đã đề ra một số giải pháp: Tăng cường tổ chức các lớp, các trại tập huấn bồi dưỡng kỹ năng nghiệp vụ, công tác tổ chức các hoạt động, sự kiện đối với đội ngũ cán bộ Đoàn, nhất là đối với cấp chi đoàn; quan tâm đến công tác quy hoạch, đào tạo cán bộ Đoàn, tiếp tục tham mưu cho Tỉnh ủy Thái Nguyên về chế độ phụ cấp và đóng bảo hiểm xã hội đối với Phó Bí thư Đoàn cơ sở và Bí thư chi đoàn; thường xuyên đổi mới nội dung, phương thức hoạt động để đáp ứng nhu cầu của thanh niên, nâng cao chất lượng và coi trọng công tác thi đua khen thưởng, biểu dương, nhân rộng những điển hình tiên tiến trên các mặt công tác, tạo không khí thi đua sôi nổi trong các cấp bộ Đoàn, Hội, Đội; tiếp tục xã hội hóa, tranh thủ sự quan tâm của các tổ chức, huy động mọi nguồn lực xã hội cho hoạt động công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên và nhi đồng.

Sau Hội nghị, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh tập trung đẩy mạnh các phong trào *“Năm xung kích phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ Tổ quốc”* và *“Bốn đồng hành với thanh niên lập thân, lập nghiệp”*. Kỷ niệm 63 năm ngày thương binh liệt sĩ (27/7/1947 - 27/7/2010), Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn chỉ đạo các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đẩy mạnh các hoạt động *“Đền ơn đáp nghĩa”*, *“Uống nước nhớ nguồn”*⁽¹⁾. Theo sự chỉ đạo của Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã phối hợp trao sổ tiết

⁽¹⁾ Theo Hướng dẫn (số 35, ngày 21/6/2010) của Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn Thái Nguyên.

kiệm cho các Cựu Thanh niên xung phong, trị giá 105 triệu đồng; hỗ trợ xây dựng 56 nhà nhân ái, nhà tình nghĩa tặng các gia đình chính sách; tổ chức tặng quà, 170 chăn bông, 100 túi sưởi đa năng, trị giá 300 triệu đồng cho các đối tượng chính sách và gia đình chính sách. Hội đồng Đội các cấp trong tỉnh tổ chức 104.785 ngày công lao động tu sửa Nghĩa trang, Đài Tưởng niệm liệt sĩ; thăm hỏi, động viên 1.110 gia đình thương binh, liệt sĩ, Mẹ Việt Nam anh hùng, gia đình có công với cách mạng có hoàn cảnh khó khăn với tổng giá trị gần 307 triệu đồng. Tối ngày 26/7/2010, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đồng loạt tổ chức Lễ thấp nền tri ân các Anh hùng liệt sĩ ở 66 Nghĩa trang liệt sĩ, Đài Liệt sĩ, Nhà bia tưởng niệm Liệt sĩ và trên 6.000 mộ liệt sĩ trên địa bàn tỉnh. Câu lạc bộ Thầy thuốc trẻ tổ chức khám chữa bệnh và cấp thuốc miễn phí trị giá 295,4 triệu đồng cho 6.012 lượt người ở các xã vùng sâu, vùng xa có nhiều khó khăn.

Trong công tác xây dựng tổ chức Đoàn, thực hiện Hướng dẫn số 36 - HD/TNTN, ngày 5/7/2010 của Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn, ngày 1/9/2010 cấp bộ Đoàn các huyện, thành, thị và Đoàn trực thuộc đã bước đầu chỉ đạo và tổ chức tốt "*Ngày Đoàn viên*" ở các khu vực có đoàn viên nhưng chưa có tổ chức Đoàn, thu hút được nhiều đoàn viên, thanh niên sinh sống, lao động, học tập ở các khu công nghiệp, khu tập thể, khu nhà trọ tham gia.

Thực hiện. Thông báo (số 380 - TB/TW, ngày 23/9/2010) của Ban Bí thư Trung ương Đảng lấy năm 2011 làm Năm Thanh niên và Đề án Năm Thanh niên 2011 của Ban Bí thư Trung ương Đoàn, ngày 16/12/2010, Thường trực Tỉnh ủy Thái Nguyên ban hành Công văn (số 28 - CV/TU) chỉ đạo các cấp ủy Đảng, chính quyền, đoàn thể trong tỉnh phải tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện Năm Thanh niên 2011. Đối với các cấp bộ Đoàn trong tỉnh, Công văn của Thường trực Tỉnh ủy chỉ rõ nhiệm vụ: *Phải chủ động, tích cực tham mưu cho cấp ủy, chính quyền cụ thể hóa triển khai thực hiện các nội dung, nhiệm vụ, giải pháp trong Thông báo của Ban Bí thư Trung ương Đảng về Năm Thanh niên 2011 và các nội dung trong Đề án Năm Thanh niên 2011 của Ban Bí thư Trung ương Đoàn.*

Thực hiện chỉ đạo của Thường trực Tỉnh ủy, tối ngày 27/12/2010, tại Quảng trường 20 tháng 8, thành phố Thái Nguyên, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn phối hợp với Đoàn Thanh niên Tập đoàn Sông Đà tổ chức Chương trình truyền hình trực tiếp *Chào Năm Thanh niên 2011*. Tham dự Chương trình có Phó Giáo sư, Tiến sĩ Nguyễn Đắc Vinh, Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đoàn, Chủ tịch Hội Sinh viên Việt Nam; đồng chí Phùng Định Thiệu, Ủy viên Ban Thường vụ - Trưởng ban Dân vận Tỉnh ủy Thái Nguyên và lãnh đạo các ban của Trung ương Đoàn.

Tại *Chương trình Chào Năm Thanh niên 2011*, sau phát biểu đồng chí Dương Xuân Hùng (Tỉnh ủy viên, Ủy

viên Ban Thường vụ Trung ương Đoàn, Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên), Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tổ chức tuyên dương “*Sinh viên 5 tốt*”, trao học bổng khuyến học “*Chắp cánh tài năng Việt*”.

Trong Tuần lễ khởi động “*Năm Thanh niên 2011*”, tại xã Lam Vĩ, huyện Định Hóa, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tổ chức “*Ngày Thanh niên hành động vì người nghèo*”, mở hai lớp tập huấn kiến thức khởi nghiệp và lập nghiệp cho thanh niên nông thôn nghèo phát triển kinh tế và tổ chức khám bệnh, cấp phát thuốc miễn phí cho 150 đối tượng gia đình chính sách, người nghèo. Tại các xã Phấn Mễ (huyện Phú Lương) và xã Hùng Sơn (huyện Đại Từ), Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tổ chức “*Ngày Thanh niên hành động vì môi trường*”, thành lập mới hai Đội Thanh niên tuyên truyền về nước sạch và vệ sinh môi trường nông thôn cấp tỉnh; tổ chức hai buổi tuyên truyền về nước sạch và vệ sinh môi trường nông thôn trên địa bàn hai xã trên. Trong “*Ngày Thanh niên hành động vì trẻ em có hoàn cảnh khó khăn*”, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn hướng dẫn, giao chỉ tiêu cụ thể cho các tổ chức Đoàn trực thuộc nhận đỡ đầu, giúp đỡ thường xuyên 500 em thiếu nhi có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn theo từng địa chỉ cụ thể. “*Ngày Thanh niên hiến máu tình nguyện*” được Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tổ chức tại Trường Đại học Nông lâm (Đại học Thái Nguyên) và trường cao đẳng Y tế Thái Nguyên với sự tham gia của gần 3.000 học sinh, sinh viên,

thu được 752 đơn vị máu (Trường Đại học Nông lâm có gần 2.000 học sinh, sinh viên tham gia, thu được 537 đơn vị máu; Trường Cao đẳng Y tế Thái Nguyên có gần 1000 học sinh, sinh viên tham gia, thu được 215 đơn vị máu).

Trong Tuần lễ khởi động Năm Thanh niên 2011, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã tổ chức 584 lớp, huy động 63.115 đoàn viên, thanh niên tham gia học tập mục đích, ý nghĩa Năm Thanh niên 2011 và các nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI, Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVIII. Đặc biệt, trong tuần khởi động Năm Thanh niên 2011, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đã tổ chức đoàn đại biểu vào thăm, tặng quà Tỉnh Đoàn Khánh Hòa (đơn vị kết nghĩa với Tỉnh Đoàn Thái Nguyên), ra thăm, tặng quà Vùng 4 Hải quân và huyện đảo Trường Sa, tỉnh Khánh Hòa.

Kỉ niệm 80 năm Ngày thành lập Đoàn (26/3/1931-26/3/2011), Tỉnh Đoàn tổ chức Cuộc thi viết tìm hiểu 80 năm truyền thống vẻ vang của Đoàn, thu hút 80% đoàn viên, thanh niên tham gia, với trên 70.000 bài dự thi. Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tổ chức thăm hỏi, tặng quà các đồng chí Bí thư Tỉnh Đoàn các tỉnh Bắc Thái và Thái Nguyên; tổ chức gặp mặt truyền thống các đồng chí Ủy viên Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn và cán bộ Cơ quan Tỉnh Đoàn các thời kì.

Thiết thực kỉ niệm 121 năm ngày sinh nhật của Chủ tịch Hồ Chí Minh (19/5/1890 - 19/5/2011), Ban Thường

vụ Tỉnh Đoàn tổ chức Lễ Tuyên dương 50 thanh niên công nhân và 55 thanh niên nông thôn tiên tiến làm theo lời Bác; Hội Sinh viên tỉnh tổ chức Lễ Tuyên dương 80 sinh viên 5 tốt. Đúng vào ngày kỉ niệm 121 năm ngày sinh nhật của Chủ tịch Hồ Chí Minh (19/5/2011), Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tổ chức Lễ ra quân đợt cao điểm tuyên truyền bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XIII, bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp (nhiệm kì 2011 - 2016); phát động Chiến dịch Thanh niên tình nguyện hè và Chương trình Tiếp sức mùa thi năm 2011, thu hút gần 5.000 đoàn viên, thanh niên tham gia.

Thực hiện Chiến dịch Thanh niên tình nguyện hè năm 2011 (từ ngày 1/6 đến ngày 31/8/2011), các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã tổ chức 88 đội Thanh niên tình nguyện, với gần 2.000 đoàn viên, thanh niên về giúp đỡ nhân dân các xã vùng sâu, vùng xa, vùng có nhiều khó khăn trong toàn tỉnh. Đặc biệt, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn chủ động liên hệ, đón 12 đội Thanh niên tình nguyện, với 220 đoàn viên, thanh niên là sinh viên của các trường Đại học Kinh tế Quốc dân Hà Nội, Đại học Quốc gia Hà Nội, Cao đẳng Kinh tế và Quản trị kinh doanh Hưng Yên và hai đội Thanh niên tình nguyện, với 44 đội viên là sinh viên nước ngoài về giúp đỡ các xã vùng sâu, vùng xa của tỉnh. Sau ba tháng triển khai (từ ngày 1/6 đến ngày 31/8/2011), các đội Thanh niên tình nguyện đã quyên góp, tặng các em thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn, biết vươn lên học giỏi 40

chiếc xe đạp, trị giá 40 triệu đồng và giúp đỡ 640 trẻ em khó khăn được cấp sách đến trường; quyên góp, ủng hộ các tổ chức Đoàn cấp xã có nhiều khó khăn 5 bộ máy vi tính, trị giá gần 40 triệu đồng; hỗ trợ trên 300 triệu đồng xây Nhà Nhân ái tặng các gia đình chính sách có nhiều khó khăn. Các đội Thanh niên tình nguyện đã đóng góp trên 24 nghìn công lao động xây Nhà tình nghĩa cho các gia đình chính sách, xây Nhà Văn hóa xóm; giúp đỡ các gia đình liệt sĩ, thương binh, gia đình chính sách có hoàn cảnh khó khăn và các gia đình thuộc hộ nghèo sửa chữa 150 ngôi nhà.

Chương trình Tiếp sức mùa thi thực hiện trong tháng 7/2011 tiếp tục là điểm nhấn đậm nét của Chiến dịch Thanh niên tình nguyện hè năm 2011. Trong Chương trình Tiếp sức mùa thi, các đội Thanh niên tình nguyện Thái Nguyên đã tư vấn cho trên 50.000 lượt thí sinh; giới thiệu được trên 20.000 chỗ trọ giá rẻ và trên 3.000 chỗ trọ miễn phí, phát trên 20.000 sơ đồ các địa điểm thi đại học, cao đẳng và 500 cuốn cẩm nang Tiếp sức mùa thi, hỗ trợ 3.000 suất ăn miễn phí cho thí sinh và người nhà thí sinh...

Hưởng ứng cuộc vận động "*Thanh niên với văn hoá giao thông*", Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn phối hợp với Ban An toàn giao thông và công an tỉnh thành lập Đội thanh niên liên ngành tuyên truyền lưu động về an toàn giao thông, nhằm mục đích đưa nội dung tuyên truyền an toàn giao thông về cơ sở. Ngày 5/7/2011, tại xã Yên Ninh

(huyện Phú Lương), Đội Thanh niên liên ngành tuyên truyền lưu động về an toàn giao thông đã tiến hành chương trình tuyên truyền đầu tiên với các nội dung triển lãm ảnh theo chủ đề "*Hiểm họa về rượu, bia và tai nạn giao thông*" và giao lưu tìm hiểu Luật Giao thông thông qua việc biểu diễn các tiểu phẩm "*Đường sắt*", "*Uống rượu*", "*Đò ngang*". Sáu tháng cuối năm 2011, Đội Thanh niên liên ngành tuyên truyền lưu động về an toàn giao thông đã tổ chức 24 buổi tuyên truyền tới thanh thiếu nhi các địa bàn vùng sâu, vùng xa, góp phần làm chuyển biến nhận thức, ý thức chấp hành Luật giao thông của cán bộ, đoàn viên, thanh niên và học sinh trong tỉnh .

Thực hiện Kế hoạch (số 171 - KH/TNTN, ngày 20/7/2011) của Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn Thái Nguyên về việc tổ chức Đại hội Đoàn các cấp, tiến tới Đại hội Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh toàn tỉnh lần thứ XIII, ngày 16/9/2011, Đoàn Trường Trung học phổ thông Ngô Quyền, thành phố Thái Nguyên tổ chức Đại hội đại biểu nhiệm kỳ 2011 - 2012. Thực hiện chỉ đạo của Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn và Thành Đoàn Thái Nguyên, Đại hội đã trực tiếp bầu Bí thư Đoàn Nhà trường. Kết quả, đồng chí Nguyễn Ngọc Huỳnh, Bí thư Đoàn Nhà trường nhiệm kỳ 2010 - 2011 đã trúng cử làm Bí thư, với trên 96% số phiếu bầu. Đoàn Trường Trung học phổ thông Ngô Quyền là đơn vị Đoàn đầu tiên trong Khối Nhà

trường trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên thực hiện thành công việc thí điểm bầu Bí thư Đoàn trực tiếp tại Đại hội.

Thiết thực kỉ niệm 180 năm thành lập tỉnh Thái Nguyên và chào mừng Liên hoan Trà quốc tế lần thứ nhất Thái Nguyên - Việt Nam năm 2011, từ ngày 8 đến ngày 23/10/2011, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn và Ban Thư kí Hội Sinh viên tỉnh tổ chức Festival sinh viên Thái Nguyên lần thứ nhất năm 2011. Festival Sinh viên Thái Nguyên lần thứ nhất năm 2011 diễn ra tại thành phố Thái Nguyên với nhiều hoạt động phong phú, hấp dẫn, đáp ứng nhu cầu, nguyện vọng của thanh niên, sinh viên nói chung, hội viên Hội Sinh viên tỉnh Thái Nguyên nói riêng. Mở đầu Festival Sinh viên Thái Nguyên lần thứ nhất năm 2011, tại sân vận động tỉnh đã diễn ra Giải bóng đá sinh viên với sự tham gia của 10 đội bóng, 280 vận động viên đến từ 10 trường đại học, cao đẳng trên địa bàn tỉnh. Kết quả Đội bóng đá nam sinh viên trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã đoạt chức vô địch; Đội bóng đá nam sinh viên Trường Đại học Y Dược - Đại học Thái Nguyên đoạt giải nhì; Đội bóng đá nam sinh viên Trường Cao đẳng Sư phạm Thái Nguyên và Đội bóng đá nam sinh viên Trường Đại học Kỹ thuật công nghiệp - Đại học Thái Nguyên cùng đoạt giải ba.

Tiếp theo, từ ngày 20 đến ngày 21/10/2011, tại trường Cao đẳng Kinh tế - Tài chính Thái Nguyên và Trường Đại học Kỹ thuật công nghiệp - Đại học Thái Nguyên đã diễn

ra Liên hoan Văn nghệ - Vũ quốc tế sinh viên. Tham dự Liên hoan có 13 đội đến từ 13 trường đại học, cao đẳng trên địa bàn tỉnh, với 36 tiết mục văn nghệ đơn ca, tốp ca, khiêu vũ. Ban Tổ chức đã chọn được 7 tiết mục xuất sắc nhất cho đêm công diễn và trao giải. Kết thúc Liên hoan, Ban tổ chức đã trao giải cho 16 tiết mục (*gồm 3 giải A, 4 giải B, 4 giải C và 5 giải khuyến khích*).

Ngày 21/10/2011, tại Trung tâm Học liệu - Đại học Thái Nguyên đã diễn ra cuộc tọa đàm "*Sinh viên và tương lai đất nước*", với sự tham gia của hơn 300 cán bộ Đoàn, Hội và sinh viên các trường đại học, cao đẳng trên địa bàn tỉnh. Tại cuộc tọa đàm, các sinh viên phát biểu bày tỏ quan điểm của mình xung quanh các nội dung về công tác phát triển Đảng trong các trường đại học - cao đẳng; các cuộc vận động "*sinh viên 5 tốt*", "*Sinh viên xây dựng môi trường giáo dục thân thiện và lành mạnh*"; các giải pháp khuyến khích và phát huy tài năng trẻ, nâng cao chất lượng hoạt động của các mô hình câu lạc bộ, tổ, đội, nhóm trong sinh viên. Trong cuộc tọa đàm, các sinh viên còn đóng góp nhiều ý kiến mang tính sáng tạo, góp phần tích cực nâng cao chất lượng hoạt động của các tổ chức Đoàn, Hội trong trường học.

Ngày 22/10/2011, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn và Ban Thư ký Hội Sinh viên tỉnh phối hợp với Trung tâm Huyết học truyền máu Thái Nguyên (Bệnh viện Đa khoa Trung ương Thái Nguyên) và Đoàn Đại học Thái Nguyên tổ

chức "*Ngày Hội hiến máu tình nguyện*", với sự tham gia của hơn 1.000 sinh viên đến từ các trường đại học, cao đẳng trên địa bàn tỉnh; thu được 497 đơn vị máu, đưa tổng số máu thu được qua 17 cuộc hiến máu tình nguyện trong năm 2011 lên 10.000 đơn vị và đưa hoạt động hiến máu tình nguyện trở thành một hoạt động nổi bật, thường xuyên trong đoàn viên, thanh niên toàn tỉnh.

Ngày 23/10/2011, tại Hội trường M của Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn và Ban Thư kí Hội Sinh viên tỉnh tổ chức Lễ Bế mạc Festival Sinh viên Thái Nguyên lần thứ nhất năm 2011, tuyên dương danh hiệu Sinh viên 5 tốt và tổng kết Chiến dịch Tình nguyện hè năm 2011. Tại buổi Lễ, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn và Ban Thư kí Hội Sinh viên tỉnh đã tuyên dương 32 sinh viên đạt danh hiệu "*Sinh viên 5 tốt cấp tỉnh*" năm học 2010 - 2011; tuyên dương và khen thưởng 20 tập thể, 20 cá nhân có nhiều thành tích xuất sắc trong Chiến dịch Tình nguyện hè năm 2011 với tổng giá trị tiền thưởng 12,4 triệu đồng.

Hưởng ứng Liên hoan Trà quốc tế lần thứ nhất Thái Nguyên - Việt Nam 2011, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đã tổ chức thành công cuộc thi Người đẹp xứ Trà. Kết thúc cuộc thi, Ban Tổ chức đã trao các giải Người đẹp nhất xứ Trà cho thí sinh Nguyễn Thị Hải Yên, đến từ tỉnh Thái Nguyên; Người đẹp thứ hai xứ Trà cho thí sinh Võ Diệu

Thảo, đến từ tỉnh Khánh Hòa; Người đẹp thứ ba xứ Trà cho thí sinh Lê Quảng Thanh, đến từ tỉnh Sơn La.

Ngày 3/1/2012, tại Hội trường Đảng ủy Khối các cơ quan tỉnh, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tổ chức Hội nghị tổng kết công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu nhi Năm Thanh niên 2011. Báo cáo tổng kết công tác Năm Thanh niên 2011 của Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tại Hội nghị đã khẳng định: Các cấp bộ Đoàn, Hội trong tỉnh đã tổ chức rất nhiều hoạt động phong phú, trong đó có 32 hoạt động lớn, kết quả được trên các mặt tương đối toàn diện. Trong năm, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn phối hợp với Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh tổ chức 9 chương trình truyền hình trực tiếp; các cấp bộ Đoàn tiến hành 6 hội thi cấp tỉnh, thu hút hàng nghìn lượt đoàn viên, thanh niên tham gia, tạo được hiệu ứng tốt trong xã hội, được dư luận đồng tình ủng hộ và đánh giá cao. Các tổ chức Đoàn trong tỉnh thành lập 234 câu lạc bộ, 18 đội tuyên truyền viên trẻ phòng chống tệ nạn xã hội, mại dâm HIV/AIDS tại cộng đồng. Các đội Thanh niên xung kích an ninh, Thanh niên Cờ đỏ, Giáo dục đồng đẳng, Tuyên truyền lưu động phòng chống ma túy - mại dâm - HIV/AIDS do Tỉnh Đoàn chỉ đạo, thành lập và các Câu lạc bộ Tuyên truyền phòng chống tội phạm ma túy - HIV/AIDS của Huyện Đoàn Đồng Hỷ, Huyện Đoàn Phổ Yên và Thành Đoàn Thái Nguyên là những đơn vị hoạt động có hiệu quả.

Các phong trào "*Năm xung kích phát triển kinh tế - xã hội, bảo vệ Tổ quốc*" và "*Bốn đồng hành với thanh niên lập thân, lập nghiệp*" đạt được nhiều thành tựu to lớn. Lực lượng đoàn viên thanh niên trong tỉnh đã thực hiện thành công 180 đề tài nghiên cứu khoa học, làm lợi cho ngân sách 2.239,7 triệu đồng, hoàn thành 618 công trình, phần việc thanh niên, ước tính trị giá trên 14 tỉ đồng. Câu lạc bộ Thầy thuốc trẻ tỉnh và Câu lạc bộ Thầy thuốc trẻ các huyện, thị xã, thành phố tổ chức 25 buổi khám chữa bệnh tình nguyện, cấp phát thuốc miễn phí cho trên 15.000 lượt người sống ở các xã vùng sâu, vùng xa, vùng có nhiều khó khăn thuộc các huyện Định Hóa, Võ Nhai, Đại Từ, Phú Lương, Phú Bình, Đồng Hỷ, Phổ Yên và thành phố Thái Nguyên. Cuộc vận động "*Nghĩa tình biên giới hải đảo*" tiếp tục được các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đẩy mạnh thực hiện các hoạt động thăm hỏi, tặng quà các chiến sĩ đang làm nhiệm vụ nơi biên giới hải đảo. Nhân Ngày Truyền thống Bộ đội Biên phòng và Ngày Biên phòng toàn dân, Tỉnh Đoàn tổ chức đoàn đại biểu đi thăm và tặng quà các chiến sĩ các Đồn Biên phòng Nậm Nhũn và Tổng Cột (huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng).

Thực hiện phong trào "*Bốn đồng hành với thanh niên lập thân, lập nghiệp*", Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn phối hợp tổ chức chương trình tuyên dương "*Sinh viên 5 tốt*", trao học bổng khuyến học "*Chắp cánh tài năng Việt*" tổng trị giá 41 triệu đồng cho 80 sinh viên đạt danh hiệu

sinh viên 5 tốt và 20 sinh viên có thành tích tốt trong học tập; phối hợp tổ chức 6 phiên giao dịch việc làm lưu động, giới thiệu việc làm, thu hút 2.510 người tham gia. Các cấp bộ Đoàn trong tỉnh tổ chức tư vấn, định hướng nghề nghiệp, giải quyết việc làm cho 19.281 lượt người.

Công tác xây dựng tổ chức Đoàn có chuyển biến tích cực, đội ngũ cán bộ Đoàn các cấp được kiện toàn và cơ bản được chuẩn hóa về trình độ chính trị, chuyên môn, đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ công tác; chất lượng đội ngũ đoàn viên được nâng lên; toàn tỉnh kết nạp được 15.216 đoàn viên mới (vượt 1,44% kế hoạch) và giới thiệu 6.500 đoàn viên ưu tú cho Đảng xem xét, kết nạp (vượt 8,33% kế hoạch); Hội Liên hiệp Thanh niên tỉnh kết nạp được 13.510 hội viên mới. Hội Sinh viên động viên sinh viên phát huy khả năng sáng tạo, tích cực tham gia các hội thi, tham gia đảm nhận các đề tài nghiên cứu khoa học, các công trình, phần việc thanh niên. Do đạt được nhiều thành tích công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên, nhi đồng trong Năm Thanh niên 2011, Tỉnh Đoàn Thái Nguyên tiếp tục được Trung ương Đoàn xếp vào top 10 đơn vị xuất sắc trong cả nước.

Bước sang năm 2012, ngay từ đầu năm, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã đẩy mạnh công tác xây dựng tổ chức Đoàn và tập trung chỉ đạo thực hiện các phong trào *“Năm xung kích phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ Tổ quốc”* và *“Bốn đồng hành với thanh niên lập thân, lập nghiệp”*.

Về công tác xây dựng tổ chức Đoàn, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh tiếp tục đẩy mạnh triển khai thực hiện Kế hoạch (số 171 - KH/TNTN, ngày 20/7/2011) của Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn về tổ chức Đại hội Đoàn các cấp, tiến tới Đại hội đại biểu Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên lần thứ XIII. Các cấp bộ Đoàn từ tỉnh đến cơ sở đều làm tốt công tác tham mưu cho cấp ủy Đảng và chính quyền lãnh đạo, chỉ đạo và tạo điều kiện kinh phí đảm bảo cho việc tổ chức Đại hội và sắp xếp, bố trí công tác cho các cán bộ Đoàn quá tuổi. Các cấp bộ Đoàn phối hợp chặt chẽ với Đoàn cấp trên chuẩn bị văn kiện và nhân sự cho Đại hội đảm bảo đúng qui chế cán bộ Đoàn. Đến ngày 30/5/2012, toàn tỉnh đã có 547 tổ chức Đoàn cấp cơ sở và 5 tổ chức Đoàn cấp huyện, thành phố, thị xã và Đoàn trực thuộc tổ chức thành công Đại hội Đoàn nhiệm kì 2012 - 2017 đảm bảo đúng nội dung, yêu cầu, thời gian theo qui định của Tỉnh Đoàn. Thực hiện chủ trương Đại hội trực tiếp bầu Bí thư Đoàn, theo chỉ đạo của Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn, 155 trên tổng số 565 tổ chức Đoàn cấp cơ sở đã trực tiếp bầu Bí thư tại Đại hội, đạt tỷ lệ 27,4%. Các Bí thư được bầu trực tiếp tại Đại hội đều trúng cử với số phiếu từ 85% trở lên⁽¹⁾. Trong quá trình triển khai thực hiện Kế hoạch (số 171 - KH/TNTN, ngày 20/7/2011) của Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn, các cấp bộ

⁽¹⁾ Theo báo cáo sơ kết 6 tháng đầu năm 2012 của Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn Thái Nguyên.

Đoàn đã bám sát sự chỉ đạo của Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn và lãnh đạo của Ban Thường vụ cấp ủy Đảng cùng cấp. Công tác chuẩn bị Đại hội khá chu đáo. Hầu hết các báo cáo tổng kết nhiệm kỳ đã chỉ rõ những chỉ tiêu đã đạt và chưa đạt trong thực hiện Nghị quyết Đại hội nhiệm kỳ trước; chỉ ra được nguyên nhân chủ quan và khách quan của những hạn chế, yếu kém đó.

Trong công tác xây dựng tổ chức Đoàn, việc kiện toàn đội ngũ cán bộ Đoàn các cấp luôn được Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn coi trọng. Theo phân công của Ban Thường vụ Tỉnh ủy, từ ngày 1/10/2011 đồng chí Phạm Văn Thọ, Phó Bí thư thường trực Tỉnh Đoàn được điều chuyển sang giữ chức vụ Phó Chánh Văn phòng Đoàn đại biểu Quốc hội và Hội đồng nhân dân tỉnh. Tiếp đó, từ ngày 1/1/2012 đồng chí Dương Xuân Hùng, Tỉnh ủy viên - Ủy viên Ban Thường vụ Trung ương Đoàn, Bí thư Tỉnh Đoàn được điều động giữ chức vụ Chủ tịch Liên đoàn Lao động tỉnh; đồng chí Dương Văn Tiến, Phó Bí thư Tỉnh Đoàn được phân công Phó Bí thư phụ trách Tỉnh Đoàn từ ngày 1/1/2012.

Ngày 24/4/2012, được sự nhất trí của Ban Thường vụ Tỉnh ủy và Ban Bí thư Trung ương Đoàn, Hội nghị Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn khóa XII đã bầu đồng chí Dương Văn Tiến (Phó Bí thư phụ trách Tỉnh Đoàn) giữ chức Bí thư Tỉnh Đoàn và các đồng chí Lê Ngọc Linh (Ủy viên Ban Thường vụ - Trưởng ban Tuyên giáo Tỉnh Đoàn; Hà

Thị Bích Hồng (Ủy viên Ban Thường vụ - Trưởng ban Đoàn kết tập hợp thanh niên Tỉnh Đoàn); Phạm Việt Dũng (Ủy viên Ban Thường vụ - Chánh văn phòng Tỉnh Đoàn) giữ chức vụ Phó Bí thư Tỉnh Đoàn.

Ngay sau kiện toàn Thường trực Tỉnh Đoàn, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đã thực hiện quy trình điều động, bổ nhiệm đội ngũ cán bộ lãnh đạo các ban phong trào cơ tại cơ quan Tỉnh Đoàn. Ngày 1/6/2012, tại Hội trường Trung tâm Dạy nghề thanh niên Thái Nguyên, thay mặt Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn, đồng chí Dương Văn Tiến, Bí thư Tỉnh Đoàn đã trao các quyết định điều động, bổ nhiệm chức vụ công tác cho các đồng chí cán bộ phong trào trong cơ quan Tỉnh Đoàn⁽¹⁾.

Thực hiện phong trào *"Tuổi trẻ Thái Nguyên chung tay xây dựng nông thôn mới"*, ngày 23/2/2012, tại trường Trung cấp nghề Thái Nguyên, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tổ chức Lễ Phát động Tháng Thanh niên năm 2012 với chủ đề *"Tuổi trẻ chung tay xây dựng nông thôn mới"* và phương châm *"Mỗi thanh niên một việc tốt, mỗi cơ sở Đoàn một hoạt động thiết thực tham gia xây dựng Nông*

⁽¹⁾ Theo đó, các đồng chí: Nguyễn Quang Khải, cán bộ Ban Tổ chức Trung ương Đoàn giữ chức Trưởng ban Đoàn kết tập hợp thanh niên Tỉnh Đoàn; Ngô Thê Hoàn, Phó Chánh Văn phòng Tỉnh Đoàn giữ chức Chánh Văn phòng Tỉnh Đoàn; Nguyễn Mỹ Linh, Phó Trưởng ban Tuyên giáo Tỉnh Đoàn giữ chức Trưởng ban Tuyên giáo Tỉnh Đoàn; Trần Thị Ngọc Thơ, cán bộ Văn phòng Tỉnh Đoàn giữ chức Phó Chánh Văn phòng Tỉnh Đoàn; Trần Ngọc Tuấn, cán bộ Ban Đoàn kết tập hợp thanh niên giữ chức Phó Trưởng ban Thanh thiếu nhi - Trường học Tỉnh Đoàn; Lê Việt Dũng, cán bộ Ban Tuyên giáo giữ chức Phó Trưởng ban Tuyên giáo Tỉnh Đoàn.

thôn mới". Đồng chí Đặng Viết Thuần, Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh, Phó Trưởng ban Thường trực Ban Chỉ đạo Chương trình xây dựng nông thôn mới tỉnh Thái Nguyên cùng lãnh đạo các ban, ngành và đông đảo đoàn viên thanh niên trong tỉnh đã tham dự buổi Lễ. Trong Tháng Thanh niên năm 2012, các cấp bộ Đoàn và đoàn viên, thanh niên đẩy mạnh tuyên truyền về xây dựng nông thôn mới, tham gia xây dựng kết cấu hạ tầng nông thôn, đăng ký đảm nhận và xây dựng các tuyến đường giao thông, hệ thống kênh mương nội đồng, nhà nhân ái, nhà văn hóa; điểm sinh hoạt, vui chơi cho thanh, thiếu niên và nhi đồng phòng chống dịch bệnh gia súc, gia cầm trên địa bàn.

Hưởng ứng Tháng Thanh niên 2012, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh tổ chức 15 buổi khám bệnh và cấp phát thuốc miễn phí cho 1.894 người nghèo, người ở vùng sâu, vùng xa, vùng có nhiều khó khăn; tổ chức 8 đợt tình nguyện hiến máu nhân đạo, với trên 7.100 đoàn viên, thanh niên tham gia, thu được 2.580 đơn vị máu; tổ chức 3 chương trình thăm và tặng quà đồn biên phòng kết nghĩa với các cơ sở Đoàn của tỉnh; khởi công xây dựng mới 5 nhà Nhân ái và tu sửa 93 Nhà Văn hóa và điểm vui chơi cho các em thiếu nhi; thành lập được 25 đội thanh niên tình nguyện ra quân tuyên truyền phòng chống dịch bệnh tai xanh trên đàn lợn và dịch cúm AH5N1 trên đàn gia cầm tại 100% các xóm, xã có dịch trên địa bàn tỉnh; tổ chức 39 buổi đối

thoại giữa cấp ủy với thanh niên, thu hút trên 2.600 đoàn viên, thanh niên tham gia; xây dựng mới 64 tuyến đường Thanh niên tự quản và tiếp tục duy trì 80 trụ sở cơ quan xanh - sạch - đẹp, văn minh; tổ chức 14 buổi tư vấn hướng nghiệp cho trên 6.500 đoàn viên, thanh niên. Toàn tỉnh có 2.155 đoàn viên, thanh niên được dạy nghề, 475 đoàn viên, thanh niên được giải quyết việc việc làm; 3.250 thanh niên được tư vấn, và hỗ trợ cho vay vốn, với tổng số vốn vay lên tới 208 tỷ 538 triệu đồng, tổ chức 42 hoạt động giao lưu văn hóa, văn nghệ; 10 lớp tập huấn chuyển giao tiến bộ khoa học - kỹ thuật sản xuất nông - lâm nghiệp; 57 hoạt động tặng quà cho gia đình chính sách, người già neo đơn không nơi nương tựa, với trị giá trên 300 triệu đồng....Tại huyện Định Hóa, trong Tháng Thanh niên 2012, các cấp bộ Đoàn trong huyện đã huy động đoàn viên, thanh niên tham gia hơn 1 nghìn ngày công, tu sửa 38 km đường giao thông nông thôn, (*vượt 18 km so với chỉ tiêu trên giao*). Ngoài ra, các cơ sở Đoàn trong huyện còn làm mới 3 km đường và tham gia duy trì 25 tuyến đường xanh - sạch - đẹp.

Ngày 18/3/2012, tại trường Trung học phổ thông Phú Bình (huyện Phú Bình), Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn Thái Nguyên tổ chức Chương trình "*Tư vấn tuyển sinh năm 2012*" cho gần 2.000 đoàn viên, thanh niên là học sinh của 4 trường Trung học phổ thông trên địa bàn huyện, giúp cho đoàn viên, thanh niên có định hướng tốt hơn, tự tin

hơn, vững bước hơn trong việc lựa chọn và thực hiện các quyết định đầu đời của mình. Cũng tại buổi tư vấn, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đã trao 15 suất Học bổng Vũ Xuân, mỗi suất trị giá 300.000 đồng cho các em học sinh giỏi, có hoàn cảnh khó khăn.

Nhân dịp kỉ niệm 65 năm Bác Hồ về An toàn khu Thái Nguyên cùng Trung ương Đảng và Chính phủ lãnh đạo cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược (20/5/1947 - 20/5/2012), ngày 16/5/2012 Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tổ chức Chương trình hành trình "*Theo dấu chân Bác Hồ về An toàn khu Thái Nguyên*". Tại Khu di tích An toàn khu trên đỉnh Đèo De (xã Phú Đình, huyện Định Hóa), bên Nhà Tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tổ chức tuyên dương 65 thanh niên tiên tiến làm theo lời Bác và đêm lửa trại "*Dâng người tiếng hát niềm tin*", với sự tham gia của 500 đại biểu đoàn viên, thanh niên đại diện cho gần 130.000 đoàn viên, thanh niên trong tỉnh.

Các phong trào "*Năm xung kích phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ Tổ quốc*" và "*Bốn đồng hành với thanh niên lập thân, lập nghiệp*" tiếp tục được các cấp bộ Đoàn trong tỉnh coi trọng chỉ đạo và tổ chức thực hiện. Kết quả sáu tháng đầu năm 2012, thực hiện phong trào "*Năm xung kích phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ Tổ quốc*", lực lượng đoàn viên, thanh niên trong tỉnh triển khai 160 đề tài nghiên cứu khoa học, 275 công trình thanh niên, với

tổng trị giá hơn 8 tỷ đồng. Hoạt động xung kích, tình nguyện vì cuộc sống cộng đồng được các cấp bộ Đoàn tập trung chủ yếu vào xây dựng mới và tu sửa đường giao thông nông thôn, Nhà Văn hóa, Nhà Nhân ái gần biển tên Công trình Thanh niên. Trong toàn tỉnh, lực lượng đoàn viên, thanh niên với trên 5.600 ngày công, làm mới được 17,5 km đường giao thông nông thôn, trị giá 2,3 tỷ đồng; trên 2.270 ngày công, tu sửa được 49,8 km đường giao thông nông thôn, trị giá 1,87 tỷ; 154 ngày công, xây dựng mới 5 Nhà Nhân ái, trị giá trên 95 triệu đồng và 612 ngày công sửa chữa được 93 Nhà Văn hóa, Nhà Nhân ái, trị giá 348 triệu đồng.

Nhằm đẩy mạnh các hoạt động xung kích bảo vệ môi trường, xây dựng văn minh đô thị, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh tổ chức các ngày Thứ Bảy tình nguyện, Chủ nhật xanh, huy động đoàn viên, thanh niên trồng cây, vệ sinh đường làng, đường phố; thu gom, xử lý rác thải, khơi thông dòng chảy nước thải; hướng dẫn và vận động nhân dân bỏ rác đúng nơi qui định; dọn vệ sinh các điểm ô nhiễm môi trường.

Các hoạt động xung kích bảo vệ Tổ quốc, giữ gìn an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội tiếp tục được các cấp bộ Đoàn duy trì, giữ vững. Nhằm giáo dục, rèn luyện cho đội ngũ thanh thiếu niên có nếp sống quân sự, có kỉ luật nghiêm minh, từ ngày 4 đến ngày 10/6/2012 và từ ngày 13 đến ngày 19/6/2012, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn

phối hợp với trường Quân sự Quân khu 1 tổ chức hai khóa học “Học kỳ quân đội” năm 2012 cho 400 học sinh Thái Nguyên trong độ tuổi thanh thiếu niên (từ 12 tuổi đến 18 tuổi). Qua hai khóa học kì quân đội, 400 học sinh trong độ tuổi thanh thiếu niên đã bước đầu được trải nghiệm được sống trong quân ngũ, trong môi trường quân đội, được học hỏi, huấn luyện các động tác đội ngũ, nội vụ, sơ và cứu thương, 16 động tác thể dục tay không. Tuy môi trường sống trong “*Học kỳ quân đội*” còn nhiều bỡ ngỡ, nhưng 400 học sinh Thái Nguyên trong độ tuổi thanh thiếu niên luôn quyết tâm hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, khẳng định quyết tâm cao với khẩu hiệu “*Chúng tôi là chiến sĩ*”.

Đồng hành với thanh niên trong học tập, nâng cao trình độ học vấn, chuyên môn, nghiệp vụ, các cấp bộ Đoàn đã tổ chức trao học bổng, hỗ trợ cho 2.531 học sinh, sinh viên có hoàn cảnh khó khăn với số tiền gần 1 tỉ đồng. Đồng hành với thanh niên trong nghề nghiệp và việc làm, tại hai huyện Phú Bình và Phú Lương, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đã tổ chức tư vấn trực tiếp cho trên 1.000 đoàn viên, thanh niên và nhân dân. Trung tâm Dạy nghề Thanh niên tổ chức 8 lớp, đào tạo các nghề tin học, kế toán, may công nghiệp cho 87 lượt thanh niên; đào tạo khởi sự doanh nghiệp, quản trị doanh nghiệp, kỹ năng đàm phán và ký kết hợp đồng cho 257 lượt thanh niên và tư vấn, giới thiệu việc làm ở trong và ngoài tỉnh cho 38 thanh niên. Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn phối hợp với Ngân hàng Chính

sách xã hội chỉ đạo Đoàn Thanh niên khối huyện, thị, thành kiểm tra, giám sát chặt chẽ quá trình sử dụng vốn vay, đôn đốc người vay trả nợ gốc, lãi định kỳ theo thỏa thuận. Nhờ các cấp bộ Đoàn trong tỉnh thực hiện tốt các hoạt động nhận ủy thác cho vay và công tác quản lý vốn, nên dư nợ vốn vay trong thanh niên toàn tỉnh đến tháng 6/2012 lên đến 208.538 triệu đồng, tăng 47.000 triệu đồng so với cùng kỳ năm 2011. Đồng hành với thanh niên trong nâng cao sức khỏe thể chất và đời sống tinh thần, sáu tháng đầu năm 2012, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh đã tổ chức 230 buổi hội diễn văn nghệ, diễn đàn trao đổi về văn hóa ứng xử giao tiếp, tình bạn, lối sống trong đoàn viên, thanh niên và học sinh, sinh viên. Đồng hành với thanh niên trong phát triển kỹ năng xã hội, các cấp bộ Đoàn tổ chức 71 lớp kỹ năng, thu hút 26.508 đoàn viên, thanh niên tham gia.

Công tác Đội và phong trào thiếu nhi tiếp tục được các cấp bộ Đoàn và Hội đồng Đội các cấp tập trung chỉ đạo và tổ chức nhiều hoạt động thiết thực, hiệu quả. Nhằm không ngừng nâng cao trình độ chuyên môn và kỹ năng nghiệp vụ công tác Đội cho đội ngũ giáo viên phụ trách Đội, sáu tháng đầu năm 2012, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh tổ chức 21 lớp, tập huấn được 410 giáo viên phụ trách Đội. Đặc biệt, từ ngày 20 đến ngày 23/4/2012, tại trường Cao đẳng Sư phạm Thái Nguyên, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn phối hợp với Sở Giáo dục - Đào tạo tỉnh tổ chức Hội thi Giáo viên -

Tổng phụ trách Đội giỏi cấp tỉnh lần thứ 8, năm học 2011 - 2012. Tham dự Hội thi có 85 Giáo viên - Tổng phụ trách Đội đến từ 9 huyện, thị, thành trong tỉnh. Kết quả, trong số 85 thí sinh dự thi, có 2 thí sinh đạt loại giỏi xuất sắc và 74 thí sinh đạt loại giỏi, được Ban Tổ chức Hội thi trao Giấy Chứng nhận danh hiệu "*Tổng phụ trách Đội giỏi cấp tỉnh năm học 2011 - 2012*". Ban Tổ chức Hội thi đã trao giải Nhất cho Đoàn thị xã Sông Công, giải Nhì cho Đoàn huyện Phú Lương và giải Ba cho Đoàn huyện Đại Từ.

Hưởng ứng "*Tháng hành động Vì trẻ em*" năm 2012 do Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn phát động, các cấp bộ Đoàn trong tỉnh tổ chức nhiều hoạt động hè, tập hợp đông đảo thiếu nhi tham gia, góp phần tạo sân chơi lành mạnh, thiết thực, bổ ích cho thiếu nhi ở các địa bàn dân cư. Công tác Đội tiếp tục đạt được nhiều kết quả. Sáu tháng đầu năm 2012, trong toàn tỉnh, các tổ chức Đội đã quyên góp được 94.198 quyển vở, 5.520 bộ sách giáo khoa, 10.236 chiếc quần áo, 4009 thẻ bảo hiểm y tế, giúp đỡ 8.678 bạn nghèo, với tổng trị giá thành tiền trên 1 tỷ đồng. Ngoài ra, các tổ chức Đội còn quyên góp, ủng hộ, xây dựng quỹ "*Vi bạn nghèo*" được số tiền gần 800 triệu đồng, giúp 7.084 học sinh có hoàn cảnh khó khăn. Toàn tỉnh có 78.597 đội viên thực hiện chương trình rèn luyện đội viên, 30.196 nhi đồng thực hiện chương trình dự bị đội viên và 2.012 đội viên ưu tú tham gia lớp cảm tình Đoàn.

Ngày 17/7/2012, tại Hội trường cơ quan Tỉnh Đoàn, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn tổ chức Hội nghị sơ kết công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên, nhi đồng 6 tháng đầu năm và bàn phương hướng nhiệm vụ 6 tháng cuối năm 2012. Tham dự Hội nghị có Ban Chấp hành Tỉnh Đoàn mở rộng tới các Bí thư, Phó Bí thư Đoàn các huyện, thị, thành và các đơn vị Đoàn trực thuộc. Tham dự Hội nghị còn có đại diện lãnh đạo Ban Dân vận, Ban Tuyên giáo và Tổ chức của Tỉnh ủy.

Đánh giá kết quả công tác 6 tháng đầu năm 2012, Hội nghị khẳng định: các cấp bộ Đoàn đã chỉ đạo và tổ chức triển khai thực hiện công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu nhi đạt kết quả toàn diện trên các mặt; các hoạt động lớn đều tổ chức thực hiện đúng theo kế hoạch và đạt kết quả cao.

Hội nghị cũng thẳng thắn chỉ rõ một số hạn chế: các mô hình hoạt động, phương thức tổ chức đoàn kết, tập hợp thanh niên chưa phong phú, đa dạng; việc đầu tư cơ sở vật chất, khu vui chơi giải trí lành mạnh, đáp ứng nhu cầu chung cho thanh niên còn ít; một số tổ chức Đoàn chưa thật sự quan tâm đến công tác đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ công tác Đoàn cho đội ngũ cán bộ Đoàn, dẫn đến kết quả tham gia các lớp tập huấn, bồi dưỡng kỹ năng chất lượng còn thấp; việc xây dựng kế hoạch triển khai tổ chức

thực hiện các nội dung chỉ đạo của Ban thường vụ Tỉnh Đoàn còn chậm.

Nhân dịp kỷ niệm 65 năm ngày Thương binh - Liệt sĩ (27/7/1947 - 27/7/2012), Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn chỉ đạo các cấp bộ Đoàn trong tỉnh triển khai tổ chức nhiều hoạt động thể hiện đạo lý “uống nước nhớ nguồn” đối với các thế hệ cha anh đi trước đã hi sinh vì nền độc lập, tự do của đất nước. Ngày 20/7/2012, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn đến thăm hỏi, tặng quà gia đình thân nhân Liệt sĩ Vũ Xuân⁽¹⁾ và thắp hương, viếng mộ Liệt sĩ Vũ Xuân tại Nghĩa trang Liệt sĩ Dốc Lim, thành phố Thái Nguyên.

Tối ngày 23/7/2012, tại Nghĩa trang Liệt sĩ Dốc Lim (thành phố Thái Nguyên), Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn phối hợp với Sở Lao động - Thương binh và Xã hội, Đài Phát thanh - Truyền hình tỉnh, Ủy ban nhân dân thành phố Thái Nguyên, Hợp tác xã Công nghiệp và Vận tải Chiến Công và Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo tỉnh tổ chức thành công Lễ Cầu siêu các anh hùng, liệt sĩ và Chương trình truyền

⁽¹⁾ Liệt sĩ Vũ Xuân, sinh ngày 25/4/1946, tại thành phố Thái Nguyên, nhập ngũ năm 1963. Hơn 10 năm trong quân ngũ, Vũ Xuân đã trải qua ba cuộc hành quân, vượt hơn 2000 cây số, qua Lào, Campuchia, đến chiến đấu trong đội hình của Đoàn 6 Pháo binh ở mảnh đất cực Nam của Tổ quốc. Gần một năm trước ngày miền Nam hoàn toàn giải phóng (30/4/1975), ở tuổi thanh xuân 28, Vũ Xuân đã hy sinh trong trận chiến đấu đánh đồn Kênh 2 miền Tây Nam Bộ, để lại cho thế hệ trẻ Việt Nam nói chung, thế hệ trẻ Thái Nguyên một cuốn nhật kí vô cùng quý giá – Nhật kí Vũ Xuân.

hình trực tiếp "*Tuổi trẻ Thái Nguyên đòi đòi tri ân các anh hùng, thương binh, liệt sĩ*". Gần 1.000 đoàn viên, thanh niên đại diện cho trên 230.000 đoàn viên, thanh niên trong tỉnh đã tham gia Lễ Cầu siêu và tiến hành Nghi lễ dâng hương, thắp nến, đặt hoa tại Đài Tưởng niệm và 722 phần mộ Liệt sĩ tại Nghĩa trang Liệt sĩ Dốc Lim.

Để thể hiện tấm lòng tri ân, biết ơn với các gia đình thương binh, liệt sĩ, trong chương trình truyền hình trực tiếp, Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn phối hợp với các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh trao tặng 65 suất quà, trị giá 35 triệu đồng cho thân nhân các gia đình chính sách; Phó Chủ tịch Hội Doanh nhân trẻ Việt Nam Đinh Huy Chiến trao tặng tiền hỗ trợ tu sửa 5 nghĩa trang liệt sĩ, trị giá 70 triệu đồng; Chủ tịch Hội Doanh nghiệp trẻ tỉnh Thái Nguyên Đinh Xuân Hải trao tặng xây dựng 1 Nhà tình nghĩa cho hội viên Hội Cựu Thanh niên Xung phong, trị giá 20 triệu đồng. Phát biểu tại Chương trình, đồng chí Dương Văn Tiến, Bí thư Tỉnh Đoàn nhấn mạnh "*Tuổi trẻ Thái Nguyên xin hứa quyết tâm cùng Đảng bộ và nhân dân các dân tộc trong tỉnh thực hiện tốt đạo lý uống nước nhớ nguồn, ra sức học tập, lao động, sáng tạo, phát huy vai trò xung kích tình nguyện xây dựng quê hương Thái Nguyên giàu đẹp, văn minh*". Cùng với các hoạt động kỷ niệm 65 năm ngày Thương binh - Liệt sĩ (27/7/1947 - 27/7/2012), các cấp bộ

Đoàn trong tỉnh tập trung làm tốt công tác chuẩn bị Đại hội và tổ chức Đại hội Đoàn nhiệm kỳ 2012 - 2017.

Trải qua chặng đường 15 năm xung kích thực hiện đường lối của Đảng về đẩy mạnh công nghiệp hóa và hiện đại hóa đất nước (1997 – 2012), công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên và nhi đồng tỉnh Thái Nguyên đã đạt được những thành tựu to lớn, góp phần quan trọng cùng với Đảng bộ và nhân dân trong tỉnh thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ chính trị mà Đảng và Nhà nước giao cho địa phương. Phát huy những thành tựu đã đạt được, công tác Đoàn và phong trào thanh, thiếu niên và nhi đồng tỉnh Thái Nguyên chắc chắn sẽ đạt được nhiều thành tựu to lớn hơn trong chặng đường thực hiện Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ XIII (nhiệm kỳ 2012 - 2017) tiếp theo.

KẾT LUẬN

74 năm đã trôi qua kể từ khi thành lập tổ chức cơ sở Đoàn Thanh niên Dân chủ Đông Dương (nay là Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh) đầu tiên trên địa bàn tỉnh (mùa Hè năm 1938), đến Đại hội đại biểu Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên lần thứ XIII (tháng 10/2012). Trải qua 74 mùa Xuân xây dựng và phấn đấu, dưới sự lãnh đạo của Đảng, trực tiếp là sự lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh và sự chỉ đạo của Trung ương Đoàn, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên đã không ngừng lớn mạnh và trưởng thành về mọi mặt. Từ một tổ chức cơ sở Đoàn Thanh niên Dân chủ Đông Dương đầu tiên của tỉnh được thành lập ở huyện Võ Nhai, với trên, dưới một chục đoàn viên, đến Đại hội Đoàn toàn tỉnh lần thứ XIII (tháng 10/2012), Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên đã có hệ thống tổ chức từ tỉnh đến cơ sở, gồm 19 tổ chức Đoàn trực thuộc, 566 Đoàn cơ sở cấp xã, phường, thị trấn (tương đương) và 5.241 chi đoàn trên địa bàn dân cư, 410 liên đội thiếu niên, nhi đồng; với lực lượng hùng hậu 115.351 đoàn viên Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, 113.250 hội viên Hội Liên hiệp

Thanh niên Việt Nam, 133.139 đội viên Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh⁽¹⁾. Cơ quan Tỉnh Đoàn có Văn phòng và đầy đủ các ban chuyên môn, nghiệp vụ gồm Tổ chức - Kiểm tra, Đoàn kết tập hợp Thanh niên, Tuyên giáo, Thanh niên công nhân - nông thôn và đô thị, Thanh thiếu nhi - Trường học và Trung tâm Dạy nghề Thanh niên.

Trong chặng đường lịch sử 74 năm vừa qua, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và phong trào thanh niên tỉnh Thái Nguyên đã hoàn thành và hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ phát huy vai trò xung kích của tuổi trẻ, góp phần quan trọng cùng với Đảng bộ, chính quyền, đoàn thể và nhân dân các dân tộc trên địa bàn thực hiện thắng lợi mọi chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước.

Trước Cách mạng Tháng Tám năm 1945, ngay sau khi ra đời (mùa hè năm 1938), tổ chức cơ sở Đoàn Thanh niên Dân chủ Đông Dương đầu tiên của tỉnh ở Võ Nhai đã trở thành tổ chức quần chúng tin cậy của Đảng. Trong thời kì vận động Cách mạng Tháng Tám 1945, hàng nghìn đoàn viên, thanh niên thuộc đủ các thành

⁽¹⁾ Số liệu tháng 6/2012.

phần dân tộc trong tỉnh đã hăng hái gia nhập Cứu quốc quân và các tổ chức vũ trang cách mạng do Đảng lãnh đạo, làm nòng cốt cùng nhân dân các dân tộc trong tỉnh đẩy mạnh cao trào kháng Nhật cứu nước, khởi nghĩa từng phần, đập tan ách thống trị của phát xít Nhật và chính quyền tay sai của chúng ở tỉnh Thái Nguyên, giành chính quyền về tay nhân dân, góp phần cùng quân, dân cả nước làm Cách mạng Tháng Tám 1945 thành công.

Trong chín năm kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược trường kì và gian khổ của dân tộc (1945 - 1954), dưới sự lãnh đạo trực tiếp của các cấp bộ Đảng trong tỉnh, các cấp bộ Đoàn Thanh niên Cứu quốc trên địa bàn đã đoàn kết, tập hợp được đông đảo các tầng lớp thanh niên trong tỉnh thực hiện thắng lợi đường lối kháng chiến kiến quốc của Trung ương Đảng và Chính phủ, góp phần quan trọng cùng với toàn Đảng, toàn dân, toàn quân trên địa bàn hoàn thành đặc biệt xuất sắc nhiệm vụ chính trị của một tỉnh là trung tâm Căn cứ địa kháng chiến Việt Bắc - Thủ đô kháng chiến của cả nước. Trong thành tích đặc biệt xuất sắc, được Đảng và Nhà nước phong tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân thời kì kháng chiến chống Pháp của Nhân dân và Lực lượng vũ trang nhân dân tỉnh Thái Nguyên có sự đóng góp rất to

lớn và quan trọng của Đoàn Thanh niên Cứu quốc và phong trào thanh niên trong tỉnh.

Trong chặng đường 21 năm của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước (1954 - 1975), tổ chức Đoàn Thanh niên và phong trào thanh niên tỉnh Thái Nguyên đã phát huy vai trò xung kích, đi đầu trong các nhiệm vụ xây dựng quê hương, phục vụ chiến đấu và trực tiếp chiến đấu chống chiến tranh phá hoại bằng không quân của đế quốc Mỹ, bảo vệ hậu phương và chi viện sức người, sức của cho các chiến trường đánh thắng hoàn toàn giặc Mỹ xâm lược, giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước.

Trong thời kì cả nước cùng đi lên chủ nghĩa xã hội, đổi mới và công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và phong trào thanh niên trong tỉnh tiếp tục phát huy vai trò xung kích, tổ chức và động viên tuổi trẻ trên địa bàn triển khai hàng loạt các cuộc vận động, chương trình, đề án *Thanh niên tình nguyện, Hiến máu nhân đạo, Tháng Thanh niên, Năm Thanh niên, Nghĩa tình biên giới hải đảo...* từng bước thực hiện thắng lợi các phong trào “*Thanh niên lập nghiệp*” và “*Tuổi trẻ giữ nước*”, “*Năm xung kích phát triển kinh tế xã hội và bảo vệ Tổ quốc*” và “*Bốn đồng*

hành với thanh niên lập thân, lập nghiệp” do Trung ương Đoàn phát động.

Những thành quả và cống hiến to lớn của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và phong trào thanh niên tỉnh Thái Nguyên trong chặng đường lịch sử 74 năm qua là đóng góp có ý nghĩa rất quan trọng vào trang sử vẻ vang của Đảng bộ, chính quyền, đoàn thể và nhân dân các dân tộc trong tỉnh trong các sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, kháng chiến chống Pháp, chống Mĩ, xây dựng - bảo vệ Tổ quốc và đổi mới, công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước.

Thành tích và cống hiến to lớn Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và phong trào thanh niên tỉnh Thái Nguyên trong chặng đường lịch sử 74 năm qua đã được Đảng và Nhà nước ghi nhận, trao tặng nhiều huân, huy chương; các cấp bộ Đảng, Chính quyền, Đoàn thể từ Trung ương đến địa phương tặng thưởng nhiều Cờ thi đua, Bằng khen, Giấy khen. Trong các phần thưởng cao quý mà Đảng và Nhà nước trao tặng cho Đảng bộ, Chính quyền, Nhân dân và Lực lượng vũ trang nhân dân trong tỉnh (gồm 83 tập thể và 15 cá nhân được tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân, 2 tập thể và 4 cá nhân được tặng danh hiệu Anh hùng Lao động, 131 Bà

mẹ được tặng danh hiệu Bà mẹ Việt Nam Anh hùng) có sự đóng góp hết sức to lớn của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và phong trào thanh niên tỉnh Thái Nguyên.

Trải qua lịch sử 74 năm xây dựng và phấn đấu, trình độ, năng lực của đội ngũ cán bộ, đoàn viên, thanh niên trong tỉnh đã không ngừng được nâng cao, nhiều đồng chí đã trưởng thành, trở thành các cán bộ lãnh đạo chủ chốt của Trung ương và địa phương. Đó là đồng chí Hoàng Thế Thiện, Tỉnh ủy viên đầu tiên được Tỉnh ủy (lâm thời) tỉnh Thái Nguyên phân công phụ trách công tác Thanh niên Cứu quốc (1945 - 1946) đã trở thành Ủy viên dự khuyết Trung ương Đảng, Thiếu tướng - Thứ trưởng Bộ Quốc phòng, Thứ trưởng thứ nhất Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội; đồng chí Nguyễn Khánh (Bí thư Tỉnh Đoàn 1951 - 1955) đã trở thành Bí thư Trung ương Đảng - Phó Thủ tướng Chính phủ; đồng chí Nguyễn Tiên Phong (Bí thư Tỉnh Đoàn 1958 - 1961) đã trở thành Bí thư Trung ương Đoàn, Phó Trưởng ban Thường trực Ban Dân vận Trung ương Đảng; đồng chí Nguyễn Ngô Hai (Bí thư Tỉnh Đoàn 1977 - 1979) đã trở thành Ủy viên Trung ương Đảng - Bí thư Tỉnh ủy các tỉnh Bắc Thái, Thái Nguyên, Phó Trưởng Ban Tuyên giáo

Trung ương; đồng chí Đỗ Mạnh Hùng (Bí thư Tỉnh Đoàn 4/1996 – 9/1997) đã trở thành Phó Chủ nhiệm Ủy ban Các vấn đề xã hội của Quốc hội; các đồng chí Nguyễn Ngọc Yến (Bí thư Tỉnh Đoàn 1979 - 1981), Dương Văn Lương (Bí thư Tỉnh Đoàn 11/1987 - 7/1991), Lê Quang Dục (Bí thư Tỉnh Đoàn 7/1991 - 4/1996), Vũ Hồng Bắc (Bí thư Tỉnh Đoàn 1997 - 2000), Ma Thị Nguyệt (Bí thư Tỉnh Đoàn 2001 - 2004)..., đã và đang là các Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy và giữ các cương vị lãnh đạo chủ chốt của Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân và các ban, ngành quan trọng của tỉnh.

Tuy nhiên, bên cạnh các thành tích và công hiến to lớn đã đạt được trong chặng đường lịch sử 74 năm qua, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và phong trào thanh niên tỉnh Thái Nguyên cũng còn nhiều hạn chế, khuyết điểm, thậm chí còn có nhiều mặt yếu, kém. Đó là, một bộ phận lớp trẻ đang chạy theo lối sống thực dụng, giảm sút ý chí phấn đấu và phẩm chất đạo đức, mắc vào tệ nạn xã hội (nhất là tệ nạn nghiện, hút ma túy), vi phạm pháp luật; trong khi đó hoạt động của tổ chức Đoàn, nhất là tổ chức Đoàn ở nhiều cơ sở lại quá yếu, chưa đáp ứng yêu cầu của công cuộc đổi mới và chưa phù hợp với cơ chế quản lý mới. Hình thức tập hợp thanh niên của Đoàn

còn đơn điệu và chưa chú ý đến lợi ích thiết thực của thanh niên. Nội dung hoạt động của Đoàn còn cứng nhắc và có xu hướng hành chính hóa; đội ngũ cán bộ Đoàn từ tỉnh đến cơ sở chưa thật sự có uy tín trong lớp trẻ.

Từ các thành tựu, cống hiến và trưởng thành và từ những hạn chế, khuyết điểm, thậm chí yếu, kém của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và phong trào thanh niên tỉnh Thái Nguyên trong chặng đường lịch sử 74 năm qua, chúng ta rút ra được nhiều bài học kinh nghiệm, trong đó, nổi lên ba bài học sau :

Thứ nhất, sự lãnh đạo của các cấp bộ Đảng, sự chăm lo của các cấp chính quyền và các tổ chức xã hội trong tỉnh là nhân tố quyết định, đảm bảo sự ổn định, sự phát triển của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và phong trào thanh niên trên địa bàn tỉnh. Các Chỉ thị, Nghị quyết của Đảng, trực tiếp là của Tỉnh ủy, Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh là những định hướng hành động cho tổ chức Đoàn và đội ngũ cán bộ, đoàn viên, thanh niên trong tỉnh vượt qua những chặng đường đầy khó khăn, gian khổ và hi sinh để hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao. Thực tiễn đã khẳng định ở nơi nào, ở thời gian nào mà cấp bộ Đảng, chính quyền, đoàn thể nhận thức đúng đắn, phát huy đầy đủ vai trò xung kích

quan trọng của tổ chức Đoàn và phong trào thanh niên, mạnh dạn giao trách nhiệm, giao việc cụ thể, tạo cơ hội cho tổ chức Đoàn hoạt động và tạo điều kiện thuận lợi cho cán bộ, đoàn viên, thanh niên tu dưỡng, rèn luyện, học tập, công tác; tạo điều kiện về kinh phí và cơ sở vật chất phục vụ cho hoạt động của tổ chức Đoàn và phong trào thanh niên, đáp ứng nhu cầu làm việc, học tập và sinh hoạt chính đáng của tuổi trẻ, thì ở đó tổ chức Đoàn và phong trào thanh niên phát triển, góp phần quan trọng vào kết quả thực hiện các nhiệm vụ chính trị ở địa phương. Ngược lại, ở nơi nào, thời gian nào tổ chức Đảng, chính quyền yếu kém, Cấp uỷ Đảng, chính quyền chưa thật sự quan tâm tạo điều kiện, phương tiện và cơ sở vật chất để tổ chức Đoàn và phong trào thanh niên hoạt động thuận lợi, thì ở đó, thời gian đó tổ chức Đoàn và phong trào thanh niên cũng không phát huy được.

Thứ hai, các cấp bộ Đoàn phải bám sát sự chỉ đạo của tổ chức Đoàn cấp trên (đối với Tỉnh Đoàn là sự chỉ đạo của Trung ương Đoàn), bám sát nhiệm vụ chính trị của địa phương và gắn với nhu cầu, lợi ích thiết thực của đoàn viên, thanh niên để xây dựng chương trình công tác có trọng tâm, trọng điểm, để tạo dựng, phát triển phong

trào thanh, thiếu niên và nhi đồng, xây dựng các tổ chức Đoàn, Hội, Đội ngày càng vững mạnh.

Thứ ba, coi trọng công tác cán bộ từ việc lựa chọn, bồi dưỡng, sử dụng đến luân chuyển. Trong việc lựa chọn cán bộ Đoàn coi trọng đạo đức, phẩm chất chính trị, năng lực tham mưu và tổ chức hoạt động, coi đó là nhân tố có ý nghĩa quyết định sự phát triển phong trào. Chăm lo công tác cán bộ, khơi dậy và phát huy sức mạnh của trí tuệ, sự sáng tạo của tuổi trẻ có ý nghĩa quan trọng trong việc nâng cao chất lượng hoạt động và vị thế của tổ chức Đoàn, góp phần thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội.

Cùng với Đảng bộ, Chính quyền và nhân dân các dân tộc trong tỉnh, tuổi trẻ Thái Nguyên đã bước qua hơn một thập niên đầu tiên của Thế kỉ 21 với rất nhiều gian nan, thử thách, nhưng cũng giành nhiều thắng lợi vẻ vang. Phát huy truyền thống 74 năm xây dựng và trưởng thành, cán bộ, đoàn viên, thanh thiếu nhi Thái Nguyên không ngừng phấn đấu vươn lên, xây dựng các cấp bộ Đoàn, Hội, Đội ngày càng vững mạnh; đẩy mạnh các phong trào *"5 xung kích phát triển kinh tế xã hội và bảo vệ Tổ quốc"* và *"Bốn đồng hành với thanh niên lập thân lập nghiệp"*, xung kích thực hiện thắng lợi đường lối công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước của Đảng trên địa bàn

tỉnh, góp phần cùng Đảng bộ và nhân dân các dân tộc trong tỉnh thực hiện thắng lợi mục tiêu tổng quát do Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XVIII (nhiệm kì 2010 - 2015) đề ra "...*đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa; phát triển kinh tế nhanh và bền vững, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân; giữ vững ổn định chính trị, trật tự an toàn xã hội, tạo tiền đề vững chắc để Thái Nguyên trở thành tỉnh công nghiệp theo hướng hiện đại trước năm 2020 và là một trong những trung tâm kinh tế, văn hoá, y tế, đào tạo của cả nước*".⁽¹⁾

⁽¹⁾ Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên lần thứ XVIII, trang 1.

Trong một thời gian dài, các nhà nghiên cứu đã
 tìm thấy rằng việc sử dụng các loại thuốc
 này có thể giúp giảm thiểu các triệu chứng
 của bệnh. Tuy nhiên, việc sử dụng các loại
 thuốc này cũng có thể gây ra một số tác
 dụng phụ. Do đó, việc sử dụng các loại
 thuốc này cần được thực hiện dưới sự
 hướng dẫn của bác sĩ. Việc sử dụng các
 loại thuốc này cũng có thể giúp giảm
 thiểu các triệu chứng của bệnh. Tuy
 nhiên, việc sử dụng các loại thuốc này
 cũng có thể gây ra một số tác dụng phụ.
 Do đó, việc sử dụng các loại thuốc này
 cần được thực hiện dưới sự hướng dẫn
 của bác sĩ. Việc sử dụng các loại thuốc
 này cũng có thể giúp giảm thiểu các
 triệu chứng của bệnh. Tuy nhiên, việc
 sử dụng các loại thuốc này cũng có thể
 gây ra một số tác dụng phụ. Do đó, việc
 sử dụng các loại thuốc này cần được
 thực hiện dưới sự hướng dẫn của bác sĩ.

PHẦN PHỤ LỤC

Phụ lục 1

CÁC ĐỒNG CHÍ PHỤ TRÁCH CÔNG TÁC THANH NIÊN, BÍ THƯ, QUYỀN BÍ THƯ TỈNH ĐOÀN THÁI NGUYÊN (1945 - 2012)

1. Đồng chí **Hoàng Thế Thiện** (1922 - 1995), Tỉnh ủy viên - Phụ trách Thanh niên Cứu quốc tỉnh Thái Nguyên (9/1945 - 1946); quê quán ngõ Mai Viên, thành phố Hải Phòng; trú quán đường Phan Thúc Duyệt, quận Tân Bình, thành phố Hồ Chí Minh; tham gia cách mạng từ năm 1940, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ tháng 4/1945; nguyên Đội trưởng Đội tuyên truyền vũ trang ở huyện Võ Nhai, Tỉnh ủy viên - Phụ trách công tác tuyên truyền và thanh niên, Chủ nhiệm Tỉnh bộ Việt Minh tỉnh Thái Nguyên; Thứ trưởng Bộ Quốc phòng kiêm Chủ nhiệm Tổng cục xây dựng kinh tế; Cố vấn Tổng Bí thư Đảng Nhân dân Cách mạng Campuchia, Thứ trưởng thứ nhất Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội; nghỉ hưu năm 1989; đã được tặng thưởng Huân chương Hồ Chí Minh, Huân chương Độc lập hạng Nhất, 5

Huân chương Quân công (2 Nhất, 1 Nhì, 2 Ba), 2 Huân chương Chiến công hạng Nhất, Huân chương Chiến thắng hạng Nhất, Huân chương Kháng chiến chống Mỹ hạng Nhất, 3 Huân chương Chiến sĩ vẻ vang (Nhất, Nhì, Ba), 3 Huân chương Chiến sĩ Giải phóng (Nhất, Nhì, Ba), Huy hiệu 50 năm tuổi Đảng.

2. Đồng chí **Lê Khắc Huy** (tức Huy còm), Bí thư Đoàn Thanh niên Cứu quốc tỉnh Thái Nguyên (1948 - 1949)

3. Đồng chí **Tiến Nam** (1921 - 1995), Bí thư Đoàn Thanh niên Cứu quốc tỉnh Thái Nguyên (1949 - 1950); quê quán phố Nguyệt Hồ, thị xã Hưng Yên, tỉnh Hưng Yên; trú quán phường Hoàng Văn Thụ, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng tháng 3/1945; nguyên Bí

thư Đoàn Thanh niên Cứu quốc tỉnh Bắc Ninh, Phó Bí thư Thanh niên Đoàn Cứu quốc Liên khu 1, Bí thư Đoàn Thanh niên Cứu quốc tỉnh Thái Nguyên, Phó Chủ nhiệm nhà khách tỉnh Bắc Thái; đã được tặng thưởng Huân chương Kháng chiến chống Pháp và Huân chương Kháng chiến chống Mỹ.

4. Đồng chí **Nguyễn Khánh**, Bí thư Đoàn Thanh niên Cứu quốc tỉnh Thái Nguyên (1950 - 1955); sinh năm

1928, quê quán xã Hạ Hồi, huyện Thường Tín, tỉnh Hà Đông (nay thuộc thành phố Hà Nội); trú quán thành phố Hà Nội; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ năm 1947; nguyên Ủy viên Đảng Đoàn tỉnh bộ Việt Minh, Bí thư Đoàn Thanh niên Cứu quốc tỉnh Thái Nguyên; Ủy viên Trung ương Đảng, Chánh Văn phòng Trung ương Đảng, Bí thư Trung ương Đảng; Phó Chủ tịch kiêm Tổng Thư ký Hội đồng Bộ trưởng, Phó Thủ tướng Chính phủ, Ủy viên Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam; đã nghỉ hưu; đã được tặng thưởng Huân chương Hồ Chí Minh, Huân chương Kháng chiến chống Pháp hạng Nhất, Huân chương Kháng chiến chống Mỹ hạng Nhất.

5. Đồng chí **Hà Văn Ích** (1929 - 1962), Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên (1955 - 3/1956); quê quán, trú quán xã Thượng Nung, huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng năm 1946; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam; nguyên Bí thư huyện Đoàn Võ Nhai, Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên, Phó ban Tổ chức Tỉnh ủy Thái Nguyên; đã được tặng thưởng Huân chương Kháng chiến chống Pháp hạng Nhất.

6. Đồng chí Hoàng Lộc (1927 - 1997), Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên (3/1956 - 7/1957); quê quán xã Dân Tiến, huyện Võ Nhai; trú quán phường Hoàng Văn Thụ, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng tháng 4/1945; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ năm 1947; nguyên Chánh Văn phòng Huyện ủy Võ Nhai, Bí thư Huyện Đoàn Võ Nhai, Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên, Cán bộ Ty Xây dựng tỉnh Bắc Thái; đã được tặng thưởng Huân chương Chiến thắng hạng Ba, Huân chương Kháng chiến chống Mỹ hạng Nhì.

7. Đồng chí Nguyễn Tiên Phong (1930 - 1998), Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên (1/1958 - 3/1961); quê quán xã Đông Cường, huyện Đông Sơn, tỉnh Thanh Hóa; trú quán phường Phạm Đình Hổ, thành phố Hà Nội; tham gia cách mạng năm 1945, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ năm 1947; nguyên Ủy viên Ban Thường vụ Khu Đoàn Việt Bắc, Phó ban Tuyên huấn Trung ương Đoàn, Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên, Bí thư Trung ương Đoàn, Phó Trưởng ban Thường trực Ban Dân

vận Trung ương; đã được tặng thưởng Huân chương Độc lập hạng Ba, Huân chương Kháng chiến chống Pháp hạng Nhất, Huân chương Kháng chiến chống Mỹ hạng Nhất, Huy hiệu 40 năm tuổi Đảng.

8. Đồng chí Đặng Thanh Cao (1929 - 1991), Bí thư Tỉnh Đoàn các tỉnh Thái Nguyên và Bắc Thái (3/1961 - 1966); quê quán xã Lê Chi, huyện Gia Lâm và trú quán Khu tập thể Thành Công, Hà Nội; tham gia cách mạng năm 1947; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam; nguyên Bí thư Tỉnh Đoàn các tỉnh Thái Nguyên và Bắc Thái, Cán bộ Trung ương Đoàn, Bí thư Đảng ủy Liên hiệp Giao thông 2; đã được tặng thưởng Huân chương Kháng chiến chống Mỹ, Huy hiệu 40 năm tuổi Đảng.

9. Đồng chí Lê Quảng, Bí thư Tỉnh Đoàn Bắc Thái (1967 - 1971), sinh năm 1927; quê quán thị trấn Phả Lại, huyện Chí Linh, tỉnh Hải Dương; tham gia cách mạng tháng 8/1945; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ năm 1946; nguyên Chánh Văn phòng Trung ương Đoàn, Bí thư Thành Đoàn

Hải Phòng, Ủy viên Trung ương Đoàn - Bí thư Tỉnh Đoàn Bắc Thái; Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy - Phó Chủ tịch Ủy ban hành chính tỉnh, Trưởng ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Bắc Thái, nghỉ hưu năm 1987; đã được tặng thưởng Huân chương Độc lập hạng Ba, Huân chương Kháng chiến chống Pháp hạng Nhì, Huân chương Kháng chiến chống Mỹ hạng Nhất; Huy hiệu 40 năm, 50 năm, 60 năm, 65 năm tuổi Đảng.

10. Đồng chí Đào Huy Hải (1932 - 1982), Quyền Bí thư Tỉnh Đoàn Bắc Thái (1971 - 1975); quê quán, trú quán phường Đồng Quang, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng từ năm 1947, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ năm 1959; nguyên Bí thư Huyện Đoàn Đồng Hỷ, Giám đốc Nông trường Sông Cầu; Quyền Bí thư Tỉnh Đoàn Bắc Thái; Giám đốc Sở Thể dục - Thể thao tỉnh Bắc Thái; đã được tặng thưởng Huân chương Kháng chiến chống Mỹ.

11. Đồng chí Vũ Trọng (1935 - 2009), Quyền Bí thư Tỉnh Đoàn Bắc Thái (1976 - 1977); quê quán xã Thạch Lỗi, huyện Cẩm Giàng, tỉnh Hải Dương; trú quán phường

Phan Đình Phùng, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng năm 1953; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ năm 1958; nguyên Bí thư các Huyện Đoàn Phú Bình, Phú Lương, Chánh Văn phòng, Phó Bí thư, Quyền Bí thư Tỉnh Đoàn Bắc Thái; Bí thư Huyện ủy Đại Từ, Chuyên viên cao cấp Ban Tổ chức Trung ương Đảng; đã được tặng thưởng Huân chương kháng chiến chống Mỹ hạng Nhất, Huy hiệu 40 năm tuổi Đảng.

12. Đồng chí Nguyễn Ngô Hai,
Bí thư Tỉnh Đoàn Bắc Thái (1977 - 1979), sinh năm 1941; quê quán xã Thanh Lương, huyện Thanh Chương, tỉnh Nghệ An và trú quán phường Hoàng Văn Thụ, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng năm 1962, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ năm 1965; nguyên Bí thư Đoàn Công ty gang thép Thái Nguyên, Bí thư Tỉnh Đoàn Bắc Thái, Bí thư Huyện ủy Phổ Yên; Phó Bí thư Thường trực kiêm Trưởng các ban Kinh tế Dân vận Tỉnh ủy; Ủy viên Trung ương Đảng khóa VII, khóa VIII - Bí thư Tỉnh ủy kiêm Bí thư Đảng ủy Quân sự các tỉnh Bắc Thái, Thái

Nguyên; Phó Trưởng ban Tư tưởng - Văn hóa Trung ương Đảng, đã nghỉ hưu; đã được tặng thưởng Huân chương Độc lập hạng Nhất, Huân chương Lao động hạng Nhất, Huân chương Tự do của Lào, Huy hiệu 40 năm tuổi Đảng.

13. Đồng chí Nguyễn Ngọc Yến, Bí thư Tỉnh Đoàn Bắc Thái (1979 - 1981), sinh năm 1943; quê quán xã Thanh Hồng, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương và trú quán phường Phan Đình Phùng, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng năm 1964, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ năm 1969; nguyên Bí thư Đoàn (chuyên trách) Nhà máy giấy Hoàng Văn Thụ; Ủy viên Ban Thường vụ - Trưởng ban Công nghiệp Tỉnh Đoàn, Phó Bí thư Thường trực Tỉnh Đoàn, Tỉnh ủy viên - Bí thư Tỉnh Đoàn tỉnh Bắc Thái; Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy - Bí thư Thành ủy kiêm Bí thư Đảng ủy Quân sự thành phố Thái Nguyên, Giám đốc Sở Công nghiệp tỉnh Bắc Thái, đã nghỉ hưu; đã được tặng thưởng Huân chương Kháng chiến chống Mỹ hạng Ba; Huy hiệu 30 năm, 40 năm tuổi Đảng.

14. Đồng chí Vi Trọng Hiền (1947 - 1989), Quyền Bí thư Tỉnh Đoàn Bắc Thái (1/1982 - 9/1982); quê quán xã Phương Viên, huyện Chợ Đồn, tỉnh Bắc Kạn; trú quán phường Trưng Vương, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái

Nguyên; tham gia cách mạng năm 1967, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ năm 1970; nguyên Bí thư Huyện Đoàn Chợ Đồn; Phó Bí thư Thường trực Tỉnh Đoàn, Quyền Bí thư Tỉnh Đoàn Bắc Thái; Phó Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Tỉnh ủy, Phó ban Tổ chức Tỉnh ủy tỉnh Bắc Thái; đã được tặng thưởng Huy chương Kháng chiến chống Mỹ hạng Nhất.

15. Đồng chí Nguyễn Hữu Dung, Bí thư Tỉnh Đoàn Bắc Thái (9/1982 - 3/1987); sinh năm 1946; quê quán xã Hồng Chương, huyện Thanh Oai, tỉnh Hà Tây (nay là thành phố Hà Nội) và trú quán phường Đồng Quang, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên;

tham gia cách mạng năm 1965; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ năm 1971; nguyên Bí thư Đoàn Công ty Xây lắp - Luyện kim; Phó Bí thư, Bí thư Tỉnh Đoàn Bắc Thái; Phó ban Tuyên giáo Tỉnh ủy, Phó Chủ nhiệm, Chủ nhiệm Ủy ban Bảo vệ Bà mẹ và Trẻ em các tỉnh Bắc Thái, Thái Nguyên; nghỉ hưu năm 2006; đã được tặng thưởng Huy chương Kháng chiến chống Mỹ hạng Nhất, Huy chương Vì thế hệ trẻ, Huy hiệu 30 năm tuổi Đảng.

16. Đồng chí Trịnh Đức Ngự,
Quyền Bí thư Tỉnh Đoàn Bắc Thái
(6/1987 - 11/1987); sinh năm 1951, quê
quán, trú quán phường Cải Đan, thị xã
Sông Công, tỉnh Thái Nguyên; tham
gia cách mạng năm 1970, đảng viên
Đảng Cộng sản Việt Nam từ tháng
7/1972; nguyên Chiến sĩ Thành cổ

Quảng trị, Huyện ủy viên - Bí thư Huyện Đoàn Đồng Hỷ;
Phó Bí thư, Quyền Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên; Quyền
Chánh Văn phòng Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam
tỉnh Bắc Thái, Phó Chủ nhiệm Nhà Văn hóa thị xã Sông
Công; từ tháng 7/1990 chuyển từ cơ quan Nhà nước về
nơi cư trú; đã được tặng thưởng Huy chương Kháng chiến
hạng Nhất, Huy chương Chiến sĩ giải phóng hạng Nhất,
Huy hiệu 30 năm tuổi Đảng.

17. Đồng chí Dương Văn Lương
(1950 - 2005), Bí thư Tỉnh Đoàn Bắc
Thái (11/1987 - 7/1991); quê quán xã
Úc Kỳ, huyện Phú Bình, tỉnh Thái
Nguyên và trú quán phường Phan Đình
Phùng, thành phố Thái Nguyên, tỉnh
Thái Nguyên; đảng viên Đảng Cộng
sản Việt Nam từ năm 1971; nguyên Bí
thư Huyện Đoàn Phú Bình, Bí thư Tỉnh Đoàn Bắc Thái;

Phó Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Tỉnh ủy Bắc Thái; Bí thư Huyện ủy - Chủ tịch Hội đồng nhân dân huyện Phú Bình; Phó Chủ tịch Hội đồng nhân dân tỉnh Thái Nguyên; Ủy viên Ban Thường vụ - Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Tỉnh ủy, Ủy viên Ban Thường vụ - Trưởng ban Tổ chức Tỉnh ủy Thái Nguyên; đã được truy tặng Huân chương Lao động hạng Ba, Huy hiệu 30 năm tuổi Đảng.

18. Đồng chí Lê Quang Dục, Bí thư Tỉnh Đoàn Bắc Thái (7/1991 - 4/1996), sinh năm 1955; quê quán xã Tiên Hiệp, huyện Duy Tiên, tỉnh Hà Nam và trú quán phường Phan Đình Phùng, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng năm 1972; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ tháng 10/1977; nguyên Bí thư Đoàn Xưởng Động Lực - công ty Gang Thép Thái Nguyên, Bí thư Thành Đoàn Thái Nguyên, Phó Bí thư Đảng ủy Khối Dân; Bí thư Tỉnh Đoàn Bắc Thái; Phó Trưởng Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy, Tổng Biên tập các báo Bắc Thái, Thái Nguyên; Bí thư Huyện ủy - Bí thư Đảng ủy Quân sự huyện Phú Bình, Bí thư Đảng ủy - Hiệu trưởng Trường Chính trị tỉnh Thái Nguyên; từ tháng 1/2006 là Ủy viên Ban Thường vụ - Trưởng Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Thái Nguyên; đã được tặng thưởng Huân chương Lao động hạng Ba, Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ.

19. Đồng chí Đỗ Mạnh Hùng, Bí thư Tỉnh Đoàn các tỉnh Bắc Thái, Thái Nguyên (4/1996 - 9/1997), sinh năm 1958; quê quán xã Liên Khê, huyện Châu Giang, tỉnh Hưng Yên và trú quán phường Phan Đình Phùng, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ tháng 10/1984; nguyên Trưởng ban Trường học, Chánh Văn phòng, Phó Bí thư, Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên; Giám đốc Đài Phát thanh - Truyền hình Thái Nguyên; Bí thư Huyện ủy - Bí thư Đảng ủy Quân sự huyện Phú Lương; Bí thư Đảng ủy Các cơ quan Dân Chính Đảng tỉnh, Hiệu trưởng Trường Chính trị tỉnh; Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy - Phó Trưởng Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Thái Nguyên; từ năm 2011 là Phó Chủ nhiệm Ủy ban các vấn đề xã hội của Quốc hội; đã được tặng thưởng Huân chương Lao động hạng Ba, Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ.

20. Đồng chí Vũ Hồng Bắc, Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên (9/1997 - 8/2000), sinh năm 1961; quê quán xã Quỳnh Bảo, huyện Quỳnh Phụ, tỉnh Thái Bình; trú quán phường Túc Duyên, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên; tham gia cách mạng

tháng 12/1980, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ tháng 11/1987; nguyên sinh viên trường Cao đẳng Sư phạm Việt Bắc, giáo viên thuộc phòng Giáo dục huyện Phú Lương, Bộ đội Quân khu 1, Bí thư Thành Đoàn Thái Nguyên; Phó Bí thư Tỉnh Đoàn các tỉnh Bắc Thái, Thái Nguyên, Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên, học viên Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, Bí thư Huyện ủy - Bí thư Đảng ủy Quân sự huyện Võ Nhai, Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy - Ủy viên Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh, Phó Chủ tịch Hội đồng nhân dân tỉnh, Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh; từ tháng 6/2011 là Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy - Chủ tịch Hội đồng nhân dân tỉnh Thái Nguyên; đã được tặng thưởng Huân chương Lao động hạng Ba, Huy chương Vì thế hệ trẻ.

21. Đồng chí Đặng Minh Tiến,
Quyền Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên
(9/1998 - 3/2001), sinh năm 1961; quê quán xã Yên Trung, huyện Ý Yên tỉnh Nam Định và trú quán phường Phan Đình Phùng, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên; nguyên Phó Bí thư, Quyền Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên; Quyền Chủ tịch Hội Chữ thập đỏ tỉnh Thái Nguyên, Ủy viên Ban Thường vụ Trung ương Hội Chữ thập đỏ Việt Nam - Chủ tịch Hội Chữ thập đỏ tỉnh Thái Nguyên; đã được tặng thưởng Huân

chương Lao động hạng Ba, Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ.

22. Đồng chí **Ma Thị Nguyệt**, Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên (3/2001 - 11/2004), sinh năm 1962; quê quán xã Lam Vĩ, huyện Định Hóa và trú quán phường Đồng Quang, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên; đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam từ năm 1992; nguyên giáo viên Trường Trung học phổ thông Định Hóa, Bí thư Huyện Đoàn Định Hóa, Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện Định Hóa; Bí thư Tỉnh Đoàn, Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh; Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy (từ năm 2010) - Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Thái Nguyên (từ năm 2009); đã được tặng thưởng Huân chương Lao động hạng Ba, Huy chương Vì Thế hệ trẻ, Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ.

23. Đồng chí **Trần Xuân Hựu**, Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên (11/2004 - 8/2008), sinh năm 1969; quê quán xã Yên Trung, huyện Ý Yên, tỉnh Nam Định; trú quán phường Đồng Quang, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên; nguyên Phó trưởng Ban,

trưởng Ban Thanh niên công nhân - nông thôn và đô thị, Phó Bí thư, Phó Bí thư Thường trực, Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên, Bí thư Thị ủy Sông Công; Phó trưởng ban, Phó trưởng Ban thường trực Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Thái Nguyên; đã được tặng thưởng Bằng khen của Trung ương Đoàn, Bằng khen của Trung ương Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, Huy chương Vì thế hệ trẻ.

24. Đồng chí Dương Xuân Hùng, Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên (9/2008 - 1/2012), sinh năm 1971; quê quán huyện Mê Linh, tỉnh Vĩnh Phúc; trú quán phường Trung Thành, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên; đội viên Đội trí thức trẻ tỉnh Thái Nguyên, cán bộ Tỉnh

Đoàn, Phó trưởng Ban thanh thiếu nhi - trường học, Trưởng Ban Tư tưởng - Văn hóa, Chánh Văn phòng Tỉnh Đoàn, Phó Bí thư, Phó Bí thư Thường trực, Chủ tịch Hội đồng Đội tỉnh Thái Nguyên, Tỉnh ủy viên, Ủy viên Ban Thường vụ Trung ương Đoàn, Ủy viên Ủy ban Hội LHTN Việt Nam, Ủy viên Ban thư ký Trung ương Hội sinh viên Việt Nam, Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên, Chủ tịch Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam tỉnh Thái Nguyên, Chủ tịch Hội sinh viên tỉnh Thái Nguyên; từ 2/2012 là Chủ tịch Liên Đoàn Lao động tỉnh Thái Nguyên; đã được tặng

thưởng Bằng khen của Trung ương Đoàn, Bằng khen của Trung ương Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, Bằng khen của Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Huy chương “Vì thế hệ trẻ”, Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ.

25. Đồng chí Dương Văn Tiến, Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên từ tháng 5/2012, sinh năm 1978; quê quán xã Úc Kỳ, huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên; trú quán phường Phan Đình Phùng, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên; nguyên cán bộ, Phó trưởng Ban, Trưởng Ban Mặt trận Thanh niên, Chánh Văn phòng, Phó Bí thư Tỉnh Đoàn, Chủ tịch Hội đồng Đội tỉnh Thái Nguyên; Phó Bí thư phụ trách Tỉnh Đoàn, từ tháng 5/2012 là Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên, Ủy viên Ủy ban Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam, Chủ tịch Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam tỉnh Thái Nguyên; đã được tặng thưởng 1 Bằng khen của Trung ương Đoàn, Bằng khen của Trung ương Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam.

Phụ lục 2

MỘT SỐ PHẦN THƯỞNG CAO QUÝ ⁽¹⁾

Huân chương Lao động
hạng Ba (năm 1962)

Huân chương Lao động
hạng Ba (năm 1967)

Huân chương Lao động
hạng Ba (năm 2007)

Huân chương Lao động
hạng Nhì (năm 2012)

⁽¹⁾ Do công tác lưu trữ không đầy đủ, nhiều tài liệu còn thất lạc, nên Ban Biên tập và biên soạn bổ sung mới chỉ sưu tầm được một số phần thưởng cao quý tiêu biểu.

BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐOÀN TNCS HỒ CHÍ MINH

Tặng

**ĐƠN VỊ XUẤT SẮC CÔNG TÁC ĐOÀN VÀ PHONG TRÀO THANH THIẾU NHÌ
3 NĂM LIÊN (2003 - 2005)**

**ĐỘI THIẾU NIÊN TIỀN PHONG HỒ CHÍ MINH
HỘI ĐỒNG TRUNG ƯƠNG**

Tặng

**ĐƠN VỊ XUẤT SẮC
CÔNG TÁC ĐỘI VÀ PHONG TRÀO THIẾU NHÌ
3 NĂM LIÊN 2003 - 2006**

BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐOÀN TNCS HỒ CHÍ MINH

TẶNG

ĐOÀN TNCS HỒ CHÍ MINH TỈNH THÁI NGUYÊN

ĐƠN VỊ XUẤT SẮC

CÔNG TÁC ĐOÀN VÀ PHÒNG TRÀO THANH THIẾU NHI

NHIỆM KỲ (2002 - 2007)

**ỦY BAN TRUNG ƯƠNG
HỘI LIÊN HIỆP THANH NIÊN VIỆT NAM**

Tặng

**ĐƠN VỊ XUẤT SẮC TRONG CÔNG TÁC HỘI
VÀ PHÒNG TRÀO THANH NIÊN 5 NĂM LIÊN (2004 - 2009)**

BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐOÀN T.N.C.S HỒ CHÍ MINH

Tặng

ĐƠN VỊ XUẤT SẮC CÔNG TÁC ĐOÀN
VÀ PHONG TRÀO THANH THIẾU NHI NĂM 2010

BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐOÀN T.N.C.S HỒ CHÍ MINH

Tặng

ĐƠN VỊ XUẤT SẮC TOÀN DIỆN CÔNG TÁC ĐOÀN
VÀ PHONG TRÀO THANH THIẾU NHI NĂM 2011

BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG HỘI SINH VIÊN VIỆT NAM

TẶNG

ĐƠN VỊ XUẤT SẮC CÔNG TÁC HỘI VÀ PHONG TRÁO SINH VIÊN

NĂM HỌC 2010 - 2011

BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ TỈNH THÁI NGUYÊN

TẶNG

TUỔI TRẺ THÁI NGUYÊN

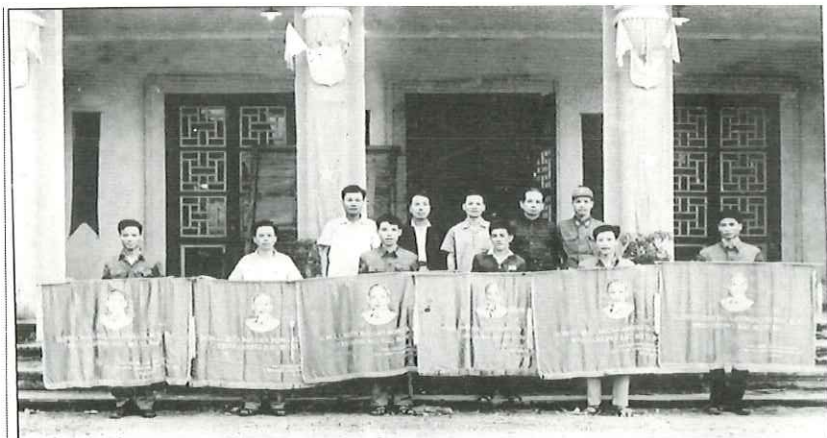
**80 NĂM ĐOÀN KẾT, SÁNG TẠO,
XUNG KÍCH, TÌNH NGUYỆN, CÔNG HIẾN, PHÁT TRIỂN**

26 / 3 / 1931 - 26 / 3 / 2011

MỘT SỐ HÌNH ẢNH VỀ HOẠT ĐỘNG CỦA ĐOÀN VÀ PHONG TRÀO THANH NIÊN TỈNH THÁI NGUYÊN

Đồng chí Nguyễn Khánh - Bí thư Đoàn Thanh niên Cứu quốc tỉnh Thái Nguyên trong cuộc gặp gỡ với Henri Martin và Raymonde Dien (Những chiến sỹ chống chiến tranh xâm lược của Pháp ở Việt Nam) tại Đại hội liên hoan thanh niên và sinh viên thế giới lần thứ tư (Bucarest - Rumani, tháng 8 năm 1953)

Đồng chí Nguyễn Việt Vinh - Phó Bí thư Tỉnh ủy và đồng chí Lê Quảng - Bí thư Tỉnh Đoàn trao cờ mang chân dung Bác Hồ cho các đơn vị xuất sắc (năm 1971)

Đồng chí Đào Huy Hải - Quyền Bí thư Tỉnh Đoàn nói chuyện cùng các
đại biểu tại Đại hội đại biểu thanh niên xuất sắc năm 1973

Đồng chí Vũ Trọng - Quyền Bí thư Tỉnh Đoàn tại hội nghị
Đại biểu thanh niên xuất sắc năm 1976

Đại hội đại biểu Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tỉnh Bắc Thái lần thứ nhất (6/1977)

Các đại biểu dự Đại hội đại biểu Đoàn TNCS Hồ Chí Minh
tỉnh Bắc Thái lần thứ ba (4/1983)

Đồng chí Vũ Mão - Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư thứ nhất Trung ương Đoàn thăm Trại sáng tạo của Trường Công nhân Bưu điện miền Núi tại Hội Trại sáng tạo tuổi trẻ Bắc Thái năm 1984

Hội nghị tổng kết 3 năm phong trào
“Học tập rèn luyện vì ngày mai lập nghiệp” (10 - 1996)

Hội trại sáng tạo trẻ tỉnh Thái Nguyên

Hội thi Phụ trách Sao tài năng tỉnh Thái Nguyên năm 2001

Lễ xuất quân Thanh niên tỉnh nguyên hè năm 2002

Đồng chí Hồ Đức Việt - Bí thư Tỉnh ủy Thái Nguyên
dự Lễ kỷ niệm 70 năm Ngày thành lập Đoàn TNCS Hồ Chí Minh
do Tỉnh Đoàn Thái Nguyên tổ chức

Hội thi Báo cáo viên, Đội tuyển truyền viên Nghị quyết Đại hội IX Đảng Cộng sản Việt Nam (1/2002)

Đồng chí Lương Đức Tinh - Bí thư Tỉnh ủy Thái Nguyên dự Đại hội đại biểu Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam tỉnh Thái Nguyên lần thứ III, nhiệm kỳ 2004 - 2009

Các đồng chí lãnh đạo tỉnh và nguyên Bí thư Tỉnh Đoàn các thời kì chụp ảnh lưu niệm tại Đại hội Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tỉnh Thái Nguyên lần thứ XI, nhiệm kỳ 2002 - 2007

Đồng chí Vũ Hồng Bắc - Bí thư Tỉnh Đoàn Thái Nguyên trao quyết định kết nạp đảng viên mới năm 1998

Đồng chí Bùi Văn Cường, Bí thư Trung ương Đoàn trao tặng
cờ Đơn vị xuất sắc nhiệm kì 2002 - 2007 cho Tuổi trẻ Thái Nguyên

Đồng chí Nguyễn Văn Vượng, Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch HĐND tỉnh, trưởng
Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Thái Nguyên gặp mặt các đại biểu
cháu ngoan Bác Hồ năm 2009

Đồng chí Vũ Hồng Bắc - Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Chủ tịch HĐND tỉnh trao tặng Cúp cho Đội bóng đá nam Trường ĐHSP Thái Nguyên đoạt chức vô địch tại Giải bóng đá Sinh viên lần thứ nhất 2011

Đồng chí Phạm Xuân Dương, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy, Trưởng đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Thái Nguyên trao phần thưởng cho các Thanh niên tiên tiến làm theo lời Bác

Ngày 24/12/2009, Ủy ban nhân dân tỉnh tổ chức Lễ đón nhận Danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân do Nhà nước phong tặng Đại đội 915 thuộc Đội 91 Thanh niên Xung phong Bắc Thái

Các đồng chí lãnh đạo tỉnh dự Lễ khởi công xây dựng Công trình tôn tạo Di tích lịch sử nơi 60 cán bộ, đội viên Đại đội 915 - Đội 91TNXP Bắc Thái hi sinh đêm 24/12/1972 tại xóm Xuân Quang, xã Gia Sàng, TPTN

Đồng chí Phạm Xuân Dương - Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy, Trưởng đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Thái Nguyên tặng hoa tân binh lên đường nhập ngũ năm 2011

Đồng chí Nguyễn Văn Kim - Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy gặp mặt đoàn đại biểu Cháu ngoan Bác Hồ tỉnh Thái Nguyên năm học 2010 - 2011

Đồng chí Võ Văn Thương - Ủy viên dự khuyết BCH Trung ương Đảng, Bí thư thứ nhất Trung ương Đoàn cùng các đồng chí lãnh đạo Tỉnh Thái Nguyên trao cờ lưu niệm cho các đơn vị tham gia “Ngày hội Thanh niên với văn hóa giao thông” năm 2009

Đồng chí Dương Ngọc Long - Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh tặng cờ lưu niệm cho các đội tham gia Ngày hội Thanh niên Thái Nguyên với văn hóa giao thông năm 2011

Lễ phát động Chương trình Thanh niên tham gia bảo vệ dòng sông quê hương - lưu vực sông Cầu năm 2009

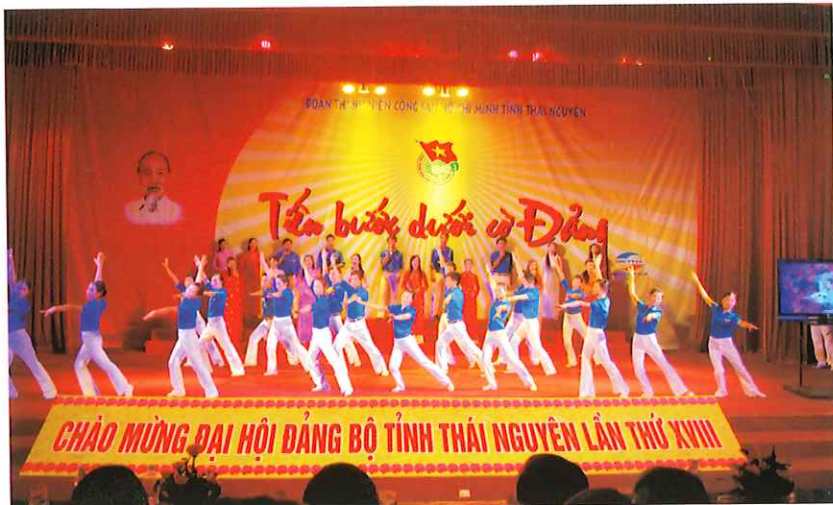
Đồng chí Dương Xuân Hùng - Bí thư Tỉnh Đoàn tặng quà cho Thanh niên tình nguyện tiếp sức mùa thi năm 2010

Tuổi trẻ Thái Nguyên thấp hương tại phần mộ Liệt sĩ Vũ Xuân năm 2009

Đồng chí Dương Văn Tiến - Phó Bí thư Tỉnh Đoàn và lãnh đạo huyện
Đồng Hỷ cắt băng khánh thành Nhà Nhân ái tặng Cựu TNXP nghèo năm 2011

Chương trình văn nghệ chào mừng
Đại hội Đảng bộ tỉnh Thái Nguyên lần thứ XVIII

Chương trình Chào Năm Thanh niên 2011

Cuộc thi “Người đẹp xứ Trà” tại Liên hoan Trà Quốc tế lần thứ nhất, Thái Nguyên Việt Nam năm 2011

Lễ ra quân tuyên truyền bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XIII và bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2011 - 2016

Đồng chí Phạm Văn Thọ - Phó Bí thư Thường trực Tỉnh Đoàn và đoàn công tác của tuổi trẻ Thái Nguyên tham dự Lễ thượng cờ tại Đồn Biên phòng Tổng Cột (Cao Bằng) năm 2011

Lễ tuyên dương “Thanh niên công nhân tiên tiến làm theo lời Bác” năm 2011

Chương trình Hành trình “Theo dấu chân Bác Hồ về ATK - Thái Nguyên” và tuyên dương Thanh niên tiên tiến làm theo lời Bác năm 2012

Đồng chí Dương Văn Tiến - Bí thư Tỉnh Đoàn và đồng chí Tạ Văn Hạ - Chỉ huy trưởng lực lượng TNXP TW Đoàn trao tặng học bổng cho học sinh nghèo tại Lễ ra quân chiến dịch Thanh niên tình nguyện hè năm 2012

MỤC LỤC

1. LỜI GIỚI THIỆU.	5
2. Chương I: QUÊ HƯƠNG THÁI NGUYÊN VÀ TRUYỀN THỐNG CỦA THANH NIÊN TỈNH THÁI NGUYÊN.	9
3. Chương II: ĐOÀN THANH NIÊN CỨU QUỐC VÀ PHONG TRÀO THANH NIÊN TỈNH THÁI NGUYÊN TRONG THỜI KỲ KHÁNG CHIẾN CHỐNG THỰC DÂN PHÁP XÂM LƯỢC (9/1945 - 7/1954).	43
4. Chương III: ĐOÀN THANH NIÊN LAO ĐỘNG VÀ PHONG TRÀO THANH NIÊN TỈNH THÁI NGUYÊN TRONG THỜI KÌ KHÁNG CHIẾN CHỐNG MỸ CỨU NƯỚC.	88
5. Chương IV: ĐOÀN THANH NIÊN CỘNG SẢN HỒ CHÍ MINH VÀ PHONG TRÀO THANH NIÊN TRONG THỜI KỲ XÂY DỰNG, BẢO VỆ TỔ QUỐC (GIAI ĐOẠN 1975 - 1985).	165
6. Chương V: ĐOÀN THANH NIÊN CỘNG SẢN HỒ CHÍ MINH VÀ PHONG TRÀO THANH NIÊN TỈNH THÁI NGUYÊN TRONG 10 NĂM ĐẦU THỰC HIỆN ĐƯỜNG LỐI ĐỔI MỚI CỦA ĐẢNG (1986 - 1996).	217
7. Chương VI: ĐOÀN THANH NIÊN CỘNG SẢN HỒ CHÍ MINH VÀ PHONG TRÀO THANH NIÊN TỈNH THÁI NGUYÊN TRONG THỜI KÌ ĐẨY MẠNH THỰC HIỆN ĐƯỜNG LỐI CỦA ĐẢNG VỀ CÔNG NGHIỆP HÓA VÀ HIỆN ĐẠI HÓA ĐẤT NƯỚC (1997 - 2012).	267
8. KẾT LUẬN	389
9. PHÀN PHỤ LỤC.	399
	417

MỤC LỤC

In 1.000 cuốn khổ 14,5 cm x 20,5 cm tại Công ty cổ phần In Thái Nguyên. Giấy phép xuất bản số 23/GP-STTTT do Sở Thông tin và Truyền thông Thái Nguyên cấp ngày 17 tháng 9 năm 2012. In xong và nộp lưu chiểu tháng 9/2012.